SOC. ARHITECȚILOR ROMÂNI

ARHITECTVRA

ANVL III

1924

SOC. ARHITECȚILOR ROMANI

ARHITECTVRA

Inv. 22028
Cota P136

INSTITUTUL DE ARHITECTURA BUCUREȘTI BIBLIOTECA "ION MINCU"

ANVL III

1924

COMITETUL SOCIETĂŢII ARCHITECŢILOR ROMÂNI
PE ANUL 1923

ST. BURCUŞ, Preşedinte

CR. CERCHEZ ST. CIORTAN	Vice-Preşedinţi
FL. STĂNCULESCU V. RĂDULESCU	Secretari
SIM. VASILESCU	Casier
I. D. ENESCU	Censor
D. HÂRJEU ST. CIOCÂRLAN I. D. TRAJANESCU N. STĂNESCU D-RA V. ANDREESCU	Membrii

COMITETUL DE REDACŢIE AL REVISTEI:

Se compune din Comitetul Societăţii Secretar: ARH. N. GEORGESCU

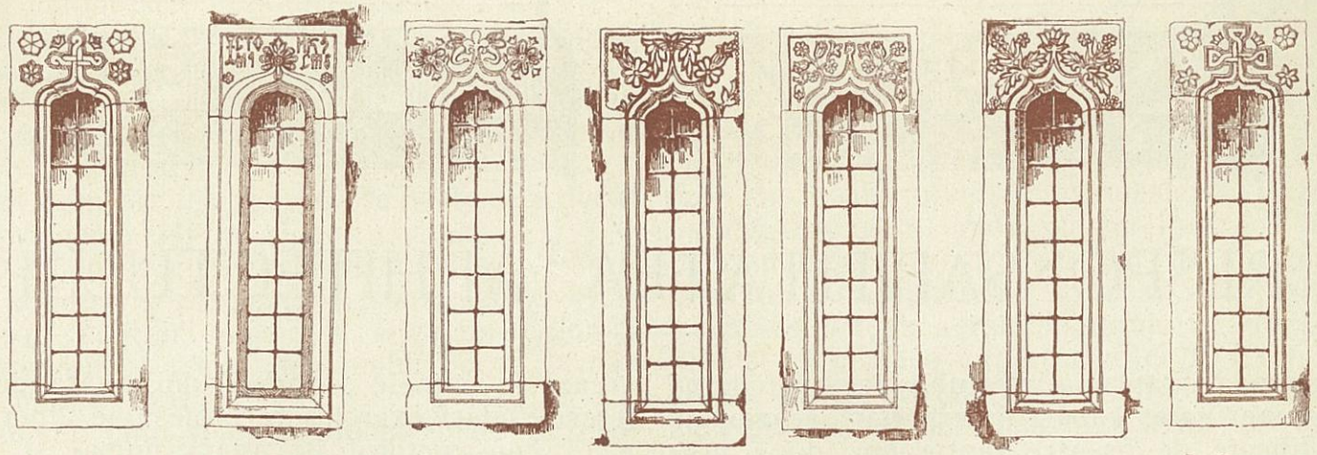

Din „Releveul Curtea Goleştilor" C. Popescu

CUVANT INAINTE

Printre manifestările de prim ordin ale unei Societăţi de profesionişti, stau de sigur publicaţiile.

Ele stabilesc relaţiunile dintre colegi, prin ele se aduce la cunoştinţă publicului creaţiunile noi şi se scot în evidenţă acelea ale strămoşilor noştri, prin ele se marchiază epoca muncii şi capacităţii profesionale, formând pentru viitor biblioteca generaţiunei prin care trecem.

In arhitectură mai mult ca în alte profesiuni se creiază lucrări noui, se scormonesc cele vechi, iar adunarea lor în volume, constitue un tezaur dela an la an.

Incă de acum 30 de ani, pătrunşi de îndatorirea ce o avem, în dese rânduri s'a căutat a se pune în evidenţă valorile artistice ale arhitecţilor noştri, prin publicaţiuni a căror fiinţă a fost de o mai lungă sau mai scurtă durată, căci împrejurări de tot felul şi în special greutăţile de după răsboiu, ni s'au pus în cale, întrerupând mersul publicaţiunilor noastre.

Incercările întreprinse ne-au condus la o soluţiune pe care, prin felul ocupaţiunei noastre, o găsim ca cea mai practică şi anume de a se renunţa la sistemul de publicaţiuni prin fascicole şi o întreprinde anual scoaterea unui singur volum, cât mai bogat.

La luarea acestei deciziuni ne-au servit şi rezultatele practice obţinute de alte publicaţiuni similare din occident.

Volumul ce'l prezintăm este socotit ca reprezintând al treilea an de publicaţie, cele două volume anterioare compunându-se din broşuri trimestriale.

Increzători în concursul camarazilor noştri şi al publicului cunoscător, prezintăm prima publicaţie anuală, cu încrederea unei bune reuşite.

COMITETUL

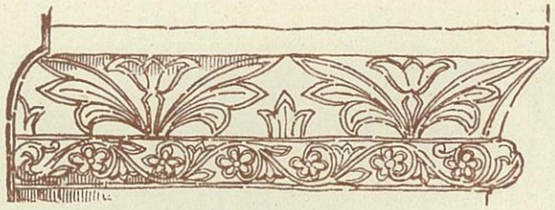

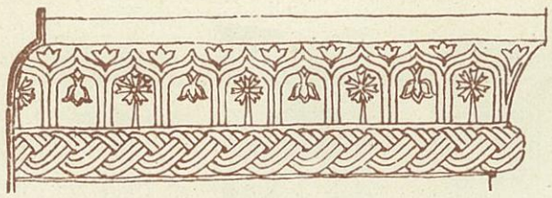

RESPONSABILITATEA ARHITECTULUI

Responsabilitatea arhitectului în exercitarea profesiunei sale, capătă interpretări ocazionale şi justificate de fie-care dintre noi, după propriile noastre vederi sau chiar interese.

In fond există o legislaţie, complectată prin juris-prudenţe, necesar de a fi cunoscută în sumar, căci pentru tratare în extenso se cere o coordonare şi o documentare mai desvoltată.

Cred, că atingând unele din punctele mai importante în chestiunea responsabilităţii arhitectului vom da ocaziune camarazilor să cerceteze mai departe fie-care din punctele emise, căutându-se cu timpul a da naştere la un ansamblu, de care trebue să ţinem seama în desvoltarea carierei noastre.

Pot afirma că nesocotind în totul cazurile de responsabilitate ce ne pândesc pas cu pas, ajungem cu uşurinţă la consecinţe regretabile.

* * *

Pe timpul redactării Codului Civil, se confunda profesiunea de arhitect cu acea de antreprenor, de oarece arhitecţii executau şi lucrările proiectate, deci responsabilitatea era dublă.

In urmă creindu-se încetul cu încetul şi clasa antreprenorilor, legiuitorul a despărţit în mod precis îndatoririle arhitectului în raport cu ale antreprenorului, creind prin juris-prudenţe responsabilităţi distincte.

Iată una din definiţiunile cele mai complecte care caracterizează pe profesionistul arhitect:

a) „Arhitectul este cel ce face profesiunea de „a concepe şi studia proiectul unei clădiri de orice „natură, spre a fi construită de antreprenor.

b) „El execută detaliile în timpul lucrului.

c) „supraveghează bunul mers al execuţiei „planurilor a calităţii materialelor şi a perfecţi-„unei în punerea lor în operă.

d) „Evaluează preţurile printr'un devis înainte „de începerea lucrărilor, şi chiar unele după „execuţie.

e) „Toate acestea au loc în numele proprie-„tarului, care îi dă mandat special

Din această definiţiune se vede că arhitectul este un artist, că joacă un rol intelectual şi lucrează în numele proprietarului, apărându-i interesele, deci exercită o profesiune liberă; pe când constructorul îşi apără numai şi numai propriile sale interese, deci face un act comercial.

Aceste distincţiuni sunt clare, deci trebuesc reţinute.

* * *

Sunt cazuri când arhitectul pe lângă că face proiectul şi pregăteşte toate cele necesare în vederea punerei unei lucrări în operă, se mai angajează cu proprietarul să'i execute şi lucrarea, adică îndeplineşte şi rolul de antreprenor, sub denumirea de arhitect-antreprenor; în acest caz arhitectul pentru construcţia vizată pierde caracterul său profesional şi joacă rolul pur şi simplu de antreprenor, cu toate consecinţele de responsabilitate şi nu mai este profesionist ci comerciant.

* * *

Printre cazurile de responsabilitate a arhitectului în executarea proectului să reţinem:

1) Arhitectul întocmind planurile, măsurătoarea, şi devizul conform preţului pieţii, precizând natura materialelor, dirijind lucrarea, toate având drept scop de a obliga pe antreprenor să se conformeze tuturor obligaţiilor din caetele de sarcini şi condiţiuni generale.

In caz când antreprenorul se abate dela îndatorirea lui cu ştiinţă sau fără ştiinţă, arhitectul în acest caz este responsabil faţă de proprietar căci:

„orice pagubă trebueşte reparată, nu numai când „este produsă cu ştiinţă, dar şi atunci când ea se „datoreşte greşelei sau neglijenţei.

In întreprinderea celor de mai sus, trebue să ţinem seama că durata responsabilităţii arhitectului este de zece ani, conform codului civil.

2) Arhitectul mai poate fi învinuit şi în cazul când neglijează a observa legile, regulamentele şi ordonanţele relative la construire, la servitute şi la convenţiuni de orice natură, pe care proprietarul le-a făcut cunoscut la timp. Desigur gradul responsabilităţii este în raport direct şi cu valoarea lucrărei.

3) Când proprietarul sau mandantul său cere să i se stabilească prejudiciul adus prin vre-o stricăciune oarecare construcţiei, ce se poate constata a cădea în sarcina arhitectului, şi când acea stricăciune a fost amenajată de antreprenor, sau se obligă a o amenaja, arhitectul nu poate fi responsabil.

In tot cazul arhitectului nu i se poate cere decât contra-valoarea, iar nu şi amenajarea.

4) Dacă într'o construcţie se stabileşte că arhitectul a prescris dispoziţiuni constructive vicioase, sau contrar legilor şi angajamentelor şi antreprenorul le-a executat, ambii pot fi urmăriţi în mod solidar.

Arhitectul fiind şi un mandatar plătit de proprietar, responsabilitatea i se aplică riguros.

Prescripţiunea celor arătate mai sus este în legătură cu durata responsabilităţii antreprenorului, spre exemplu:

Dacă în contractul antreprenorului cu proprietarul există clauza că responsabilitatea sau garanţia de bună execuţie este de 1 an 2, sau 3 etc., în acest caz şi responsabilitatea arhitectului este de aceiaşi durată.

Contrar rămân ambii răspunzători conform Codului Civil adică 10 ani.

5) Dacă arhitectul a furnizat numai planurile şi devizul conform învoelei, în acest caz el rămâne responsabil numai de prejudiciile rezultate din ele şi suficient probate.

Această responsabilitate nu are loc de cât atunci când planurile şi devizele furnizate de arhitect sunt definitiv semnate şi dacă proprietarul a dobândit legitima proprietate şi a plătit onorariile proporţionale stabilite.

In caz când se constată că proprietarul şi antreprenorul s'au servit în timpul execuţiei de planuri incomplecte, chiar dacă ele au fost achitate arhitectului, în acest caz cel din urmă nu putea avea nici o vină.

6) Când un arhitect face o convenţie cu proprietarul de a-i dirija lucrările unei construcţiuni după planurile întocmite de un alt arhitect, în acest caz noul arhitect în caz de viţii de construcţie, poartă întreaga responsabilitate.

7) Pentru viţii de construcţie provenite fie din o rea sau neîngrijită punere în operă a materialelor, fie din o proastă a lor calitate, judecătorul găseşte că responsabilitatea celor constatate nu se poate atribui numai antreprenorului ci şi arhitectului, căci depindea de acest din urmă de a împiedeca pe cel dintâi de a comite abaterile.

In cazul de faţă justiţia analizează chestiunea în mod documentat în raport cu piesele scrise, sau orice alte documente puse la îndemână din partea interesată.

Sunt însă cazuri foarte numeroase unde responsabilitatea se atenuează sau se face să dispară complectamente din sarcina arhitectului.

8) Pagubele care rezultă din viciul terenului din fundaţii, pare că angajează în responsabilitate numai pe arhitect, dar jurisprudenţele au stabilit următoarele:

Arhitectul de azi este un om de ştiinţă, deci lui i se poate pretinde cunoaşterea exactă a naturei solului în raport cu sarcinele ce le are de primit dela construcţie; dar dacă arhitectul prescrie antreprenorului să aşeze clădirea pe un teren insuficient, acest din urmă trebue să refuze şi să ceară o expertiză, căci dacă arhitectul are de partea sa ştiinţa, antreprenorul trebue să aibă practica şi deci mai în măsură de aşi da seama de calitatea terenului.

Deci responsabilităţile în acest caz, se împart între arhitect şi antreprenor.

9) Când un arhitect ridică o construcţie în contravenţie cu regulamentele administrative, şi dacă proprietarul mai înainte de a începe lucrarea a aprobat prin semnătura sa dispoziţiunile luate, în acest caz arhitectul nu are nici o răspundere, chiar dacă autorităţile în drept ar dispune dărâmarea întregei construcţii, sau numai a unei părţi.

Această interpretare se bazează pe faptul stabilit juridiceşte care zice:

„Nimănui nu'i este permis de a nu cunoaşte legea“ şi deci proprietarul trebue să suporte pagubele rezultate, căci el a aprobat dispoziţiunile luate.

10) Când la facerea recepţiei, arhitectul a semnalat greşelile sau abaterile antreprenorului, acţiunea contra arhitectului după luarea în posesie a construcţiei este respinsă.

11) Arhitectul poate suporta o responsabilitate penală şi poate fi condamnat pentru *«moarte prin imprudenţa»* în caz de se constată că accidentul a provenit din viciile planului în execuţie.

12) Nu există solidaritate de responsabilitate între arhitect şi antreprenor, dacă faptele lor sunt distincte şi nu rezultă din acelaş fapt.

13) Prăbuşirea unei clădiri provenită din fapte ce i se impută antreprenorului, dar ale cărei consecinţe au fost agravate prin viciile planurilor furnizate de arhitect, nu dau loc la responsabilitate solidară, căci aci sunt fapte distincte, comise separat de fie-care.

Această enumărare de responsabilităţi, reprezintă cazurile mai importante ce se pot prezinta în profesia de arhitect. Ele sunt de un interes vădit de a fi cunoscute şi desvoltate. Puse în discuţie coordonată şi documentată, ar putea să ne servească de călăuză tuturor.

Arhitect Şt. Burcuş

Biserica Radu-Vodă

Candelă

CATEDRALA BUCUREŞTILOR

Se zice, că nimeni nu poate să scrie istoria faptelor nepetrecute. Se poate însă scrie istoria faptelor plăzmuite, deşi ele n'au fost încă săvârşite. Înşirare de asemenea fapte e istoria catedralei Bucureştilor, pe care până acum Românimea nu s'a învrednicit încă s'o ridice'ntru mărirea lui Dumnezeu.

Când a sosit la Bucureşti vestea, că Curcanii noştri au cucerit reduta Griviţa, Eminescu şi eu am chibzuit să publicăm în „*Timpul*“ un articol, în care arătam că Ştefan-Vodă cel Mare de fiecare victorie câştigată pe câmpul de răsboiu zidia 'ntru mărirea lui Dumnezeu câte o mănăstire, şi stăruiam ca Românii din zilele noastre să ridice şi ei o catedrală la Bucureşti, unde nu e nici o biserică mai încăpătoare, în care mulţi creştini pot să se roage împreună pentru binele obştesc.

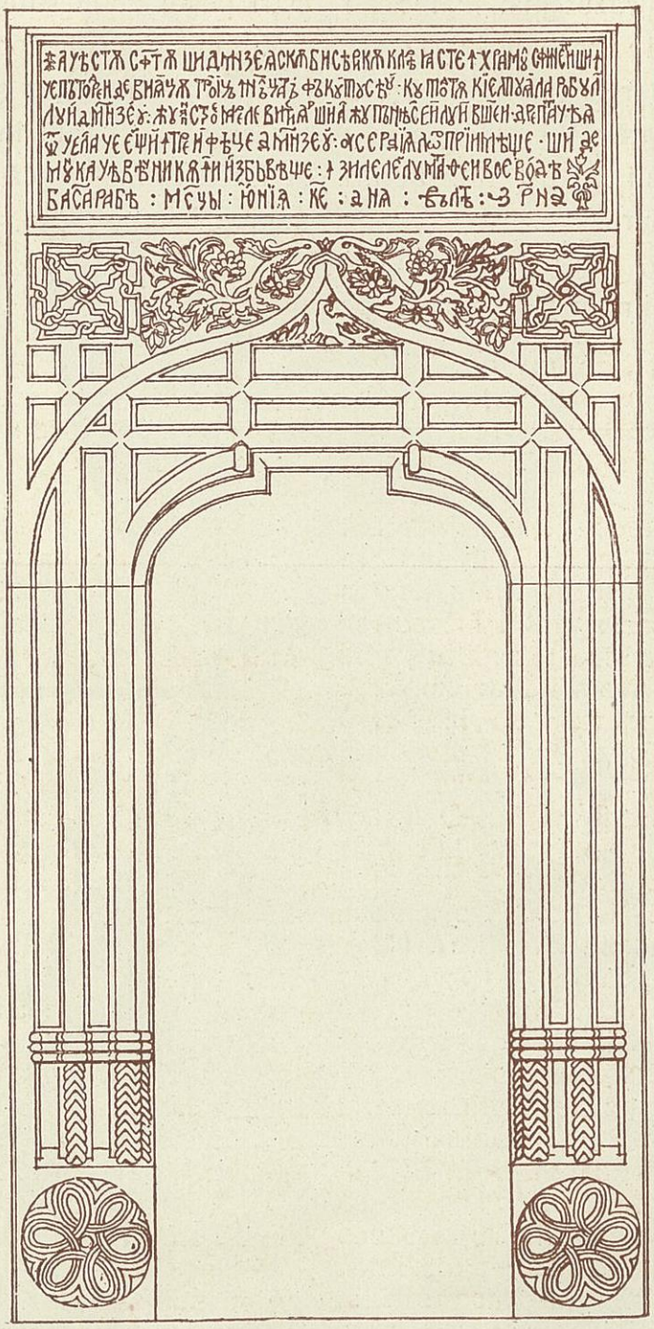

Din «Releveul Curtea Goleştilor» C. Popescu

Ziua următoare ne-am pomenit în redacţiune cu Beizadea Mitică, Preşedintele născut al tuturor întreprinderilor pornite din gând bun. Incântat de cele cuprinse în articolul publicat în „*Timpul*“, el a venit să ne spună, că a hotărît să înfiinţeze un comitet, care ia asupra sa sarcina de a porni o mişcare şi de a aduna bani pentru zidirea unei măreţe catedrale, cum se cuvine să aibă Bucureştii, capitala glorioasei Românii.

Comitetul s'a înfiinţat, mişcarea s'a pornit şi banii au început să se adune; — deodată însă zelul s'a potolit şi toate au rămas baltă.

Se zicea, că zidirea unei catedrale măreţe e lucru prea mare pentruca să poată fi scos la capăt prin subscrieri de bună voie, şi guvernul a făgăduit, că va purta el de grijă, ca să fie zidită, în adevăr o măreaţă catedrală, cum li se cuvine Bucureştilor tăiaţi de Calea *Victoriei*.

Ani şi ear ani de zile au trecut fără ca guvernul să fi găsit răgaz şi să fi putut aduna bani pentru împlinirea acestor dorinţe fără'ndoială vrednice de toată lauda. Numai de tot târziu s'a ivit alt Mitică, D. A. Sturza, care, ajuns ministru de culte, a luat o hotărîre bărbătească şi nu numai a obţinut un credit de 5 milioane pentru ri-

dicarea catedralei, ci a și ales locul, unde urma să se facă zidirea, — pe la fosta mănăstire Caimata, unde azi se află statuia lui C. A. Rosetti.

Loc mai potrivit pentru așa ceva nici că s'ar fi putut. Păcat numai că guvernul, din care făcea parte D. A. Sturdza, a căzut mai înainte de a se fi început zidirea, iară urmașul lui D. A. Sturdza la ministerul cultelor a găsit că pentru o catedrală în adevăr măreață cinci milioane sunt prea puțin și a cheltuit banii pentru alte lucrări mai urgente și mai folositoare.

C. A. Rosetti, deși *statuă*, *șeade* dar și astă-zi în jețul lui nesupărat de nimeni și așteaptă pe cel rânduit de providență să-l ridice de acolo, ca să pună catedrala în locul lui.

De! — Ce să-i faci capitalei noastre!?

La catedrala St. Petru de la Roma au muncit zidari, petrari și fel de fel de alți meșteri și maeștri peste două sute de ani.

Minune prea de tot mare n'ar fi, dac'ar trebui să treacă fie măcar și numai o sută de ani pentru-ca să se poată începe zidirea unei catedrale la București — dacă mai e să se facă un asemenea început.

IOAN SLAVICI

Ion Mincu — Cavoul Gr. Cantacuzino

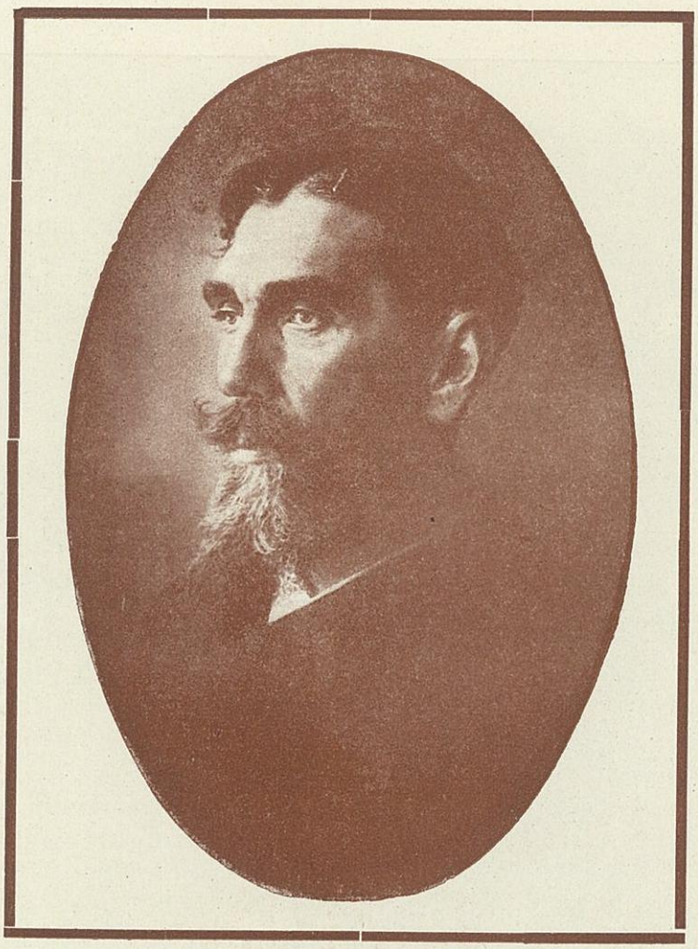

Ion Mincu

ARHITECTUL I. MINCU

S'a împlinit zece ani de când Arhitectura Românească a perdut pe cel mai strălucit reprezentant al ei. Maestrul Mincu n'a fost numai arhitectul de seamă al ţărei sale, ci şi un bun şi mare Român; căci nu s'a mărginit numai să-şi exercite o profesiune pe care o cunoştea de minune, ci cutreerând în lung şi'n lat tot cuprinsul Românesc, a cules motivele de artă, în care i se părea că se oglindeşte sufletul neamului nostru, şi cu ele a reînviat apoi Arhitectura Românească.

Increzător în viitorul ţărei sale şi cunoscând calităţile artistice ale Românilor, a scuturat colbul uitărei şi al indiferenţei de pe puţinele monumente de Arhitectură naţională, pe cari ni le-a lăsat vitregia vremurilor şi a făcut să renască încrederea în virtuţile artistice ale poporului nostru.

Mincu a creiat în istoria Arhitecturei Româneşti o epocă, aceia a Renaşterei acestei Arhitecturii şi dacă considerăm pe de o parte atmosfera de scepticism cu care a avut să lupte, iar pe de altă parte rezultatele strălucite pe care le-a obţinut, Mincu ne apare ca unul din acei mari oameni, pe care providenţa îi trimite unui popor în momente de restrişte.

Mare artist, suflet distins care n'a cunoscut decât culmile înalte ale idealului, străin şi indiferent slăbiciunilor omeneşti, bun dascăl, Mincu a lăsat după sine mai multe serii de elevi, care se mândresc să-i continue opera, pe drumul indicat de marele lor maestru.

Târziu, când vor trece ani după ani, când opera înfăptuită de el va ajunge în toată strălucirea ei, Mincu va apare în lumina proectată de opera sa, ca unul din cei mai mari fii ai neamului său, a cărui memorie va fi deapururea neuitată şi cinstită.

Arhitect I. Enescu

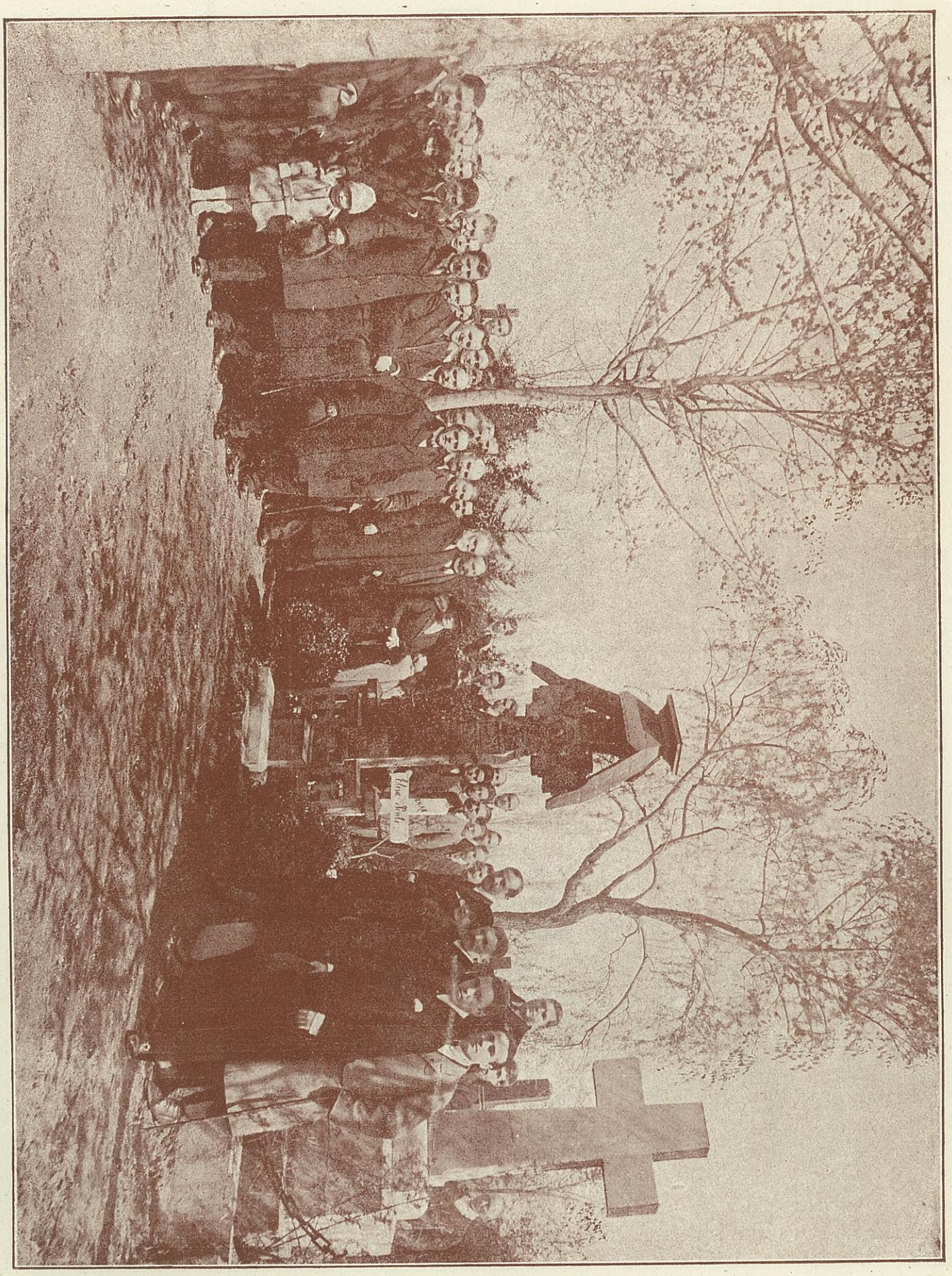

Peleriuajul arhitecţilor români la mormântul lui I. Mincu

ARHITECTURA TREBUE PRIVITA CA „ARTA DE SPAȚIU“

1. Pentru înțelegerea clară a titlului este necesar a arăta că aci este vorba de principiile spațiului, așa zisul spațiu constructiv, care trebue să fie modelat în mod artistic și uniform iar în urmă coordonat cu toate detaliile obiectelor ce-l compun în așa fel ca *ansamblu* să poată eși în evidență:

a) Pentru modelarea spațiului constructiv în mod artistic nu este suficient cunoașterea la perfecție a artei desemnului sau posedarea cunoștințelor tehnice ci se cere și o mare doză de *sentiment.*

b) Tendința după frumos fiind legată de natura umană, urmează ca în fiecare individ sentimentul frumosului să se manifeste în raport cu gradul său de cultură. Acest sentiment natural fiind în majoritatea cazurilor deformat prin modul egoist de a vedea, copleșit de cunoștiințe străine de artă, etc. este necesar ca printr'o educație artistică să-l *trezim* și să-l *întărim.*

c) La individul dotat cu o astfel de educație, senzația de spațiu va fi cu atât mai mare cu cât *escitația* a fost mai mare. Intr'adevăr experiența cea mai simplă ne învață că sensațiunile noastre nu diferă numai în calitate ci și intensitate, astfel în mod general intensitatea sensației crește și descrește cu intensitatea *excitației.*

2. Spațiul constructiv conceput ca un ce concav se deosebește de artele plastice adică de sculptură și pictură. Sculptura fiind privită ca un ce convex nu poate fi decât o artă de volum iar pictura o artă de suprafață.

Intr'adevăr în sculptură materia din care ne servim este neîncetat supusă unei diminuări, în arhitectură din contra unei adăugiri, de concav. Concavitatea în arhitectură nu trebue înțeleasă ca un gol interior ci mai mult ca o grupare. Orice lucrare de arhitectură se formează prin adițiune iar orice lucrare plastică prin substracțiune. De această părere era și Michelangelo care într'o scrisoare adresată lui Sebastiano del Piombo se exprimă că plastica este o artă de suprimare. In plastică este vorba de o masă existentă pe când în arhitectură nu există nimic afară de un loc, un spațiu.

a) Din cele arătate mai sus am ținut să scot în evidență deosebirea ce există între arhitectură și sculptură și prin urmare cu atât mai ușor s'ar putea demonstra marea deosebire ce există între arhitectură și științele tehnice care n'au la bază sentimentul.

b) Foarte adesea se confundă arhitectul cu un tehnician care știe să deseneze frumos, ori aceasta este fundamental greșit fiindcă arhitectura este începutul oricărei arte și trebue prin urmare ca toate celelalte arte să'i urmeze ei.

c) La toate epocile mari ale unei desvoltări artistice așa spre exemplu în evu mediu, pictura și sculptura erau până la un oare care grad în sfera arhitecturei.

3. Pentru conceperea estetică a unei opere de arhitectură este nevoe de o mare excitație sufletească pe lângă o mare cultură artistică. Nu după fotografii, litografii, etc., își poate cineva desvolta sentimentul artistic al spațiului constructiv ci din contră dacă'l posedă mai mult și'l atrofiază.

Artistului care pe lângă o cultură enciclopedică posedă și conceperea celor trei dimensiuni i se poate zice cu drept cuvânt arhitect. Fără sentimentul artistic și mai ales fără conceperea celor trei dimensiuni rămâne un simplu tehnician sau decorator.

ARH. GRIG. G. CERCHEZ

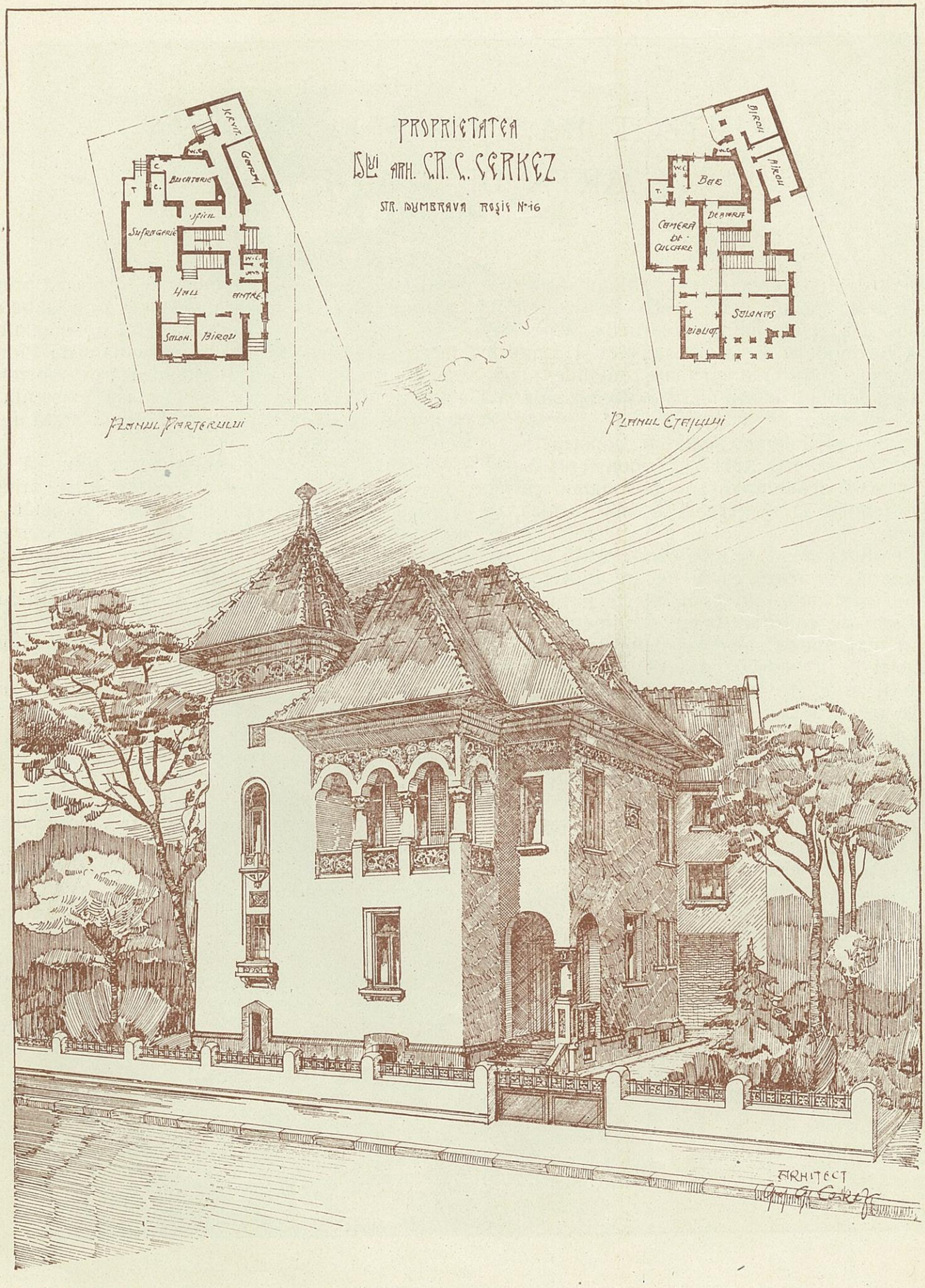

Grig. G. Cerchez

CONSTRUCȚIUNI RURALE

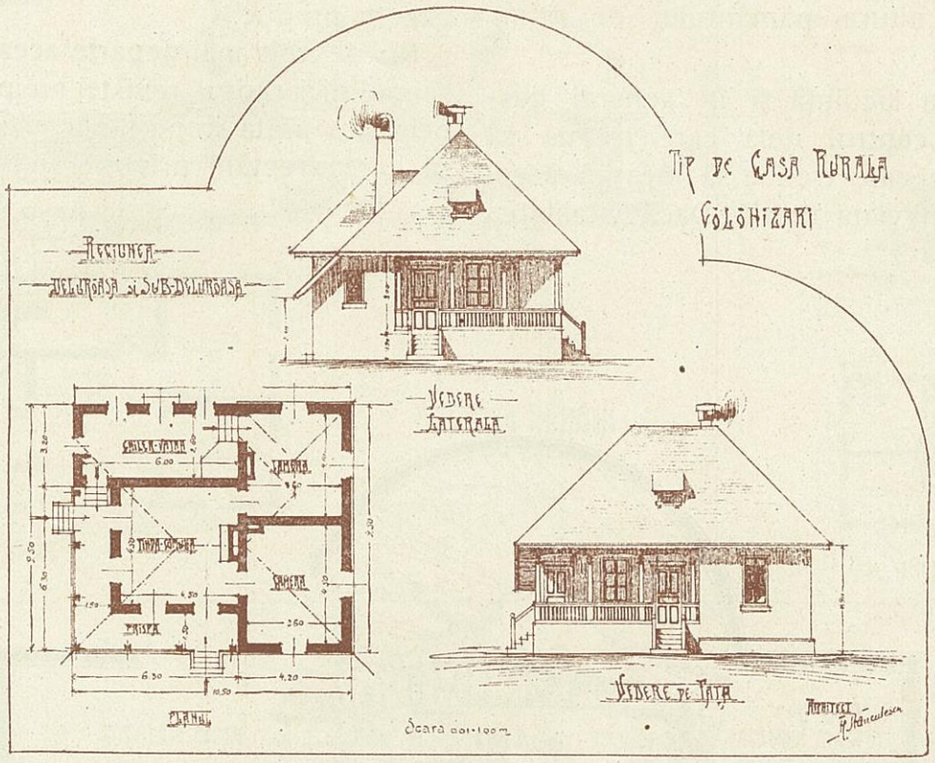

Fl. Stăncalescu

Odată cu împroprietărirea s'a născut nevoia măririi satelor existente și formarea altora noui. Populația rurală îngrămădită acolo unde a avut posibilitatea să se așeze, găsește acum ocazia să se lărgească și să se stabilească așa cum ar trebui. Apoi, săteanul devenind stăpânul unei porțiuni de pământ, cultivarea acestuia cere amenajarea gospodării lui în alte condițiuni.

Din aceste cauze construirea la sate este un fapt ce nu trebuește neglijat în frământările actuale.

Nevoile orășenești fiind mai sub ochii noștri, căutăm să le soluționăm în primul rând. Așa avem problema construcțiilor dela orașe, sistematizări de cartiere, chestia locuințelor eftine etc. Ceia ce se petrece la țară ne interesează numai unilateral și numai pur abstract, ca o problemă de matematică, nu ca rezolvirea unei necesități. De altfel, țăranul e obișnuit să lupte el singur cu nevoile lui și nu cere ajutor și sfatul nimănui. Și dacă în condițiunile actuale ajutorul nu i-se poate da, e rău să fie lipsit și de sfatul celor pricepuți în materie de construcție.

Problema construcțiunilor rurale e tot atât de importantă ca aceia a locuințelor eftine. In alte țări, cu drept cuvânt, i se dă o importanță mai mare și există studii speciale pentru ea. Acolo, viața rurală este îndrumată pe o cale sănătoasă de mult și elementele necesare propășirii ei sunt stabilite în așa fel că mereu i-se poate aduce îmbunătățirile necesare.

La noi, abia acum se organizează și se caută a i-se da o îndrumare. Cu atât mai mult este nevoe de studii amănunțite.

Urmând o sănătoasă normă, Casa Centrală a împroprietăririi Sătenilor a căutat să facă aceste studii și să dea o îndrumare organizării gospodăriilor rurale. Studiile făcute aci, deși incomplete, formează un bogat material și o bună bază de începere. Ele însă rămân în cartoane de ar-

hivă neputându-se da la lumină din cauze bugetare. Influenţa directă pe care o exercită Casa Centrală asupra împroprietăriţilor e restrânsă şi prea puţin eficace. Organele de publicitate pentru săteni sunt şi ele puţin răspândite la ţară şi nu se ocupă de chestia construcţiilor, considerându-se cea de cultura pământului de prima ordine.

Cu toate acestea locuinţa şi în general gospodăria formează centrul dela care trebue să pornească şi către care trebue să meargă preocupările noastre în viaţa rurală. Dacă vitalitatea satelor scade, aşa după cum o constată comisiunile de recrutare, este datorită în bună parte locuinţei în care trăeşte săteanul. Şi dacă trebue vindecată boala care a atacat această vitalitate prin doctorii, nu trebue să neglijăm higiena prevenitoare a boalei, căutând să înlăturăm cauzele care o produc.

Nu desvolt mai departe această chestiune, nici scopul nici cadrul revistei nu permite. Am pus-o pentru a arăta importanţa ei şi a ne determina să ne îndreptăm privirile şi în această direcţie.

ARHITECT FL. STĂNCULESCU

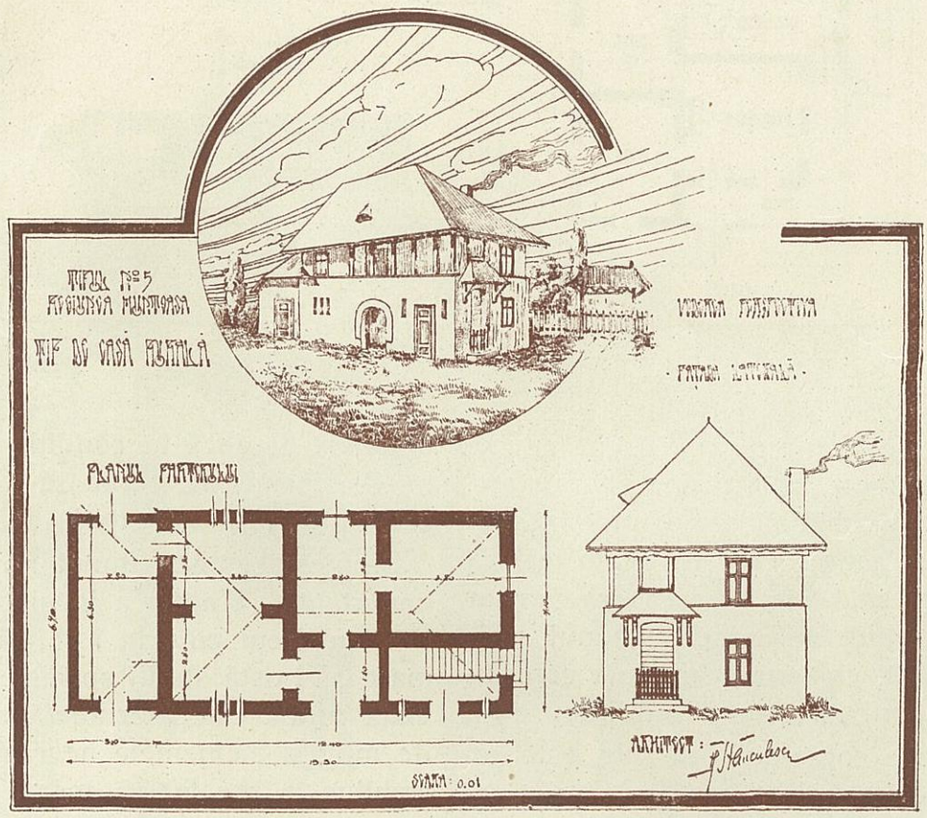

Fl. Stănculescu

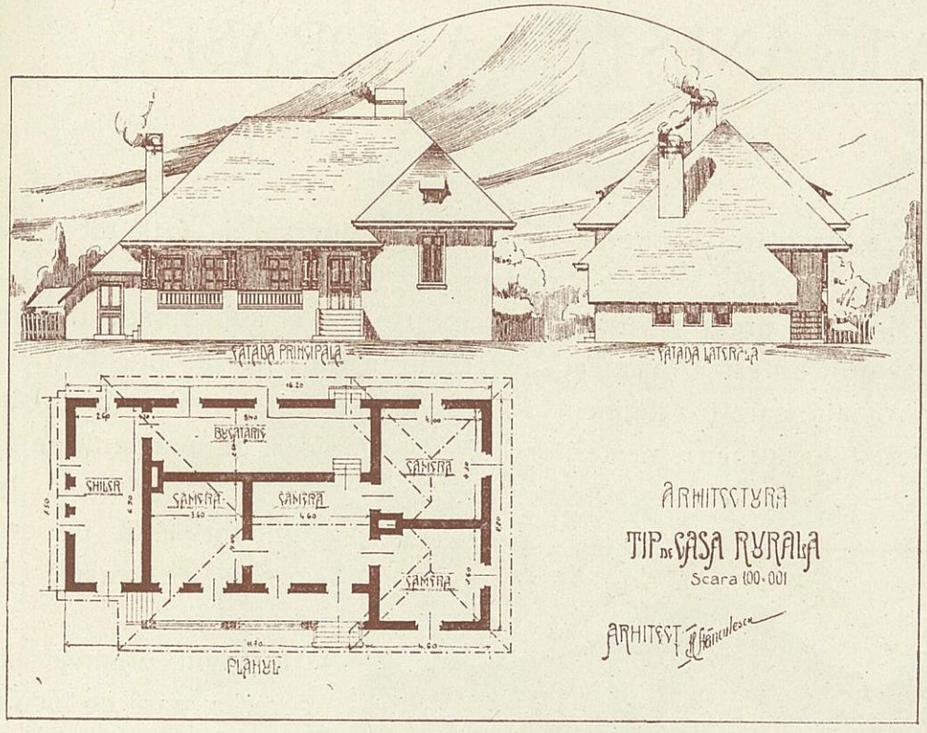

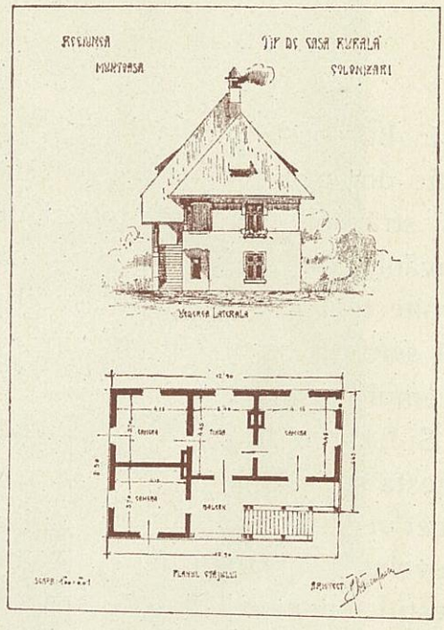

Tipuri de Case rurale — Arh. Fl. Stănculescu

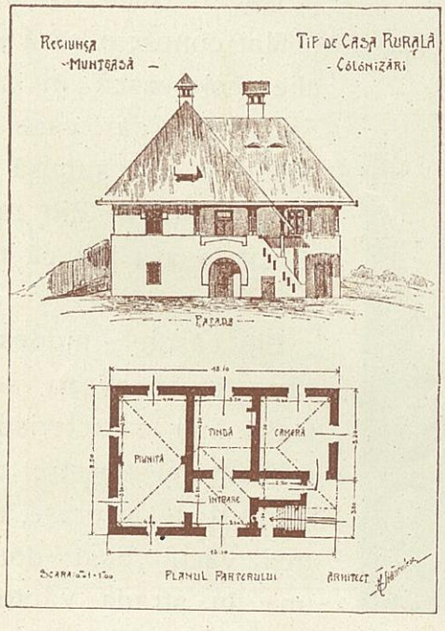

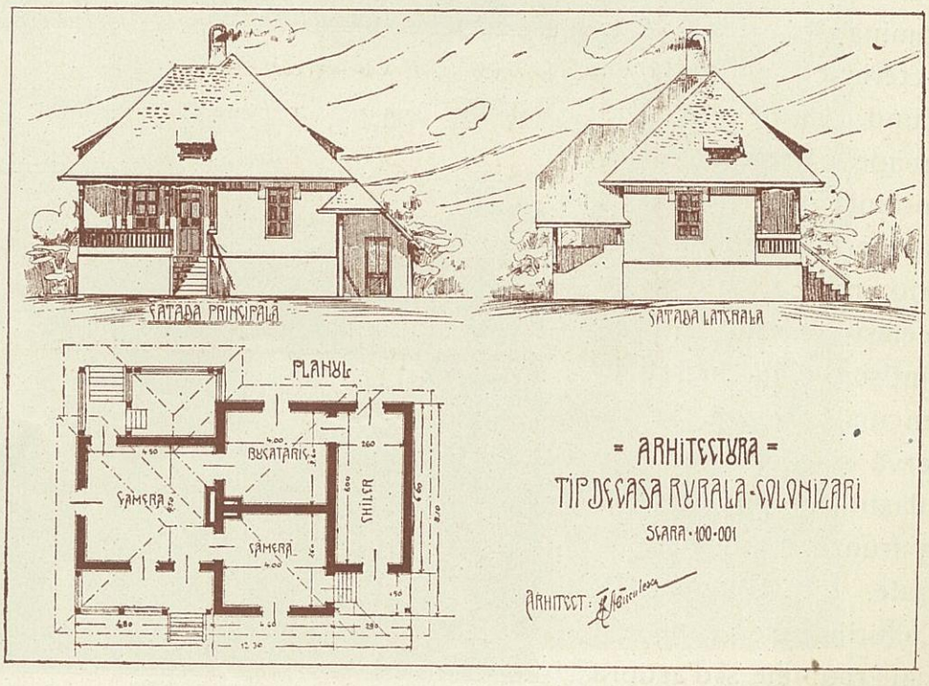

CASE BĂTRÂNEȘTI LA ORAȘE

In București, capitala țărei noastre, oraș inestetic din punct de vedere al clădirilor și alinierei străzilor, criticat de toți și de sigur cu drept cuvânt, rar se desprinde din amalgamul fanteziei arhitectonice, câte o căsuță veche, ruinată, care-ți dă sensația unui bătrân sfios, rătăcit în lumea vremurilor noastre.

Și-l zărim pe bătrânul acesta sau sub haina unui boer vechi sau ca bătrân nevoiaș al orașului, modestul muncitor.

Nu știu dacă a mai rămas din casele vechi boerești alta, afară de „Casa Moruzi“ din Calea Victoriei.

Linii mari liniștite predomina albul zidului. Caracteristic e parterul, scund, cu ferestre aproape pătrate, dând importanță singurului etaj care forma locuința propriu zisă. La toate găsim aceiași cornișă mare cu dințișori plați, lucrați în tencuială de var. Se observă și o ordonanță de pilaștri cu capitele tratate în frunză, foarte naiv lucrate, tot în tencuială. Colțurile casei sunt mai toate rotunjite și d'asupra ferestrelor se află un ornament tot în frunze, lucrate la fața locului cu aceiași naivitate.

Erau învelite cu olane și sub mușchiul verzui aruncat de vreme, alături de un nuc bătrân în mijlocul ogrăzei mari, sfidau par'că încercările meșterilor italieni și bulgari de a măguli pe bietul proprietar, îngrămădind fără nici un bun simț tot felul de ornamente pe casele dinprejur.

Culegeri de Arh. N. Stănescu

Casa veche românească din Botoșani

Casa veche românească din C.-Lung

A venit vremea când cererea mare de locuințe nu mai permitea o curte spațioasă în jurul casei și „Casa Moruzi“ deși restaurată frumos, a pierdut mult înghesuindu-i-se alături o altă casă mai mică, ce pare a fi un puișor al celei bătrâne.

Mai cunosc o casă veche boierească în str. Spătarului dar care — vai! — a fost supusă unei operațiuni, din care a eșit în așa hal, că n'o mai recunoști.

Din căsuțele modeste, cari totuși aveau aceleași linii caracteristice arhitecturei noastre bătrânești de la orașe, am mai văzut doar două: una în strada Vântului și alta în strada Epuri.

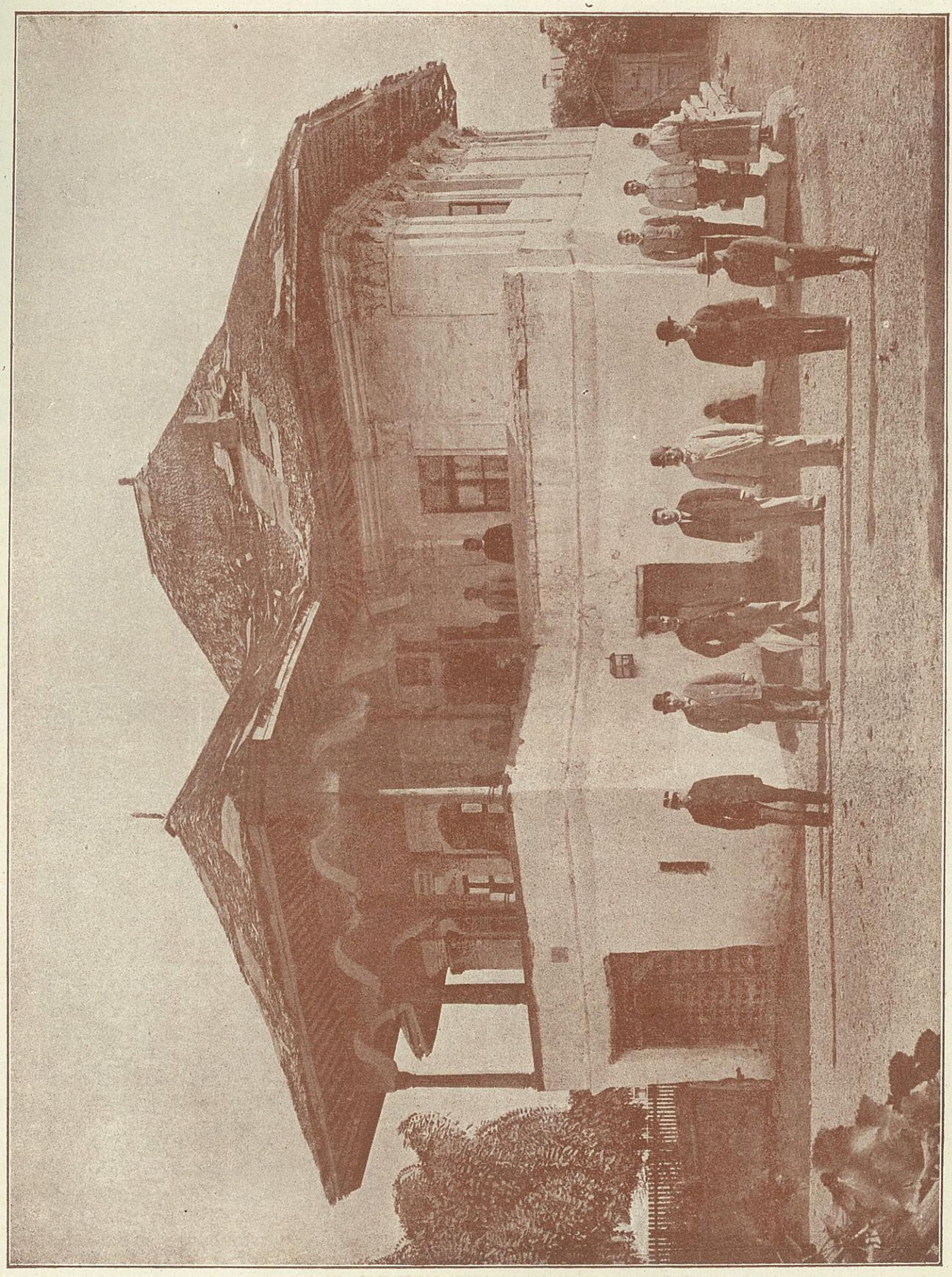

Casă Veche (Dobrescu). — Ploești

Se vor da jos şi acestea ca să lase locul necesar unui intrus în arta noastră să facă el arhitectură românească. Şi tu, biet om, cu oarecare bun simţ te vei trudi în zadar să ghiceşti în toată bazaconia de curând înălţată, o linie, un gând, o amintire, a acelei căsuţe curat românească, ce a trăit în aceste locuri — vreme îndelungată. —

Casă veche românească din Botoşani

Până în ultimii ani există un frumos exemplu de casă veche boerească, poate cel mai frumos, în str. Labirint „Casa Ciurcu". S'a dărâmat fără nici o milă, când s'ar fi putut foarte bine cumpăra de comună şi întrebuinţa pentru un muzeu oarecare.

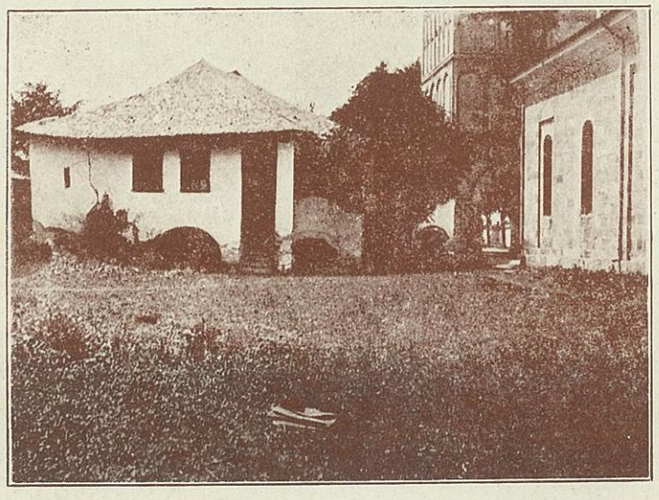

Arhondăria de pe lângă Biserica lui Radu-Negru. C.-Lung

Şi aceasta s'ar fi putut face înainte de războiu, când desigur ar fi fost mai uşor. Astăzi nici să nu mai încercăm să facem atent statul la ce este frumos la ce este artă!... De ce să ne doară că un monument istoric se prăbuşeşte şi sub dărâmăturile lui îngroapă o parte din sufletul şi din istoria neamului nostru în trecut?!

Guvernanţii noştri au alte preocupări maiînalte. Pentru ei toate astea nu sânt decât ...literatură — aşà a afirmat, cu o doză de dispreţ pentru cuvânt, un domn deputat în zilele noastre.

Chilii. Mănăstirea Turnu

* * *

Am întâlnit această veche arhitectură orăşenească la arhondaricul dela Ciorogârla, câte-va case în Râmnicu-Vâlcea, Piteşti, Câmpul - Lung, Ploeşti, Târgovişte şi desigur că au existat în mai toate oraşele vechi.

Colegul nostru D-nul Arhitect Cristofi Cerchez a studiat mult această arhitectură şi îndrăgostit de ea a făcut mai multe lucrări, păstrându-i perfect caracterul.

Două din ele foarte reuşite: Casa Stanovici şi Casa D-nei Candiano Popescu vor sta încă mult timp de veghe, aducând generaţiilor viitoare aminte de arhitectura veche românească de oraş.

Bucureşti, Martie 1923.

ARHITECT, NIC. GEORGESCU

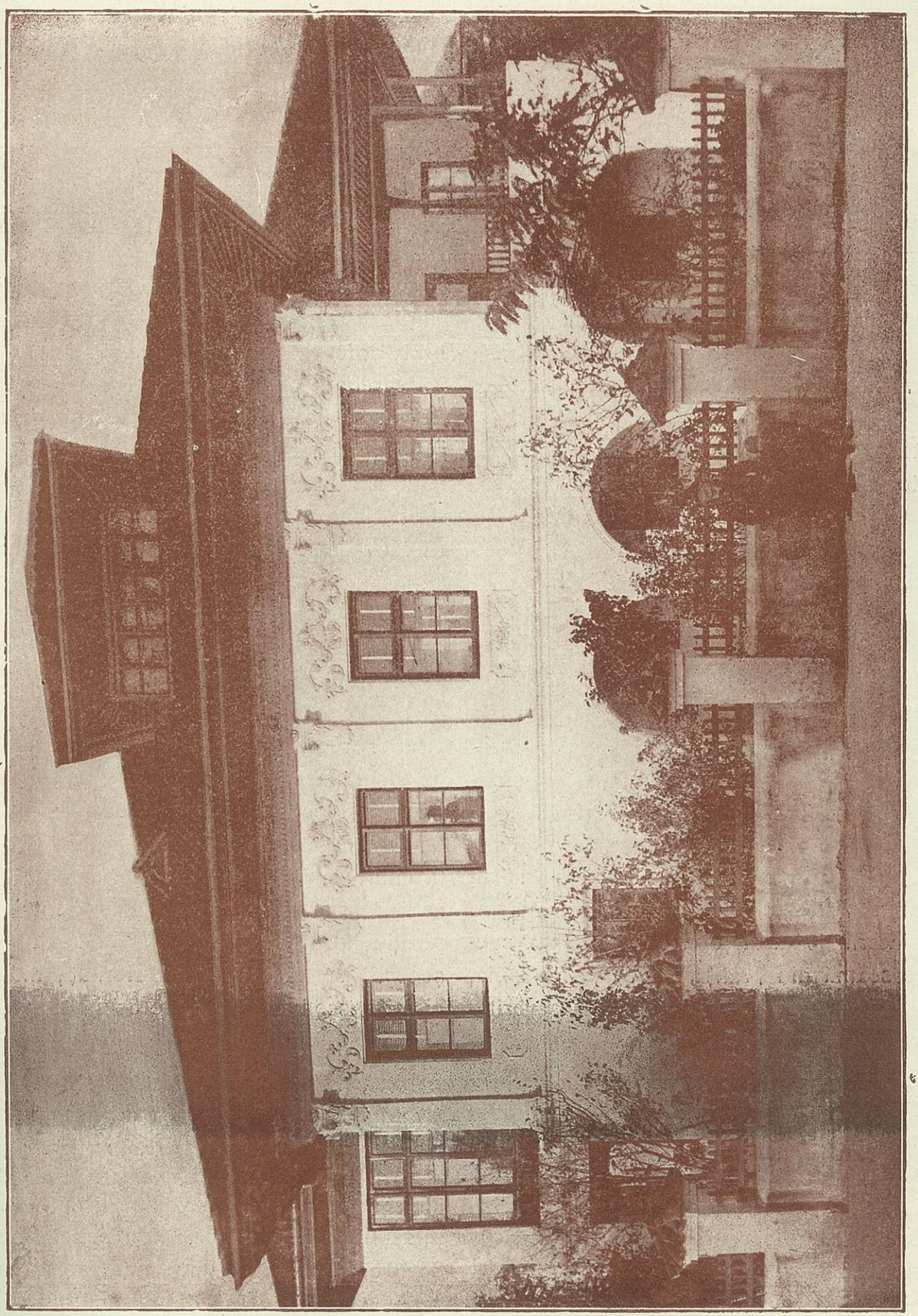

Arh. Cristofi Cerchez

Casa Stanovici — Str. Gândului — Bucureşti

CONCURSUL PENTRU SISTEMATIZAREA ORAȘULUI BELGRAD

Chestiunile de construcțiune, extensiune și înfrumusețare a orașelor au fost relativ puțin studiate până în prezent în România. Cele câte-va planuri de sistematizare, existente, nu corespund în genere, cerințelor moderne și rezultatelor trase din experiență la cari a ajuns arta urbanismului, în țările din apus.

Importanța sistematizării este covârșitoare pentru desvoltarea rațională, economică și estetică a orașelor noastre, și odată realizată, ea va fi fala întregei noastre generații de arhitecți cari ar fi luat parte la înfăptuirea ei.

Dacă în România, încercările de urbanism au fost și sunt încă, zicem foarte reduse, în schimb, în Orientul apropiat, au luat uneori o formă mult mai importantă și definitivă. Din lipsă de specialiști, în aceste țări orientale, s'a făcut apel la arhitecți străini și la concursuri internaționale. Astfel, orașul Salonic, s'a adresat după războiu cunoscutului arhitect urbanist francez Hebrard, care a întocmit pentru acest oraș un plan în adevăr magistral, iar Belgradul a deschis un concurs internațional la cari au participat specialiști de seamă din Franța, Elveția, Germania, Austria și chiar Ungaria. Seriozitatea și severitatea concursului, din al cărui juriu făcea parte și D-l León Chifflot, arhitect al guvernului francez. Prix de Rome, au fost bine dovedite prin faptul că premiul I nici n'a fost decernat, al doilea fiind acordat între alții, grupului de specialiști farncezi compus din D-nii M. Auburtin, președintele societății franceze a urbaniștilor, prix de Rome, și D-nii Parenty, Naville, Bhanquet, arhitecți diplomați de guvernul francez.

La acest concurs au avut onoarea să participe aleși în condițiuni cu desăvârșire defavorabile și subsemnatii, obținând premiul al IV-lea în valoare de 35000 dinari. In adevăr, acest concurs al cărui termen de predare era fixat la 31 Martie 1922, fusese deschis încă din August 1921, adică cu 8 luni înainte.

Regretăm că din cauza grabei cu care a trebuit să fie expediat proectul nostru, nu a fost cu putință fotografierea lui înainte de plecare. Fotografiile ce am dispus să se obție la Belgrad, sunt slabe și insuficiente. Le publicăm totuși căutând să le lămurim prin câte-va cuvinte de explicație.

In linii foarte generale, programul exprimă următoarele cerințe: 1) Amenajarea orașului actual prin stabilirea principalelor artere de circulație ca: artere radiale, inelare, diagonale; stablirea diferitelor cartiere, precum cartiere de comerț de locuințe, de industrii, de locuințe uvriere, de grădini și parcuri; organizarea rețelei de transporturi în comun, ca tramvae, metropolitane, drumuri de fer cu gările și întocmirile lor accesorii, în sfârșit situarea amplasamentelor și dispozițiunilor generale ale tuturor întocmirilor orășenești, ca clădiri pentru autorități, monumente, biserici, școli, teatre, muzee, spitale, pieți de cartier, cu întocmirile și instituțiile aferente, piețe de alimente, târguri, abatorii, cimitire, antrepozite, etc., etc. 2) Amenajarea împrejurimilor imediate ale orașului, după aceleași norme, și cu scopul de a realiza un tot organizat și rațional pentru a putea asigura o dezvoltare armonioasă aglomerațiunei Belgradiene într'o perioadă minimum 30-40 ani. 3) Crearea unui mare port comercial în regiunea mlăștinoasă dintre râul Sava și Dunăre, menit să facă din Belgrad cel mai important centru economic și comercial de pe tot cursul Dunării.

R. Bolomey și I. Davidescu

Plan pentru sistematizarea orașului Belgrad

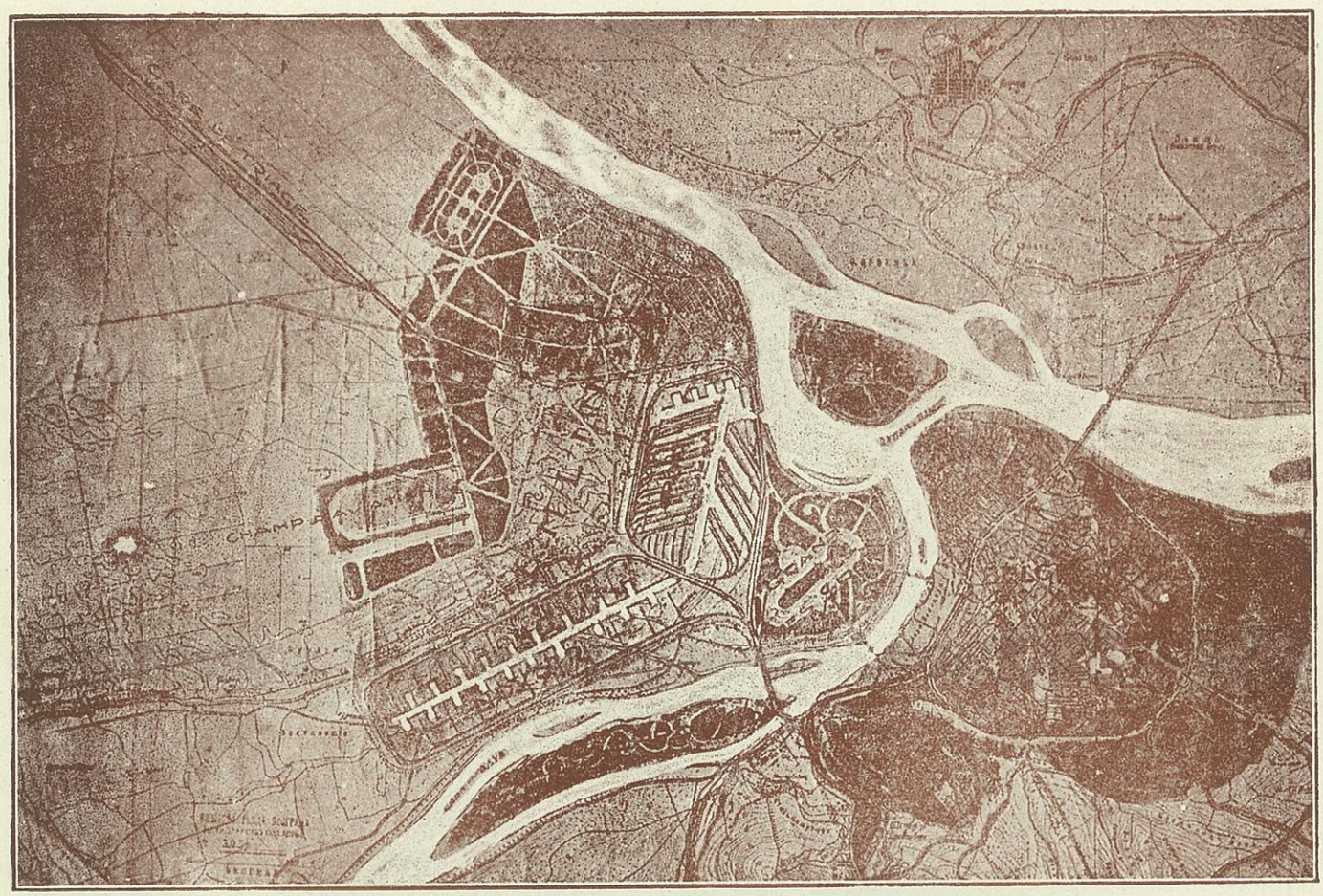

R. Bolomey și I. Davidescu — Plan pentru sistematizarea orașului Belgrad

4) Crearea în regiuni bine alese din vecinătatea Savei și a Dunărei, a unor importante zone industriale cu porturi proprii cu o rețea feroviară care să o deservească în mod dsăvârșit. 5) Studiarea și organizarea «regiunei» Belgradului, adică a tuturor împrejurimilor într'o rază de circa 40 km., și a căror viață și desvoltare e în strânsă legătură cu acea a capitalei. In special zone de parcuri „cités-jardins“ zone de stabilimente militare, trebuiau să fie proectate în această regiune. 6) Studiarea arterelor de comunicație, șosele și drumuri de fer, legând în md rațional capitala cu împrejurimile și cu restul țărei.

Toate aceste cerințe erau precizate până în amănunte, într'un program care el însuși constituia o lucrare importantă.

Un deosebit interes prezintă în general sistemul de circulațiune pe căi ferate ale orașelor. In această privință credem nemerit să semnalăm aici marea arteră de cale ferată care este prevăzută să traverseze subteran orașul între gara Savei și gara Dunărei precum și marele pod peste Dunăre proectat să stabilească legătura imediată a orașului cu provincia alipită a Torontalului. Deasemenea este locul să indicăm bucla de linii ferate subterane ce leagă cele două gări menționate cu gara de Sud, realizând un circuit metropolitan foarte avantajos pentru circulația și transporturile orășenești.

Pentru lămurirea părței estetice, regretăm că nu putem publica câteva vederi perspective.

De asemeni, nu se poate produce în cadrul acestui articol justificarea soluțiunilor adoptate și nici nu putem cita cifre și date technice, cari fac obiectul memoriului ce însoțea proectul. Am vrut numai să aducem la cunoștința colegilor și să aruncăm puțină lumină asupra unicului proect român care a participat la acest concurs.

R. BOLOMEY. I. DAVIDESCU
Arhitecți diplomați de guvernul francez

I. D. Trajanescu — Cartierul Grant - Locuințe eftine

LOCUINȚE ECONOMICE IN CAPITALĂ

Contribuţia Soc. comunale de locuinţe eftine pentru ameliorarea crizei de locuinţe

Incă din anul 1911 această Soc. şi-a început activitatea prin construirea de locuinţe eftine în cartierul Clucerului (Sosea) clădind case cu etaj, pentru funcţionarii publici al căror salariu lunar nu trecea peste 100 lei, potrivit legei pe baza căreia funcţiona această societate, încă din 1910 când fusese înfiinţată.

Capitalul iniţial a fost de 2.000.000 lei din care 60% s'a subscris de către particulari iar 40% de către Primăria Capitalei.

Acest capital erà întrebuinţat ca fond de rulement pentru construcţiuni, Soc. L. E. putând emite obligaţiuni, în conformitate cu legea ei de bază.

Activitatea aceasta a crescut mereu până la 1916 — atingând la această epocă o producţiune de 300 locuinţe — respectiv apartamente — anual.

Până în 1916 — epoca răsboiului — se putea spune cu drept cuvânt, că aceste locuinţe erau *„eftine“*, în adevărata accepţiune a cuvântului, întrucât se putea da funcţionarului cu mijioace restrânse, *o casă cu parter compusă dintr'un antreu şi trei camere*, cuprins terenul, pentru suma de lei 6000 (şase mii), plătind la început o garanţie de 10% (şase sute lei), iar restul în 20 ani în rate lunare (50—70 lei variabil după etate) în care se cuprinde şi *asigurarea pentru caz de moarte sau incendiu.*

De asemenea, o *casă cu etaj*, e compusă din 4 camere şi antreuri, pentru suma de lei 8000 (opt mii), în aceleaşi condiţiuni.

Casele se construiau după planuri tip cu parter şi etaj, obţinute pe cale de *concurs public printre arhitecţii români;* iar aceste tipuri de clădiri la început *simple* cuprinzând doar *strictul necesar*, cu timpul s'au mai complectat şi perfecţionat în urma experienţei din fie-care an, şi a cererilor variate ale publicului, mărindu-se locuinţele până la limita sumei de 15.000 lei.

Fie-care din aceste case de la tipul cel mai simplu la cel mai complect, erau înzestrate cu

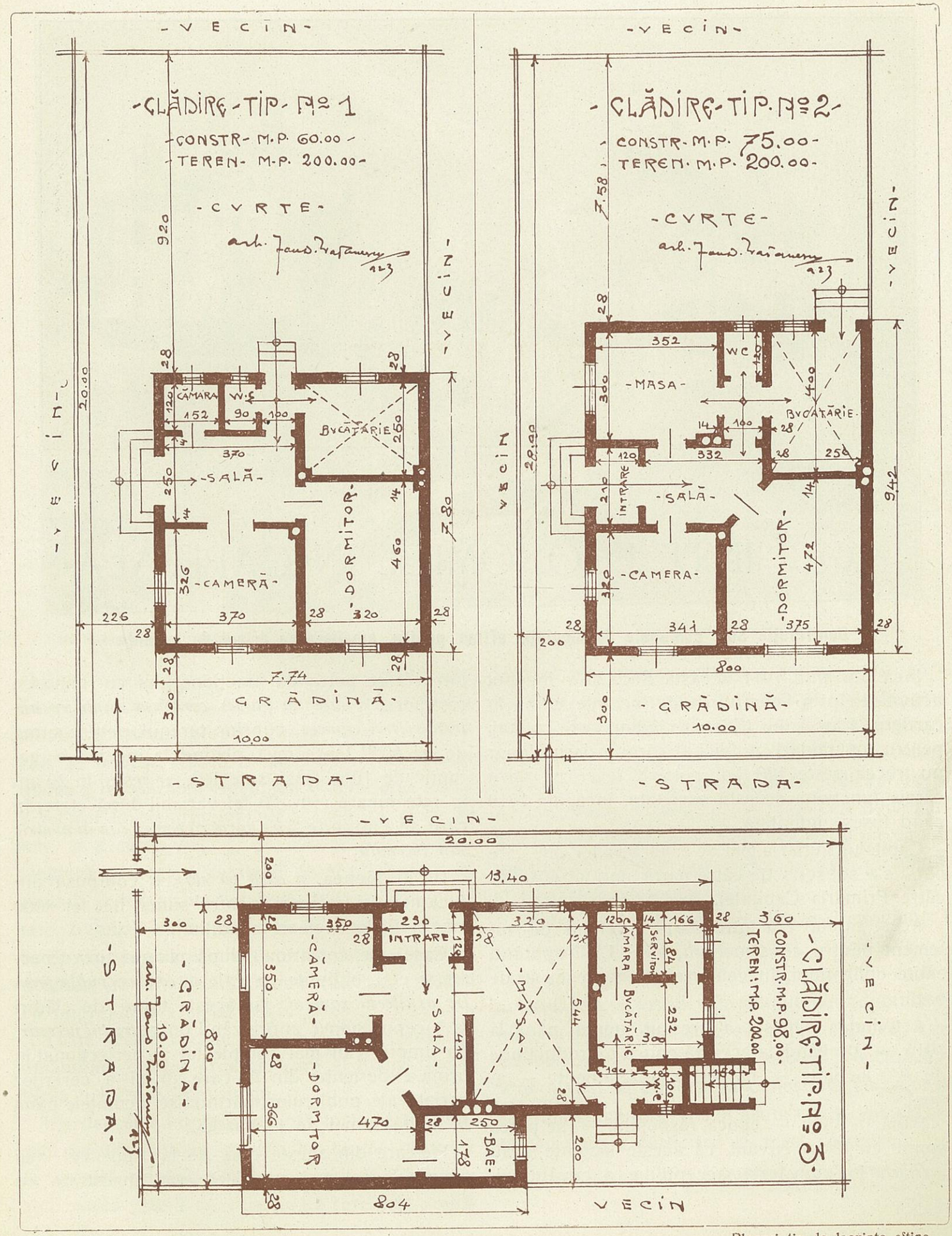

I. D. Trajanescu

Planuri tip de locuințe eftine.

2—3—4 camere principale ; bucătărie, pivniță, closete, băi, camere de servitor, cum și cu instalațiuni sanitare de apă și canal — procurând numeroaselor familii de funcționari și lucrători ce le stăpâneau sau le ocupau vremelnic, mulțumirea că trăesc în case sănătoase și confortabile, — având curți separate, iar în fața casei, grădinițe cu flori.

Astfel s'au clădit numeroase locuințe de tipuri variate în cartierele: *Clucerului* (Sosea), *Filantropia*, *Șerban Vodă*, *Raionului* (Dudești), *Lânăriei*, *Lupeasca* (Cotroceni), *Rahovei* (Bragadiru), *Cazărmei*, *Dorobanți* (Prelungirea) etc. creiându-se străzi noi cu pavaje, canal, apă, electricitate, plantații, prin locuri virane sau maidane până atunci focare insalubre, transformându-le în cartiere curate, frumoase, higienice.

In acelaș timp, diferite instituțiuni ca: Fabrica de tutun *Belvedere*, Fabrica de chibrituri *Filaret*, Ministerul de Finanțe, Ministerul de Răsboiu, Calea ferată, etc., și-au clădit tot prin Soc. comunală de L. E., locuințe pentru lucrătorii și funcționarii lor pe terenurile comunale din cartierele învecinate acestor instituțiuni, mărind în fie-care an numărul celor ce-și aveau *un cămin plăcut și sănătos!*.

Aceste locuințe sunt ocupate de lucrători sau funcționari atâta vreme cât se află în serviciul instituțiunilor respective, cari în loc să le plătească chiria în bani le-o oferă în natură.

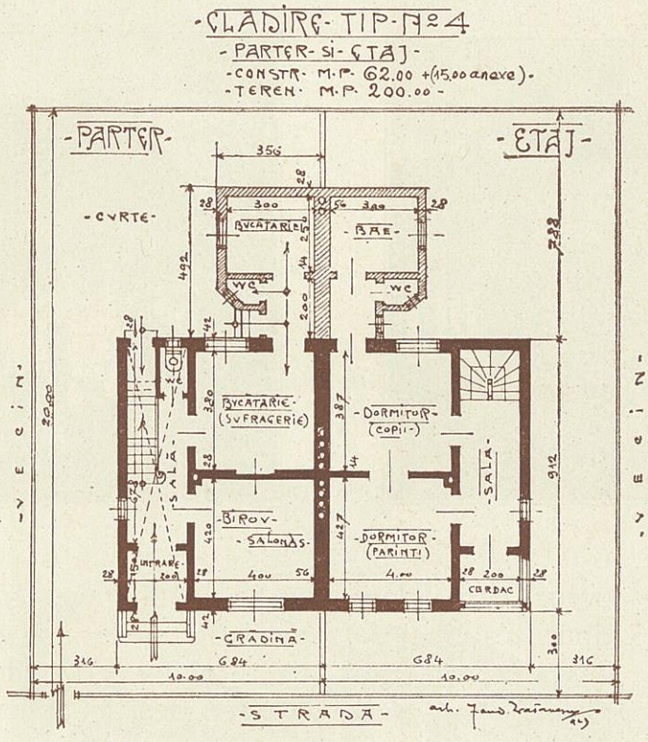

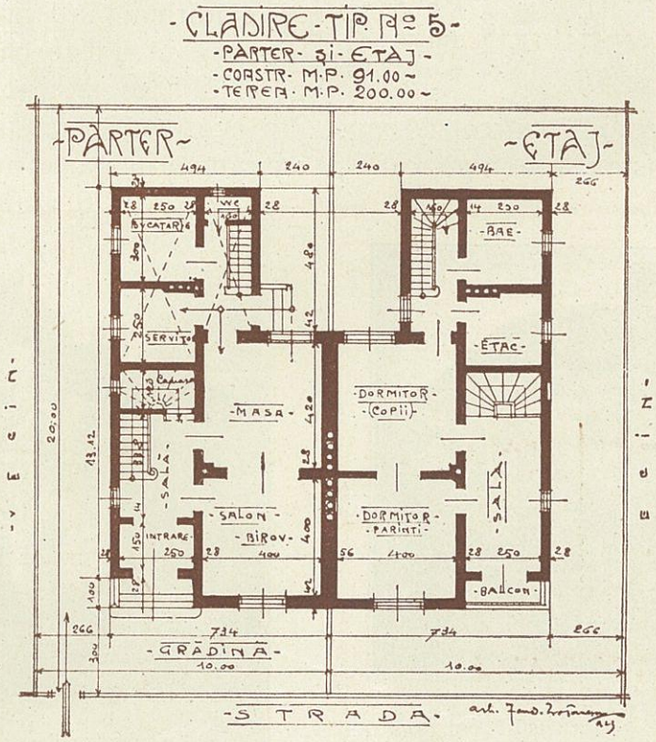

Această activitate rodnică a Societății L. E. a fost întreruptă aproape 4 ani din cauza răsboiului.

După răsboiu însă, Soc. L. E. reluându-și activitatea, a continuat să-și îndeplinească misiunea sa socială, contribuind simțitor la ameliorarea crizei de locuințe, căci, cu toată criza financiară, și cu toată scumpetea atât a materialului cât și a manoperei, și-a reluat avântul pierdut, ajungând să construiască 100 locuințe anual, iar în total circa 2000 locuințe — apartamente — având fiecare curte separată, iar parcelele de teren o suprafață de circa 200 m. p. (10.00×20.00).

Dar din cauza scumpirei tot crescânde a materialului și a lucrătorilor, costul clădirilor a crescut din an în an, în cât în anul curent s'a urcat paralel cu toate articolele de prima necesitate, la circa de 30 ori față de prețurile normale dinaintea răsboiului.

Totuși spre a corespunde cât mai mult scopului de a construi *cât mai eftin posibil*, și-a organizat aprovizionări de materiale cu prețuri minime, cum și *fabrică proprie* de *tâmplărie* și de *cărămidă*; în cât a putut construi cu mult mai eftin decât prețurile la clădirile curente.

Cu toate acestea, o casă cu parter, care înainte de răsboiu se putea obține cu suma de 6000 lei, în 1923, abia s'a putut face cu circa 200.000 lei; iar o casă cu etaj de 8000 lei, s'a ridicat până la circa 300.000.

Inv. 22020

Insă, costul clădirilor fiind așa de ridicate, diverși amatori au solicitat unele îmbunătățiri și completări la tipurile existente, în cât pentru campania de lucru a anului 1923 s'a fixat 5 tipuri de case: 3 cu parter și 2 cu etaj.

Cartierul Cazărmei

La sfârșitul campaniei de lucru, 1923 clădirile construite după aceste 5 tipuri, s'au încheiat cu următoarele situațiuni:

No. 1 parter: mp. 60, cu circa	*200.000 lei*
No. 2 parter: mp. 75, cu circa	*300.000 „*
No. 3 parter; mp. 98, cu circa	*400.000 „*
No. 4 etaj: mp. 62, cu circa	*350.000 „*
No. 5 etaj: mp. 91, cu circa	*550.000 „*

In prețuri se cuprinde terenul cu circa 200 mp. construcția, împrejmuirea, instalația de apă, canal,

Str. Mihail Cornea — Cartierul Filantropiei

și beneficiul legal de 6%. In rezumat, casele cu parter s'au clădit cu cu circa 4000 lei mp. —; iar cele cu etaj cu circa 6000 lei pe mp.

* * *

Am crezut necesar a da aceste informațiuni, cu ordin tecnico-administrativ, -- odată cu planurile și câte-va aspecte de locuințe și de străzi din nou creiate în cartierele S. L. E., — pentru ca din punct de vedere profesional și economic

Str. Clăcerului — Cartierul Filantropia

să se poată trage concluziuni practice asupra posibilității de a se găsi soluțiuni realizabile pentru rezolvirea crizei de locuințe ce dăinuește încă.

Căci, deși în anii din urmă, s'au clădit multe case de raport cu apartamente variate, însă costul clădirilor fiind prea mare, a trebuit ca proprietarii să fixeze chirii foarte puțin accesibile publicului ca mijloace fixe de traiu, în cât multe din aceste apartamente cu chirii de peste 100.000, au rămas în parte neocupate.

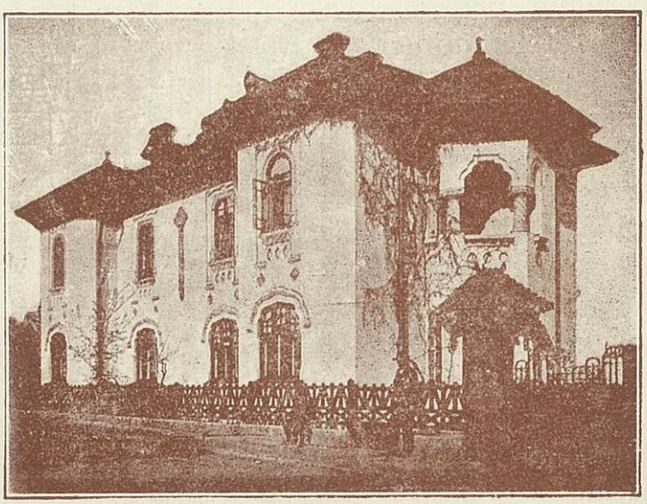

Cartierul Cazărmei

O soluție practică ar fi să se intensifice *construirea de localuri proprii* atât pentru instituțiile statului cât și pentru societăți particulare; iar aceștia la rândul lor să clădească fie-care grupuri

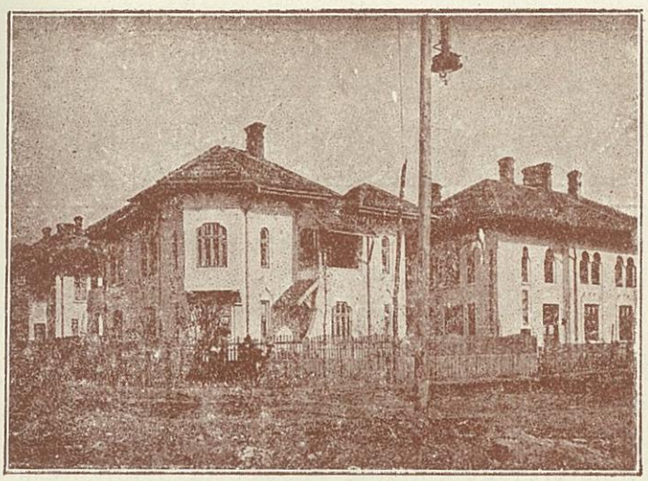

Cartierul Dorobanți

Grup de locuințe eftine Cartierul «Steaua Română»

de locuințe economice pentru funcționarii și lucrătorii lor, din fondurile alocate în bugete, pentru chirii.

Rămâne, ca cei cu dare de mână să-și construiască și ei case proprii, *fiind scoși de sub ișcutul legei chiriilor*, căci nu sunt rare cazurile, când chiriașii bogați, stau pe chirii derizorii, față de câștigurile lor și viața scumpă ce duc, iar proprietarii își abandonează în voia soartei imobilele, ne mai putând suporta nici cheltuelile lor de întreținere, dar încă ale caselor lor!

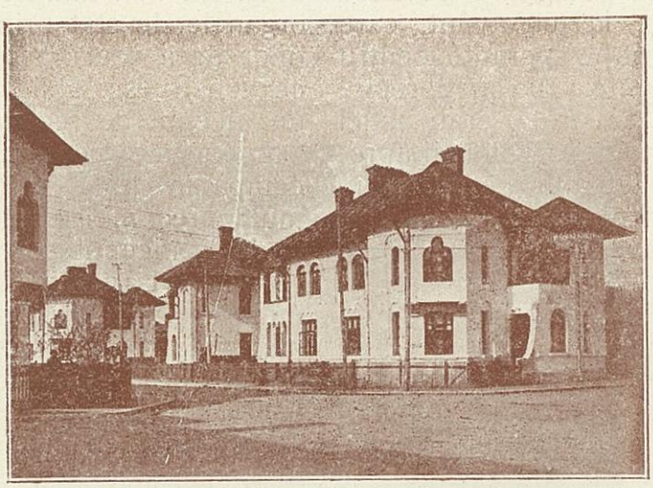

Grup de locuințe eftine p. Oficeri Cartierul Dorobanți

In chipul acesta se va stabili un echilibru între costul clădirilor noui și randementul lor financiar, căci atât beneficiul anual, cât și amortizarea clădirei se pot calcula pe un timp mai îndelungat iar nu ca azi, când tendința este, ca amortizarea imobilului să se facă în 4—5 ani, ceace duce fatal la scumpirea din ce în ce a vieței.

Și nu vom scăpa de aceasta stare de lucruri decât atunci, când se va putea realiza principiul de economie politică: oferta să fie mai mare de cât cererea; și aceasta nu va fi posibil de cât atunci când va fi lăsată liberă transacția dintre proprietari și chiriași.

Ion D. Traianescu

Str. Claceralui

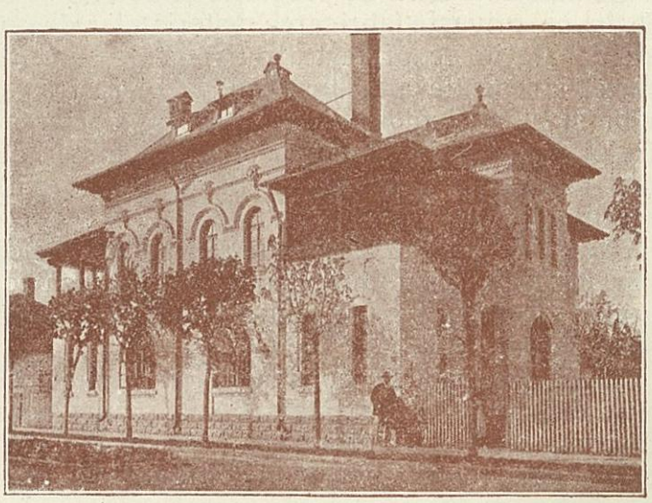

Grup de 4 apartamente pentru ofițeri. Cartierul Ana Davila

CRIZA DE LOCUINȚE

Criza de locuințe, ca multe din crizele apărute după războiu, este o criză de producțiune.

Dela anul 1912 și până astăzi nu s'a mai construit în mod normal; ba chiar câțiva ani dearândul nu s'a construit deloc. Abia anul trecut, adică după aproape o stagnare de zece ani, construirea de locuințe ia un avânt, care puteà să justifice cele mai bune speranțe pentru ameliorarea crizei de locuințe. Din nenorocire însă, condițiile în care se construia, erau astfel că nu se puteà să nu determine o cât mai apropiată întrerupere a promițătoarei activități în construirea de locuințe. Pornită această mișcare din credința pe care o aveau cei mai mulți că un capital învestit într'o clădire, asigurà un bun plasament, cu atât mai sigur, cu cât prin legea încurajărei construcțiilor se garantà pe lângă libera transacție pentru clădirile noi și scutiri de impozite pe timp de 10 ani, precum și reduceri de taxe către comună; această mișcare ar fi putut continuà dacă măcar o parte din speranțele dela început s'ar fi verificat.

A fost însă de ajuns campania de lucru a anului 1912, ca să spulbere și cele mai modeste ilusii ale celor ce au pornit cu atâta avânt pe drumul construirei de locuințe.

Cu lipsa noastră de pregătire și de organizație, fie în ce privește fabricarea materialelor de construcție, fie în ce privește transporturile, pe de o parte, iar pe de alta lipsa mijloacelor și a sculelor și a mașinelor mecanice în organizarea lucrului pe șantiere, a făcut ca prețul materialelor și a mânei de lucru să se ridice în proporții nebănuite.

Organele Statului care aveau obligația și dacă s'ar înțelege, chiar interesul de a provocà construirea de locuințe, au făcut tot ce au putut să o împiedice.

Legea încurajărei construcțiilor reduce celui ce construește, la jumătate taxele către Comună, Comuna însă a înființat taxe noui și a mărit pe cele existente, în special taxa de trotuar pe care a mărit-o de 30 ori.

Ministerul de Finanțe reduce la 5 ani termenul de 10 ani prevăzut în legea încurajărei construcțiilor pentru scutirea de impozite — iar prin impozitul pe venit suprimă cu totul ori ce avantaj pentru cel ce investește capital în clădiri noui. Nu mai amintesc de obligația ce-și luase organele de stat prin legea încurajărei construcțiilor de a procura materiale cu preț redus celor ce construesc, obligație care nici măcar n'a avut un început de realizare.

In aceste condițiuni, clădirile construite în campania de lucru a anului 1922, au costat cu mult, prea mult peste prevederile inițiale; și de unde la început se conta pe o rentabilitate de 15—20% la capitalul învestit, s'a ajuns la terminare din cauza prețurilor prea ridicate atât la materiale cât și la mâna de lucru, la mai puțin de 12%; un procent care mai ales astăzi, nu mai poate tenta pe nimeni.

Dar fenomen și mai neașteptat, a fost că multe din noile clădiri nu au putut fi închiriate nici la aceste moderate prețuri față de capitalul învestit, multe rămânând goale.

Cauza nu este atât de mult sumele mari cari trebuesc plătite pentru chirie — cât consecința firească a prelungirei regimului forțat a chiriilor fără nici o excepție.

Dintre toate articolele necesare existenței, singură locuința a fost forțat menținută la un preț ce nu corespunde valutei timpului și lumea e înclinată să se obișnuiască cu ideea de a avea locuința aproape gratuit și vor renunța cu greu la acest avantaj, chiar cei ce ar putea-o ușor face. Căci ce însemnează o chirie de 4—5000 lei pentru un om care câștigă dela 4—500.000 lei în sus anual, dacă nu aproape nimic.

Și câți nu sunt astăzi și cu venituri și mai mari.

Afară de funcționarii Statului, pensionarii și unii din rentieri sau văduve cu copii minori, toți ceilalți câștigă azi în raport cu scumpetea articolelor de prima necesitate.

In țările din occident, în Anglia și Franța de

pildă, legea chiriilor nu protejează decât pe cei ce au nevoe de protecție. Magazinele și locuințele celor ce câștigă destul ca să poată plăti, au fost scoase de sub regimul legei chiriilor.

Această dispoziție, pe lângă că este echitabilă este și de utilitate publică, căci forțează pe cel ce are mijloace să-și construiască singur în caz când nu-i convine chiria ce i se pretinde, contribuind astfel toți cei cu mijloace, la stabilirea echilibrului în ce privește locuințele.

La noi după încercarea de anul trecut, plătită scump, de cei ce au construit, se anunță o criză de construcții, care va avea rele urmări din toate punctele de vedere. La prețuri de cost, care sunt în medie de 30 ori mai mari ca înainte de războiu — nimeni nu va mai încerca să construiască, fără serioase garanții că averea ce și-a băgat-o în clădire îi este asigurată.

Și dacă nu construiesc particularii, la Stat slabă nădejde. Statul ca întreprinzător s'au producător s'a dovedit mai prejos de cele mai modeste așteptări ale celor ce preconizau socializarea. Statul n'a putut parveni să-și facă adăposturi proprii pentru serviciile sale și dacă n'ar fi fost inițiativa particulară — multe din serviciile publice n'ar fi avut unde să se adăpostească.

Inlăturarea crizei de locuințe se poate face cu măsuri de chibzuită gospodărie publică — înlăturând treptat și hotărât cauzele care au provocat și mențin această criză și mai ales nelăsând impresia, că garanțiile și avantajele acordate azi celor ce construesc, pot fi anulate sau schimbate mâine; căci această neîncredere în stabilitatea dispositiilor ce se iau, fie pe cale de legi fie pe cale administrativă, este poate cea mai mare și cea mai principală din cauzele care împiedecă construirea de locuințe.

ARHITECT I. D. ENESCU

I. Iordănescu, sculptor — Pe gânduri

INDATORIRILE ARHITECTULUI CĂTRE COLEGII SĂI

In exercitarea profesiunei noastre de arhitect, nu odată am auzit colegi care se plângeau că pentru cutare sau cutare clădire au făcut studii, sau chiar proecte, dar în aşteptarea pregătirilor pentru începerea lucrărilor, se pomeneau că clădirea este începută pe baza unui alt proect, semnat de un alt coleg.

De regulă, trebue ca îndată ce proprietarul îşi plasează încrederea într'un arhitect şi a primit programul semnat, să facă şi schimbul de scrisori de angajament, scrisori din cari să reiasă condiţiunile ce are a îndeplini arhitectul, tantiema ce o primeşte şi modalitatea plăţei.

Acest lucru însă nu'l fac toţi arhitecţii şi în special tinerii arhitecţi, cari încrezători numai în angajamentul verbal al proprietarului, se pun la lucru şi fac cheltueli.

In general tocmai proprietarii dificili şi lipsiţi de onoarea angajamentului verbal, tocmai ei sunt aceia care cer studii peste studii, neoprindu-se la nici o soluţiune faţă de lucrările variate propuse de arhitect, iar într'un târziu arhitectul se găseşte înlocuit cu un altul.

* * *

Societatea Arhitecţilor Români are un tarif de onorarii, de unde rezultă minimum ce trebue să primească un arhitect pentru proecte şi conducere, urmând apoi onorarii gradate, după natura lucrărei.

Dar s'a văzut cazuri când unii din arhitecţi s'au scoborât şi sub această cifră, înlesnind prin aceasta proprietarilor să facă un fel de concurenţă între arhitecţi, concurenţă care scoboară nivelul profesional şi dau ocazie la procedeele arătate mai sus.

S'au văzut cazuri când un arhitect fiind onorat de comanda unui proprietar, să se trezească în o bună zi înlocuit cu un altul, cu toate că el ştia de angajamentul celui dintâi.

Acest lucru produce mai întodeauna desentimente între colegi, ceia ce este cu totul în dauna profesiunei.

* * *

Credem că facem un serviciu anunţând următorul pasaj din raportul *profesorului Guadet, raport consfinţit de „La Societé centrale des Architectes Francais"* din Paris şi anume:

„Faţă de confraţi, arhitectului i se interzice „despreţuirea regulelor delicate ce conştiinţa le „impune artiştilor demni de acest nume, în ra„porturile dintre ei înşuşi.

„Arhitectul nu trebue să-şi caute situaţiunea „acolo unde un confrate o ocupă deja şi nici „clientela dobândită de un altul.

„Dacă prin împrejurări un arhitect este chemat „a ocupa situaţiunea sau clientela altui arhitect, *„acest lucru nu va fi acceptat, de cât în caz de de„ces, de retragere voluntară sau de revocaţiune le„gală a acelui confrate.*

„Noul ocupant se consideră păzitorul onoarei „şi intereselor celui înlocuit.

Iată cum înţeleg relaţiunile dintre confraţi arhitecţii din apus, şi cât de dorit ar fi ca în practica profesiunei noastre, să-i secundăm cât mai temeinic.

La acest grad de respect al profesiunei trebue să ajungem şi cât mai curând.

Arhitect St. Burcuş

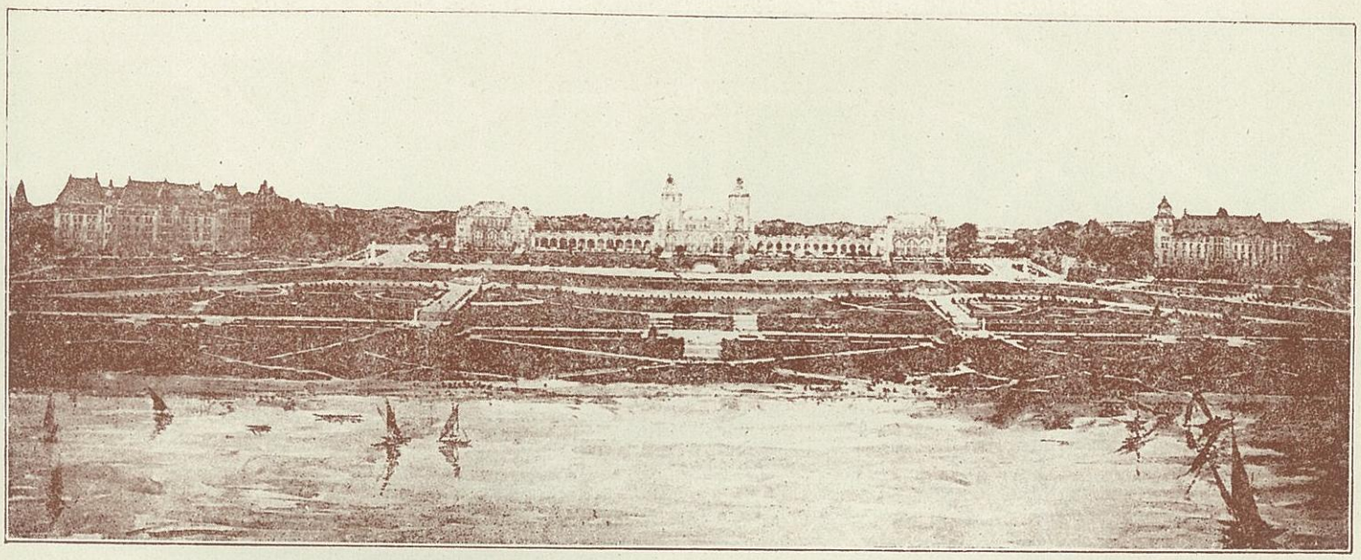

PROECTUL PENTRU SISTEMATIZAREA STAȚIUNEI BALNEARE TEKIR-GHIOL

In anul 1921 Societatea Movila-Tekir-Ghiol, dorind să pună în valoare și să exploateze în mod civilizat, terenul ce posedă pe țărmul lacului Tekir-Ghiol sub numele de stațiunea Carmen-Sylva, a deschis un concurs public pentru întocmirea unui plan de organizare și de sistematizare a numitei stațiuni.

Teritoriul pe care-l posedă societatea, situat între marea Neagră, lacul Tekir-Ghiol și satul Tuzla, prezintă două povârnișuri; unul dulce, spre lac și satul Tuzla, altul spre mare, terminat printr'o faleză de 15—25 metri înălțime, la picioarele căreia se întinde o plajă îngustă dealungul celor 4 km. de țărm ce posedă stațiunea.

Rețeaua arterelor de circulațiune este stabilită pe baza a 3 mari artere longitudinale: întâia constituită de șoseaua națională Constanța-Tekir-Ghiol-Mangalia, dealungul lacului, a doua desprinsă din această șosea la intrarea ei în stațiunea Tekir-Ghiol, cu direcția Nord-Sud, merge pe culmea despărțitoarea celor două povârnișuri, și constitue linia mediană a planului. In sfârșit a treia este constituită dintr'un larg bulevard-promenadă-cornișă, pe marginea falezei dinspre mare.

Pe această osatură simplă, se grefează toate celelalte artere de legătură, transversale și diagonale cari compelctează rețeaua generală de circulațiune și printre cari sunt de menționat:

a) Marele bulevard semi-circular, central, care conduce dela țărmul lacului la creasta falezei, legând gara proectată lângă lac cu centrul principal de agrement situat spre mare în poziția cea mai interesantă, cu privirea asupra acesteia.

b) Esplanada din spatele cazinoului care formează legătura între artera mediană și promenada cornișe.

c) Diferite alte artere cari unesc între ele principalele puncte ale stațiunei, constituind și promenade agreabile.

In raport cu sistemul de artere astfel constituit s'au proectat principalele intocmiri de piețe publice precum și construcțiunile și așezămintele de interes public cari încadrează și ornează aceste piețe, printre cari menționăm:

a) Centrul principal de agrement situat pe creasta falezei, la intersecția promenadei cornișe cu esplanada. Acest centru se compune dintr'un important cazino, prevăzut cu săli de festivități, de teatru, de restaurant, de lectură, etc., cu parcuri de preumblare și adăpost, și din două mari hoteluri situate în dreapta și în stânga cazinoului, cu vederea spre mare. O terasă vastă spre mare și un parc de circa 14 hectare complectează întocmirea acestui centru în partea din spre mare. In partea apusă, acest ansamblu este pus în valoare prin esplanada din spatele Cazinoului, care procură acestuia o largă perspectivă.

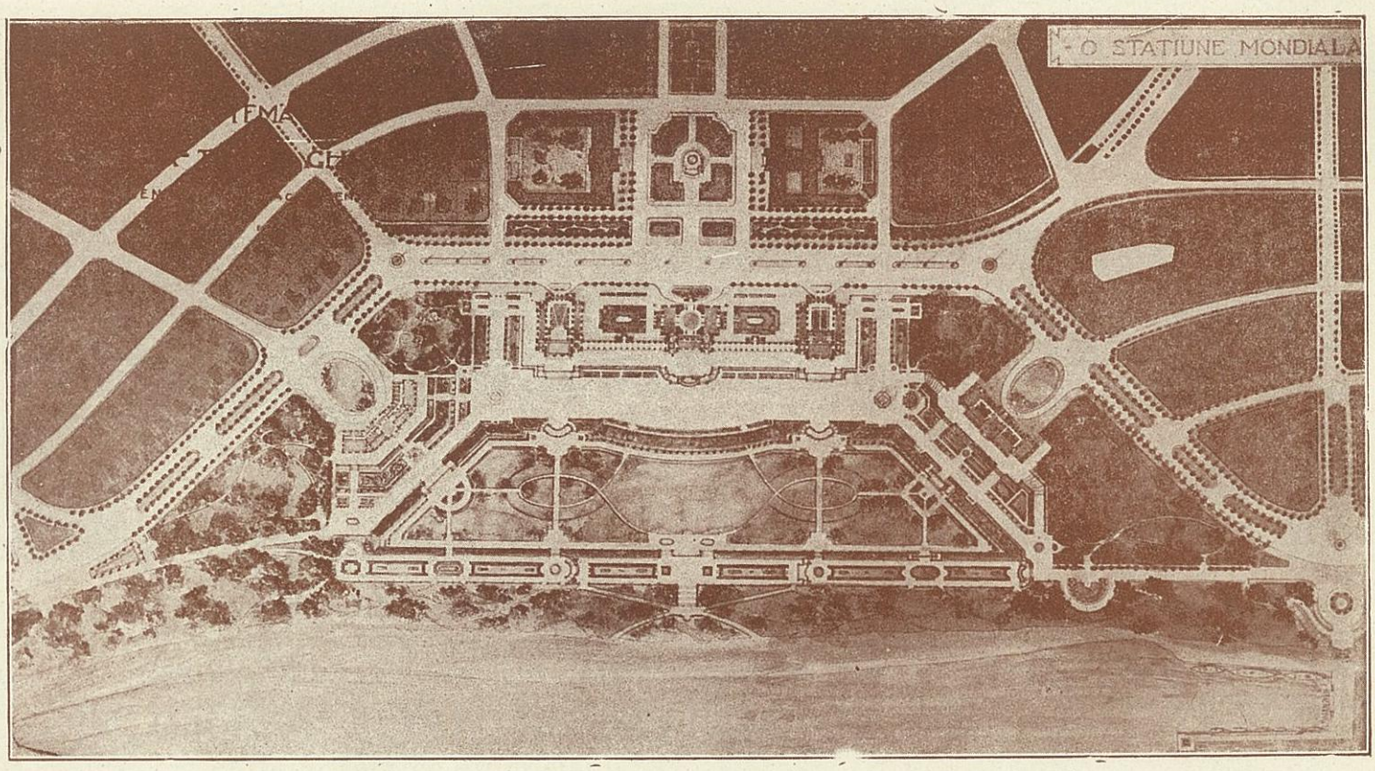

Pe laturile acestei esplanade sunt proectate de o parte un stabiliment de băi de lux, cu aducerea nomolului pe cale subterană, pe de altă parte un stabiliment de fizioterapie, ambele continuate cu construcţiuni de caracter comercial.

b) Centrul municipal, situat la extremitatea sudică a arterei mediane şi în punctul culminant al staţiunei (cota 45 m.) care se compune dintr'o mare piaţă în jurul căreia se grupează: edificiul municipal, şcoala, biserica, halele din regiunea sudică şi câte-va instalaţiuni edilitare, ca uzina hidraulică şi altele. In spatele edificiului municipal, cu o frumoasă privire în spre sud, este proectat un parc comunal.

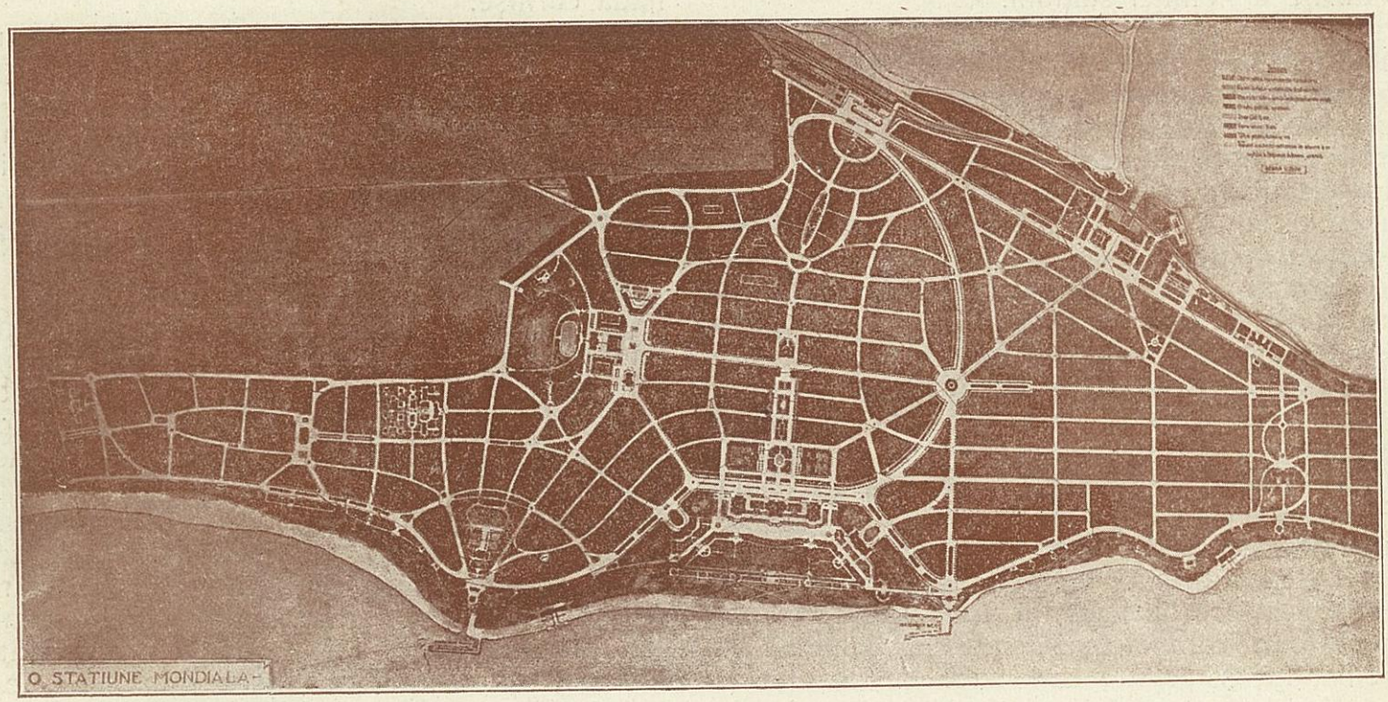

c) Pe malul lacului, pe fâşia de teren situată între lac şi şoseaua Constanţa-Mangalia, un important stabiliment de băi populare, cu grădini înconjurătoare, şi un debarcader la lac.

d) Pe şoseaua Constanţa-Mangalia, în apropierea imediată a satului Tuzla, gara de pasageri şi gara de mărfuri a liniei ferate care, venind din Constanţa pe malul lacului, continuă prin satul Tuzla, spre Mangalia.

e) La circa 500 metri depărtare spre Sud de centrul de agrement, pe malul mării, amplasamentul unui club sportiv, amenajat cu terenuri de joc, grădină, toate instalaţiunile necesare şi un debarcader, club, menit să atragă la Tekir-Ghiol şi public în afara persoanelor ce vin să-şi caute sănătatea.

f) Puţin mai la sud, mai departe de mare, un sanatoriu, întocmit după sistemul pavilionar.

g) La extremitatea extra-sudică a staţiunei, depărtat de ori-ce circulaţie, un spital.

h) In spatele parcului comunal, şi limitrofă cu satul Tuzla, o întinsă porţiune de teren rezervată pentru o vie, fermă, şi câte-va instalaţiuni edilitare cari cer îndepărtare de oraş ca: abator, crematorium, grajduri şi remize comunale.

i) Numeroase pieţe şi squaruri agrementează toate cartierele şi combat centralizarea prea mare a vieţei publice care aduce tristeţă şi monotonie în cartierele mai excentrice.

j) Povârnişul falezei pe toată întinderea de 4 km. este organizată în grădină cu terase şi belveder-uri în puncte bine alese.

l) Pe plajă, două stabilimente de băi de mare.

m) In sfârşit un mic port pentru serviciul de cabotaj, de plimbări şi de excursiuni pe mare.

Acest ante-proect a suferit diverse modificări dorite de Soc. Movilă-Tekir-Ghiol. Proectul definitiv, aprobat de Consiliul Tehnic Superior, a primit un început de execuţiune, prin trasarea şi fixarea pe teren a străzilor, parcelărilor şi întocmirilor principale.

Acestea sânt, în linii generale, expuse foarte sumar, caracteristicile acestui proect, care constitue una din primele încercări de urbanism modern, la noi în ţară.

I. DAVIDESCU.
Arhitect diplomat de guvernul francez

Gr. Cerchez

Casa Bibescu Sos. Kisseleff, azi transformată în „Palatul A S.R Principelui moştenitor“

ANIVERSAREA A 25 ANI DE LA INFIINȚAREA ȘCOALEI SUPERIOARĂ DE ARHITECTURĂ DIN BUCURESTI

In luna Martie anul curent va avea loc comemorarea aniversărei a 25 ani de la înființarea școalei superioare de Arhitectură. Un comitet compus din delegați ai corpului profesoral, ai societății arhitecților români și cercului I. Mincu

se ocupă cu programul acestor serbări.

Cu această ocazie se va face și o expoziție retrospectivă a lucrărilor executate de elevii în școală, din care se va putea vedea gradul de desvoltare al învățământului arhitecturei la noi.

Medalia ce s'a bătut cu prilejul celor 25 ani de activitate a școalei superioare de arhitectură din București.

SOCIETATEA ARHITECŢILOR ROMÂNI FAŢĂ DE LEGEA DE ORGANIZARE A CORPULUI DE ARHITECŢI DIN SERVICIILE PUBLICE

De aproape douăzeci ani, Societatea noastră în dese reprize a intervenit la cei în drept pentru găsirea unei soluţiuni legale care să ocrotească în drepturile de vechime şi merit pe arhitecţii cari dau statului cunoştinţele şi munca lor, dar conducătorii nu au dat ascultarea cuvenită ci se mulţumiau cu promisiuni, deci amânări continue.

Alţi profesionişti precum inginerii, doctorii, avocaţii, etc., s'au bucurat la timp de legi de protejare, sub scutul cărora au putut să se organizeze şi să progreseze, pe când noi arhitecţii am simţit toate amărăciunile nedreptăţilor şi desconsiderării. In această situaţie ne putem întreba:

Cu ce drept mai marii ţării calcă drepturile unor profesionişti atât de utili şi de ale căror servicii nu se pot dispensa?

Oare cei de sus, toţi democraţi, cari propovăduesc dreptatea, ce nu o fac întotdeauna, nu văd cât de urât se pun alături cu principiile sănătoase, lăsând în urma lor haosul nedreptăţii, haos care ne îndurerează sufletele şi ne face să pierdem încrederea în ei tot mai mult.

Strigăm tare ca să fim auziţi, căci cu noi arhitecţii, Guvernanţii noştri, rând pe rând au fost vitregi.

Cum noi arhitecţii români, cari în timp de 25 ani am ridicat prin învăţătura şi munca noastră profesiunea de arhitect la un grad cu care ne putem făli, cum se poate oare ca în ţara aceasta să nu se găsiască decât apreciatori nesinceri sau răutăcioşi, cari să arunce atâta timp asupra noastră mănuşa desconsiderării... Cu ce drept?

Prin încordări din partea membrilor Societăţii noastre şi prin buna voinţă a Guvernului din 1921 ni s'a votat de cameră o lege, care este identică cu aceea a corpului de Ingineri.

Bună sau rea noi am primit-o cu satisfacţie pentru moment, dar această satisfacţie a fost de scurtă durată, căci legea deşi sancţionată prin decret regal, nu a fost aplicată nici de guvernul care a votat-o, nici de cel ce i-a urmat.

Motive peste motive ne-au fost puse în cale.

Iată cuprinsul legei de încadrare:

LEGE

pentru

Organizarea corpului Arhitecţilor din serviciile publice

TITLUL I.

Art. I. — Se înfiinţează pe lângă ministerul lucrărilor publice corpul arhitecţilor din serviciile publice, compus din:

Corpul arhitecţilor, şi

Corpul conductorilor de lucrări de arhitectură.

Art. II. — Fac parte din cadrele active ale corpului arhitecţilor:

a) Arhitecţii şi conductorii funcţionari la Stat;

b) Arhitecţii şi conductorii cari funcţionează la judeţe, comune şi instituţiunile de sub controlul statului.

Art. III. — Corpul arhitecţilor este însărcinat:

a) Cu studierea şi redactarea proiectelor, cu dirijarea, supravegherea şi întreţinerea tuturor lucrărilor de arhitectură, decoraţiune, mobilier, aparţinând statului, judeţelor şi comunelor precum şi acelea de sistematizare şi înfrumuseţare a oraşelor ce se execută de serviciile publice;

b) In caz de colaborare intre mai multe specialităţi, direcţiunea lucrării revine serviciului de specialitate care covârşeşte ca importanţă lucrarea de executat.

Art. IV. — Se aplică arhitecţilor şi conductorilor aflaţi în serviciile publice toate dispoziţiunile legii de organizare a corpului technic, referitoare la: grade şi înaintări, diverse poziţiuni ale inginerilor din corpul technic, concedii, eşirea din cadre, pedepse şi măsuri disciplinare, chirii şi indemnizaţii, cadrele corpului technic, despre conductori, pensiuni.

Distincţiunea dintre cadrul ordinar şi cadrul detaşat care există în corpul technic nu se aplică şi la arhitecţi.

La aplicarea acestor dispoziţiuni se va ţine seamă că recrutarea arhitecţilor şi conductorilor în corp să se facă pe baza diplomelor şi certificatelor eliberate de şcoala superioară de arhitectură din Bucureşti, pre-

cum și a echivalărilor făcute de juriul de profesori al acestei școli, compus după normele fixate la art. 7 din legea corpului technic.

Art. V. — Cu începere de la 1 Aprilie 1922, arhitecții și conductorii din serviciile Statului, județelor, comunelor și instituțiunilor de sub controlul Statului vor primi aceleași salarii, chirii și indemnizațiuni ca și membrii corpului technic al ministerului lucrărilor publice de grad și clasă corespunzătoare.

TITLUL II.

Dispoziţiuni tranzitorii

Art. VI. — Arhitecții și conductorii de lucrări de arhitectură aflați în funcțiune la promulgarea legii de față, în serviciile publice ale Statului, județelor și comunelor sau administrațiilor de sub controlul Statului, dobândesc de drept, în virtutea acestei legi și în momentul punerei în aplicare înscrierea în corpul arhitecților, potrivit dispozițiunilor de la art. IV, V și VI, din prezenta lege. Poziţiunea lor se va regula la încadrarea în corpul arhitecților, ținându-se seamă timpul servit în serviciile publice sau administrațiile unde funcționează, titlurile și lucrările efectuate.

Art. VII. — Incadrarea prevăzută la art. VI se va face de către o comisiune compusă din ministrul lucrărilor publice ca președinte, președintele superior technic, directorul școlii superioare de arhitectură, precum și arhitecții inspectori generali clasa I cari au fost numiți în grad de către ministrul lucrărilor publice. Această comisiune complectată cu toți inspectorii clasa I care se vor mai face în viitor, va rămâne și de aci înainte organul care înaintează pe arhitecți.

Art. VIII. — Ministrul lucrărilor publice va avea dreptul să aleagă și să numească la început trei arhitecți inspectori generali, luând și avizul consiliului technic superior. Avansările în gradul de arhitect inspector general clasa I vor rămâne ca și în legea corpului technic a inginerilor, o prerogativă a ministrului lucrărilor publice.

Art. IX. — Prezenta lege se va pune în aplicare dela 1 Aprilie 1921. Modul de aplicare a dispozițiunilor legii se va stabili printr'un regulament întocmit de ministerul de lucrări publice.

Art. X. — Toate legile și regulamentele în vigoare, contrar dispozițiunilor legii de față, sunt și rămân abrogate.

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 28 Martie anul 1921 și s'a adoptat cu majoritate de șeasezeci și unu voturi contra două.

Vice-Președinte, **Ștefan Meitani**
(L. S. S.)

Secretar, Ioan Papp.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința dela 18 Iunie 1921 și s'a adoptat cu majoritatea de una sută douăzeci voturi contra unu.

Vice Președinte, **Dr. Eusebie Popovici**
(L. S. S.)

Secretar, **Nicolae G. Manolescu**

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fiie investită cu sigiliul Statului și publicată prin «Monitorul Oficial».

Dat în București la 4 Iulie 1921.

FERDINAND

Ministru lucrărilor publice **I. Petrovici**

Ministru Finanțelor **N. Titulescu**

Ministru Justiției **M. Antonescu**

* * *

In primăvara anului 1923 se reiau intervențiile noastre pentru punerea în aplicare a legei de mai sus, de oarece se terminaseră unele lucrări pregătitoare și anume:

a) Comisiunea specială de încadrare desemnat prin lege, compusă din *D-l Elie Radu* Inspector General și președinte al consiliului technic superior.

D-l Profesor Ermil Pangrati, Directorul Școalei de Arhitectură.

Petre Antonescu Arhitect Inspector General desemnat prin lege, tot sub președinția D-lui Ministru Lucrărilor Publice, Comisiune care a funcționat și a depus lucrările.

b) Regulamentul de funcționare a legii votate, se pregătise și el până în Aprilie 1923.

Odată aceste lucrări terminate reprezintanții Soc., noastre au stăruit la Ministerul de Lucrări Publice să se accelereze aplicarea legei.

D-l Ministru pe motiv că legea în aplicarea ei depinde și de chestiunea financiară a trimis-o la Ministerul de Finanțe, de unde nu a mai eșit.

Interpelările din Senat făcute de D-l Profesor Ermil Pangrati nu au avut nici un rezultat, iar demersurile Soc. Arhitecților Români în corpore la D-l Ministru al Lucrărilor Publice D-l General Moșoiu, s'au ales cu răspunsuri frumoase dar îndoelnice în puterea de a rezolva dreapta noastră cerere.

Comitetul Societăţei în urma celor văzute mai sus, deleagă pe D-l Preşedinte al Societaţei Arhitecţilor St. Burcuş, spre a se prezinta D-lui Ministru de Finanţe Vintilă Brătianu, căruia expunându-i doleanţele corpului de arhitecţi faţă de întârzierile puse în aplicarea legii a primit următorul răspuns, pe care Preşedintele nostru l-a consemnat într'un raport prezintat Comitetului Societăţei şi Adunării Generale din 23 Ianuarie 1923, al cărui cuprins este următorul:

Onor,

Comitetului Societăţei Arhitecţilor Români

Delegat fiind de a mă prezinta D-lui Ministru de Finanţe pentru a susţine interesele Societăţii în chestiunea aplicării Legii Corpului de Arhitecţi, am cerut audienţa îndată după însărcinarea primită, dar nu am putut fi primit decât Joi 20 Decembrie a. c.

Arătând D-lui Ministru toate consideraţiunile care ne îndriduesc a ne susţine pe căile legale drepturile noastre, D-sa după ascultare ne-a dat următorul răspuns:

Guvernul la venirea sa la putere a găsit mai multe legi:

a) a Silvicultorilor;

b) a Chimiştilor;

c) a Arhitecţilor şi altele pe care nu le-a găsit suficient egalizate în ce priveşte valorificarea gradărilor, înaintărilor şi salarizarea lor ; variind nejustificat dela unii profesionişti la alţii, deşi egali în aptitudini şi muncă. Această insuficienţă de coordonare o găseşte şi în legile existente, precum «a avocaţilor, a inginerilor, medicilor etc.».

Guvernul fiind condus a aplica pentru anul 1925 Statutul funcţionarilor, din care se urmăreşte dispariţia neajunsurilor de mai sus, şi a altor multe constatate până în prezent, este decis ca în cursul anului 1924 să propue camerilor legi noi pentru toate profesiunile şi deci şi pentru arhitecţi.

In acest scop se va numi Comisiuni speciale în care vor fi reprezentaţi şi delegaţi din Corpul de Arhitecţi.

D-l Ministru ne arată toată solicititudinea pentru corpul de Arhitecţi, dar ne roagă să avem îngăduirea necesară şi de scurt timp, căci dreptate se va face.

Acesta fiind rezultatul demersului făcut îl supun aprecierei D-voastră.

Cu deosebită consideraţie

Preş. Soc. Arhitecţilor Români

(ss) Şt. Burcuş

In urma analizării situaţiunei Corpului de Arhitecţi faţă de tărăgănelile puse până în prezent în aplicarea legii şi faţă de răspunsul dat de d-l ministru Vintilă Brătianu, Societatea arhitecţilor primeşte cu neîncredere promisiunile date, promisiuni cari ca şi cele date de alţi factori răspunzători, ne pot duce *„Ad Calendas"*.

Arhitecţii hotărâţi a nu lăsa să se scurgă timpul în aşteptări zadarnice, strânşi în adunare generală, decid ca prin reprezentanţii săi să pregătească memorii şi să se facă noui interveniri, arătându-se Camerei, Senatului şi Guvernului, nedreptatea ce se face Corpului de Arhitecţi.

COMITETUL

CONGRESUL ARHITECŢILOR ROMÂNI

Al doilea congres al arhitecţilor români va avea loc în zilele de 10 şi 11 Martie a. c., în Palatul Camerei de Comerţ.

Programul chestiunilor ce se vor desbate, este următorul:

1. Legea organizării corpului de arhitecţi din serviciile publice;

2. Ingrădirea titlului de arhitect ;

3. Necesitatea formării unui consiliu tehnic superior de arhitecţi ;

4. Sistematizarea estetică, edilitatea, salubritatea capitalei şi regulamentul de construcţiuni ;

5. Criza locuinţelor ;

6. Instruirea şi creearea personalului tehnic mediu pentru lucrările de construcţiune şi organizaţia învăţământului meseriilor cari se aplică la clădiri ;

7. Responsabilitatea arhitecţilor şi antreprenorilor în lucrările de construcţie ;

8. Onorariile arhitecţilor ;

9. Sancţionarea de către congres a regulamentului de concursuri publice ;

10. Chestiunea clădirilor publice, construcţia şi întreţinerea lor ;

11. Restaurarea monumentelor istorice ;

12. Adaptarea condiţiunilor de întreprinderi publice la nevoile actuale ;

13. Infiinţarea unei camere arbitrare pe lângă Societatea arhitecţilor.

INFORMAȚII

Revista «Arhitectura» va apărea de aci înainte sub forma unei broșuri anuale, așa cum se prezintă acest număr.

Manuscrise, fotografii, schițe se pot trimite ori când, pe adresa D-lui Arhitect N. Georgescu, secretarul revistei, Str. Carol No. 19.

* * *

In depozitul Societății se găsesc de vânzare următoarele publicațiuni, pe care doritorii și le pot procura direct de la societate, sau trimițând costul, inclusiv 1 leu pentru expediere, la sediul Societății, str. Biserica Enei No. 6, București.

1) Cursul de construcții, vol. I. de P. Popescu Pașcani, Lei 20
2) Tabele pentru calcularea volumelor lemnelor cu diferite secțiuni de Ing. Gr. G. Poenaru, Lei 5
3) Icunologia creștină de Sev. Mureșeanu Lei 6
4) Portretul arhitectului I. Mincu Lei . . . 50
5) Cărți poștale cu proectul Palatului Comunal de I. Mincu, buc. Lei 5
6) Privire generală asupra arhitecturei antice medievale și moderne de I. Traianescu, Lei 10
7) Numerlie 1, 2, 3 și 4 a Revistei «Arhitectura» anul I Lei 80
Idem Numerile 1 și 2 anul II, Lei . . . 20
8) Buletinul Soc. arhitecților români, Lei . . 5

* * *

Societatea Arhitecților Români a intervenit la Ministerul Lucrărilor Publice ca în Comisiunea instituită pentru noua lege a Corpului Technic al Inginerilor să intre și 3 delegați ai arhitecților, întru cât în acea lege generală vor intra toate categoriile de specialiști tehnici, deci și Corpul Arhitecților.

* * *

In adunarea plenară din 6 Februarie a. c. a Societății Arhitecților Români, s'a ales următorul comitet pe anul 1924 :

St. Burcuș, Președinte.
St. Ciortan; *I. D. Traianescu*, Vice-Președinți.
Sim. Vasilescu, Casier.
Fl. Stănculescu; *V. Rădulescu*, Secretari.
Nic. Georgescu, Bibliotecar.
N. Stănescu, Cenzor.
P. Antonescu; *D-ra. V. Andreescu*; *C. Pomponiu*; și *C. Nănescu*, Membri.

DONAȚII

Următorii membrii fondatori au contribuit la formarea fondului de rezistență a revistei „ARHITECTURA"

1) Șt. Burcuș . . . . . Lei 5000
2) St. Ciortan . . . . . „ 2000
3) D. Hârjeu . . . . . „ 5000
4) S. Vasilescu . . . . . „ 500
5) I. Enescu . . . . . „ 1000
6) C. Cerchez . . . . . „ 1000
7) E. Doneaud . . . . . „ 2000
8) N. Stănescu . . . . . „ 600
9) Fl. Stănculescu . . . . . „ 600
10) St. Ciocârlan . . . . . „ 600
11) C. Nănescu . . . . . „ 2000
12) Ing. Popovici Mezin . . . . . „ 2000
13) V. V. Ștefănescu . . . . . „ 600
14) Zamfir M. Michăilescu . . . . . „ 1000
15) M. Ioanid . . . . . „ 500
16) I. Traianescu . . . . . „ 600
17) I. Fonescu . . . . . „ 3000
18) Socolescu T. T. . . . . „ 1000
19) P. Demetrescu . . . . . „ 500
20) Al. Constantinescu . . . . . „ 500
21) Emanoil Goldenberg . . . . . „ 550
22) Leon Silion . . . . . „ 500
23) M. Maller . . . . . „ 550
24) Emil Guneș . . . . . „ 500
25) Ștefan G. Dumitrescu . . . . . „ 500
26) Georges Cristinel . . . . . „ 600
27) Anton Constantinescu . . . . . „ 500
28) C. Pomponiu . . . . . „ 1000
29) I. Mandi . . . . . „ 500
30) Schmidts E. . . . . „ 200
31) Const. Iotzu . . . . . „ 300
32) Andrescu V. . . . . „ 600
33) Gr. Nicolau . . . . . „ 600
34) Mingopol G. . . . . „ 600
35) Maria Fridmann Irineu . . . . . „ 1000
36) G. N. Ionescu . . . . . „ 600
37) S. Abramovici . . . . . „ 600
38) A. Popovici . . . . . „ 500
39) Remus Iliescu . . . . . „ 1000
40) Const. Cănănău . . . . . „ 550
41) I. Davidescu . . . . . „ 600
42) N. Georgescu . . . . . „ 600
43) I. G. Mayer . . . . . „ 1000
44) C. Popescu . . . . . „ 600
45) Aug. Schmiedingen . . . . . „ 2000
46) Gr. G. Cerkez . . . . . „ 2000
47) A. Ghiaciu . . . . . „ 600
48) N. Aprihăneanu . . . . . „ 600
49) M. Mihalcea . . . . . „ 550
50) I. Ciortan . . . . . „ 600
51) R. Bolomey . . . . . „ 1000
52) G. Simota . . . . . „ 1000

Următoarele societății de construcții, au binevoit a încuraja Revista noastră subscriind sumele de mai jos, pentru care Societatea Arhitecților Români le aduce mulțumiri:

1) Construcția Modernă . . . . . Lei 10.000
2) Glădirea Românească . . . . . » 4.000
3) Intreprinderi generale Tiberiu Eremia » 5.000
4. Allur . . . . . » 5.000
5) Metalica . . . . . » 3.000
6. Edilitatea . . . . . » 5.000

INFORMAȚII

Revista «Arhitectura» va apărea de aci înainte sub forma unei broșuri anuale, așa cum se prezintă acest număr.

Manuscrise, fotografii, schițe se pot trimite ori când, pe adresa D-lui Arhitect N. Georgescu, secretarul revistei, Str. Carol No. 19.

* * *

In depozitul Societății se găsesc de vânzare următoarele publicațiuni, pe care doritorii și le pot procura direct de la societate, sau trimițând costul, inclusiv 1 leu pentru expediere, la sediul Societății, str. Biserica Enei No. 6, București.

1) Cursul de construcții, vol. I. de P. Popescu Pașcani, Lei 20
2) Tabele pentru calcularea volumelor lemnelor cu diferite secțiuni de Ing. Gr. G. Poenaru, Lei 5
3) Icunologia creștină de Sev. Mureșeanu Lei 6
4) Portretul arhitectului I. Mincu Lei . . . 50
5) Cărți poștale cu proectul Palatului Comunal de I. Mincu, buc. Lei 5
6) Privire generală asupra arhitecturei antice medievale și moderne de I. Traianescu, Lei 10
7) Numerlie 1, 2, 3 și 4 a Revistei «Arhitectura» anul I Lei 80
Idem Numerile 1 și 2 anul II, Lei . . . 20
8) Buletinul Soc. arhitecților români, Lei . . 5

* * *

Societatea Arhitecților Români a intervenit la Ministerul Lucrărilor Publice ca în Comisiunea instituită pentru noua lege a Corpului Technic al Inginerilor să intre și 3 delegați ai arhitecților, întru cât în acea lege generală vor intra toate categoriile de specialiști tehnici, deci și Corpul Arhitecților.

* * *

In adunarea plenară din 6 Februarie a. c. a Societății Arhitecților Români, s'a ales următorul comitet pe anul 1924 :

St. Burcuș, Președinte.
St. Ciortan; *I. D. Traianescu*, Vice-Președinți.
Sim. Vasilescu, Casier.
Fl. Stănculescu; *V. Rădulescu*, Secretari.
Nic. Georgescu, Bibliotecar.
N. Stănescu, Cenzor.
P. Antonescu; *D-ra. V. Andreiescu*; *C. Pomponiu*; și *C. Nănescu*, Membri.

DONAȚII

Următorii membrii fondatori au contribuit la formarea fondului de rezistență a revistei „ARHITECTURA"

1) Șt. Burcuș . . . . . Lei 5000
2) St. Ciortan . . . . . „ 2000
3) D. Hârjeu . . . . . „ 5000
4) S. Vasilescu . . . . . „ 500
5) I. Enescu . . . . . „ 1000
6) C. Cerchez . . . . . „ 1000
7) E. Doneaud . . . . . „ 2000
8) N. Stănescu . . . . . „ 600
9) Fl. Stănculescu . . . . . „ 600
10) St. Ciocârlan . . . . . „ 600
11) C. Nănescu . . . . . „ 2000
12) Ing. Popovici Mezin . . . . . „ 2000
13) V. V. Ștefănescu . . . . . „ 600
14) Zamfir M. Michăilescu . . . . . „ 1000
15) M. Ioanid . . . . . „ 500
16) I. Traianescu . . . . . „ 600
17) I. Fonescu . . . . . „ 3000
18) Socolescu T. T. . . . . „ 1000
19) P. Demetrescu . . . . . „ 500
20) Al. Constantinescu . . . . . „ 500
21) Emanoil Goldenberg . . . . . „ 550
22) Leon Silion . . . . . „ 500
23) M. Maller . . . . . „ 550
24) Emil Guneș . . . . . „ 500
25) Ștefan G. Dumitrescu . . . . . „ 500
26) Georges Cristinel . . . . . „ 600
27) Anton Constantinescu . . . . . „ 500
28) C. Pomponiu . . . . . „ 1000
29) I. Mandi . . . . . „ 500
30) Schmidts E. . . . . „ 2000
31) Const. Iotzu . . . . . „ 3000
32) Andrescu V. . . . . „ 600
33) Gr. Nicolau . . . . . „ 600
34) Mingopol G. . . . . „ 600
35) Maria Fridmann Irineu . . . . . „ 1000
36) G. N. Ionescu . . . . . „ 600
37) S. Abramovici . . . . . „ 600
38) A. Popovici . . . . . „ 500
39) Remus Iliescu . . . . . „ 1000
40) Const. Cănănău . . . . . „ 550
41) I. Davidescu . . . . . „ 600
42) N. Georgescu . . . . . „ 600
43) I. G. Mayer . . . . . „ 1000
44) C. Popescu . . . . . „ 600
45) Aug. Schmiedingen . . . . . „ 2000
46) Gr. G. Cerkez . . . . . „ 2000
47) A. Ghiaciu . . . . . „ 600
48) N. Aprihăneanu . . . . . „ 600
49) M. Mihalcea . . . . . „ 550
50) I. Ciortan . . . . . „ 600
51) R. Bolomey . . . . . „ 1000
52) G. Simota . . . . . „ 1000

Următoarele societății de construcții, au binevoit a încuraja Revista noastră subscriind sumele de mai jos, pentru care Societatea Arhitecților Români le aduce mulțumiri:

1) Construcția Modernă . . . . . Lei 10.000
2) Glădirea Românească . . . . . » 4.000
3) Intreprinderi generale Tiberiu Eremia » 5.000
4. Allur . . . . . » 5.000
5) Metalica . . . . . » 3.000
6. Edilitatea . . . . . » 5.000

Casa Dissescu (Reîăcută) Calea Victoriei

Gr. Cerchez

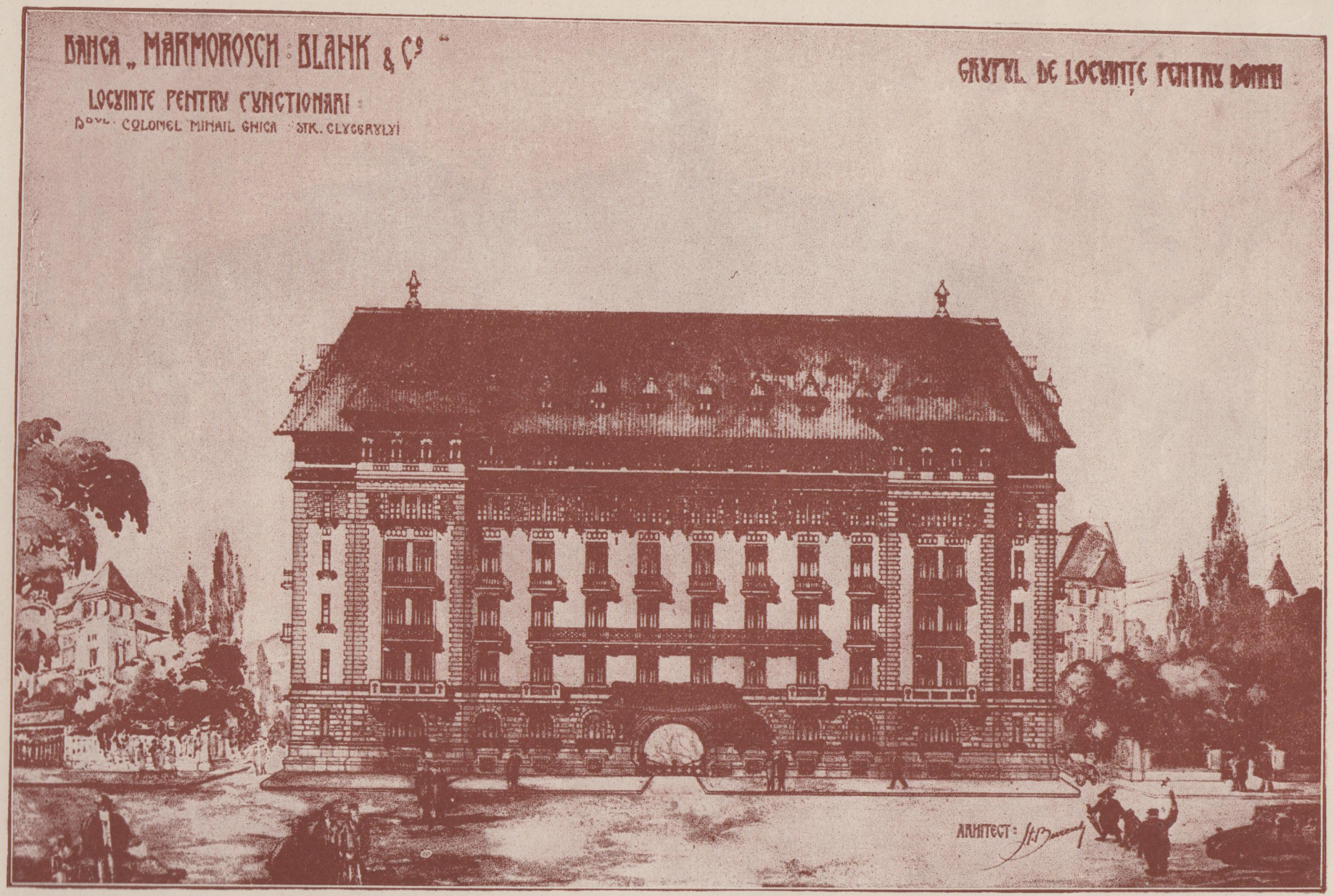
BANCA „MARMOROSCH BLANK & Cº"
LOCUINTE PENTRU FUNCTIONARI
Bdul COLONEL MIHAIL GHICA STR. CLUCERULUI
GRUPUL DE LOCUINȚE PENTRU BANCĂ
ARHITECT: St. Burcuș

St. Burcuș

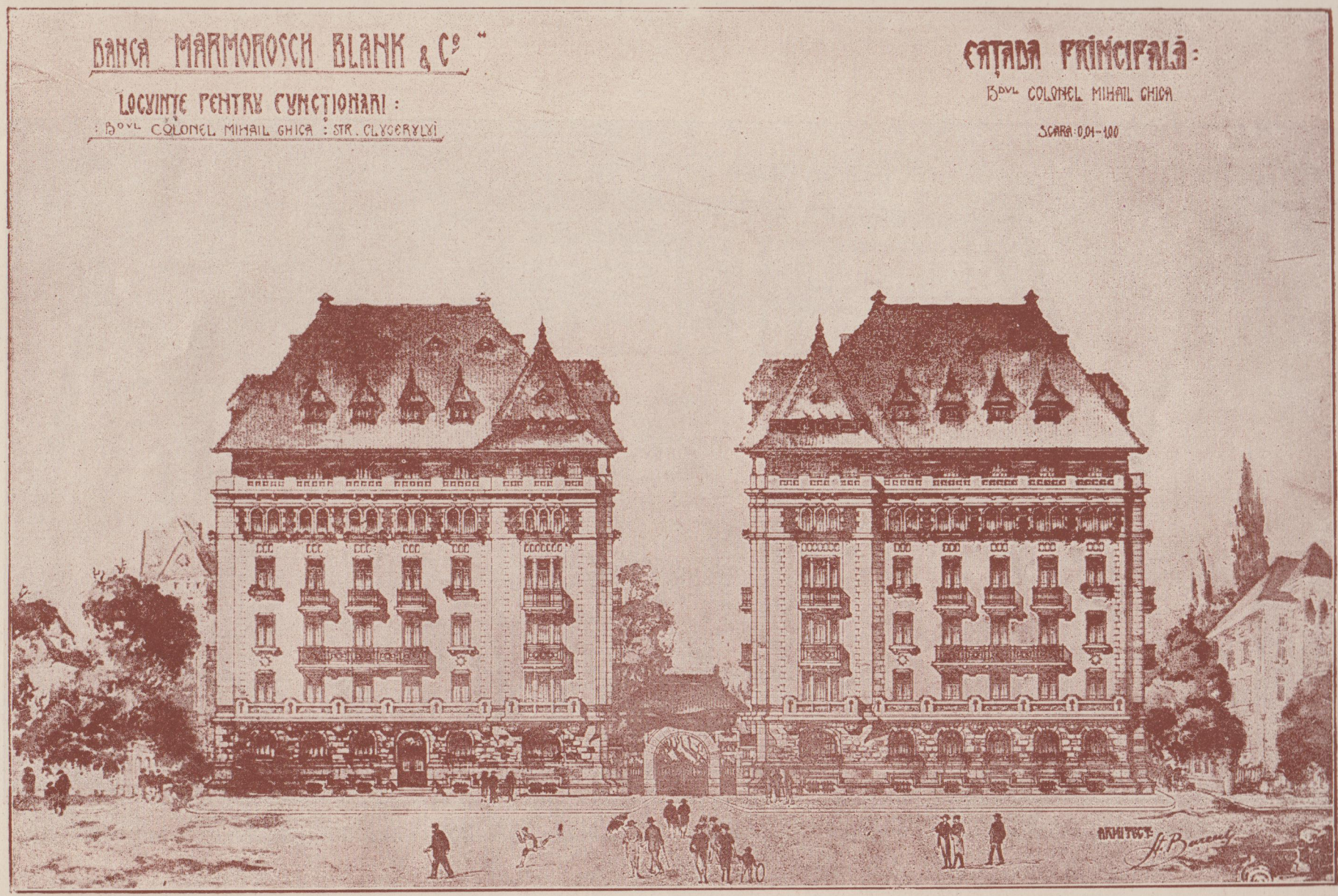
BANCA MARMOROSCH BLANK & Cº
LOCUINȚE PENTRU FUNCȚIONARI:
: BDUL COLONEL MIHAIL GHICA : STR. CLUCERULUI
FAȚADA PRINCIPALĂ:
BDUL COLONEL MIHAIL GHICA
SCARA: 0,01-1,00
ARHITECT
St. Barcaș

St. Barcaș

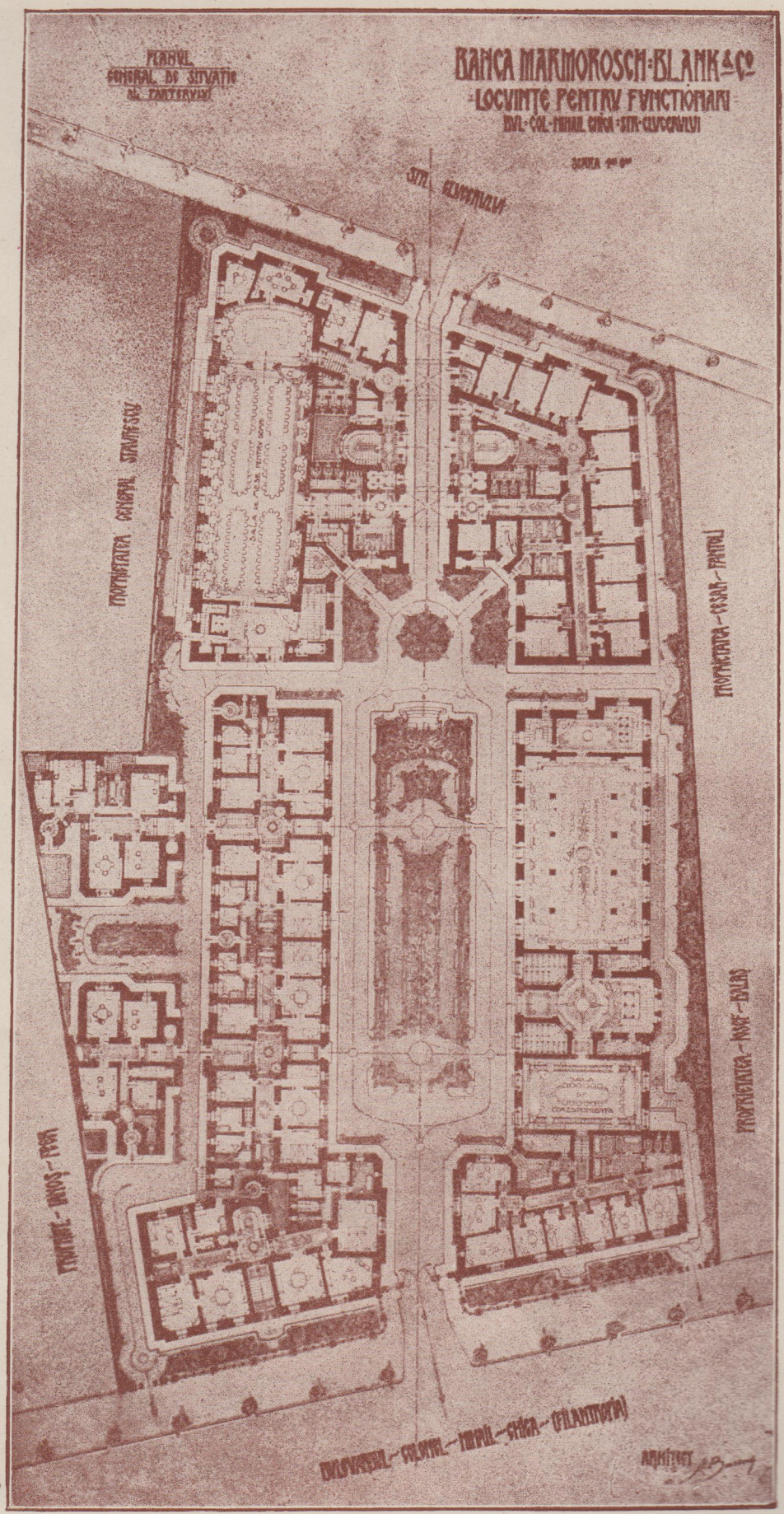
PLANUL GENERAL DE SITUAȚIE AL PARTERULUI
BANCA MARMOROSCH-BLANK & Co
LOCUINȚE PENTRU FUNCTIONARI
BUL. COL. MIHAIL CHICA - STR. CLUCERULUI
STR. CLUCERULUI
PROPRIETATEA GENERAL STAVRESCU
PROPRIETATEA CESAR FANTOLI
PROPRIETATEA IOSEF BALAȘ
PROPRIETATEA IANOȘ FEGA
BULEVARDUL COLONEL MIHAIL CHICA (FILANTROPIA)
ARHITECT

St. Burcuș

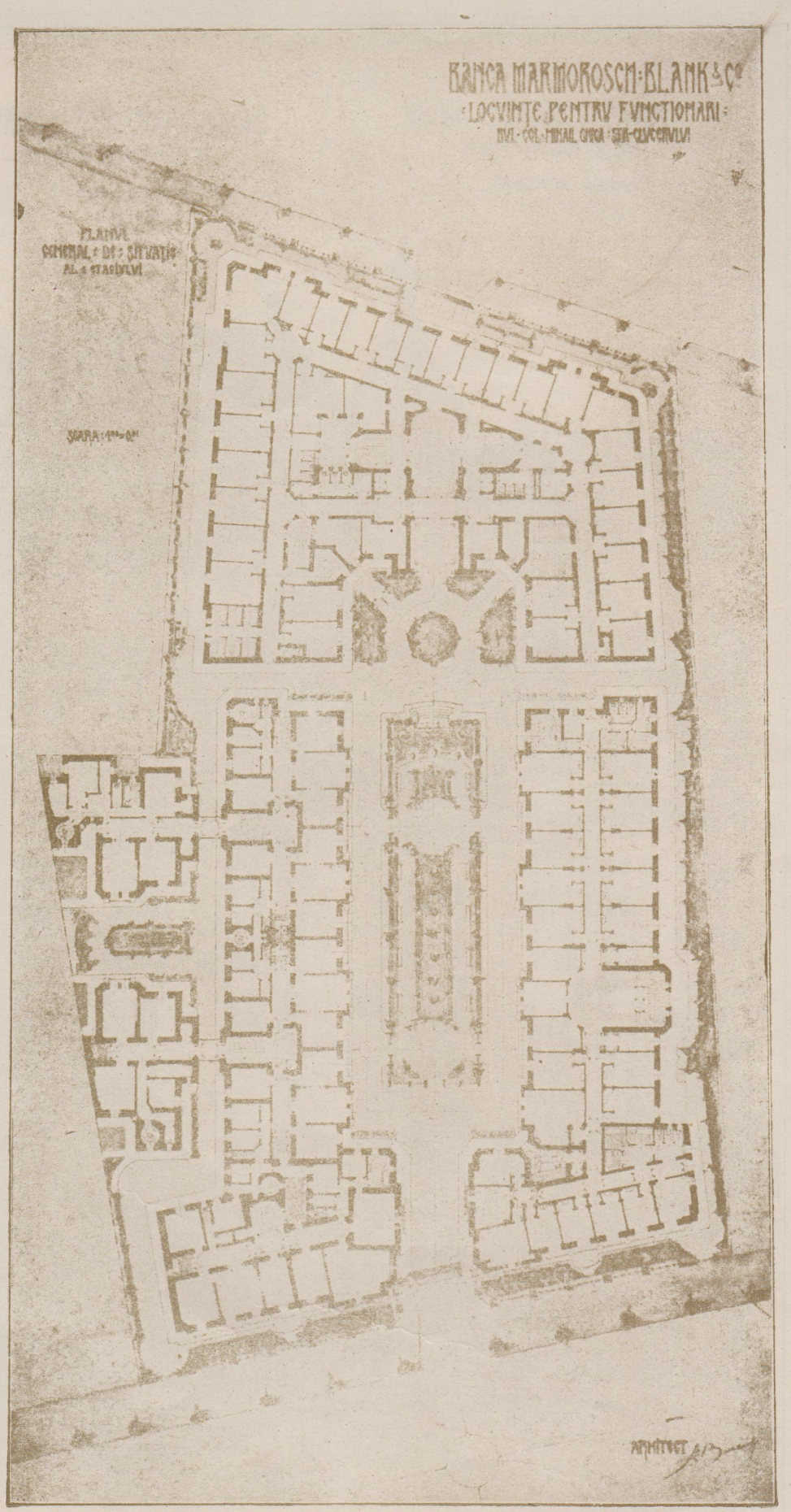
BANCA MARMOROSCH-BLANK & Co
LOCUINȚE PENTRU FUNCȚIONARI
PLANUL
GENERAL DE SITUAȚIE

St. Barcaș

St. Bareaș

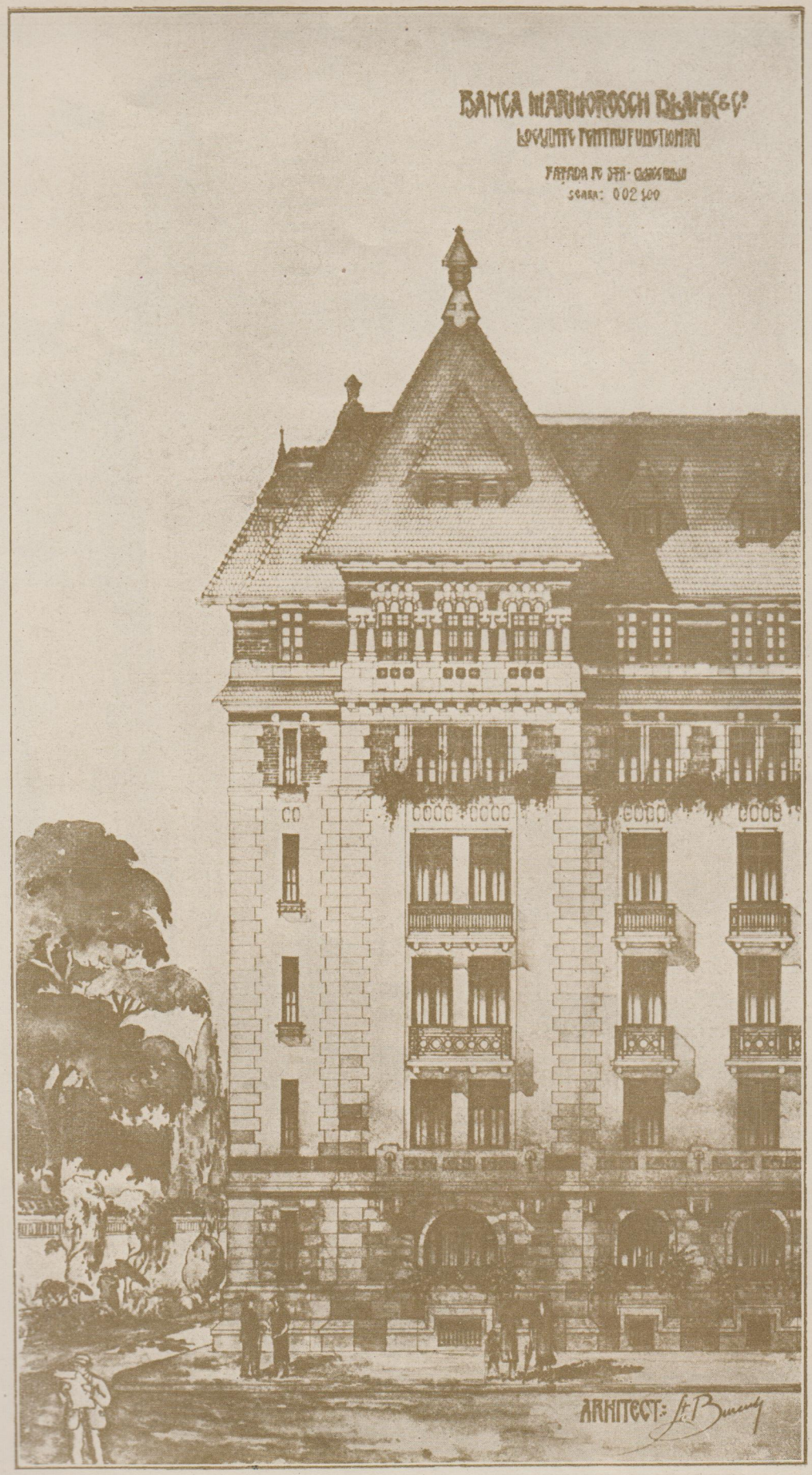

St. Barcaș

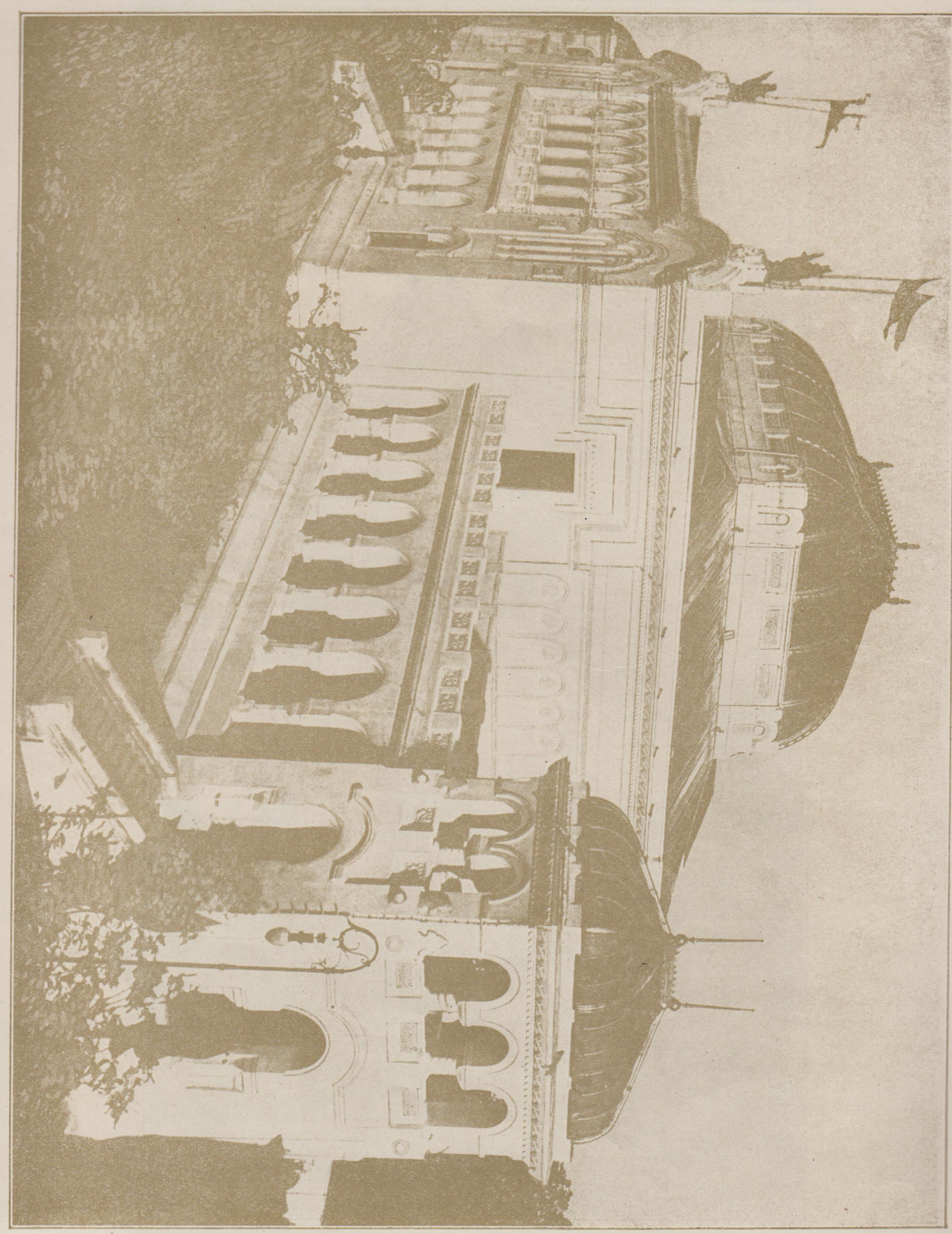

St. Bureș și Victor Ștefănescu

Palatul Artelor. — Parcul Carol

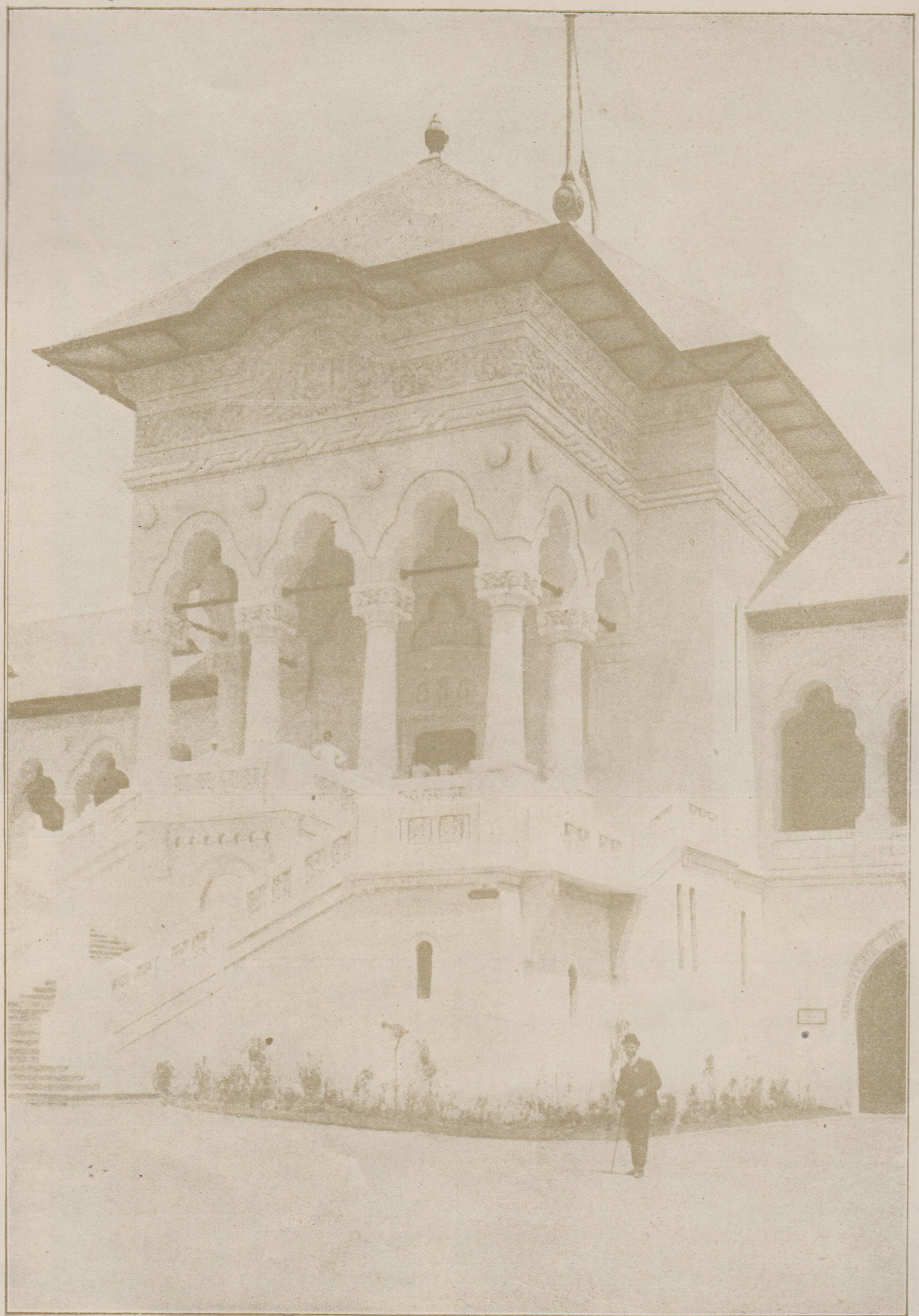

St. Burcuș și Victor Ștefănescu — Pavilionul Regal. — Parcul Carol

St. Barcaş şi P. Antonescu — Catedrala din Galaţi

Bis. Olteni R.-Vâlcea.

Bis. Flămânda Mihai-Viteazul

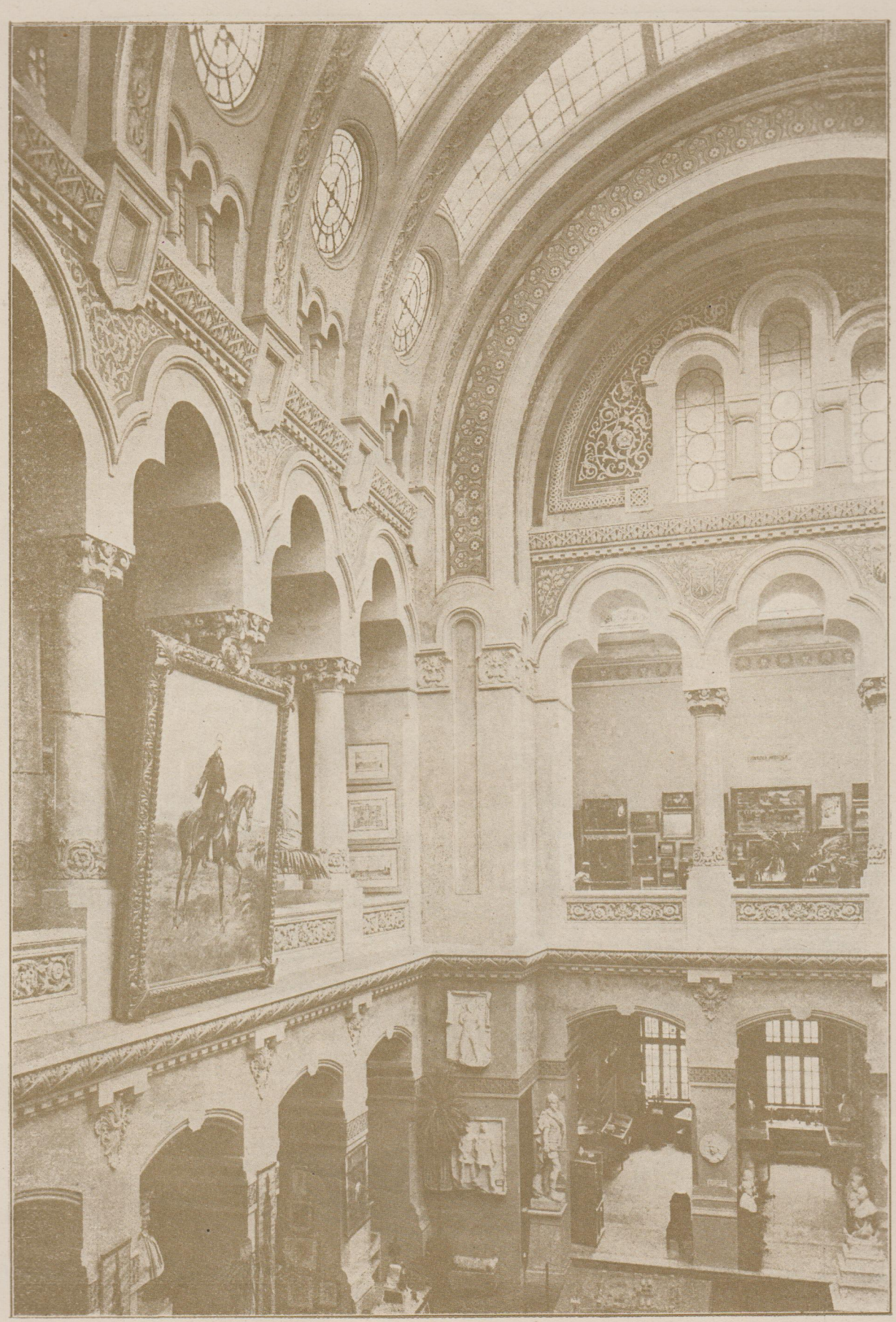

St. Burcuș și V. Ștefănescu — Interior din Palatul Artelor (Parcul Carol)

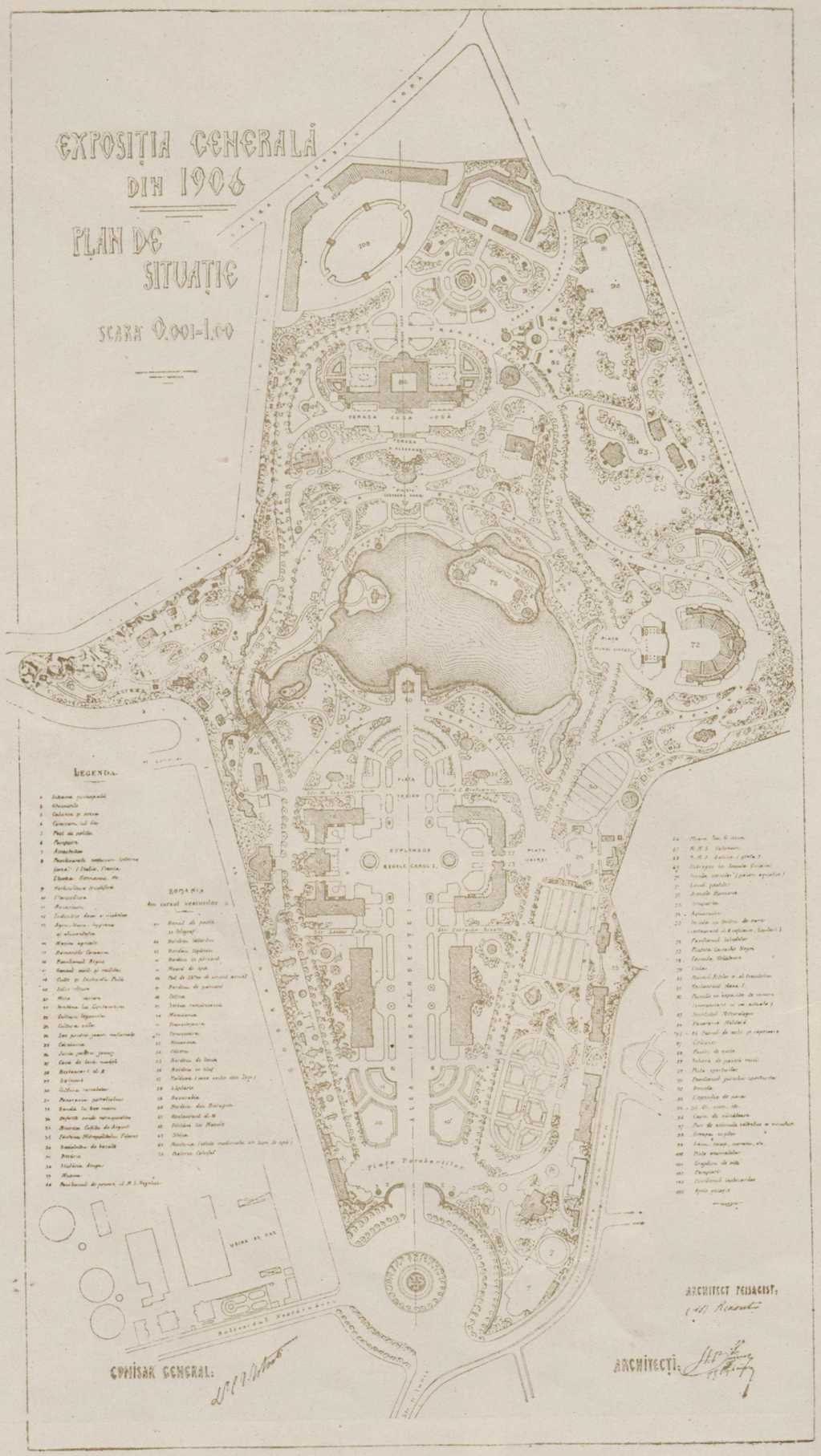

Arh. St. Burcuș și V. Ștefănescu

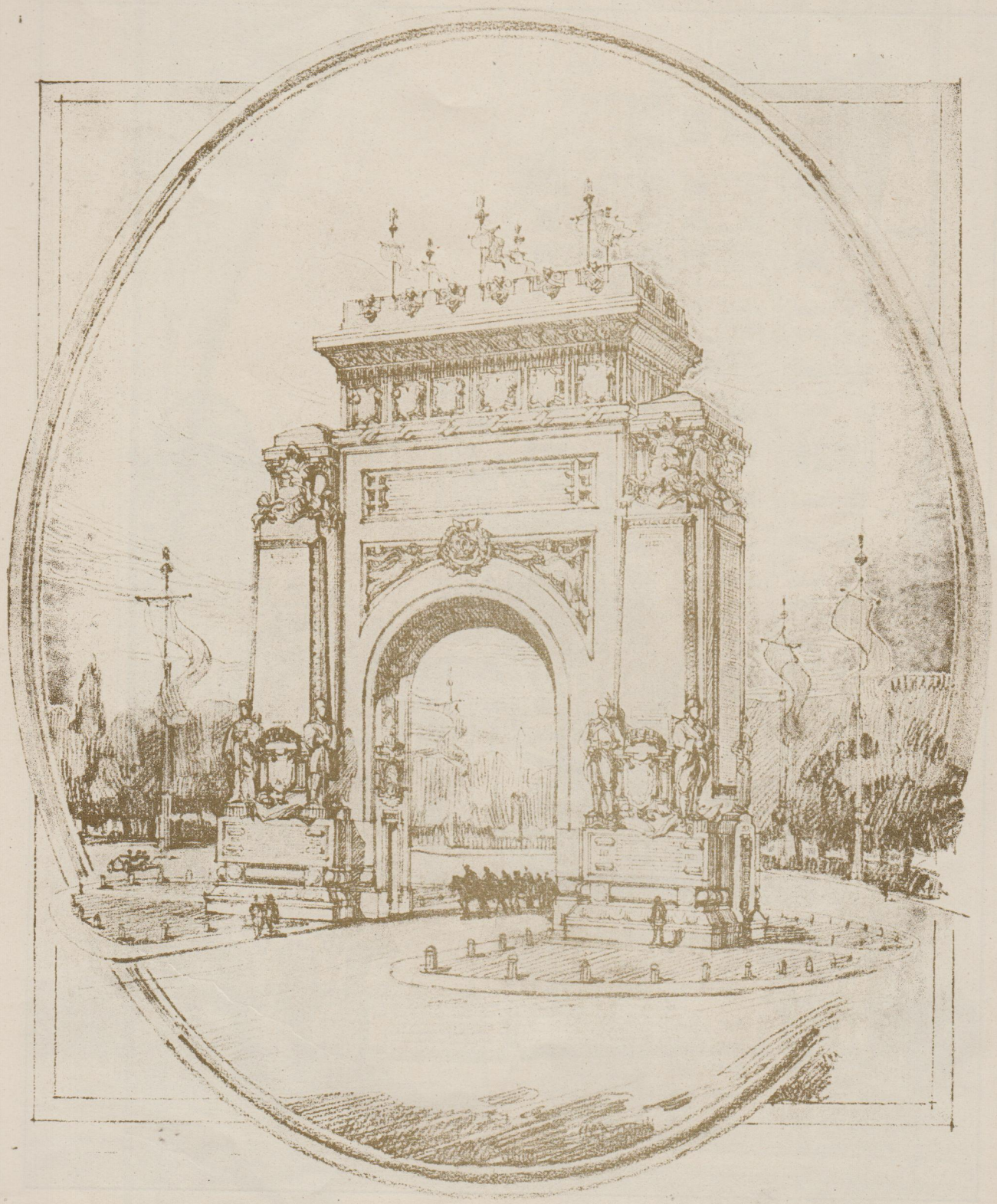

P. Antonesca

Arcul de Triumf

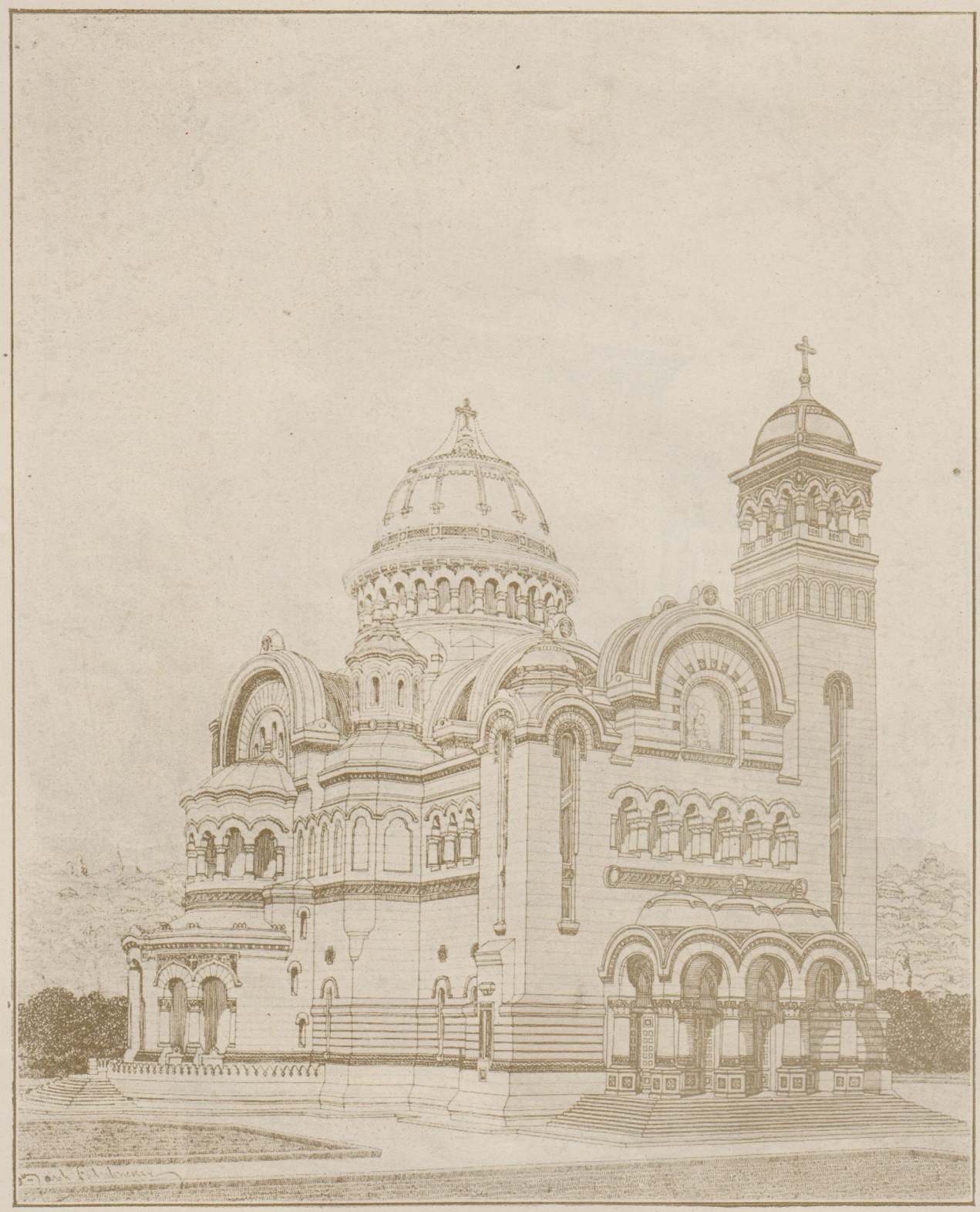

P. Antonescu — Proect pentru o Catedrală

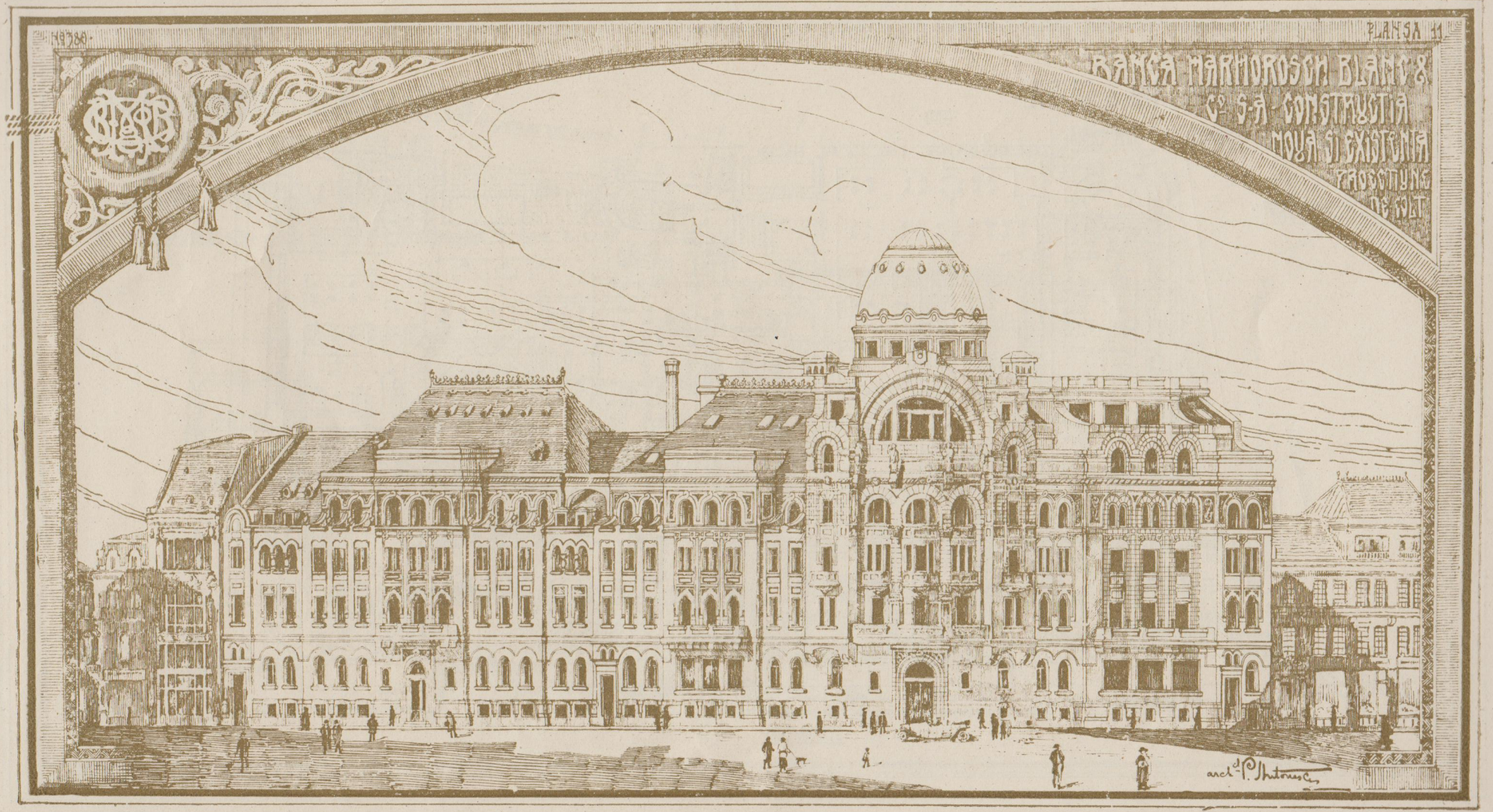

P. Antonescu

Banca Marmorosch Blanc și Co. Fațada principală

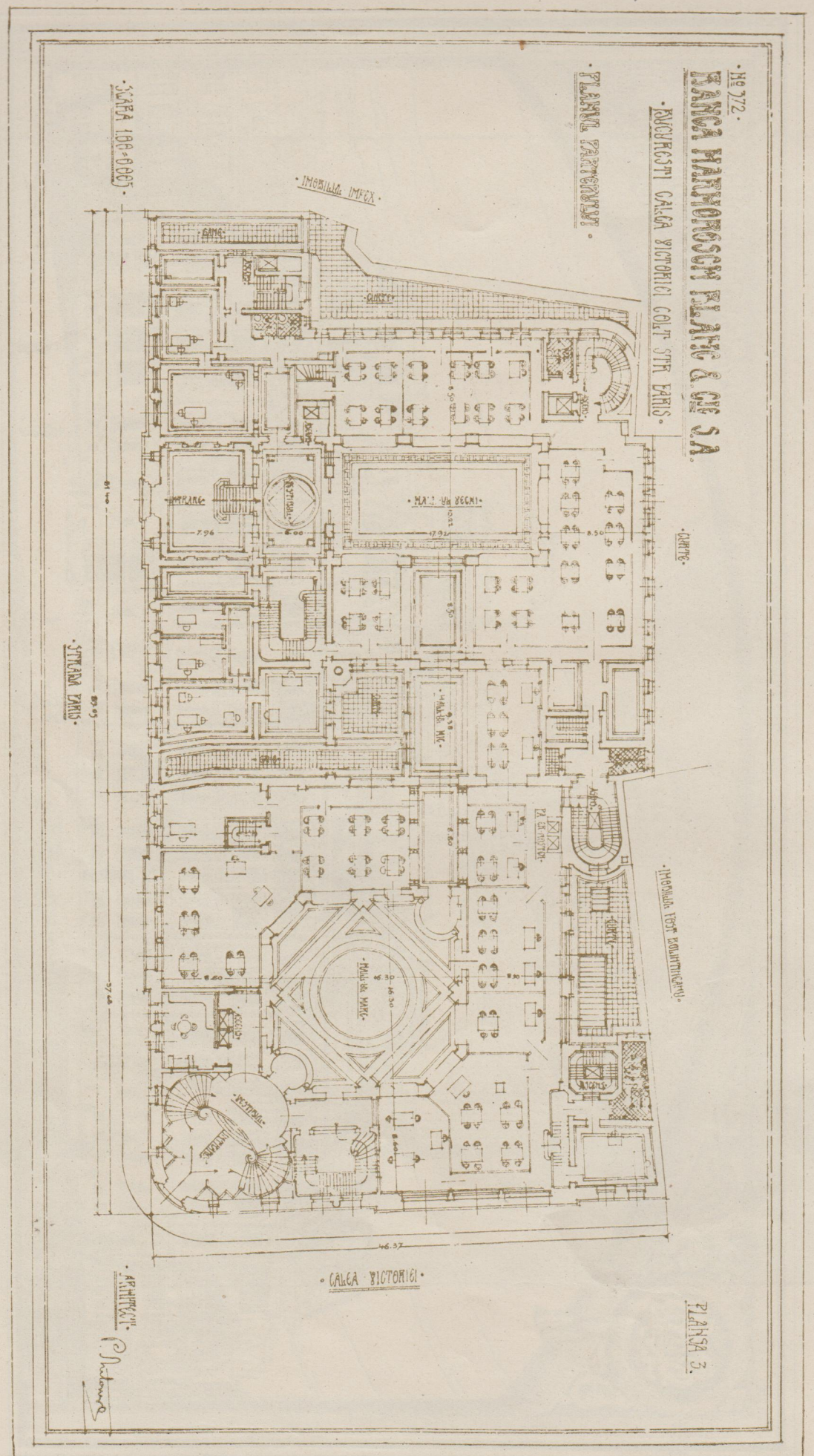
Nº 372
BANCA MARMOROSCH BLANC & Cie S.A.
BUCUREŞTI CALEA VICTORIEI COLT STR. BARIS
PLANUL PARTERULUI
SCARA 100=0.005
IMOBILUL IMPEX
STRADA BARIS
CURTE
IMOBILUL POST BOLINTINEANU
CALEA VICTORIEI
ARHITECT
PLANSA 3.

P. Antonescu

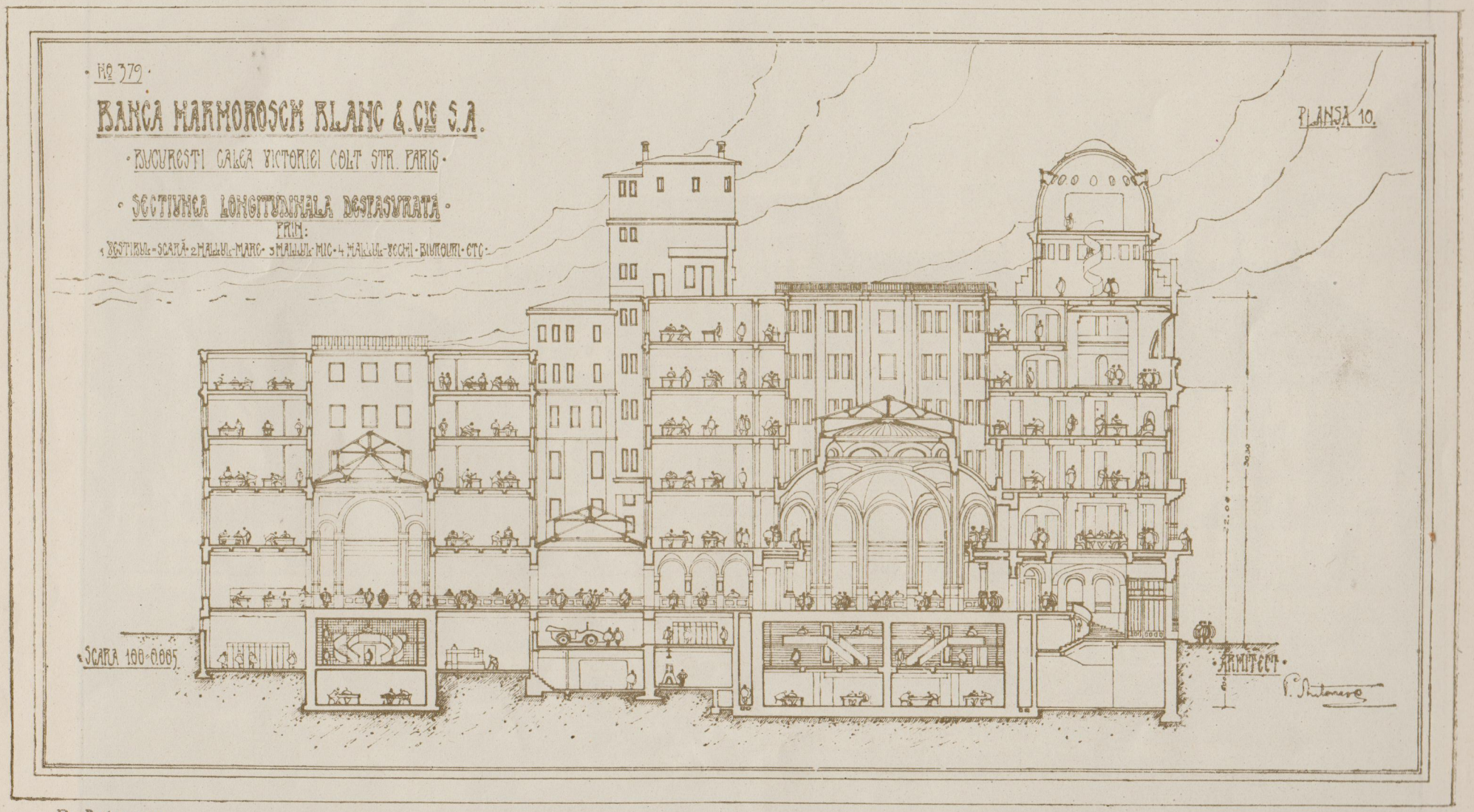
Nº 379.
BANCA MARMOROSCH BLANC & Cie S.A.
BUCUREȘTI CALEA VICTORIEI COLȚ STR. PARIS
SECȚIUNEA LONGITUDINALĂ DESFĂȘURATĂ
PRIN:
1 SCRIPTURI-SCARĂ-2 HALURI-MARE-3 HALURI-MIC-4 HALURI-VECHI-BIUROURI-ETC
PLANȘA 10.
SCARA 100-0.005
ARHITECT
P. Antonesco

P. Antonesco

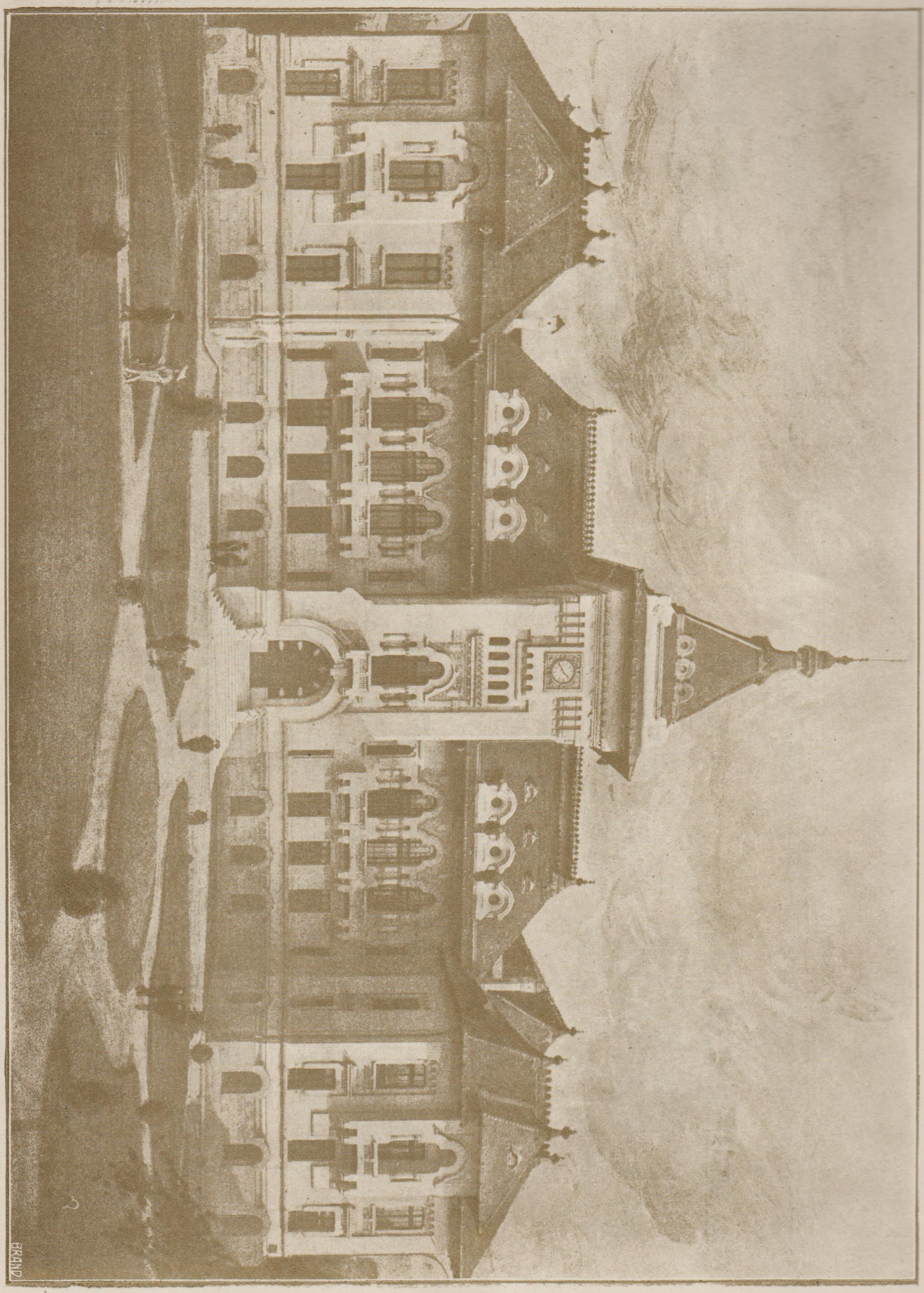

P. Antonescu

Palatul Administrativ - Craiova

P. Antonescu

Casa Ciru Iliescu

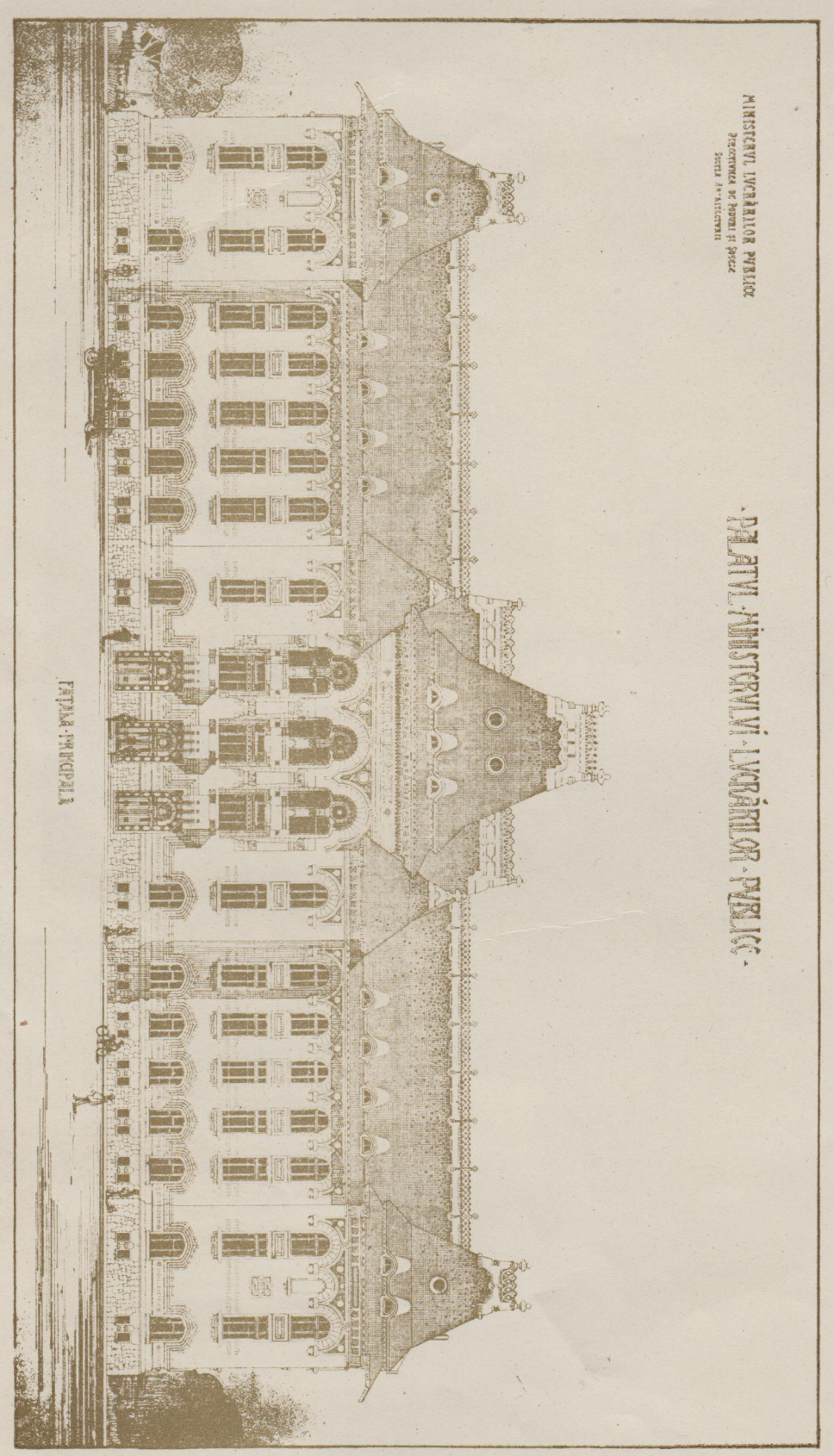
MINISTERVL LVCRĂRILOR PVBLICE
PALATVL MINISTERVLVI LVCRĂRILOR PVBLICE
FAȚADA PRINCIPALĂ

P. Antonescu

Cristoli Cerchez

Vila Dr. Minovici

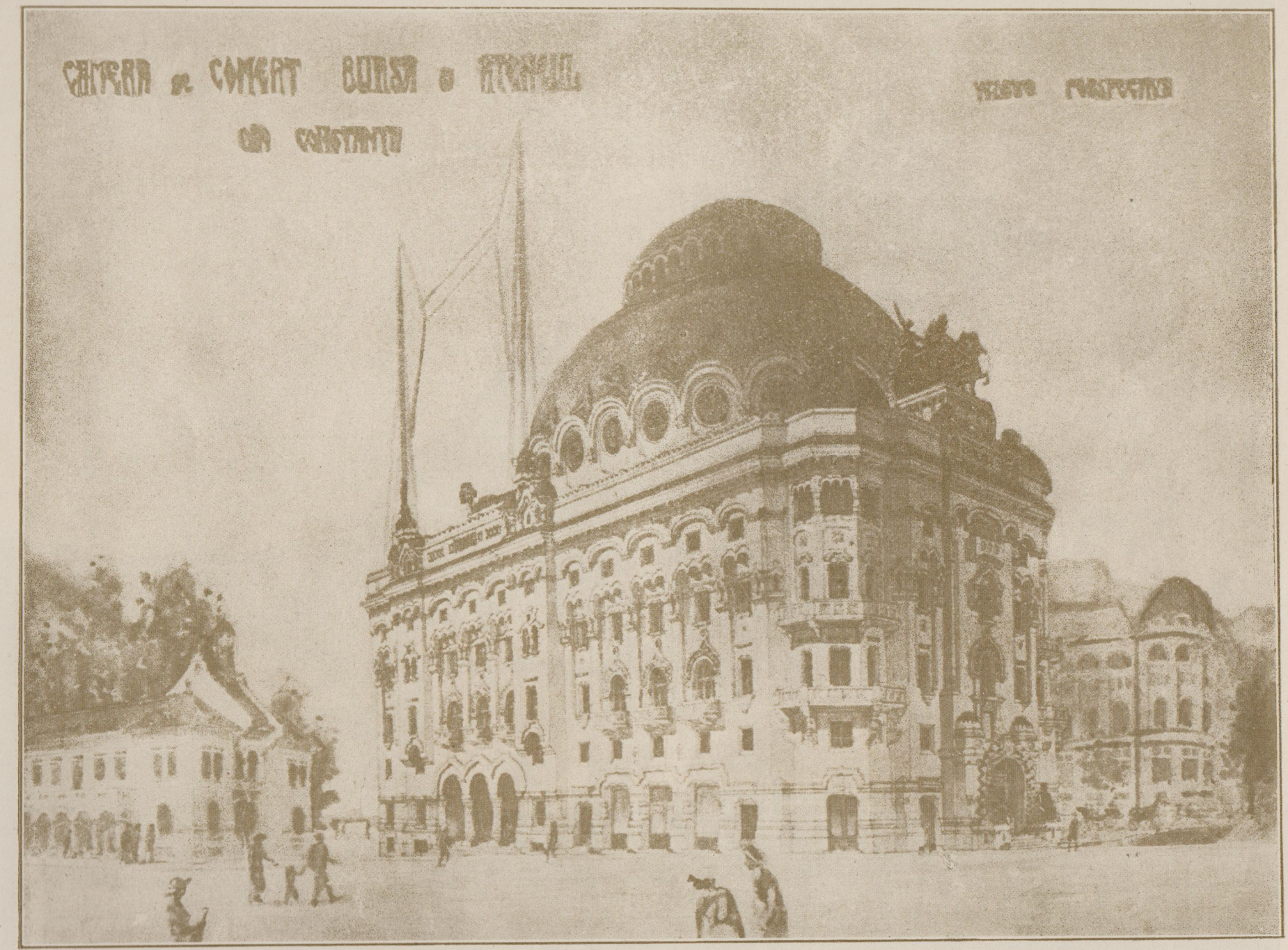

Cristofi Cerchez

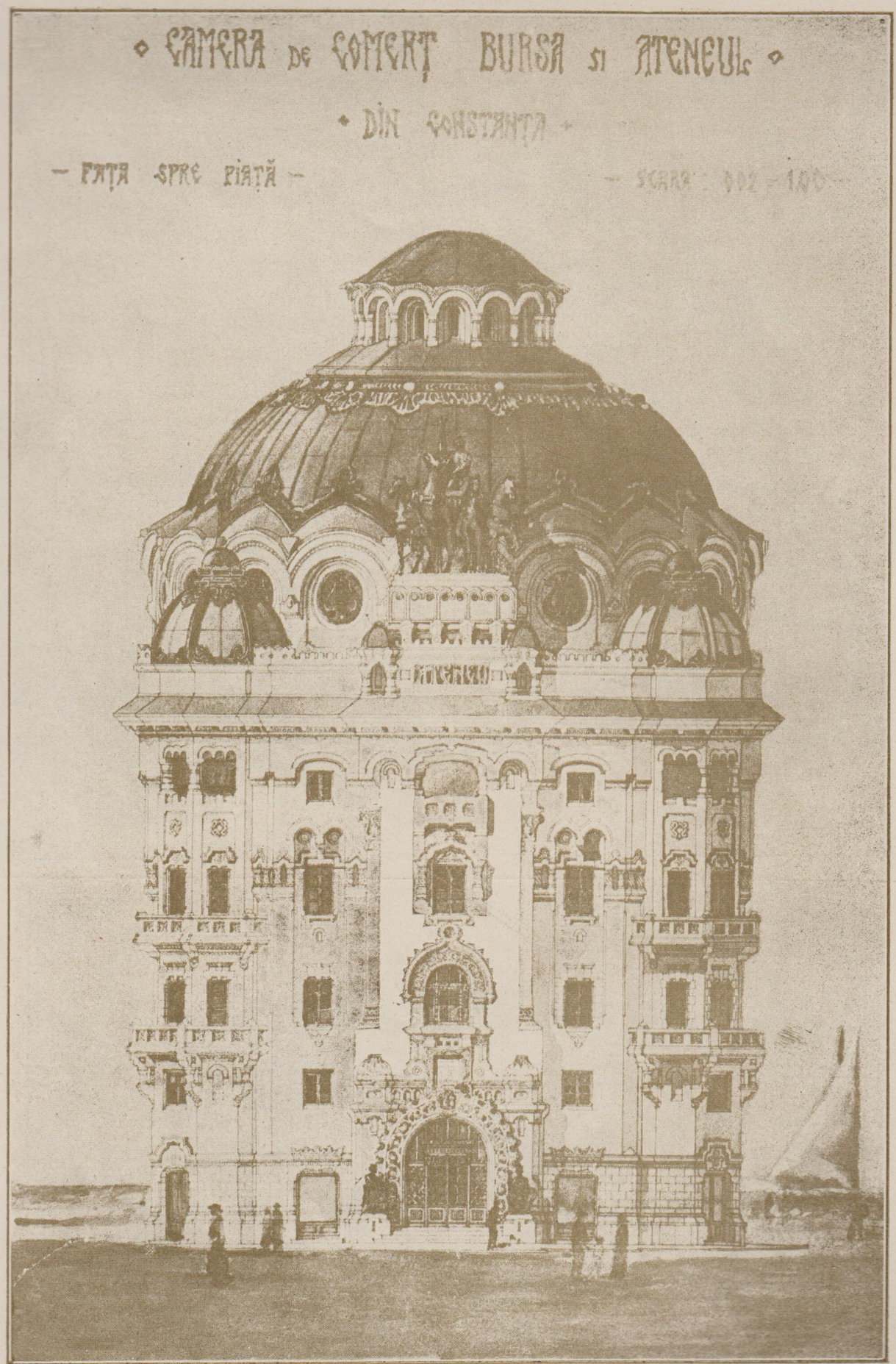

Cristofi Cerchez

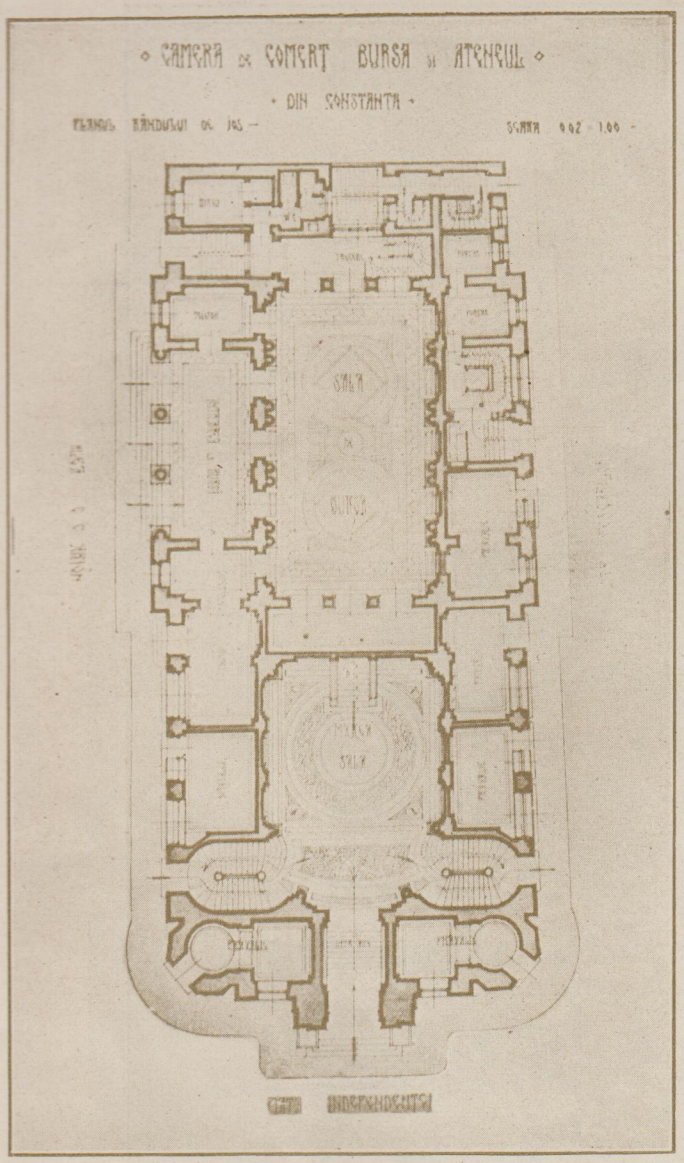

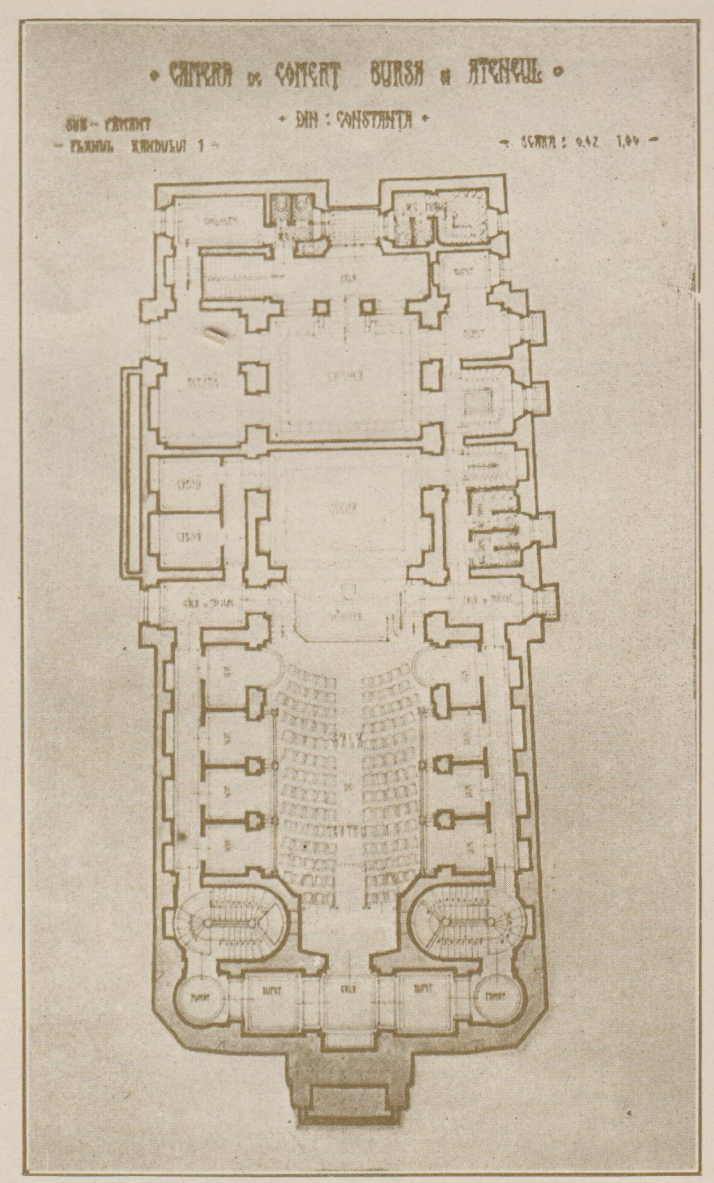

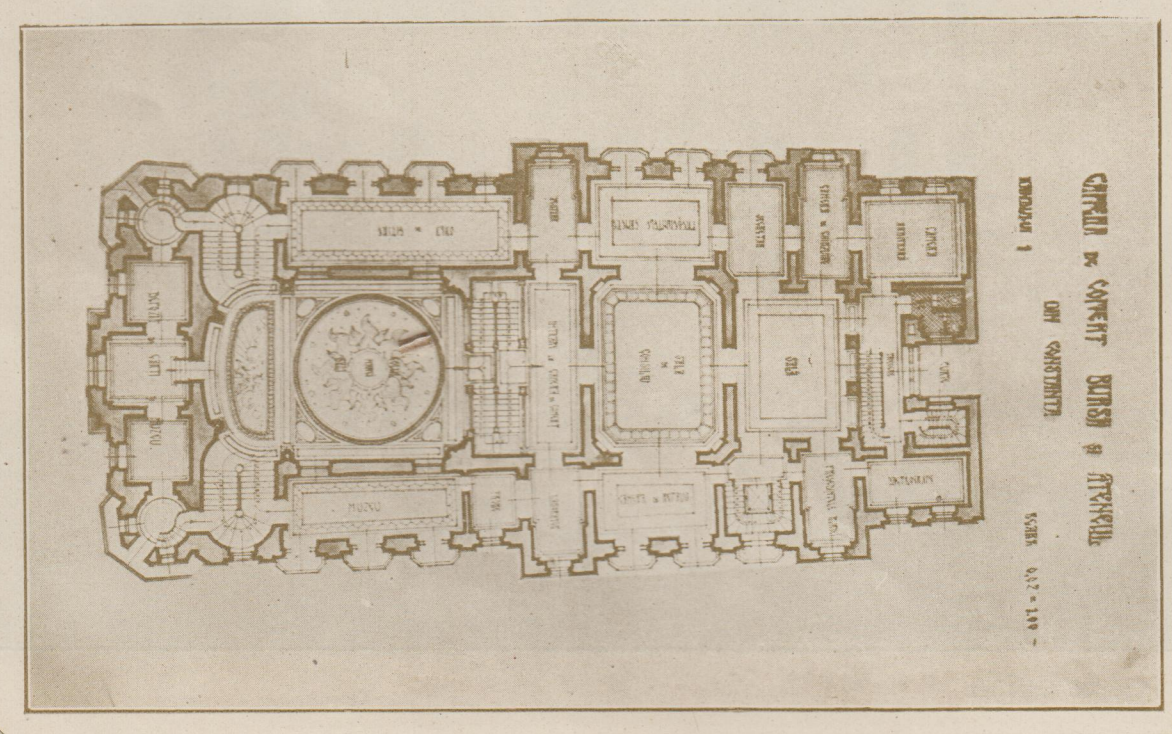

Cristofi Cerchez

Camera de Comerț, Bursa și Ateneul din Constanța

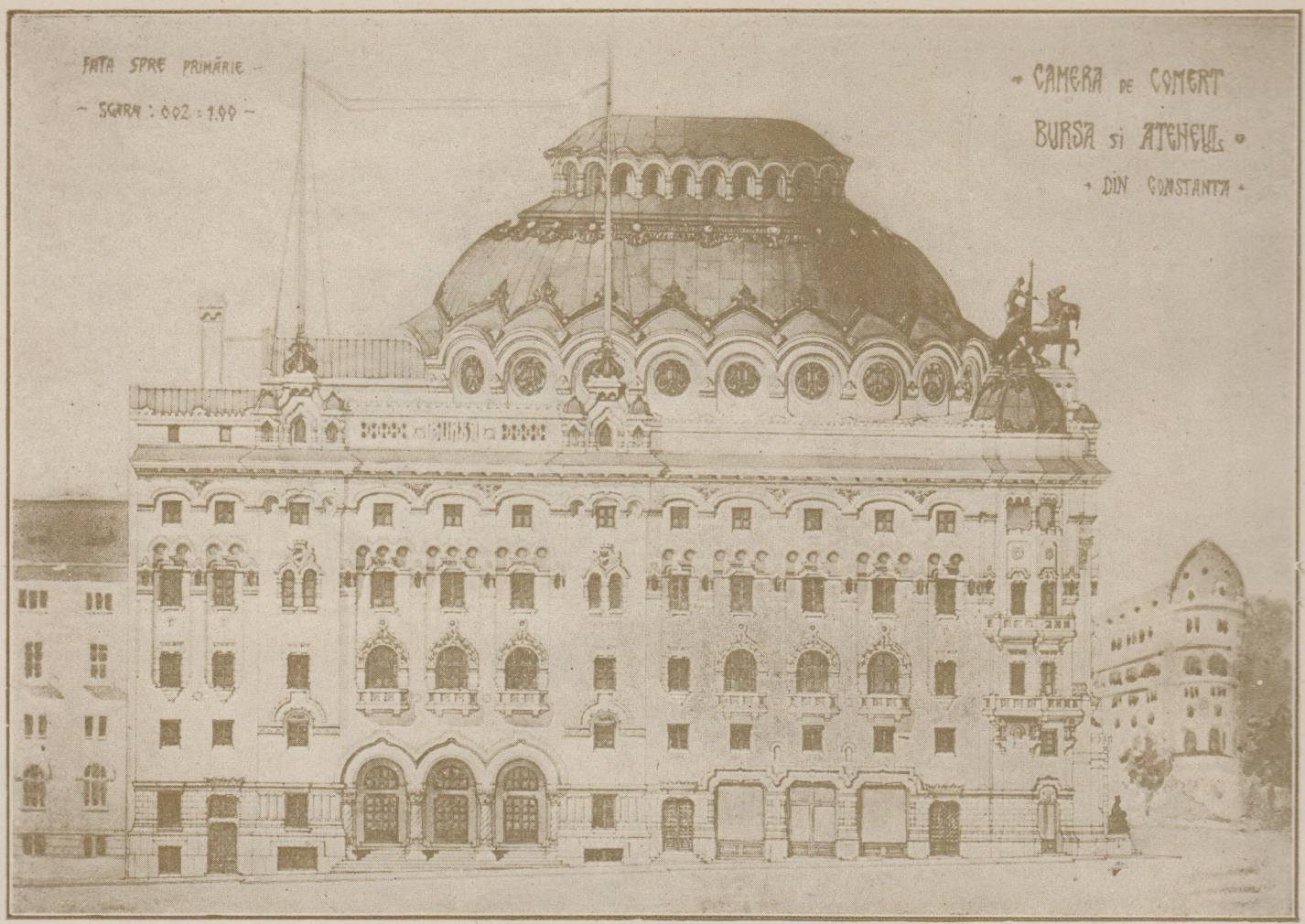

Cristofi Cerchez

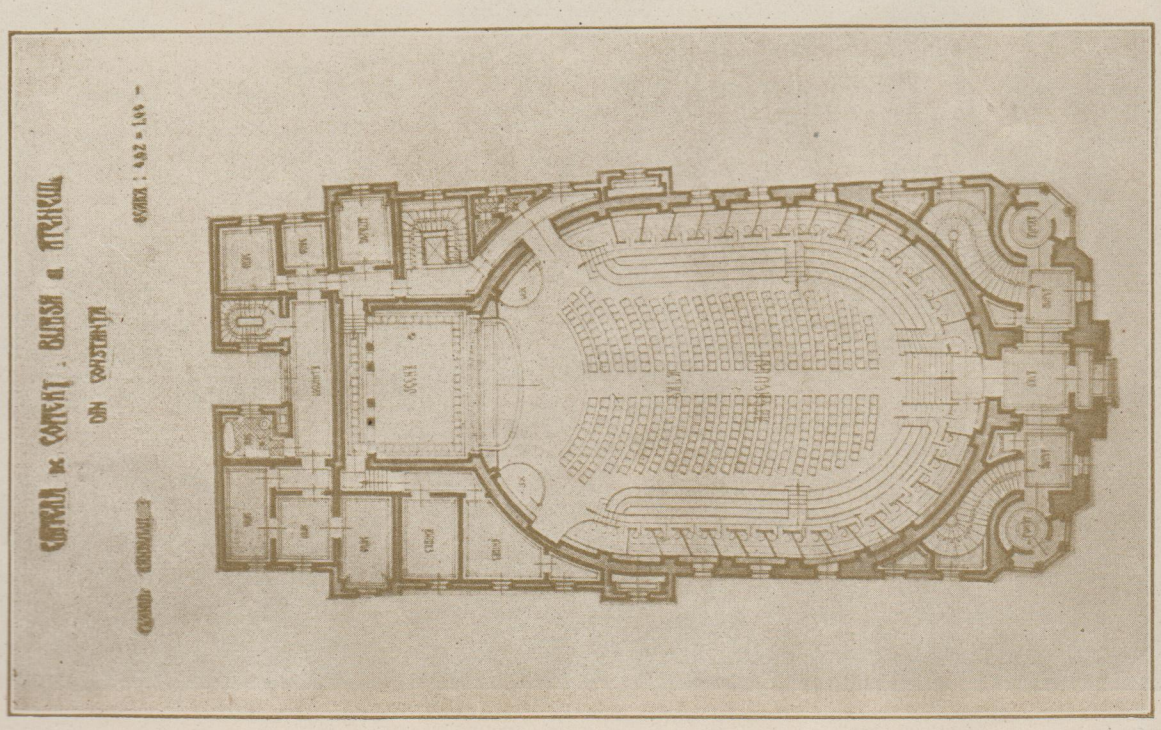

Cristofi Cerchez

Camera de Comerț, Bursa și Ateneul din Constanța. — Planul Ateneului

E. Doneaud

Biserica „Vissarion"

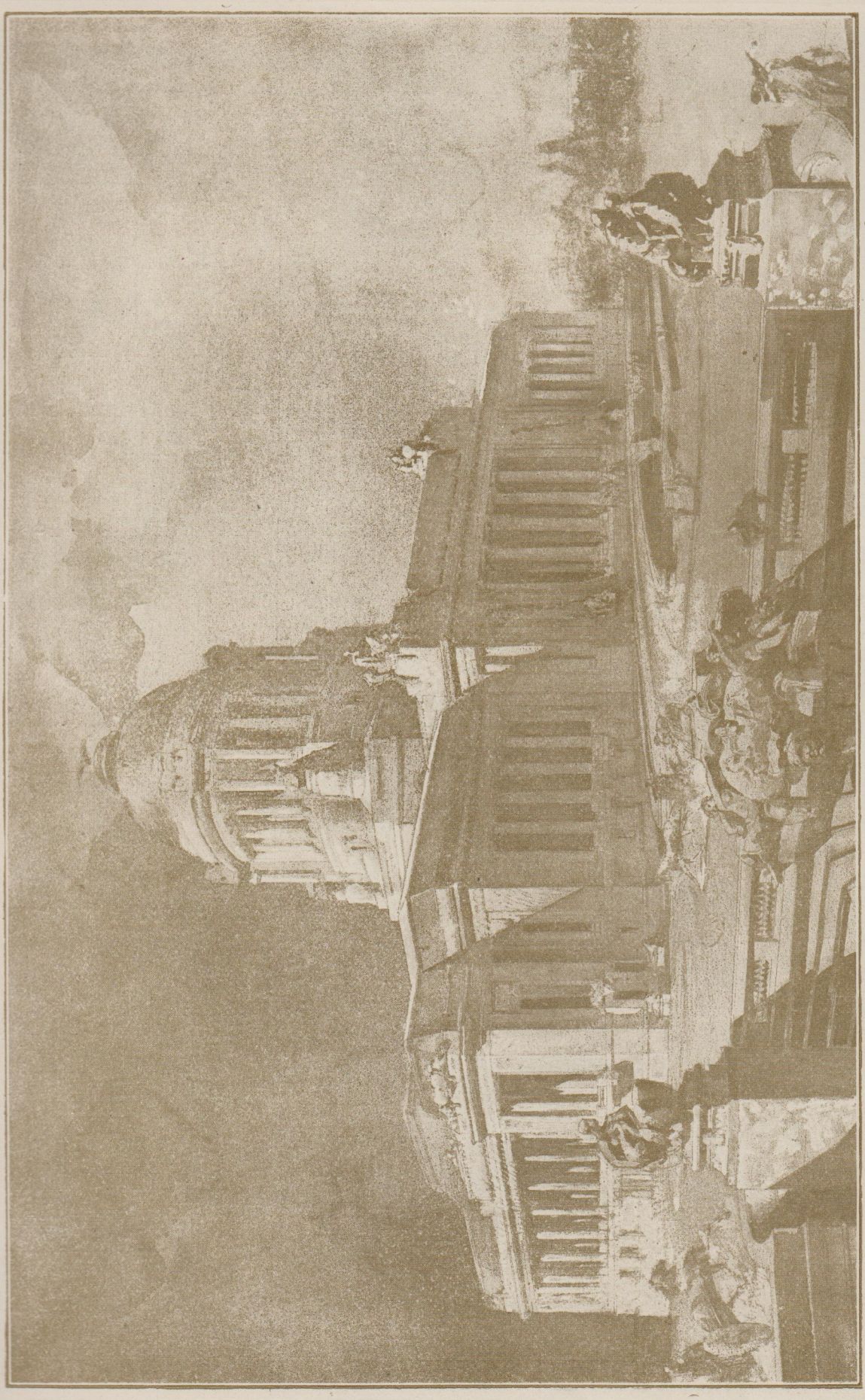

E. Doneaud și D. Maimarol — Perspectiva «Palatul Senatului»

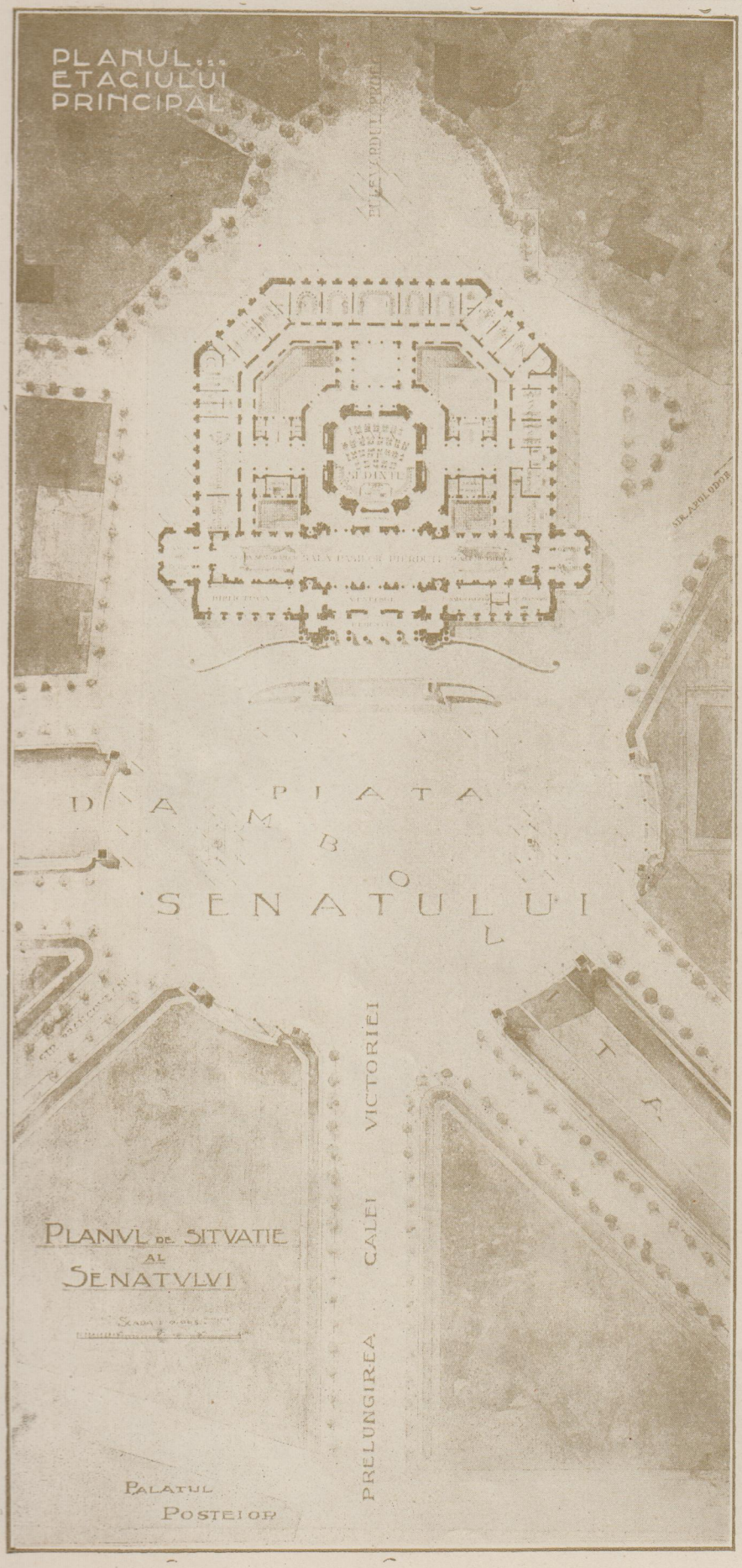

E. Doneaud și D. Maimarol

PALATUL SENATULUI

Palatul Senatului s'a început după planurile contopite ale D-lor Arhitecți Doneaud și Maimarol, cărora li s'a decernat premiul I Exequo la concursul ce s'a ținut în acest scop.

Lucrarea a fost întreruptă din cauza războiului și până acum e lăsată în părăsire, deși părțile deja construite, valorează milioane.

E. Doneaud şi D. Maimarol

Interior «Palatul Senatului»

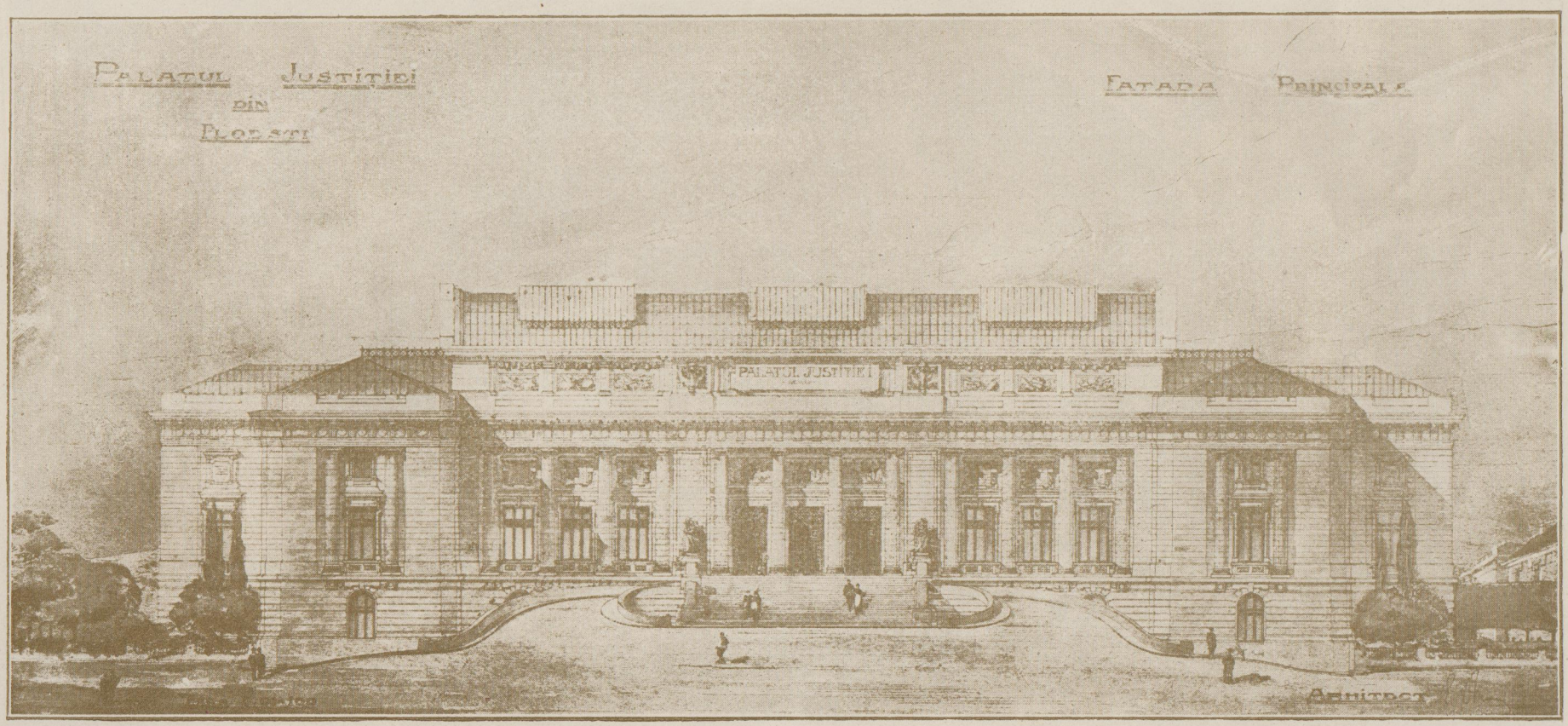

E. Doneaud

Palatul justiției din Ploești

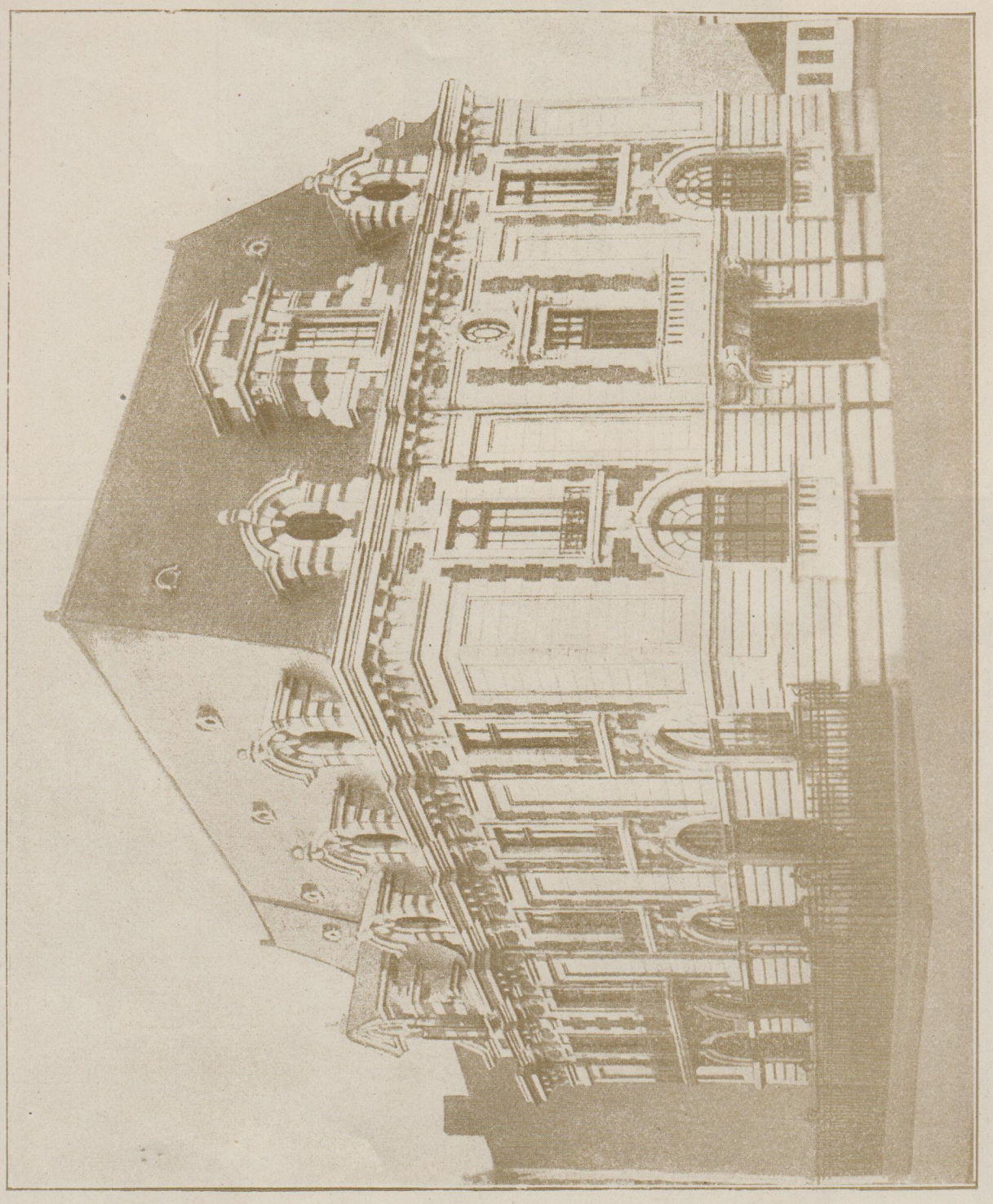

Casă B-dul Colței

E. Doneaud

BIBLIOTECA ARHITECTURA

C. Iotza — Casa corpului didactic

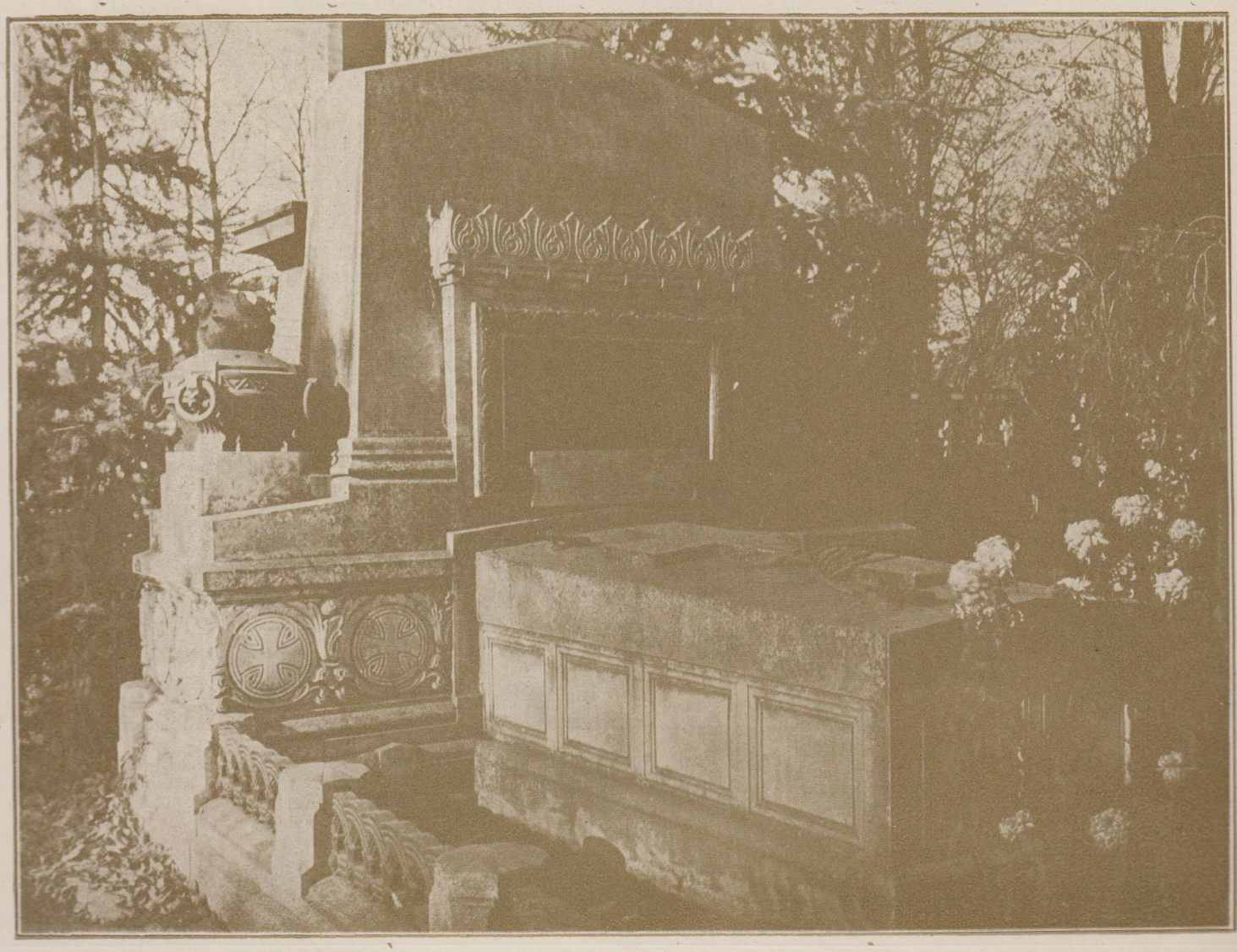

E. Doneaud — Cavou Staicovici

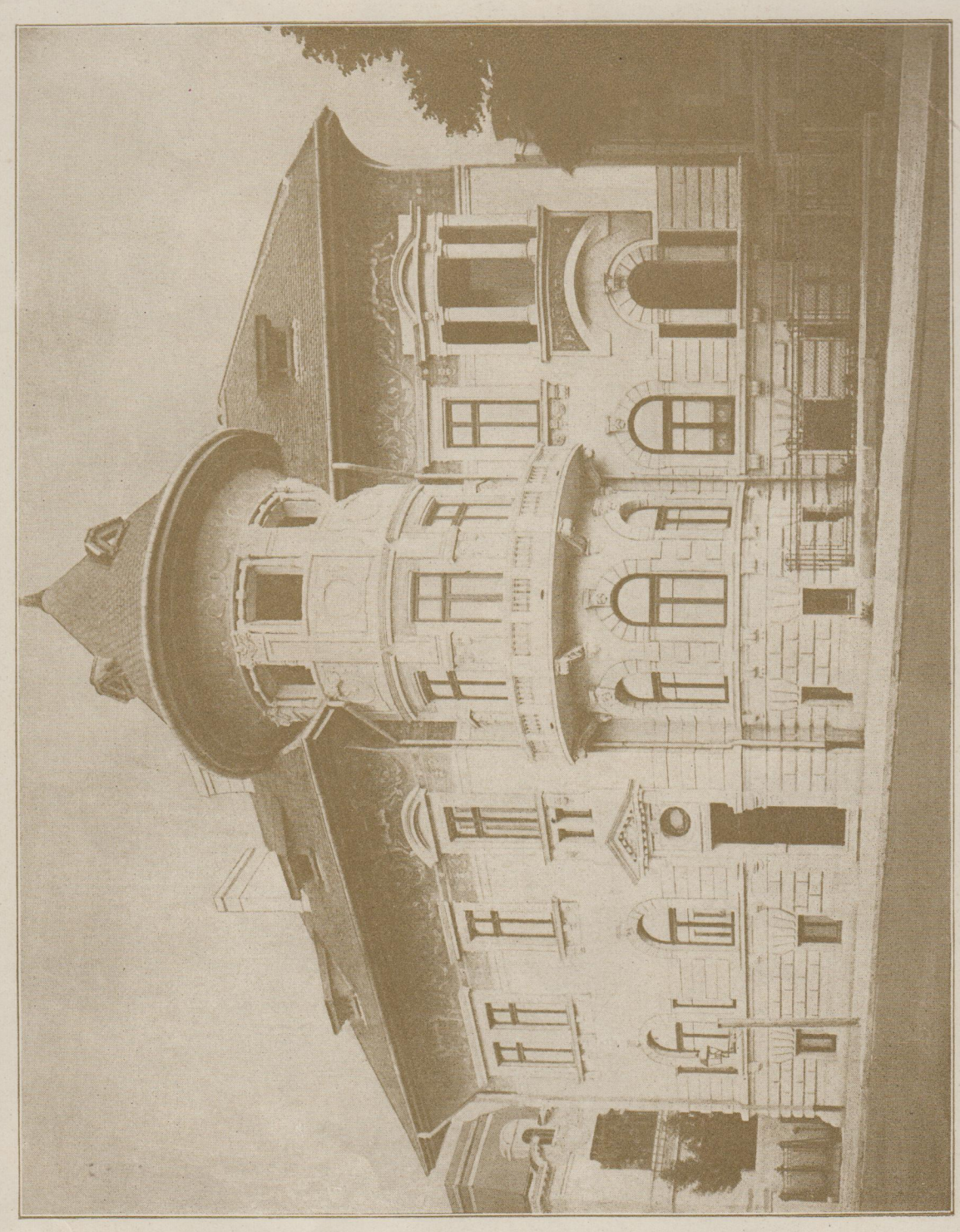

Casă Particulară. Str. Cătunului

E. Doneaud

I. Iordănescu — Sculptor

Fragment Fântână de interior Casa C. Câmpeanu

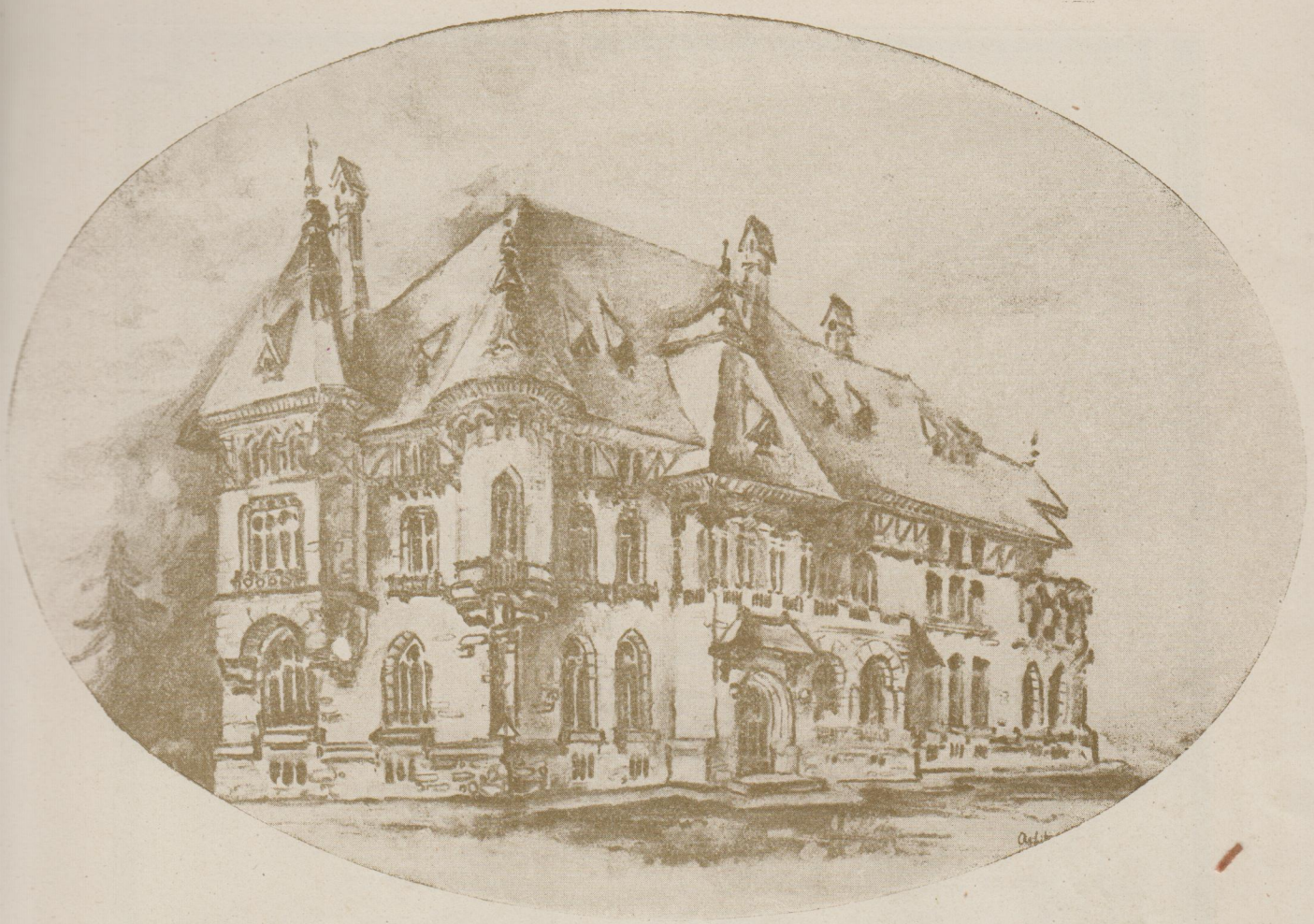

N. Georgescu — Casa Prof. Em. Antonescu

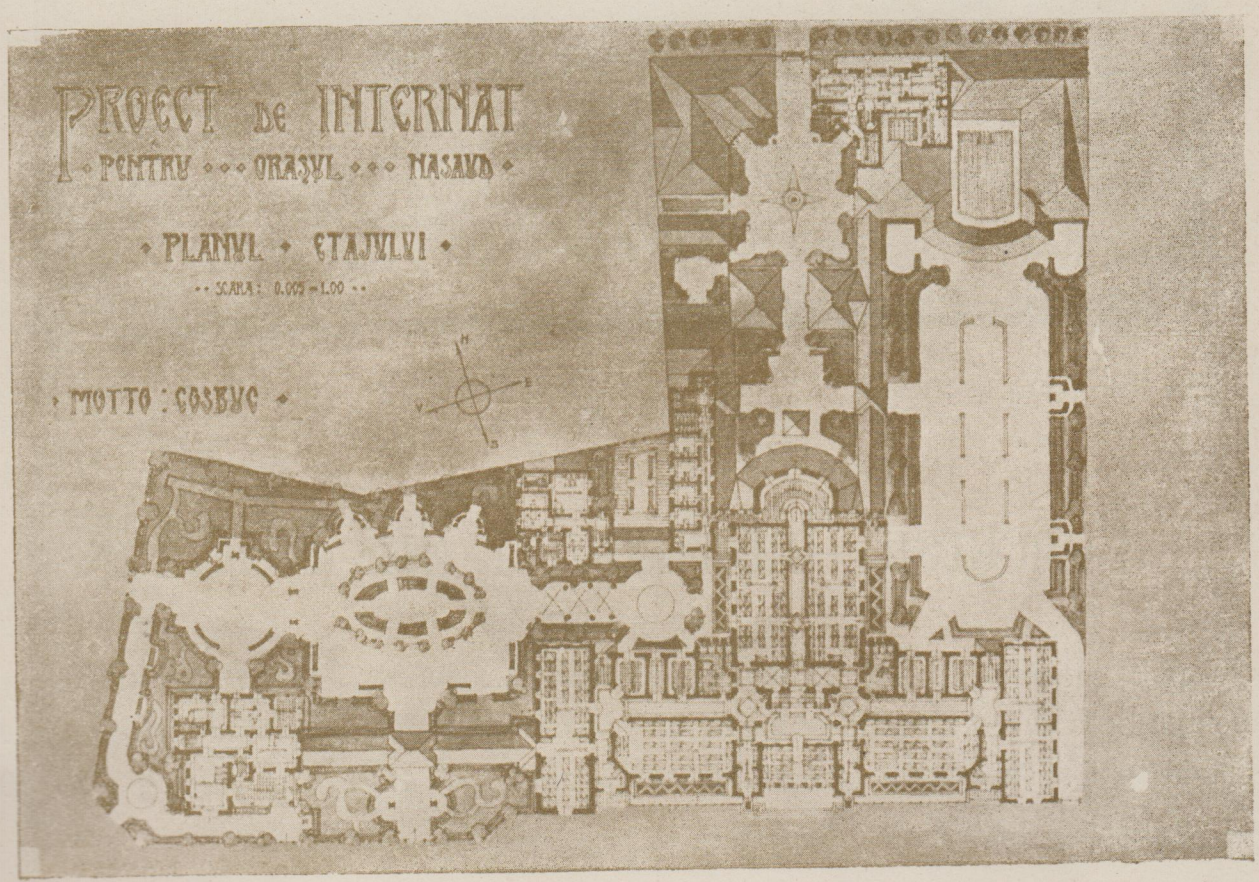

Arh. Georgescu și L. Teodossiu

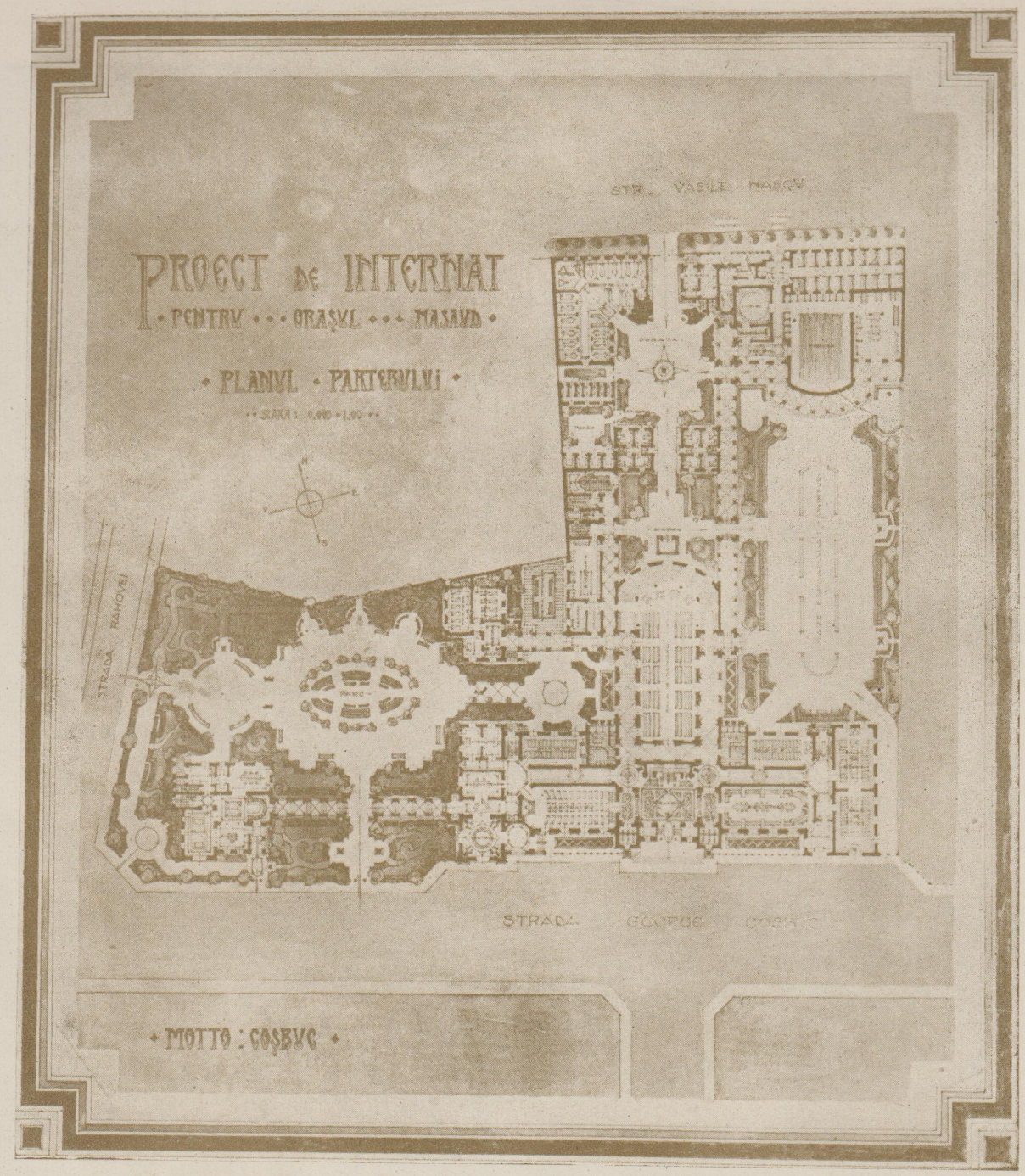

N. Georgescu și L. Teodossiu

Concursul Internatului din Năsăud

La Concursul pentru un „Internat de băeti în Năsăud“ s'au prezentat 8 (opt) proecte. Dintre acestea juriul a clasificat singur proectul cu Motto „Coșbuc“ al D-lor Arhitecți N. Georgescu și L. Teodossiu, acordându-le premiul al II-lea în valoare de 20.000 lei. Premiul I și III-lea nu s'a dat nimănui.

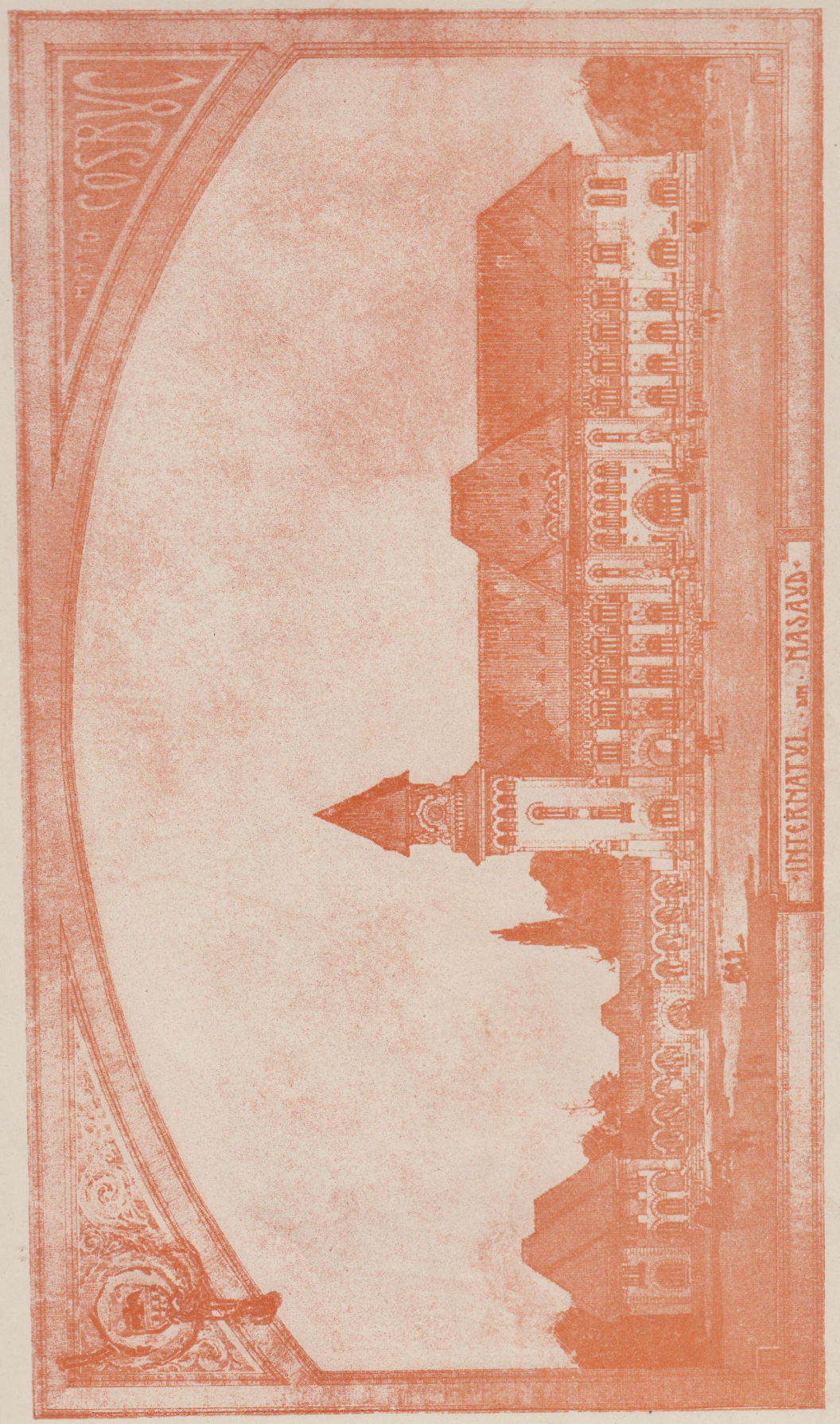

Fațada Internatului din Năsăud

N. Georgescu și L. Teodosiu

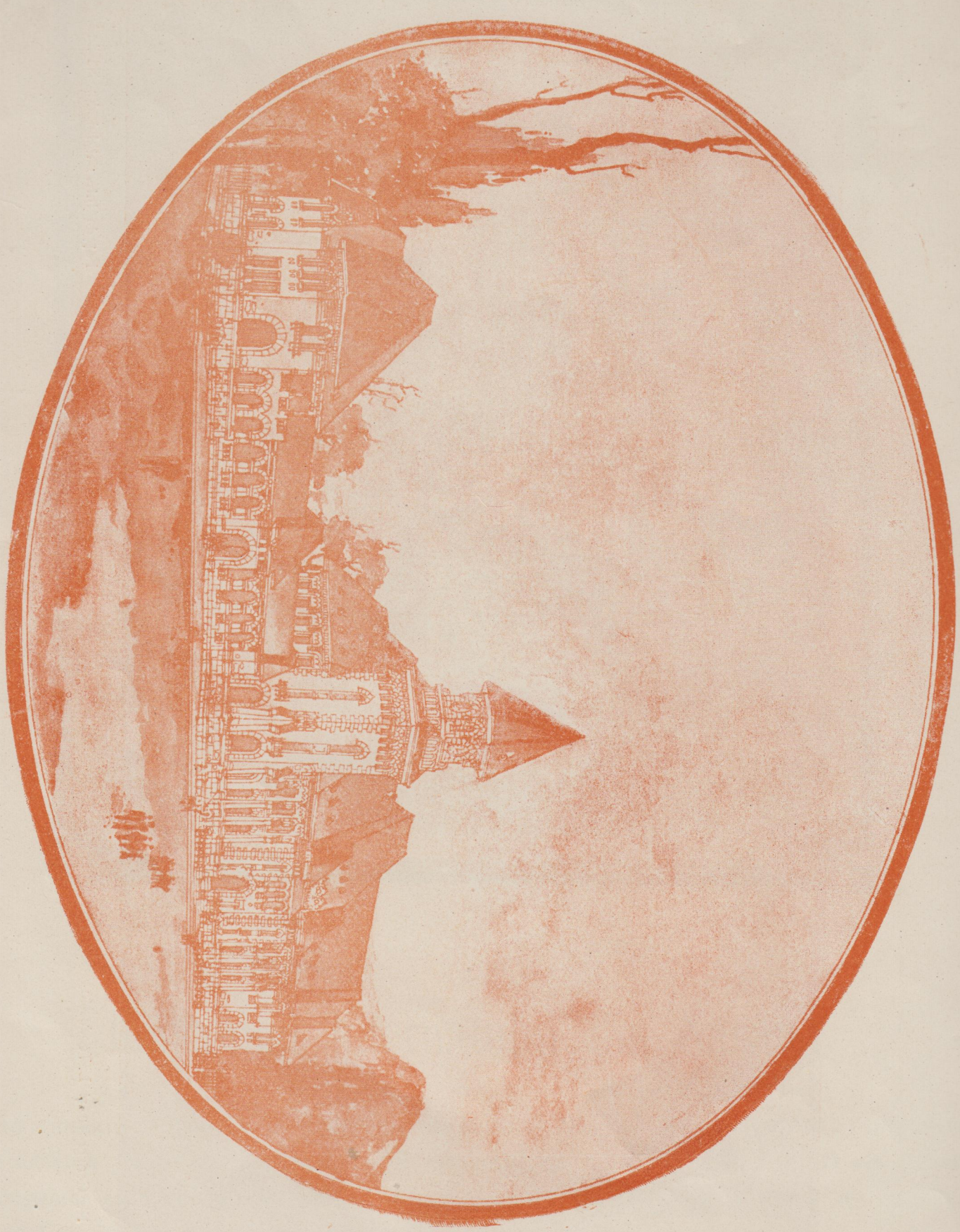

N. Georgescu și L. Teodossiu

Perspectiva Internatului din Năsăud

N. Georgescu

Aquarelă. Troiță în Pietroșița

N. Georgescu — Aquarelă — Pietroșița

N. Georgescu

Prop. D-lui Fermo

Catedrala Catolică Alba-Iulia — Acuarelă

Arh. Maller

Gh. Simotta

Din Italia

Gh. Simotta — Monreale — Sicilia

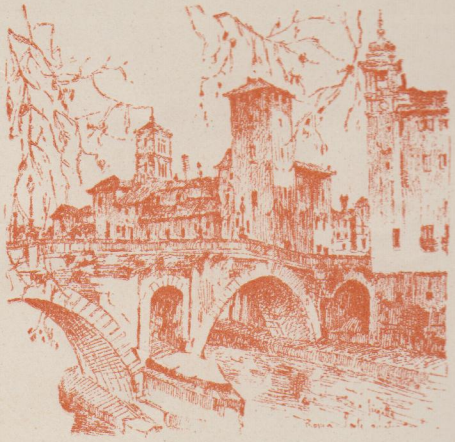

Gh. Simotta — Roma

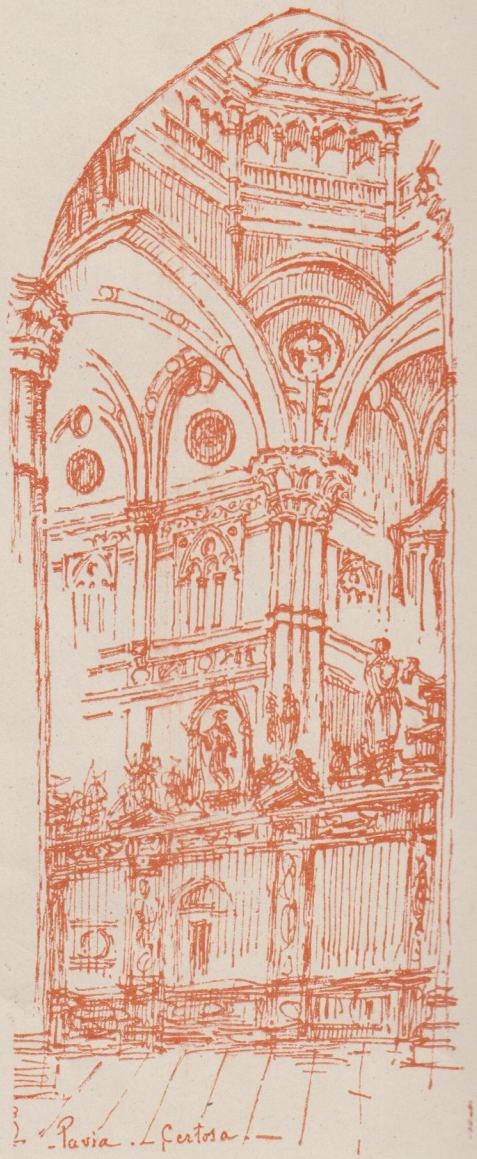

Gh. Simotta — Pavia — Certosa

Gh. Simotta — Firenze — Ponte Vecchio

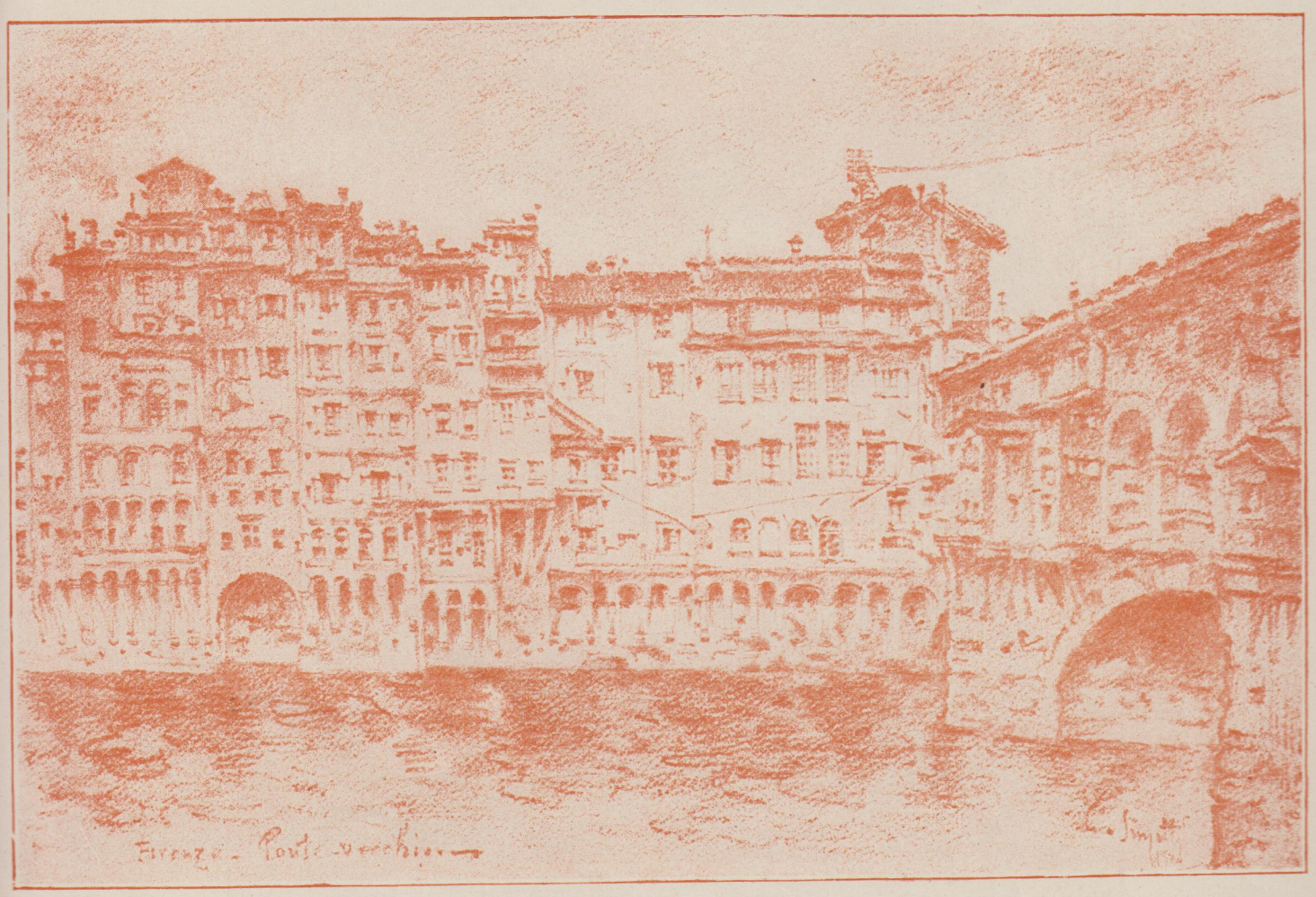

Gh. Simotta — Ponte Vecchio

Ion D. Trajanescu

Piatra pe Mormântul Ostașului Necunoscut

Ion D. Trajanescu

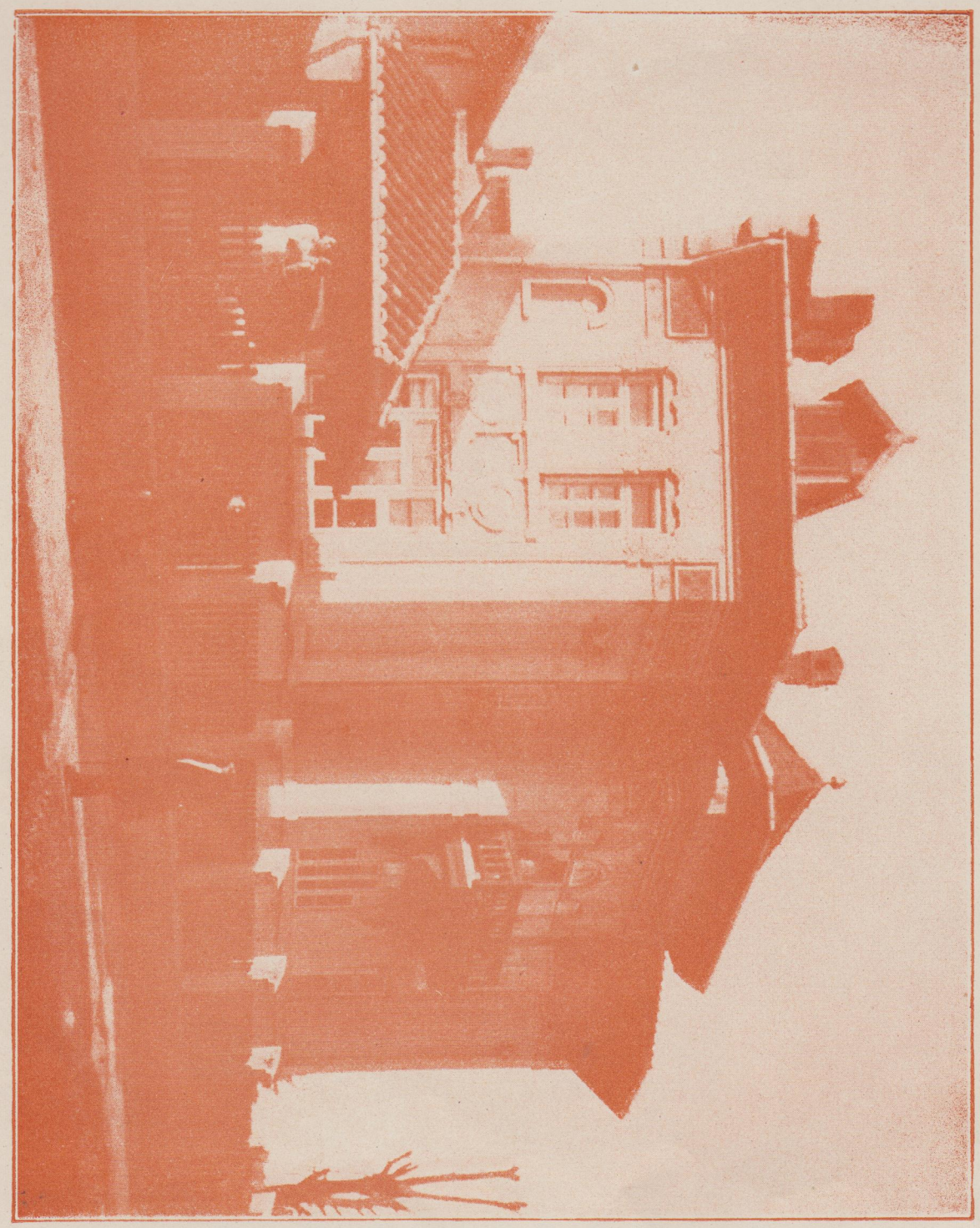

Ion D. Trajanescu

„Casa mea“

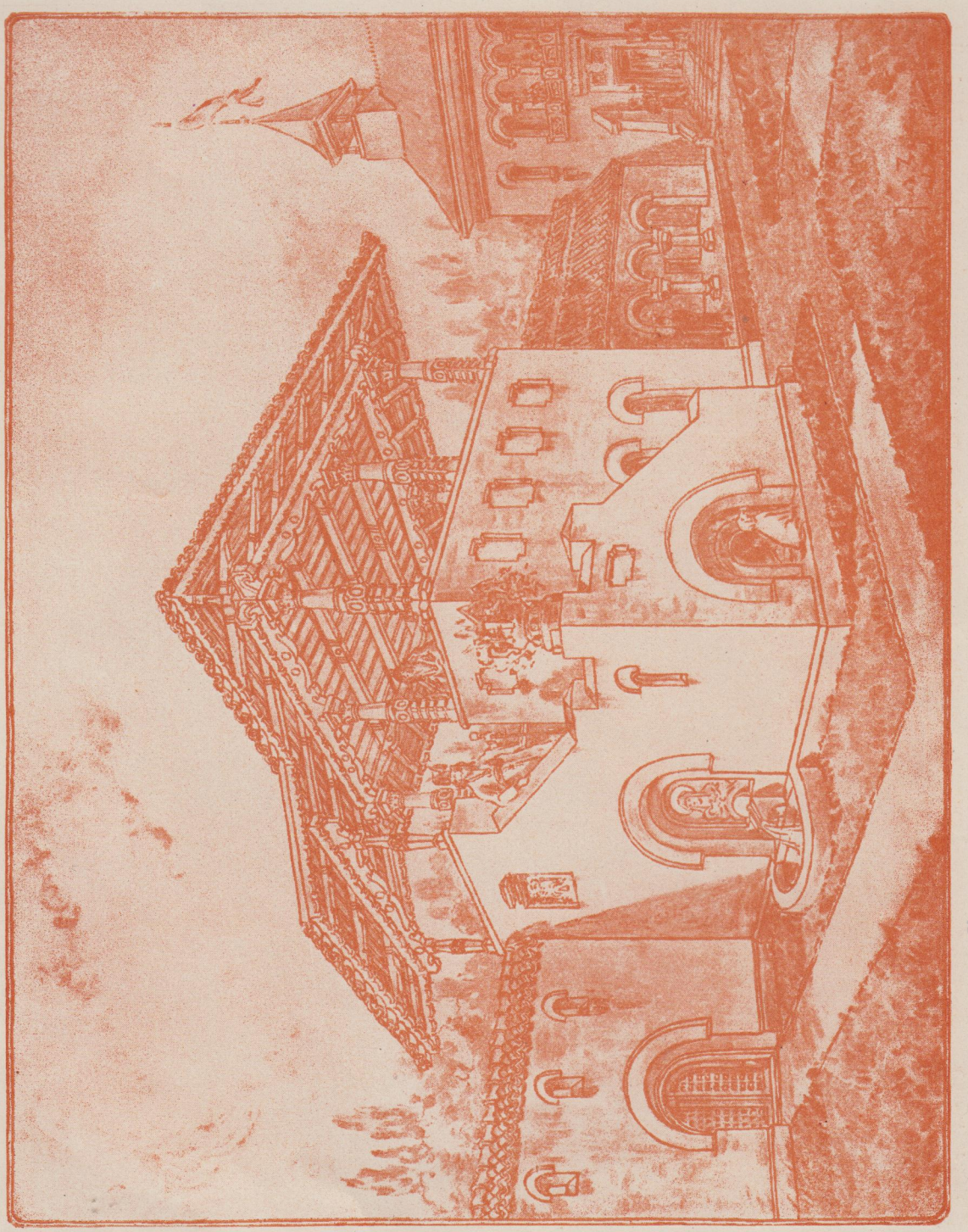

Cerdac logofetesc

Ion D. Trajanescu

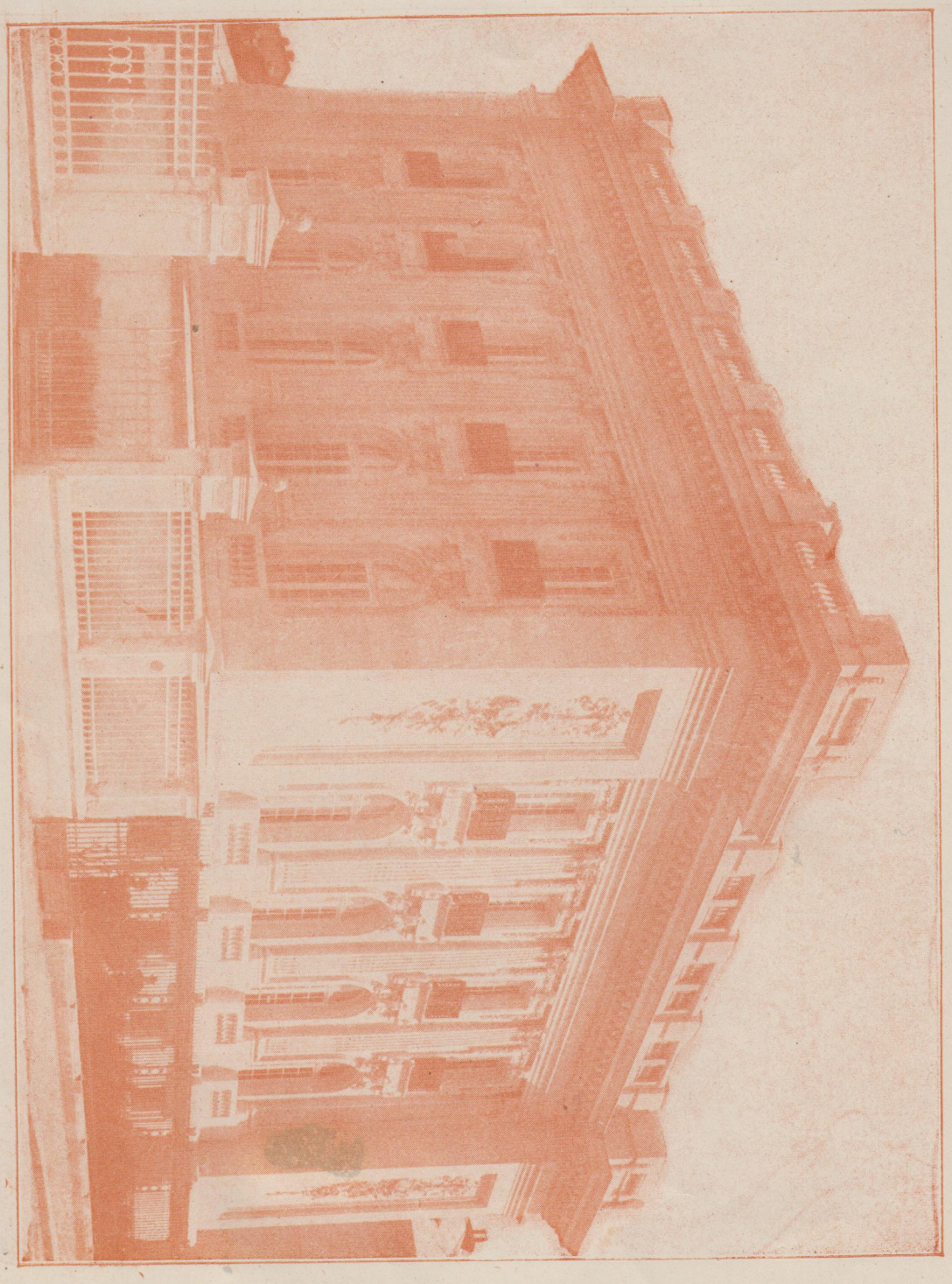

I. Berindei

Casa Florescu

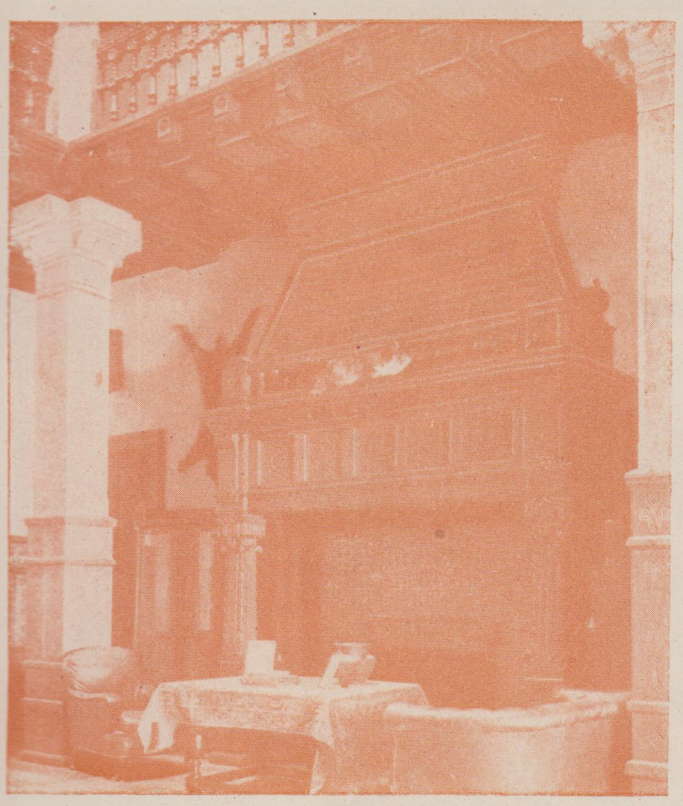

N. Ghica-Budești Interior Casa Rosetti

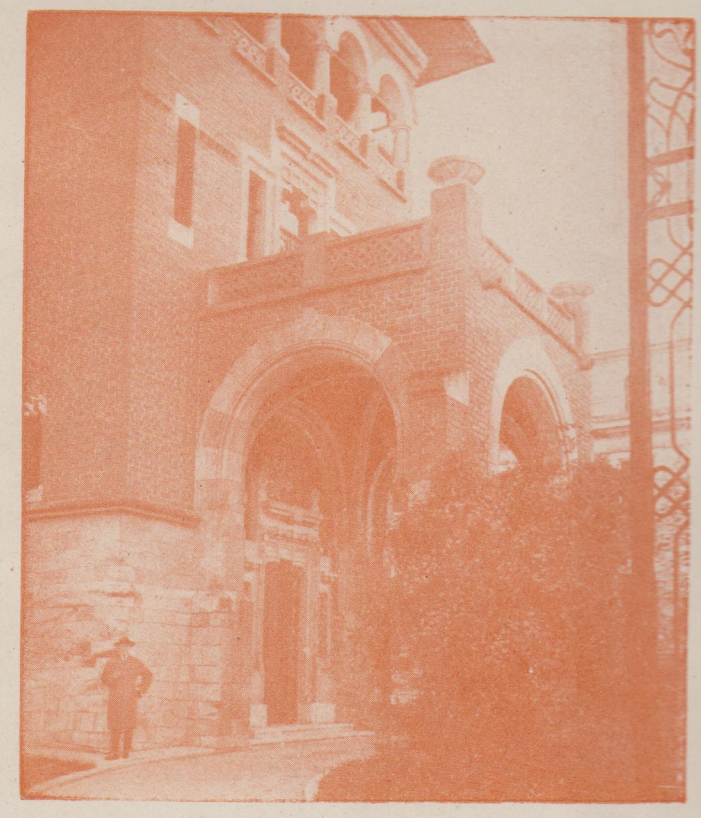

N. Ghica-Budești

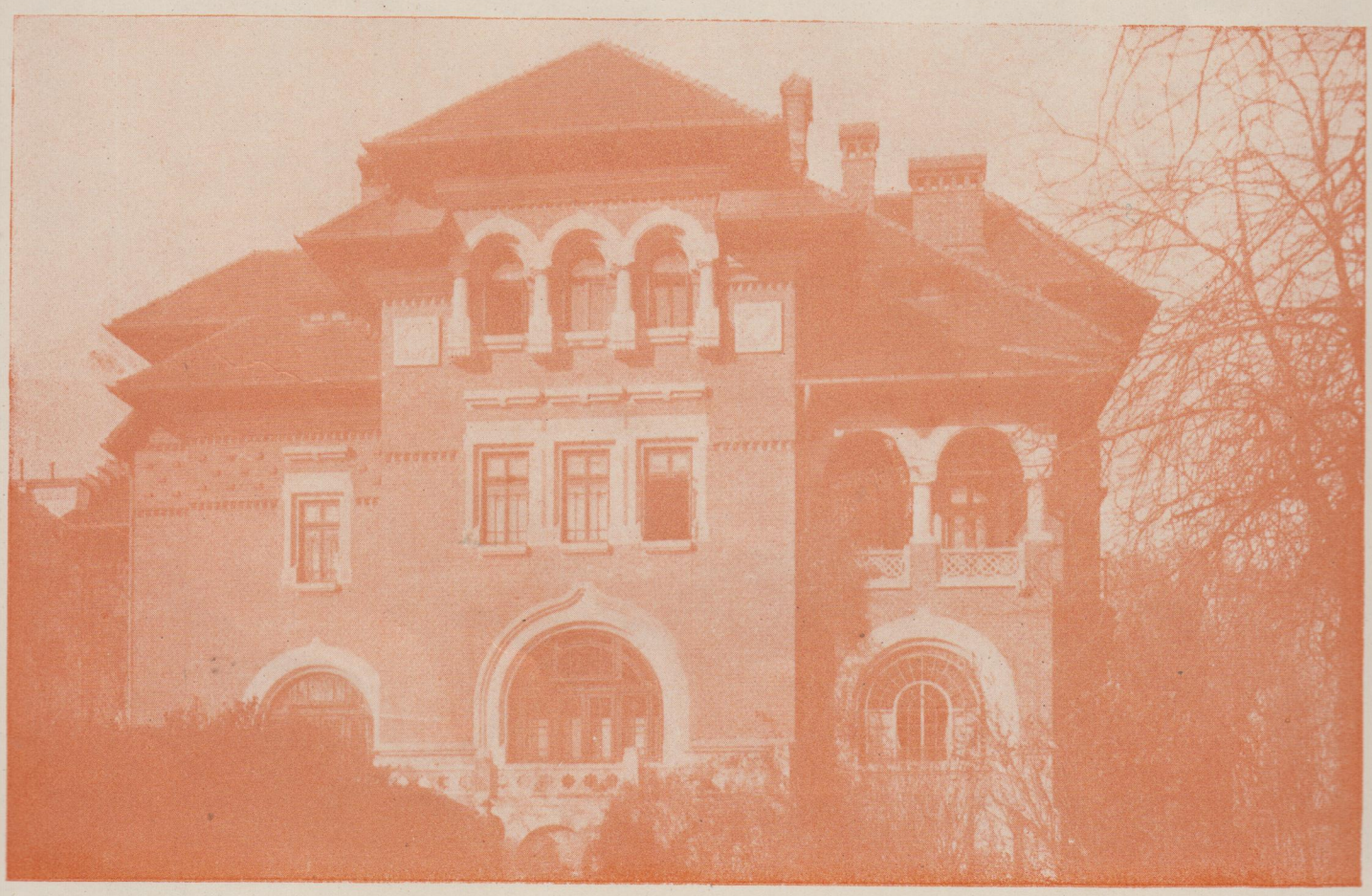

N. Ghica-Budești Casa Rosetti

N. Ghica—Budești

Casa Rossetti

D. Herjeu

Casa de raport Str. Edgard-Quinet

I. D. Enescu — Casa Dr. Stoicescu

D. Herjeu — Casă Șos. Jianului

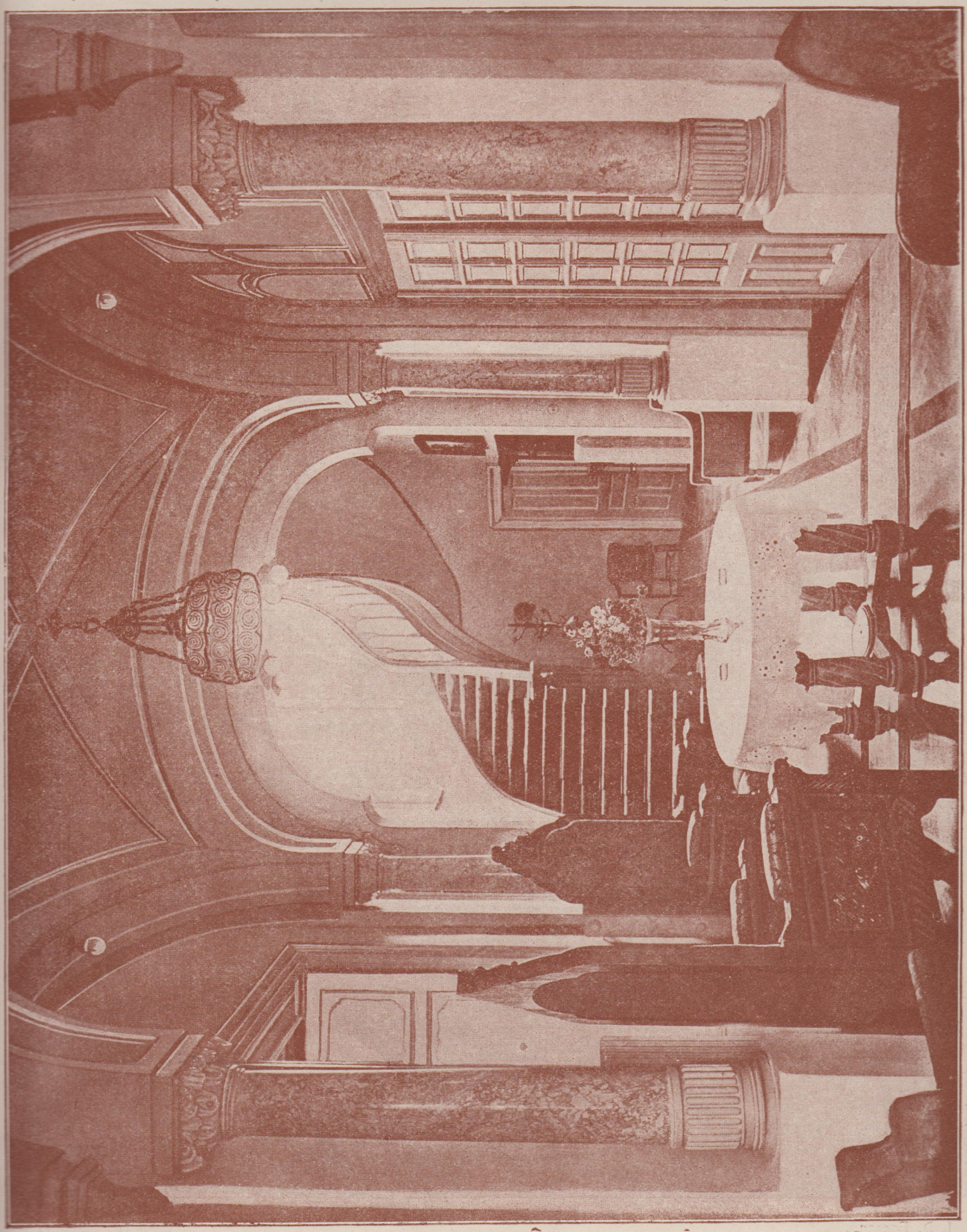

Interior Casa Dr. Stoicescu

I. D. Enescu

I. D. Enescu

Casa Dr. Martinescu

I. G. Mayer

Casa Gadol

: PROPRIETATEA DLUI · PETRE · A · NAUMESCU.
AVOCAT.
.STR: MIHAIL EMINESCU. Nr: : PLOEȘTI.
ARHITECT:
1903

I. G. Mayer

PALATUL
SOCIETATEI
„CARPATINA"
BULEVARDUL ELISABETA

PALATUL
SOCIETATEI
„CARPATINA"
BULEVARDUL ELISABETA

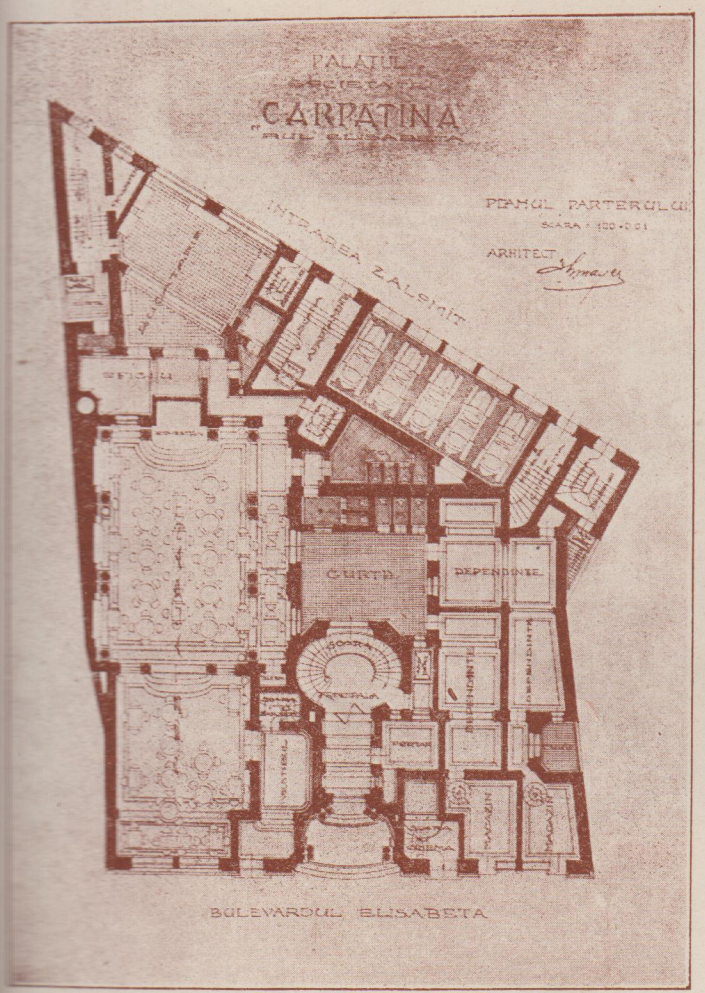
PALATUL
SOCIETATEI
„CARPATINA"
PLANUL PARTERULUI
ARHITECT
INTRAREA ZALOMIT
CURTE
DEPENDINTE
BULEVARDUL ELISABETA

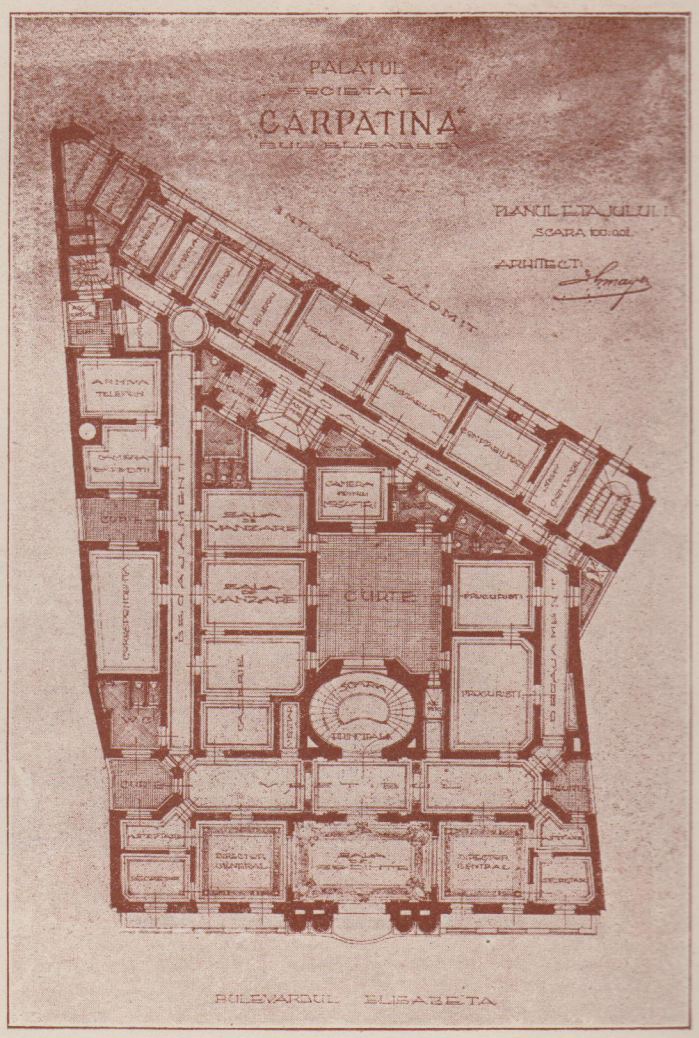
PALATUL
SOCIETATEI
„CARPATINA"
PLANUL ETAJULUI
ARHITECT
INTRAREA ZALOMIT
CURTE
BULEVARDUL ELISABETA

I. G. Mayer

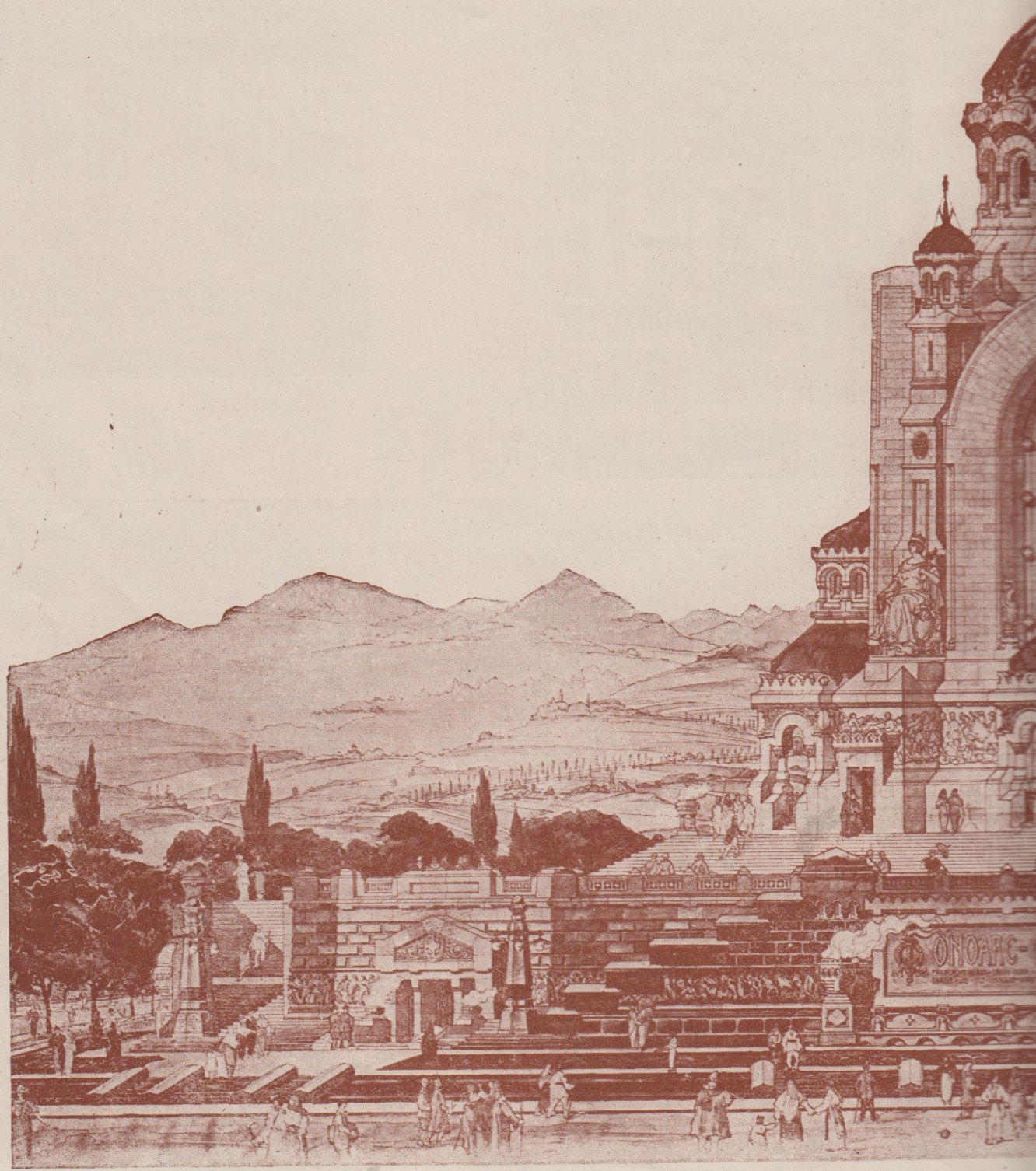

C. Pamponiu și Gh. Cristinel

„Biserica Neamului“ Mărășești

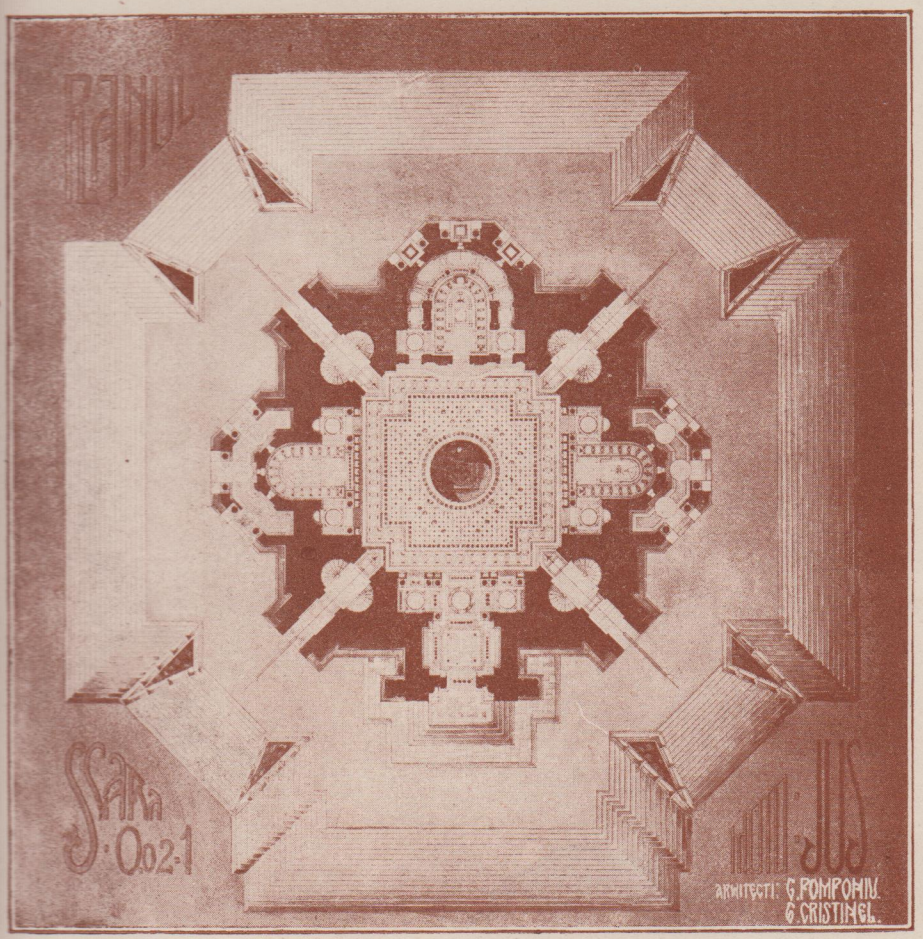

CONCURSUL

PENTRU

„BISERICA NEAMULUI"

MAUSOLEU LA MĂRĂȘEȘTI

În anul 1921 s'a ținut concurs printre arhitecții români pentru ridicarea unei Biserici — Mausoleu la Mărășești.

Au luat parte la concurs șase proiecte.

S'a clasificat:

I Proectul cu motto «Jus» al D-lor arhitecți C. Pomponiu și G. Cristinel.

II Proectul cu motto «Ave Maria» al D-lor Arhitecți N. Mihăescu și I. Trajanescu.

Lucrarea s'a încredințat D-lor Arhitecți Pomponiu și Cristinel.

În Primăvara anului 1923 s'a pus piatra fundamentală și s'au construit criptele centrale.

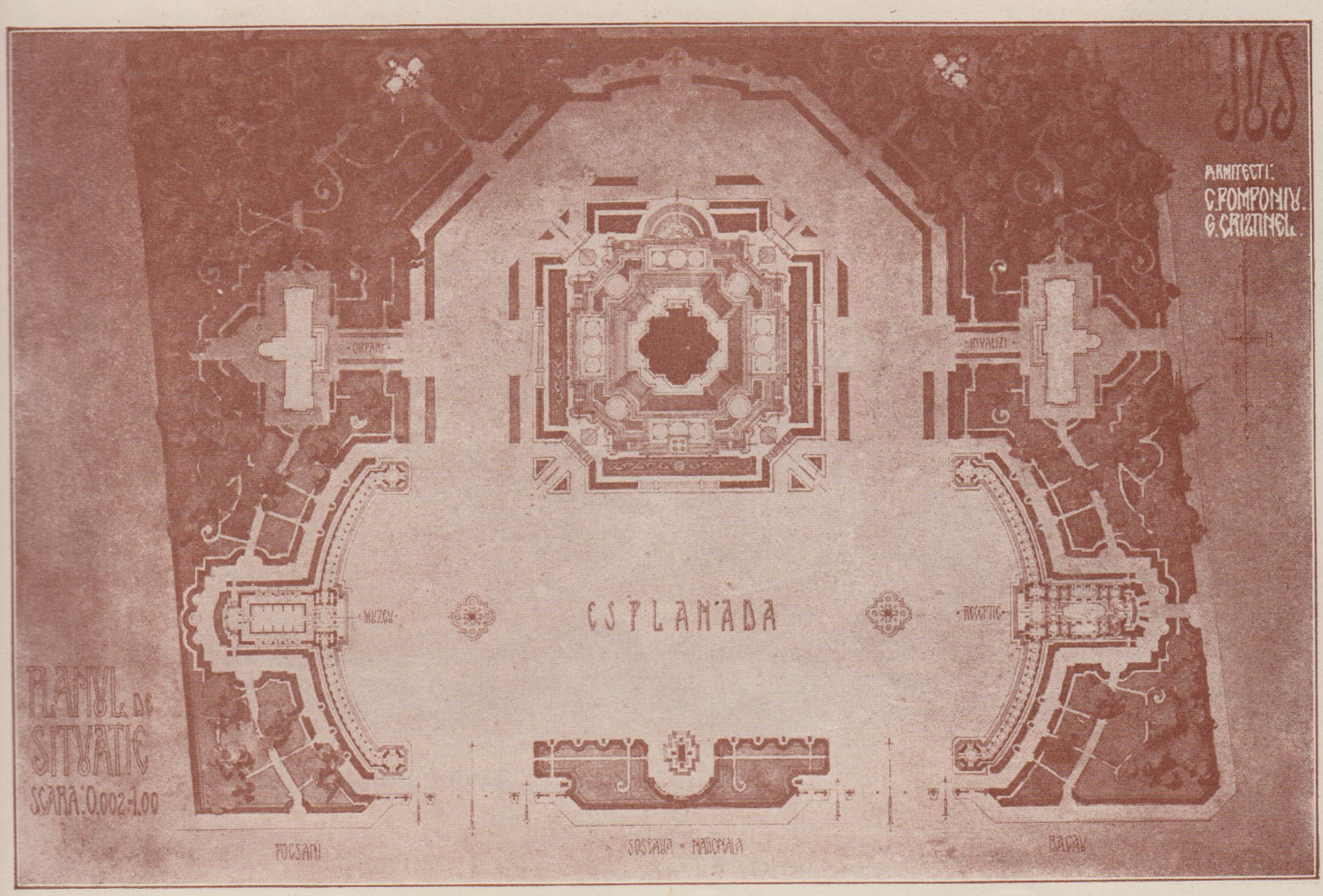

C, Poponia și G. Cristinel «Biserica Neamului» Mărășești

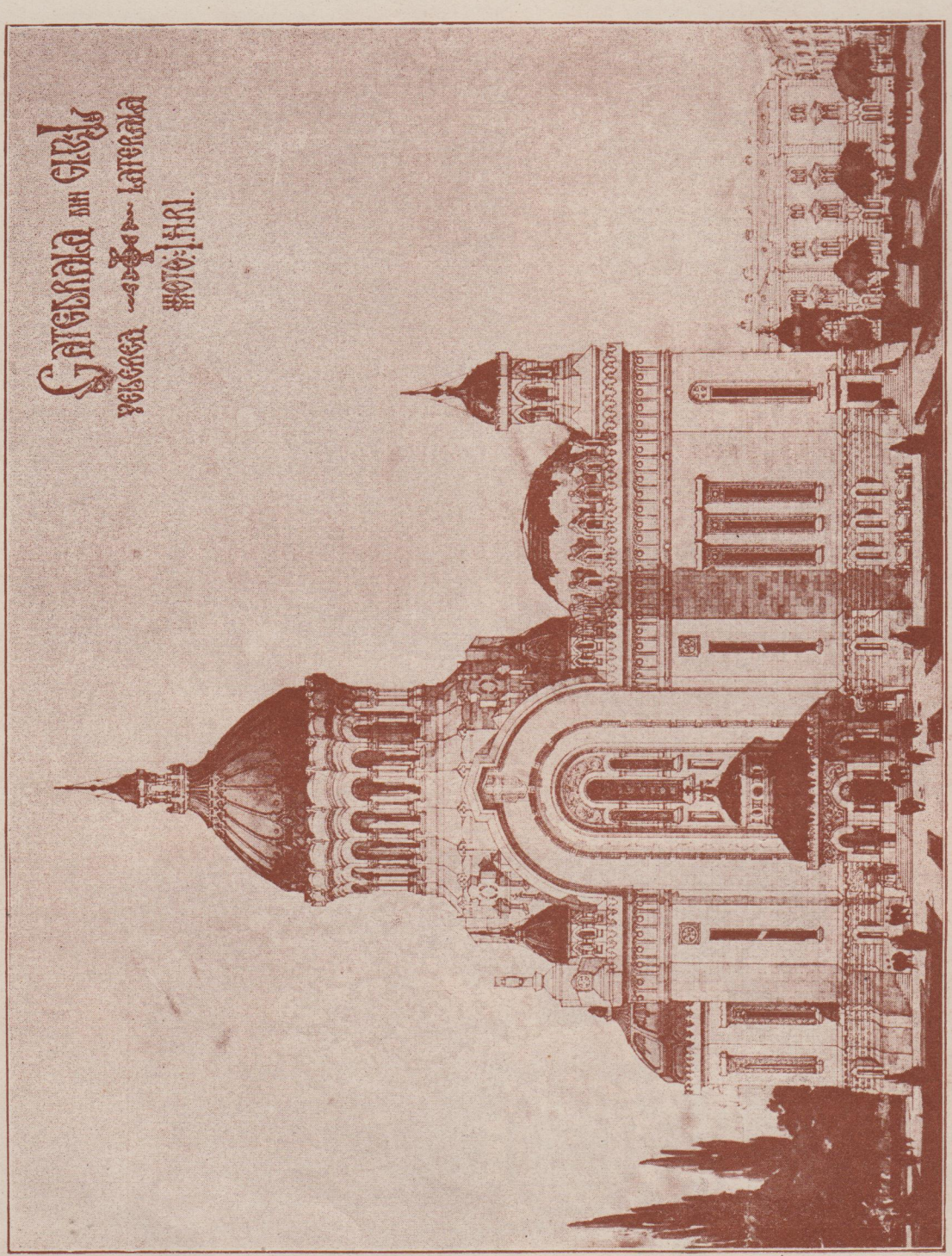

C. Pomponiu și G. Cristinel

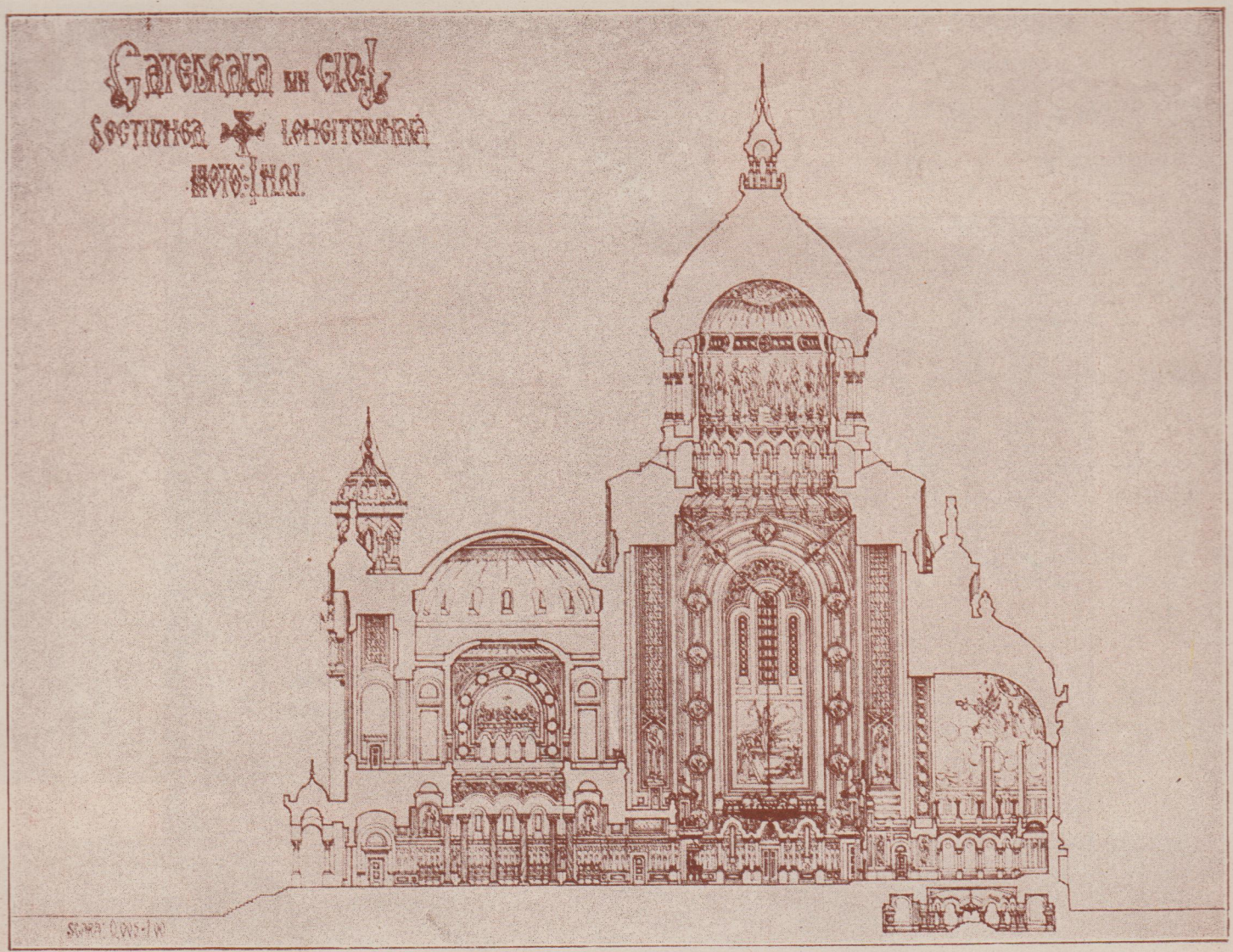

C. Pomponiu și G. Cristinel

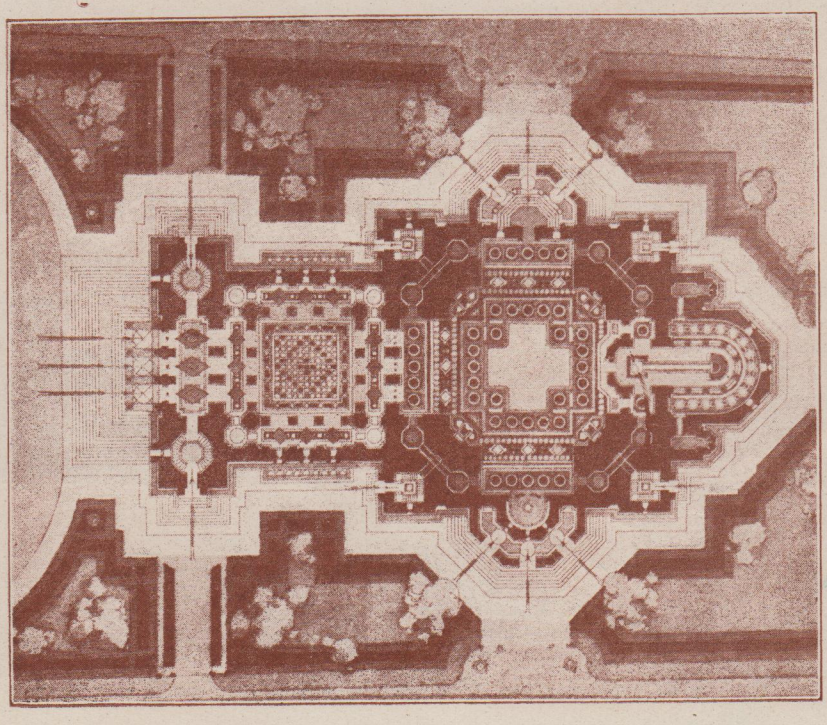

C. Pomponiu și G. Cristinel — Planul Catedralei din Cluj

I. G. Mayer

St. Becu — Proect de Catedrală

Clopotnița Bis. din Cașin

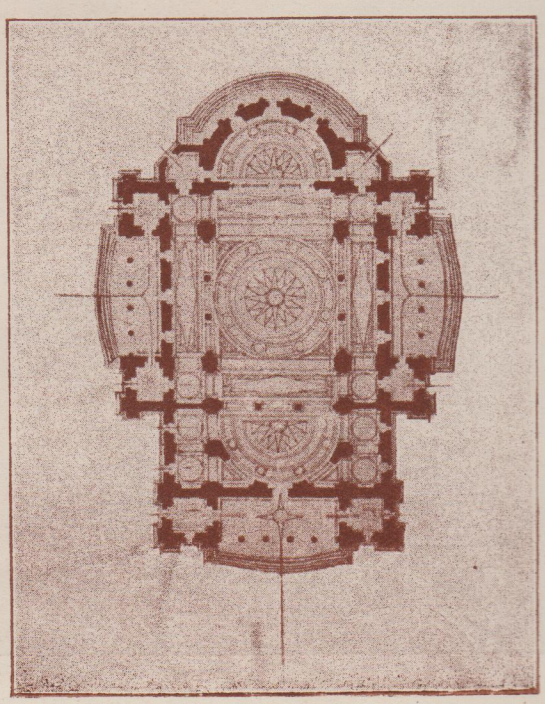

St. Becu — Planul

Sim. Vasilescu

Pavilionul „Carmen Sylva" clădit la Expoziția internațională de construcție din anul 1913 la Lipsca

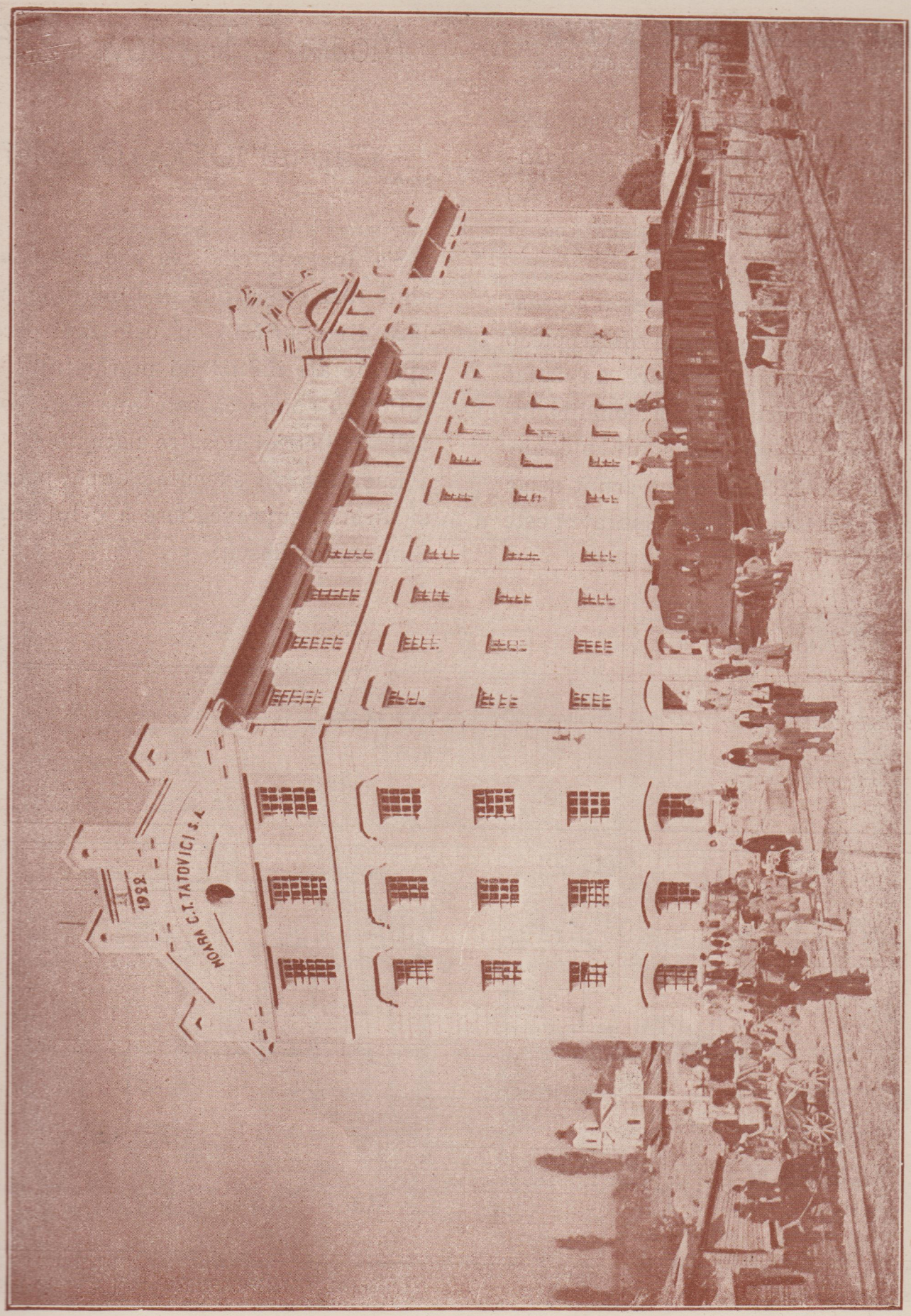

Moara C. T. Tatovici S. A. Focșani Fațada Principală

Sim. Vasilescu

PAVILIONUL „CARMEN SYLVA"

La expoziția Internațională de construcții din Lipsca

In anul 1913 s'a ținut la Lipsca Expoziția internațională de construcții (Internationale Baufachaustellung I. B. A.) la care a fost invitată să participe și România.

D-l Arhitect Simion Vasilescu a construit pe spezele sale un Pavilion cu o sală de cinematograf în care au rulat filme cu vederi din țară ca: clădiri, industrii, costume, etc. Răsboiul balcanic, isbucnit în Iunie 1913 a întrerupt seria filmelor proectate a fi desfășurate peste graniță.

Moara C. T. Tatovici S. A.

Focșani

Capital 10.000.000 lei

S'a început clădirea moarei noui în anul 1922 și s'a pus în funcțiune în Mai 1923, fiind utilată cu cele mai perfecte aparate ale industriei morăritului.

Putem spune că este una din podoabele industriei noastre naționale.

Lucrarea s'a executat după planurile și directa supraveghere a d-lui arhitect Simion Vasilescu.

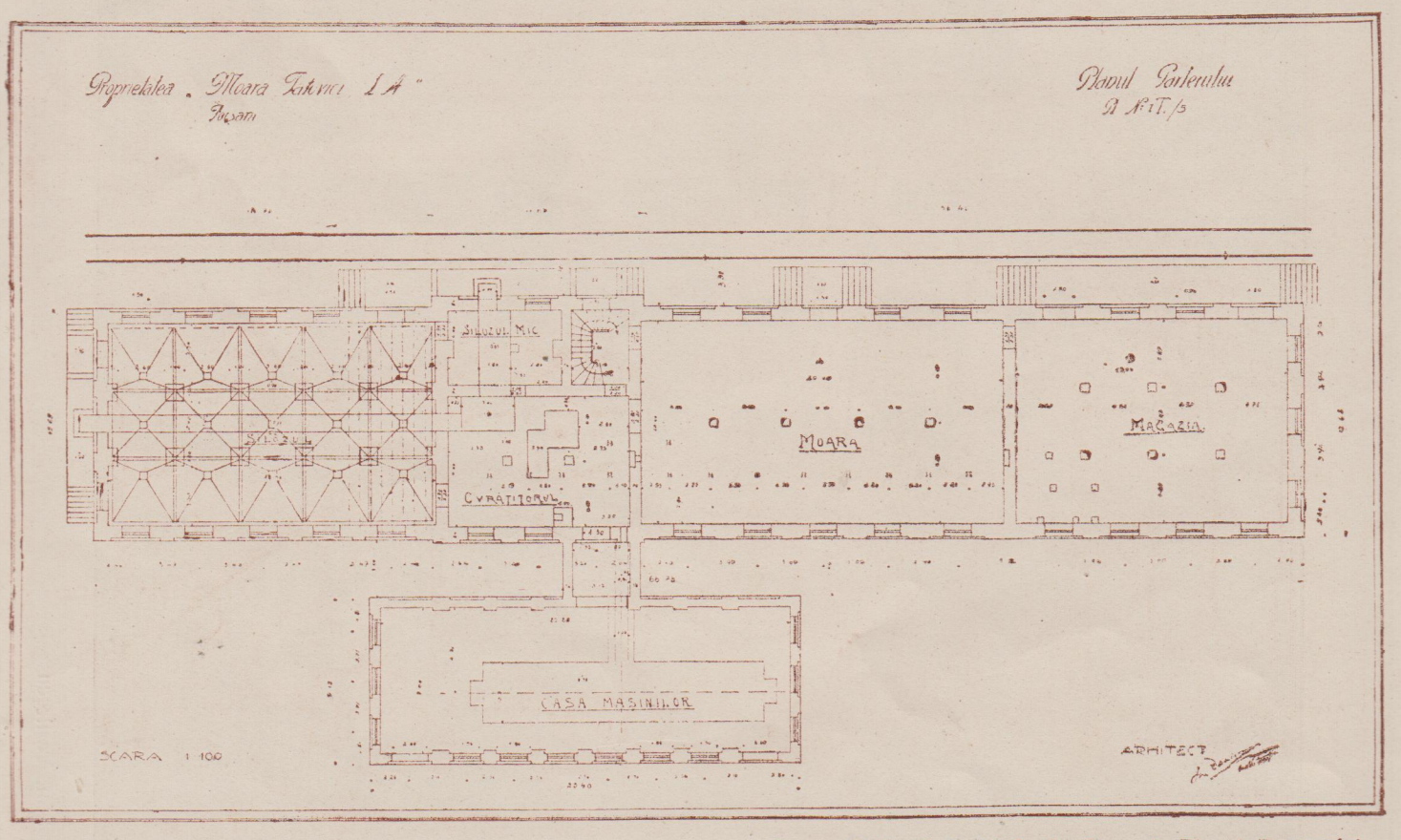

Arhitect Sim. Vasilescu

Moara C. T. Tatovici S. A. Focșani. Planul Parterului

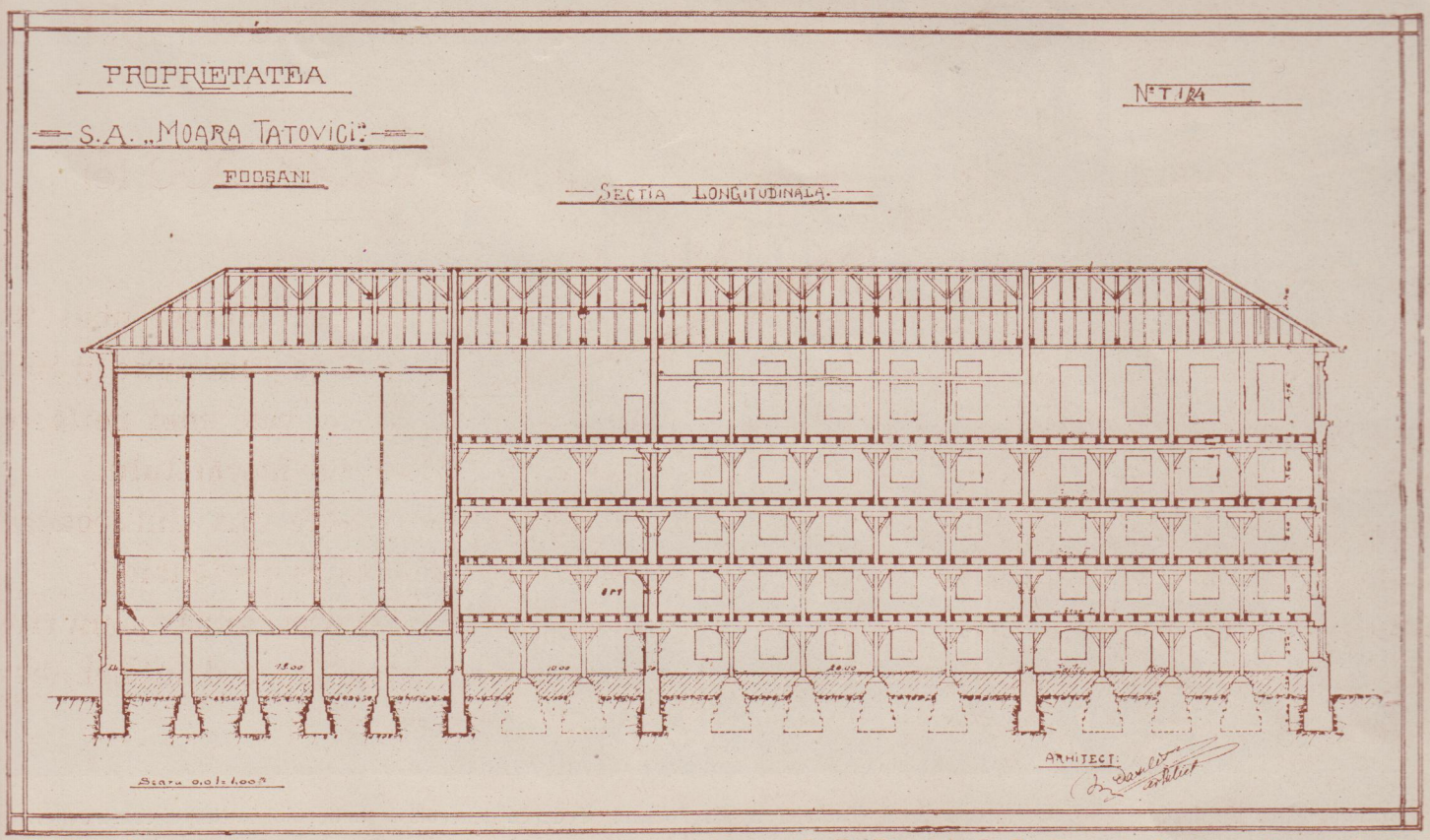

Arhitect Sim. Vasilescu

Moara C. T. Tatovici. S. A. Focșani. Secțianea Longitudinală

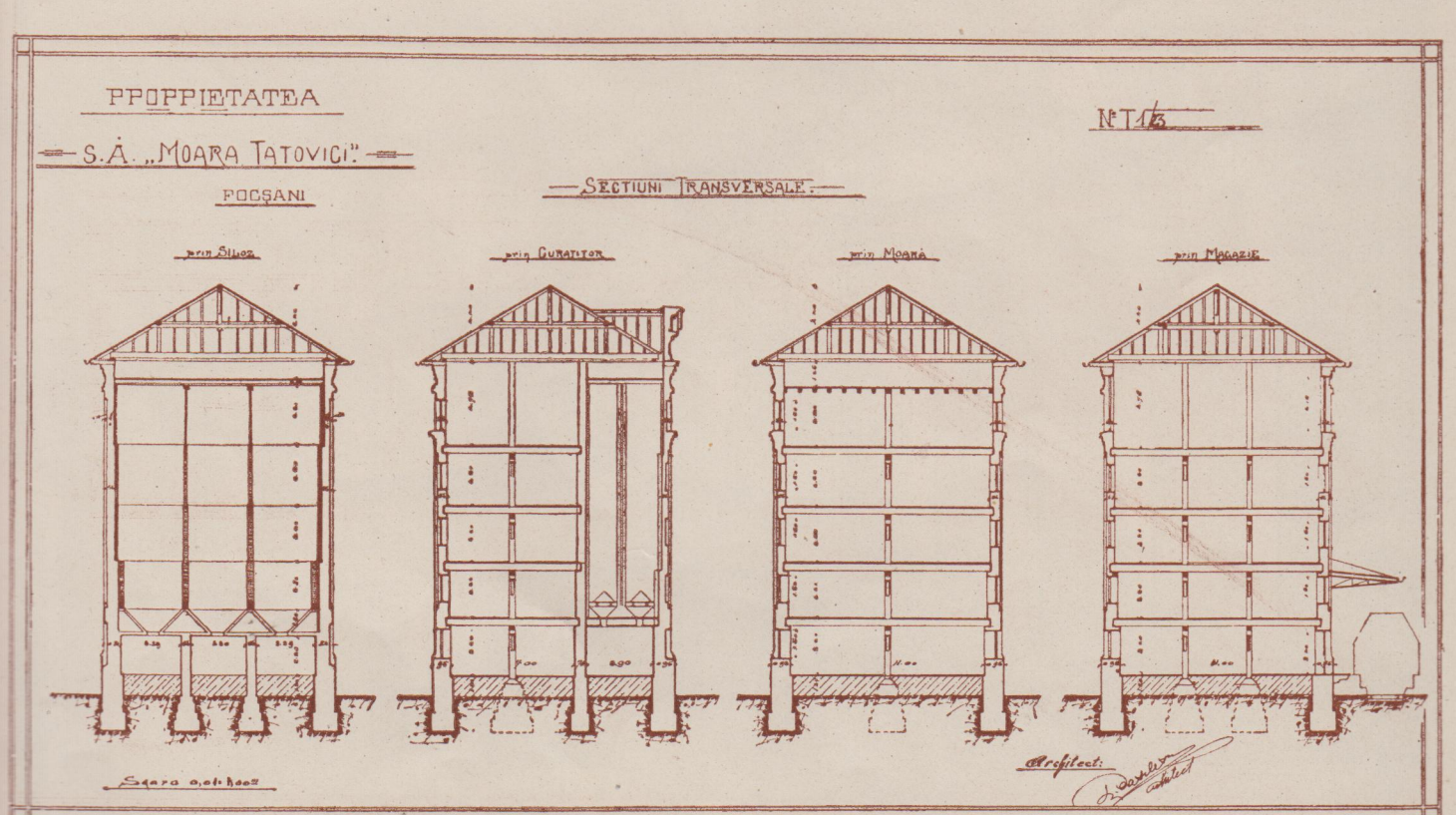

Arhitect Sim. Vasilescu

Moara C. T. Tatovici S A. Focșani. Secțiani Tranversale

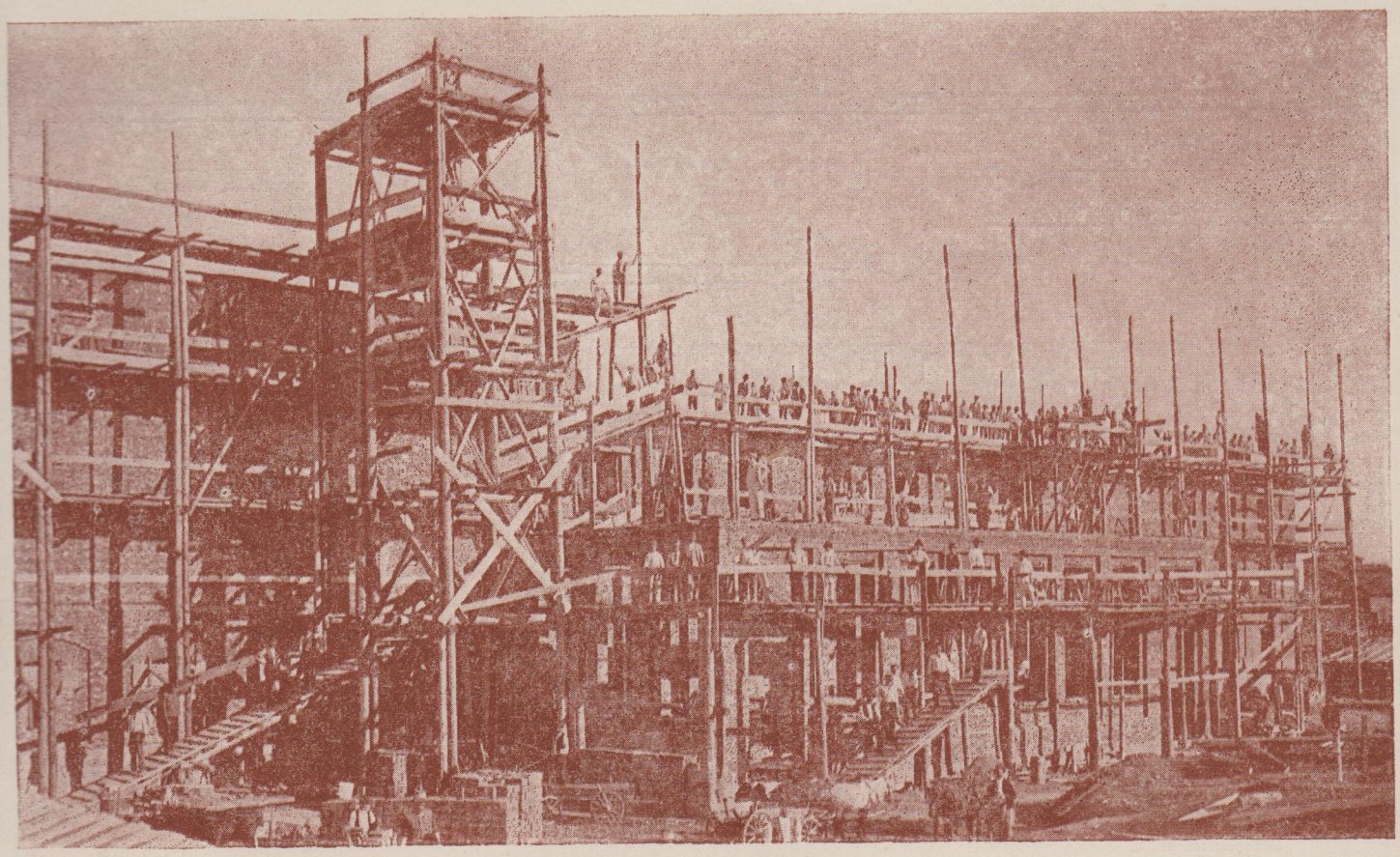

Arhitect Sim. Vasilescu — Moara C. T. Tatovici S. A. Focşani. Vederea generală a şantierului în timpul construcţiei.

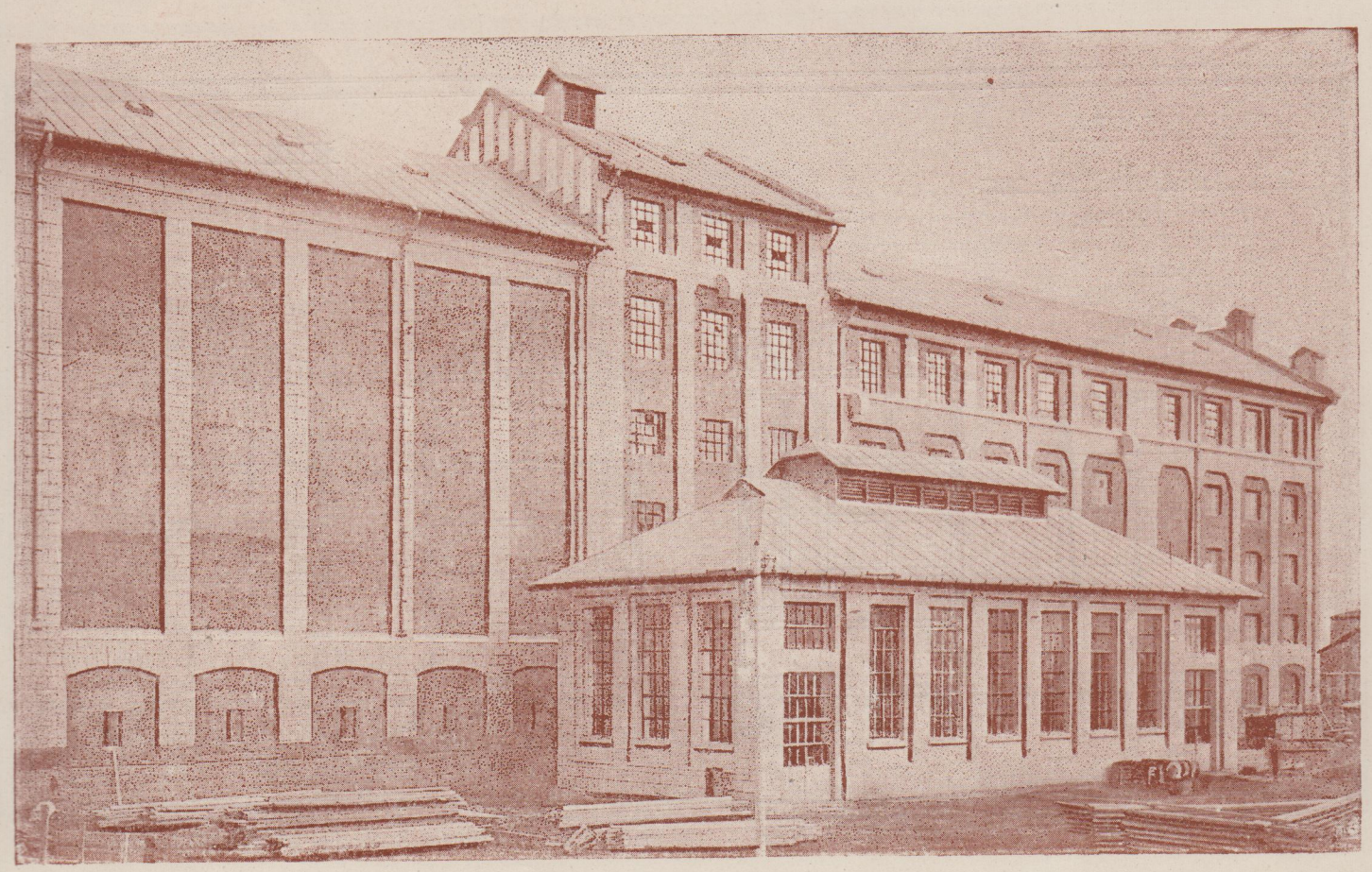

Arhitect Sim. Vasilescu — Moara C. T. Tatovici S. A. Focşani. Faţada Posterioară şi a Uzinei

Sim. Vasilescu
Moara C. T. Tatovici S. A. Focșani. Grupul locuințelor funționarilor și lucrătorilor.

Biserica și Turnul din Păpăuți Botoșani

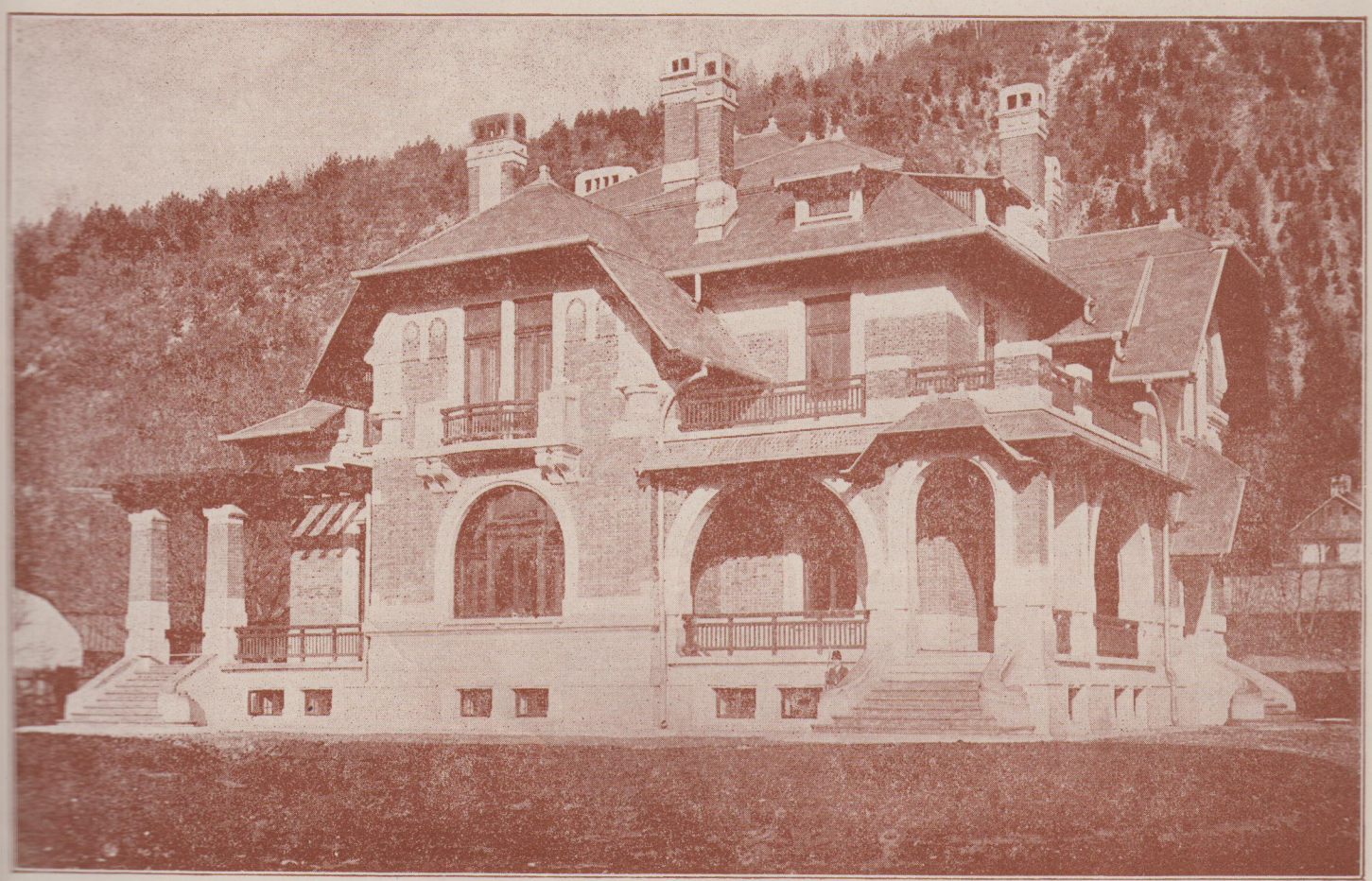

R. Bolomeg

Vilă — Piatra-Neamț

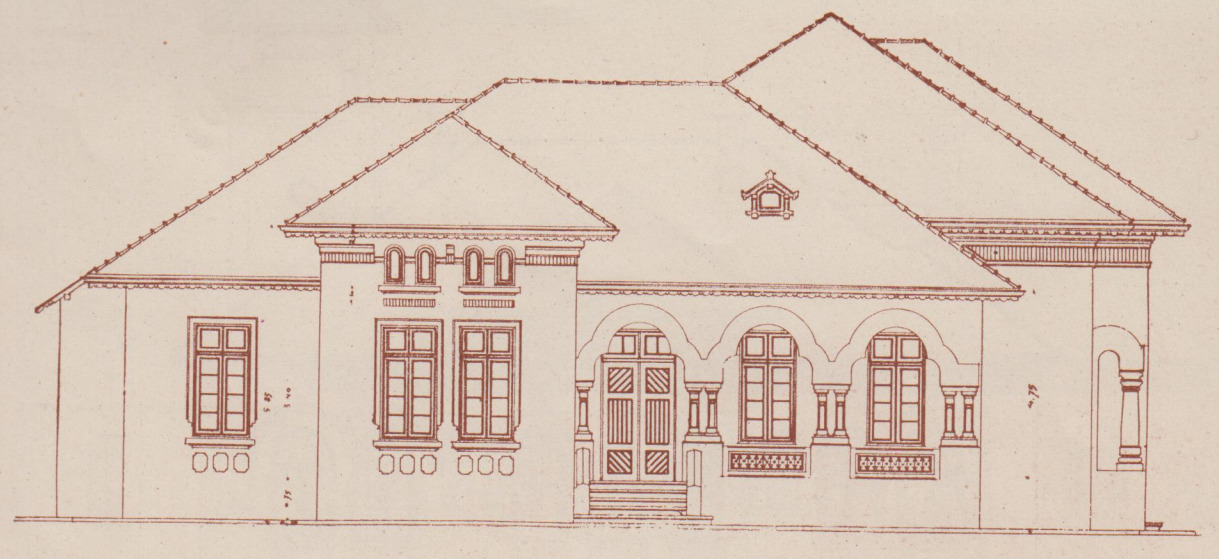

Scara 1/100 m.

ARHITECT

C. Nănescu

Școală Primară — Fațada laterală

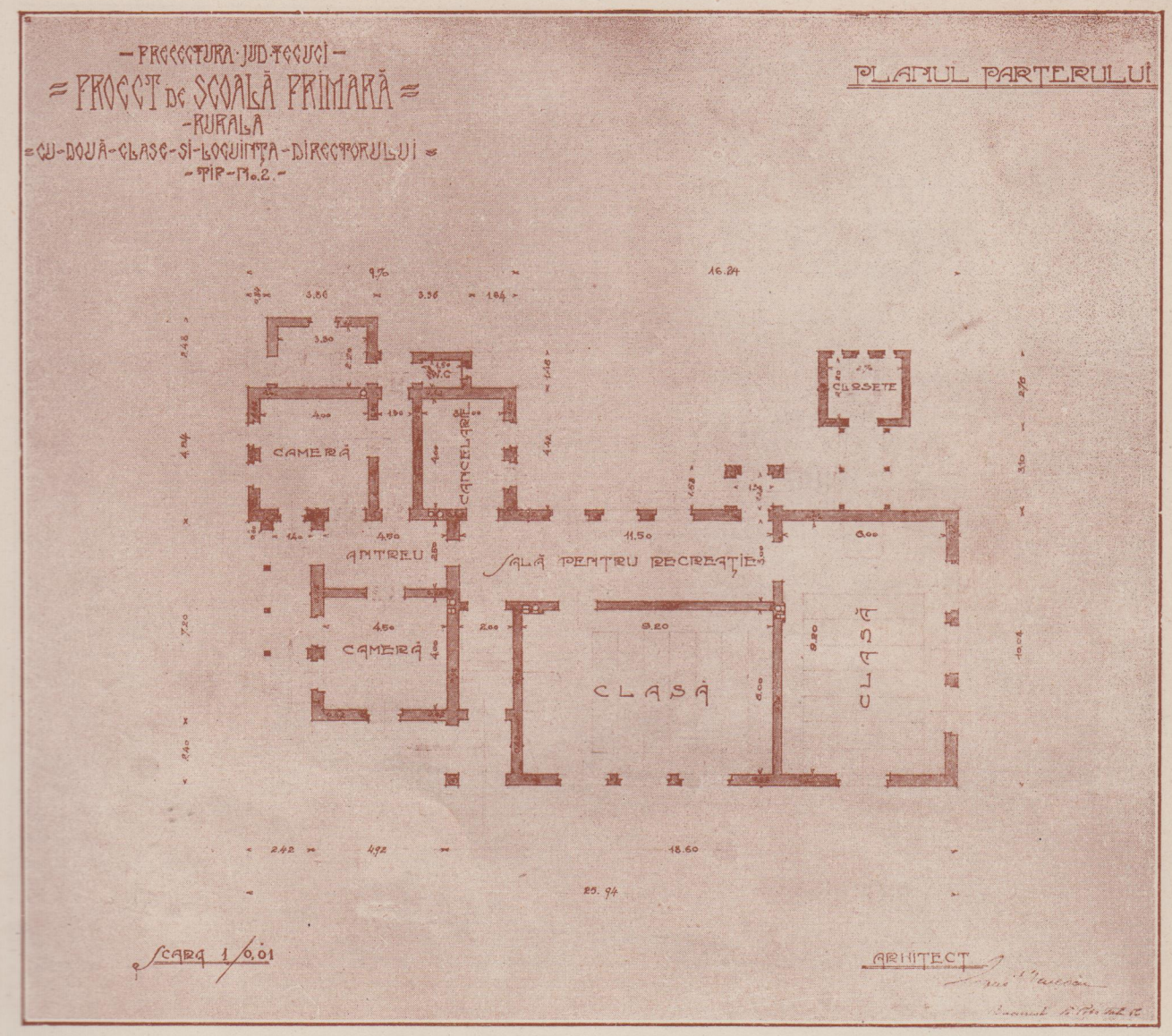

C. Nănescu

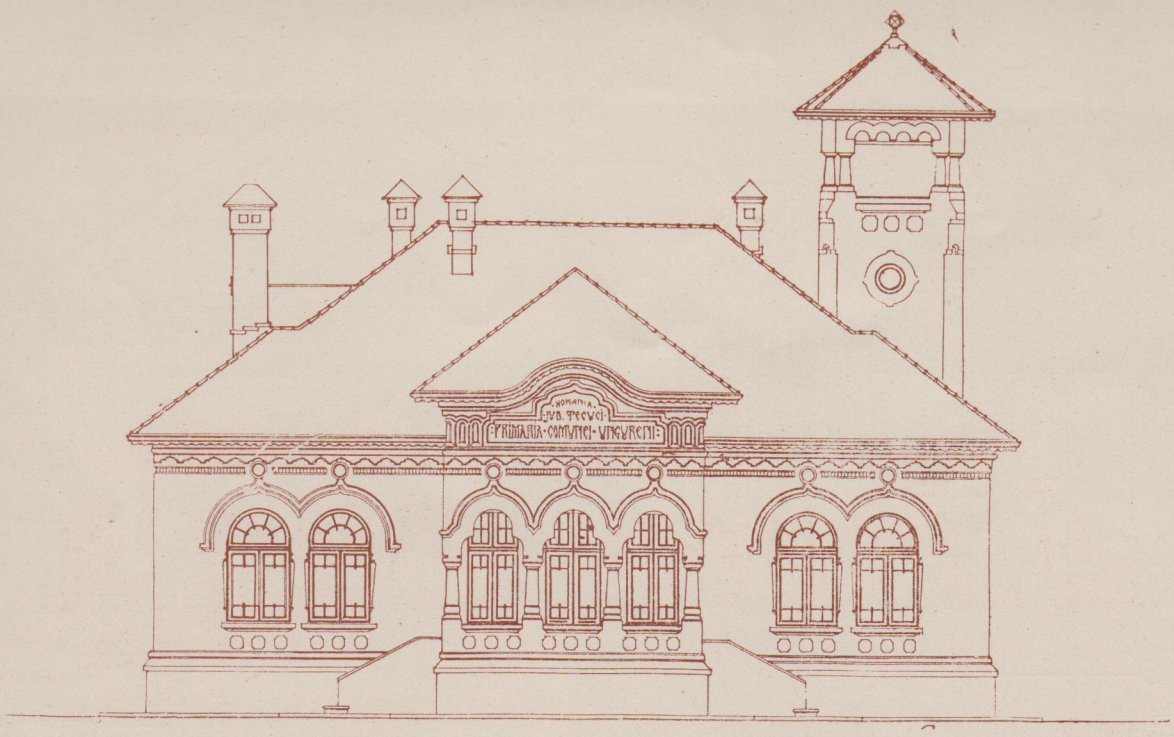

C. Nănescu

Primăria Comunei Ungureni

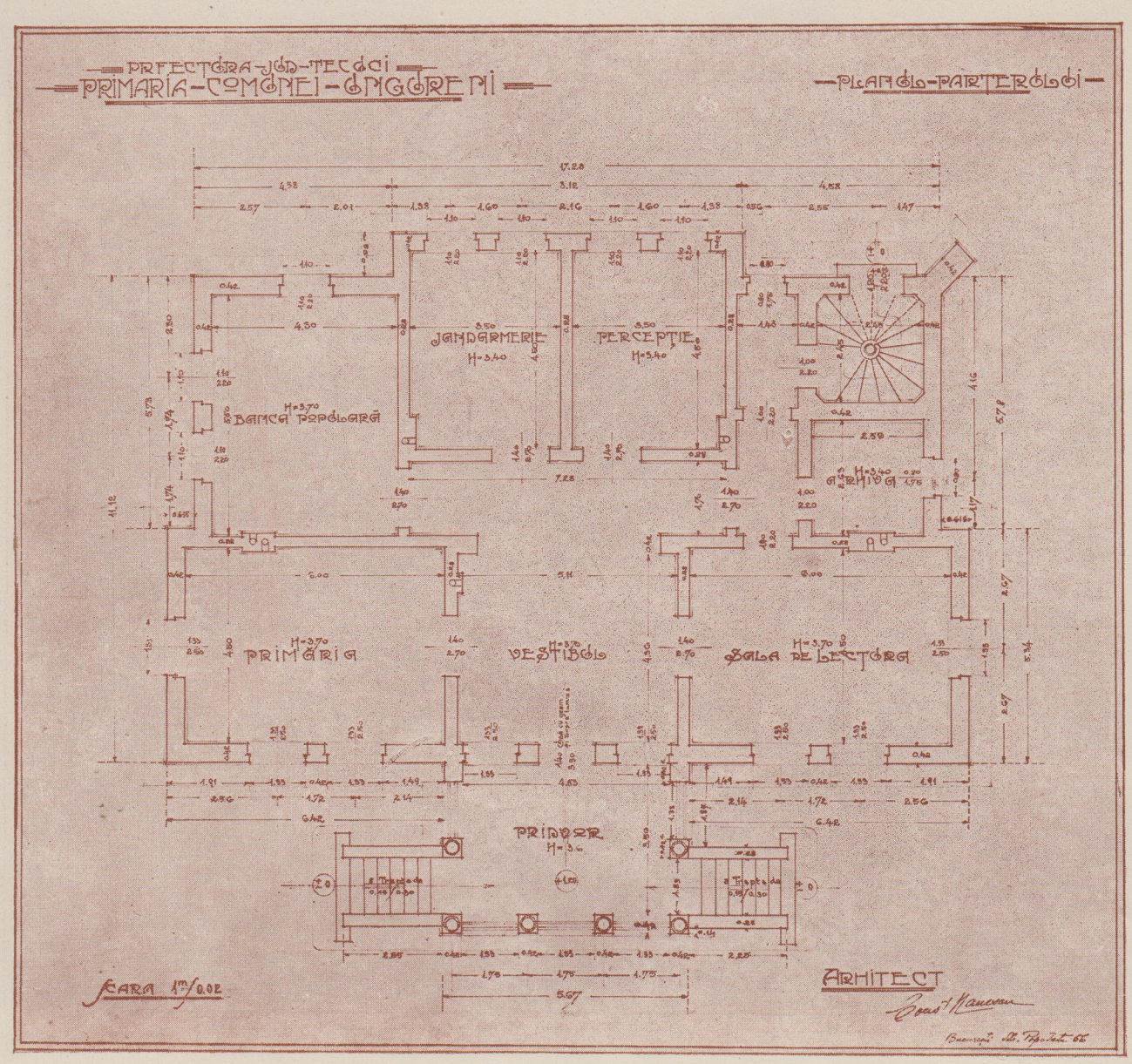

C. Nănescu

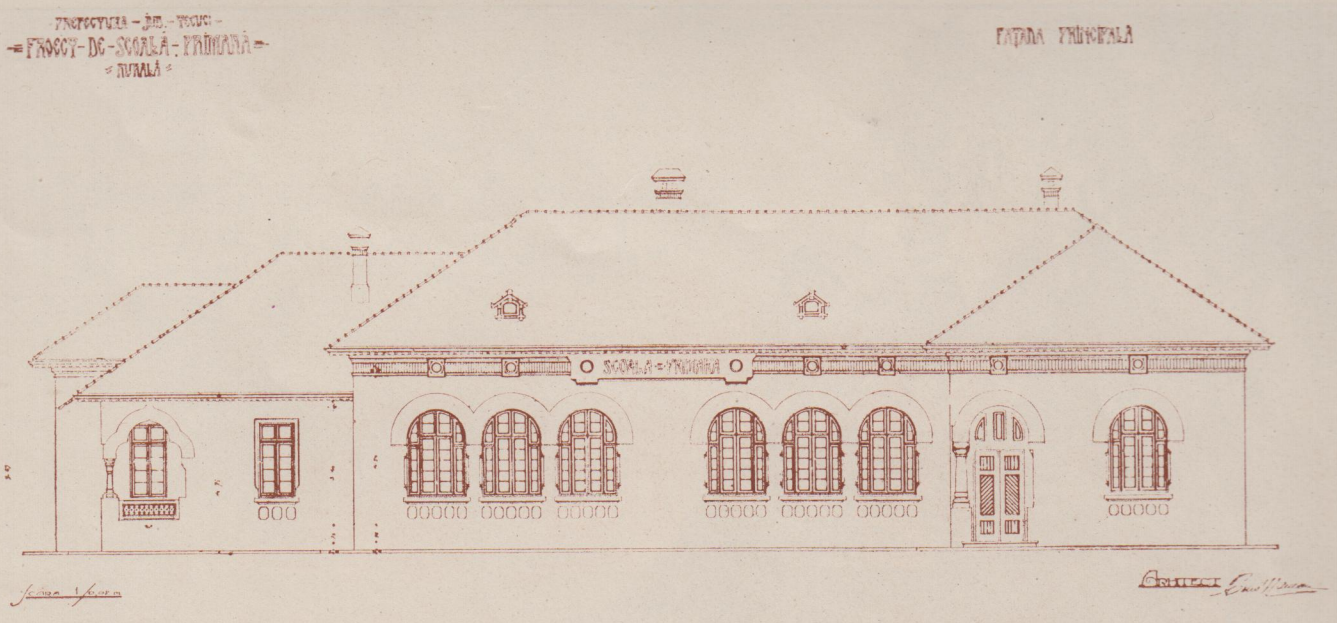

C. Nănescu

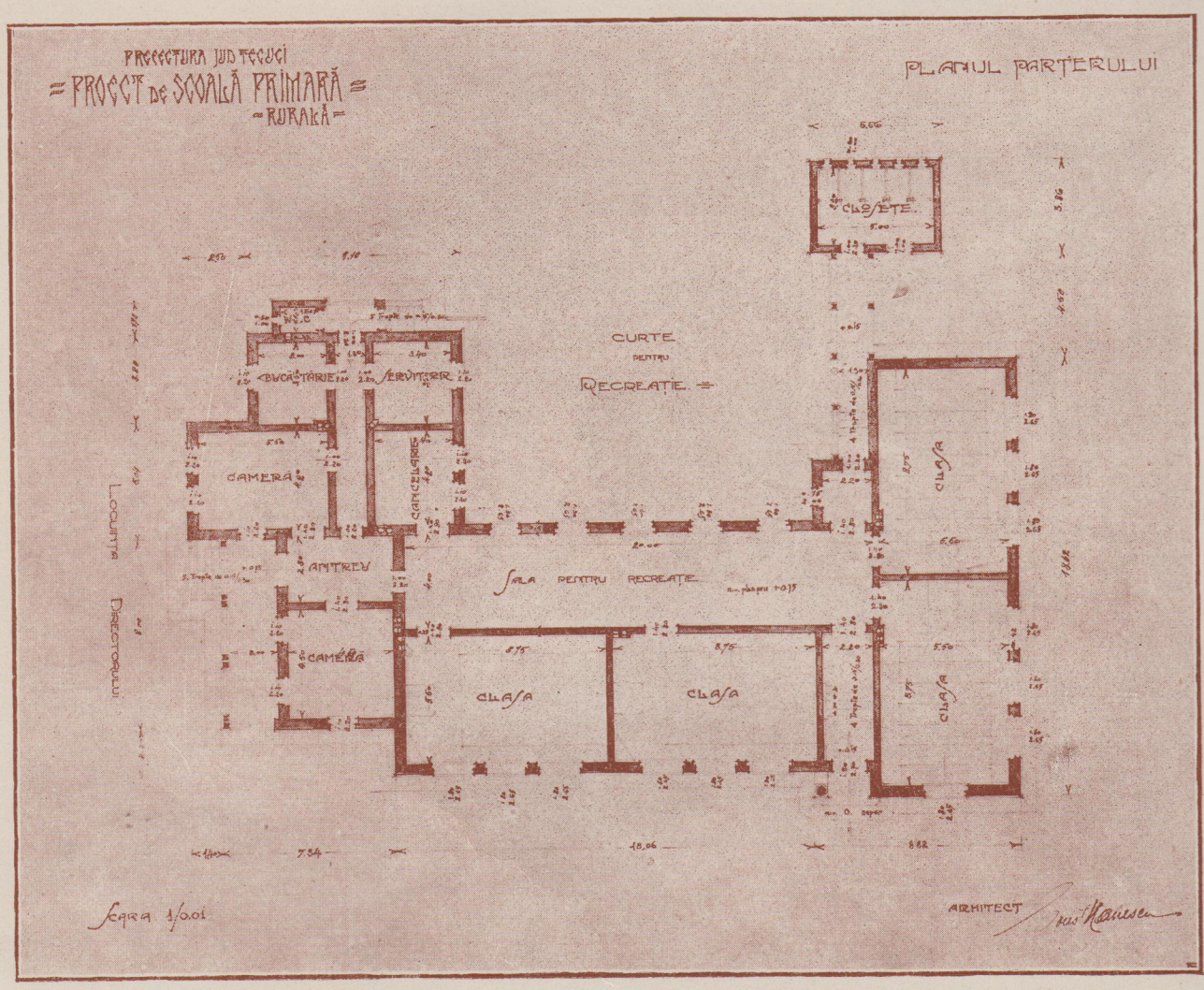

C. Nănescu

St. Baloşin

-BANCA POPULARĂ ÎNFRĂȚIREA -
-COM. DOMNEȘTI-MUSCEL-
SCARA 0.01/1.00
ARHITECT St. D Baloșin
Muc. 1921

St. Baloşin

St. Baloşin — Vila d-lui Anghelescu — Predeal

St. Baloşin — Casă în Str. Popa Tatu

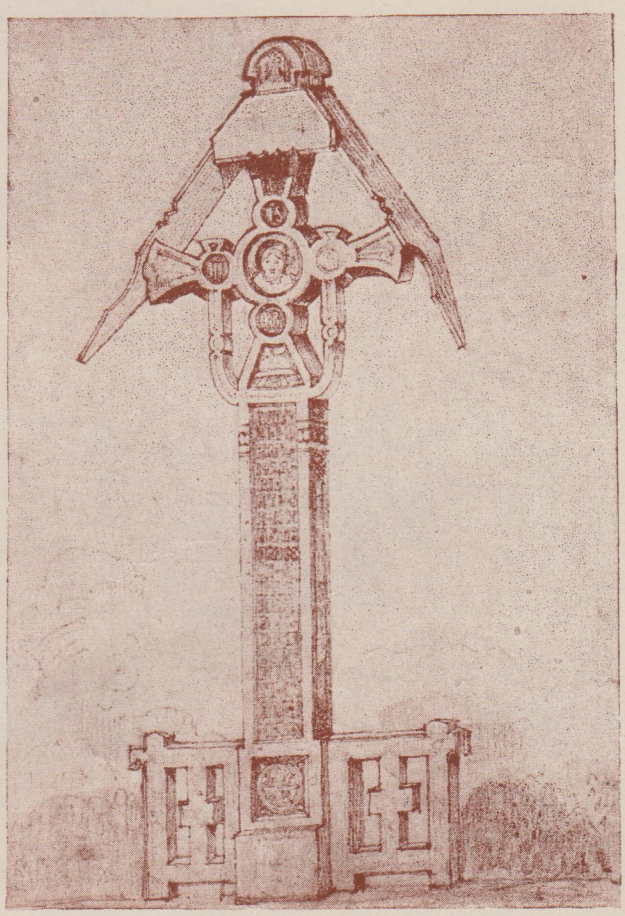

St. Baloşin — Troiţă

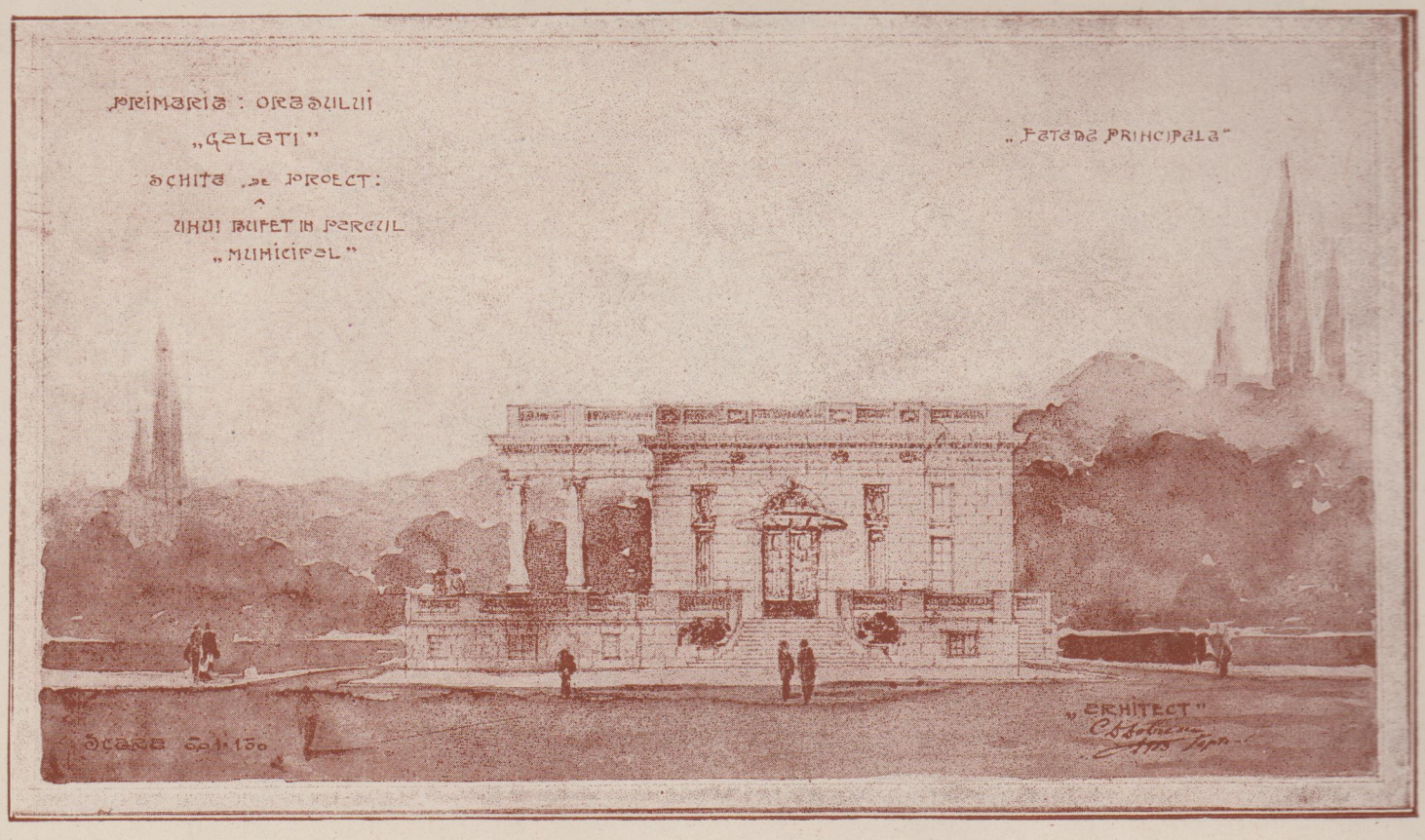

C. Dobrescu

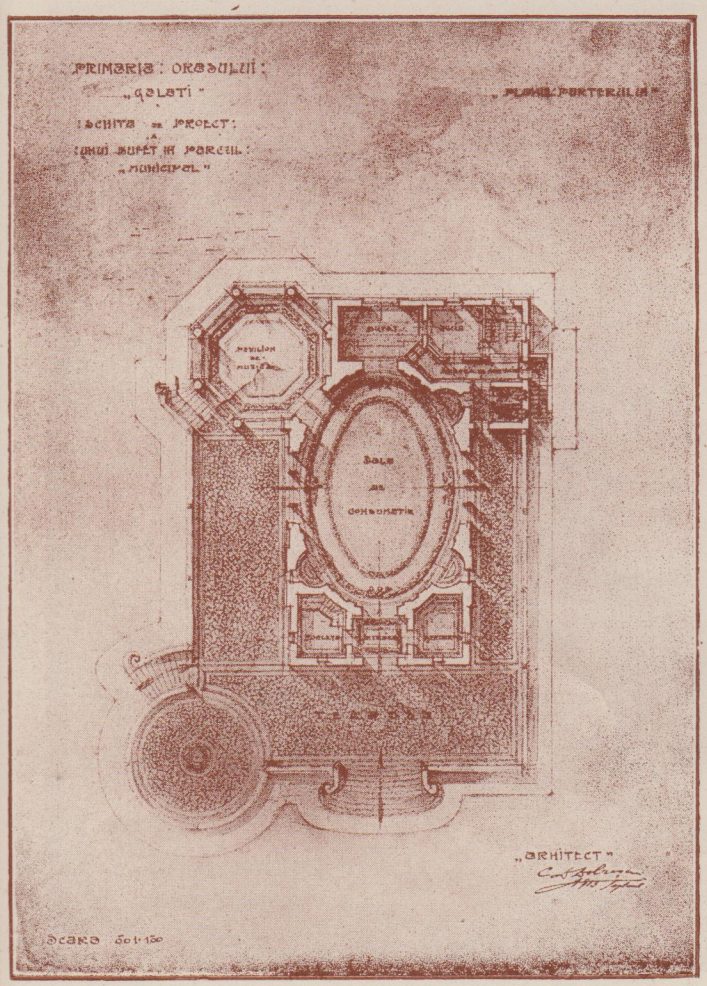

C. Dobrescu

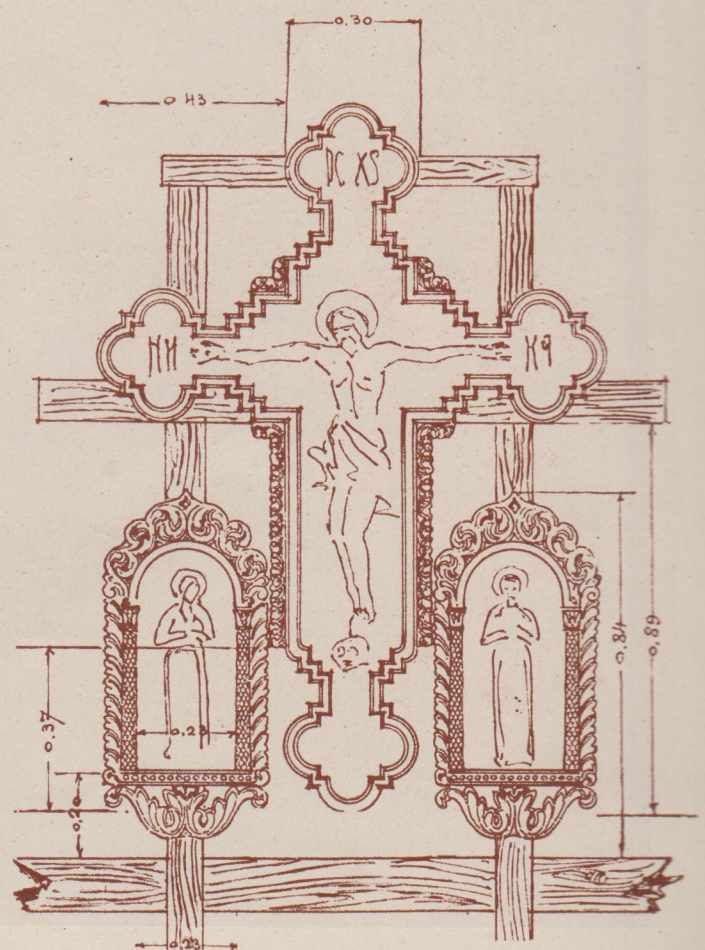

C. Popescu — Din releveul „Curtea Goleștilor"

C. Popescu

Releveul „Cartea Goleştilor" (Biserica)

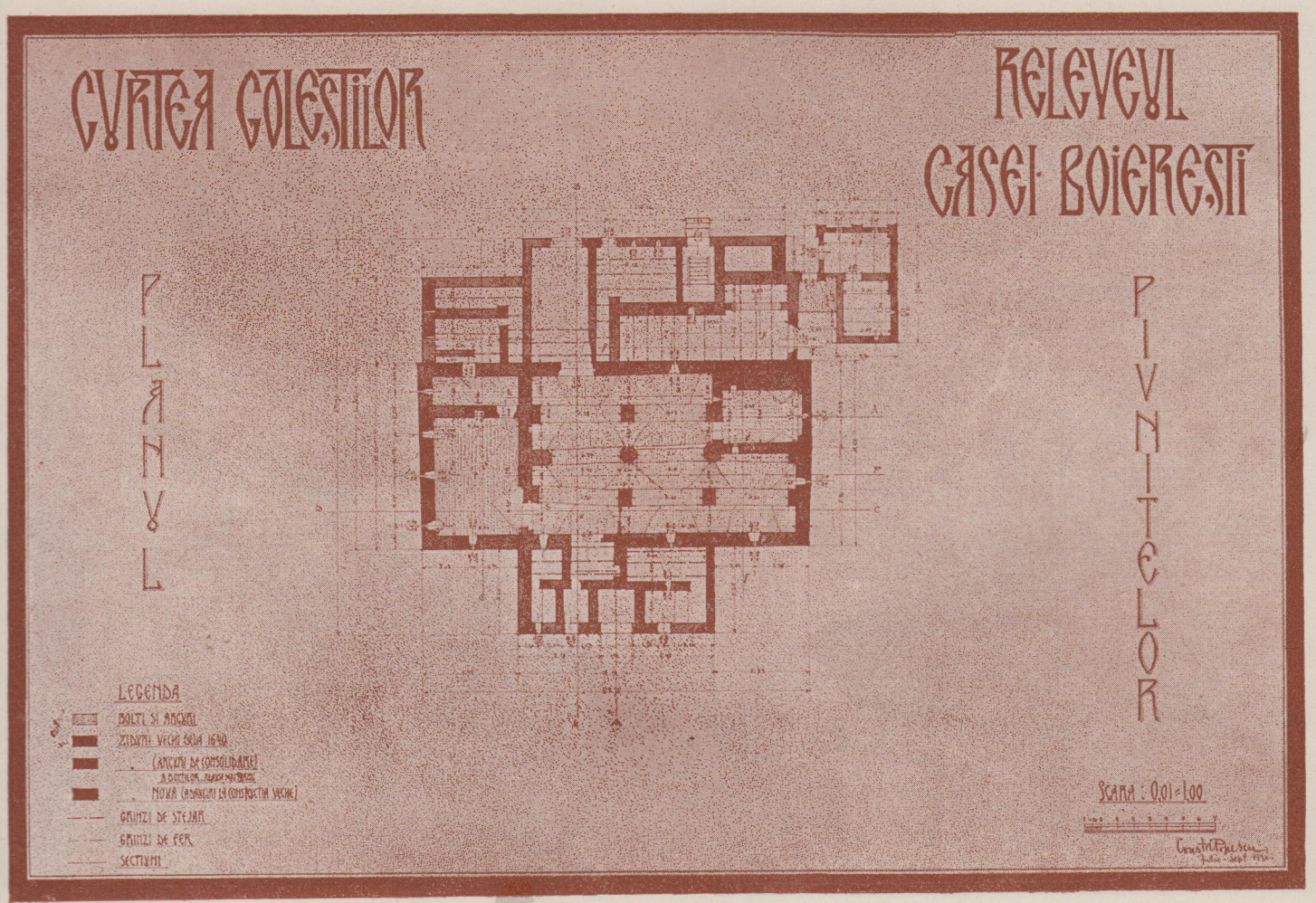

C. Popescu

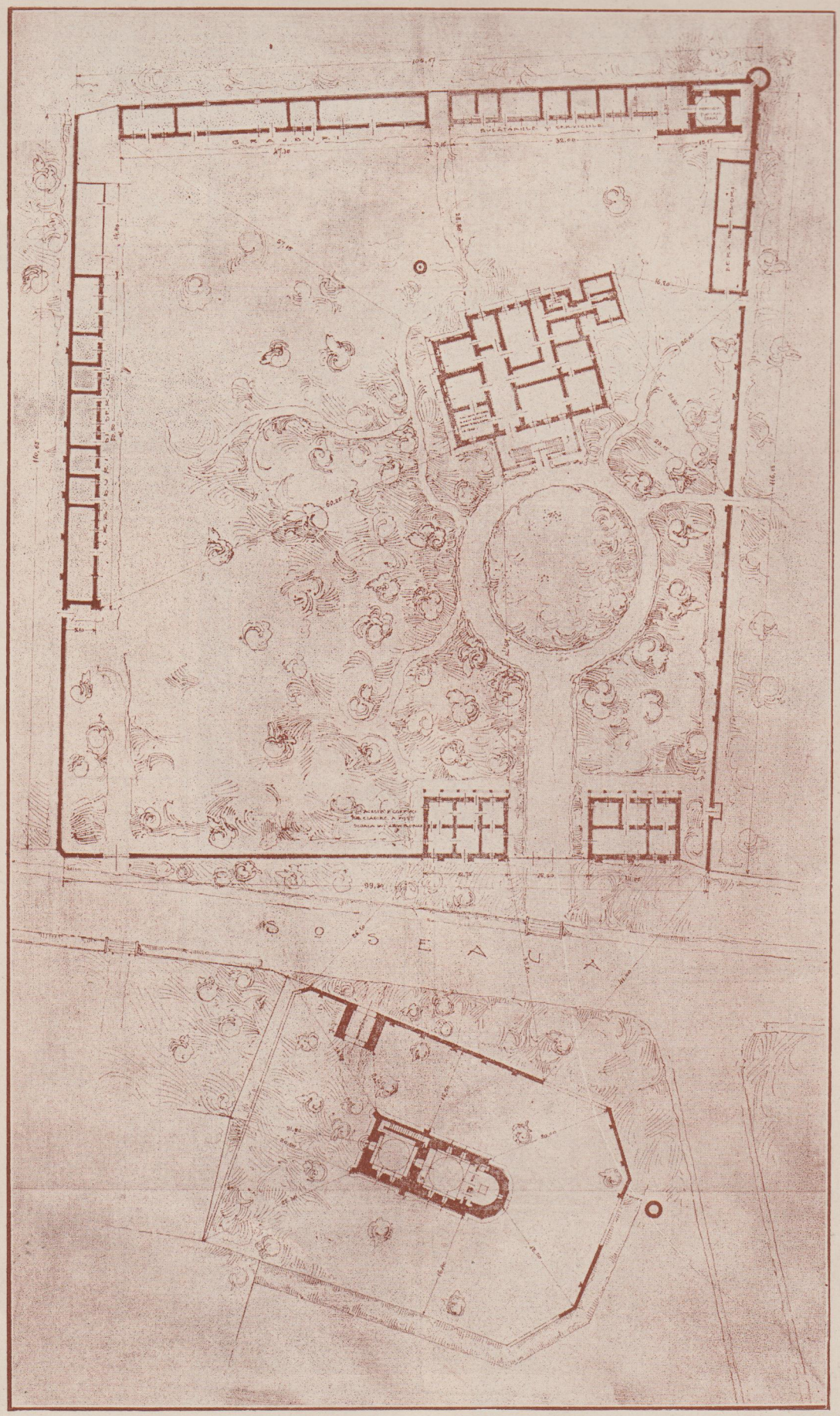

C. Popescu

Plan de situație Releveu „Curtea Goleștilor"

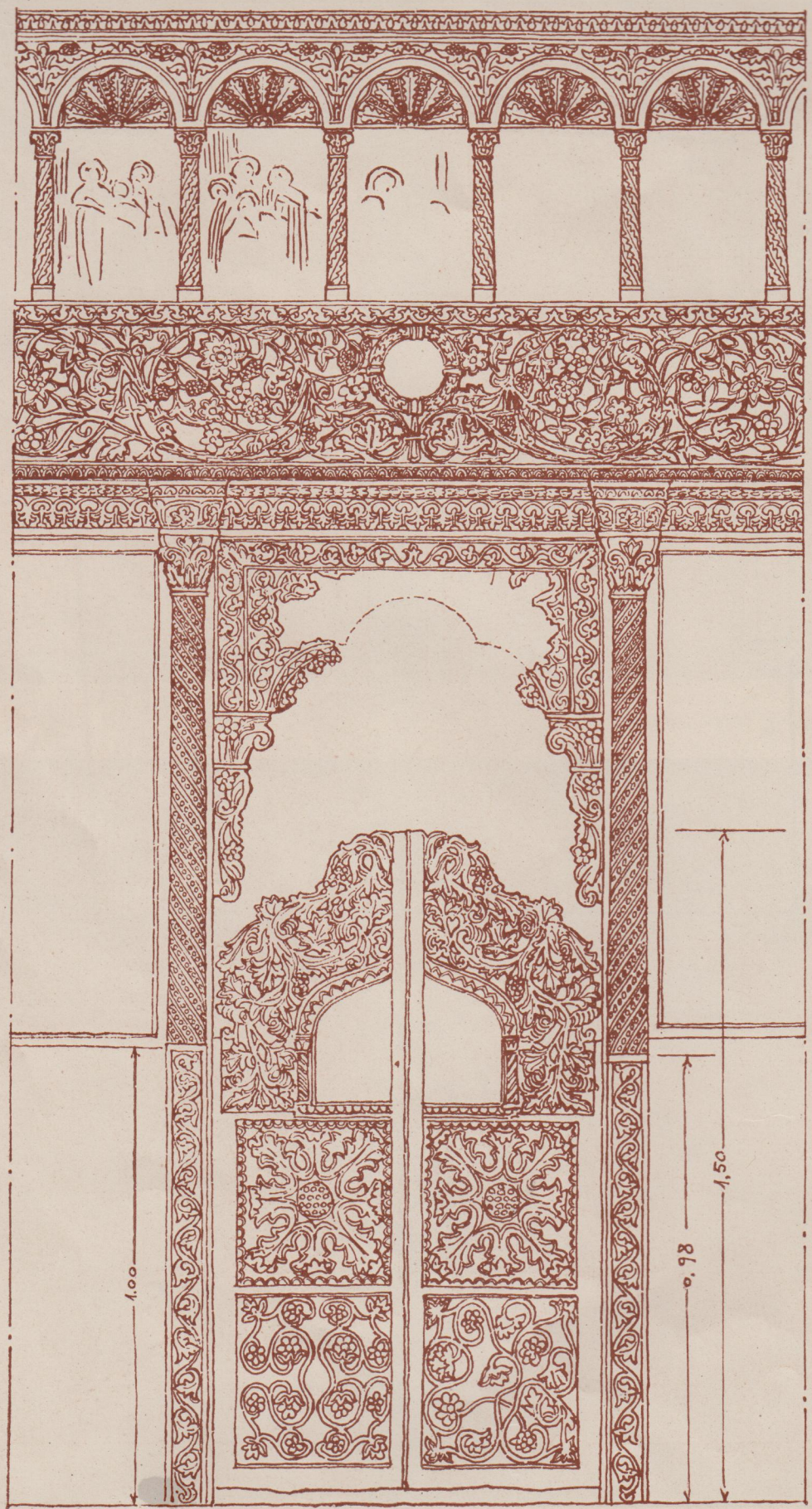

C. Popescu

Releveu „Curtea Goleştilor" Uşile Altarului

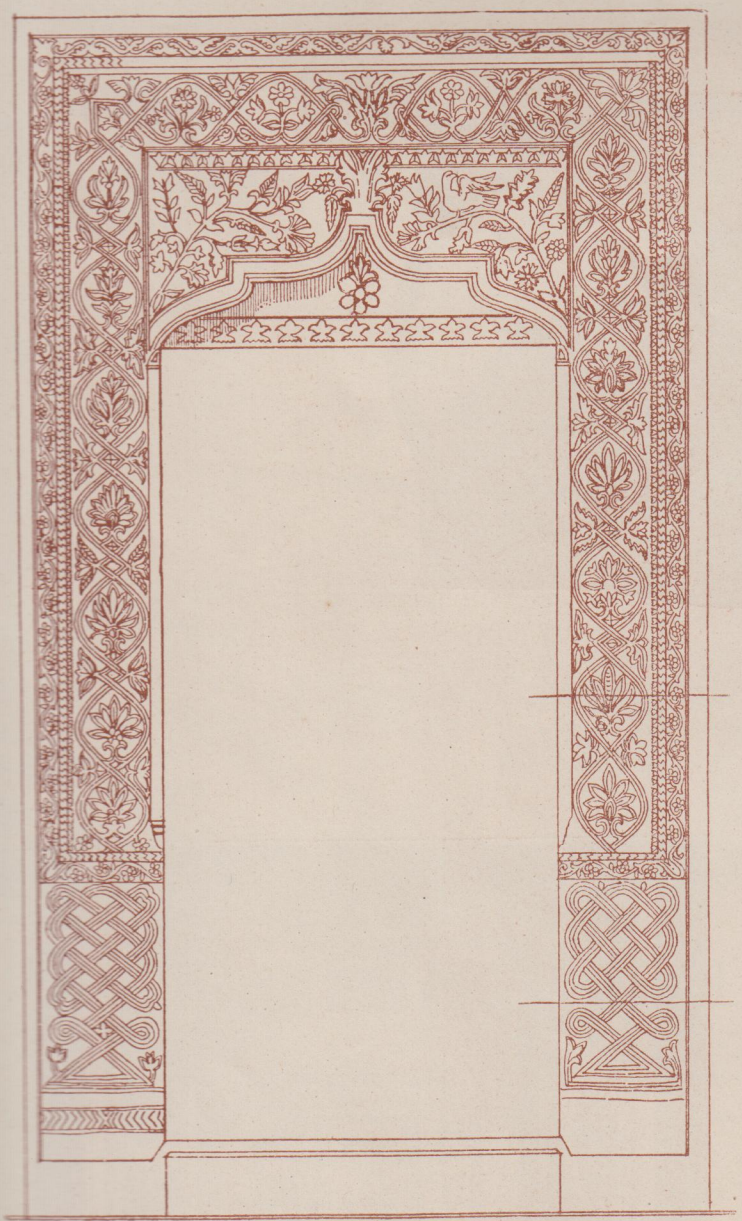

C. Popescu — Releveu «Curtea Goleştilor»

I. Constantinescu — Releveul bis. Mirăuți-Suceava

Bis. Colțea — Ușa împărătească

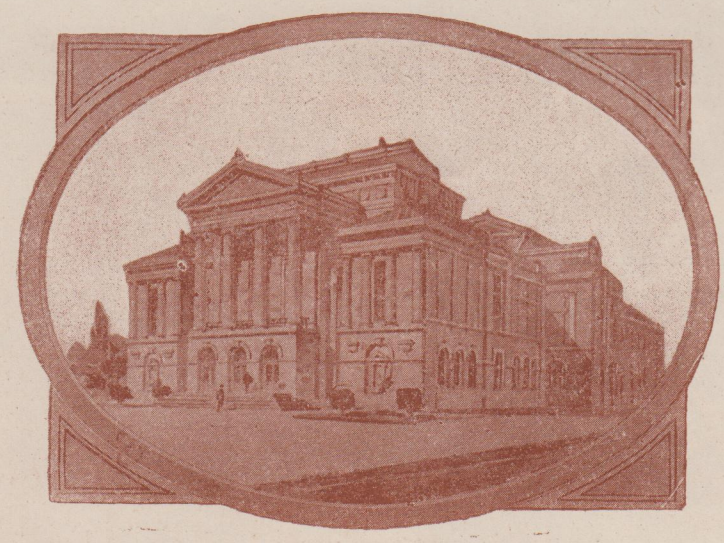

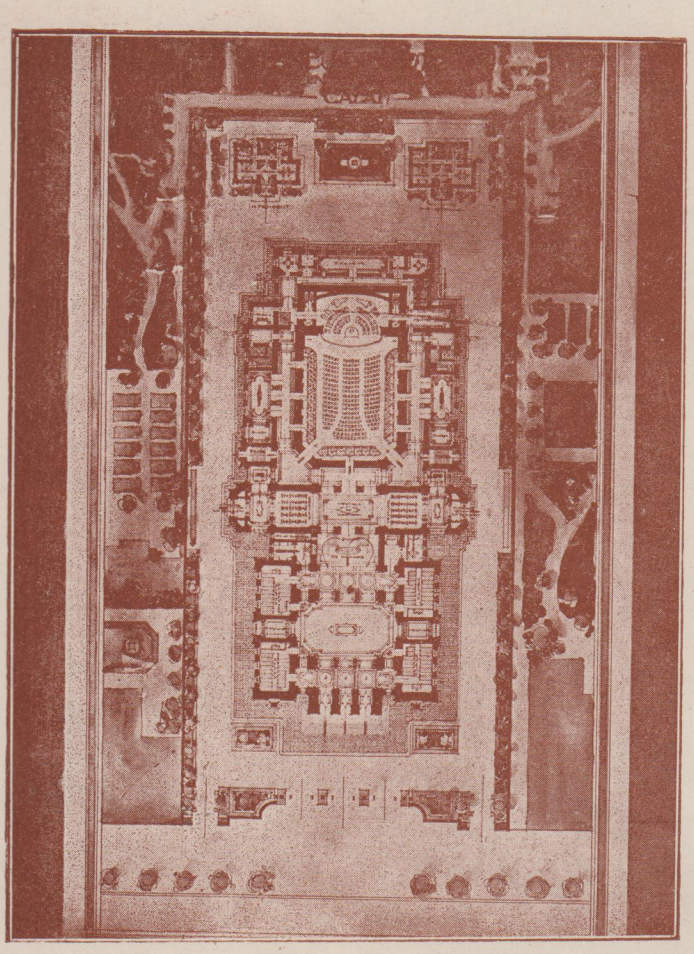

St. Coţiñide

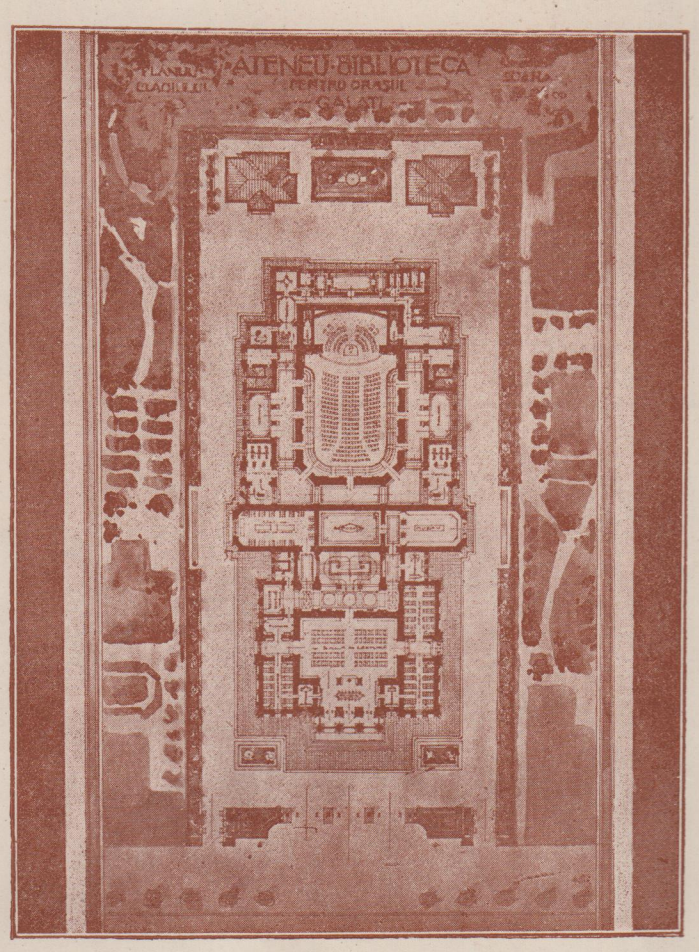

Un Ateneu-Bibliotecă p. oraşul Galaţi Proect de diplomă

ANTREPOZITUL FRIGORIFER

PROPRIETATEA Soc. „FRIGUL"
DIN
CALEA ȘERBAN-VODĂ Nr 186-188.

SCARA 1/200.

PLANUL PARTERULUI

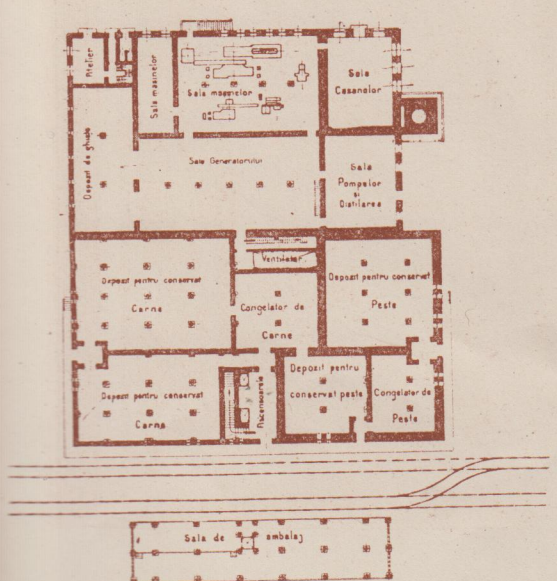

PLANUL ETAJULUI I.

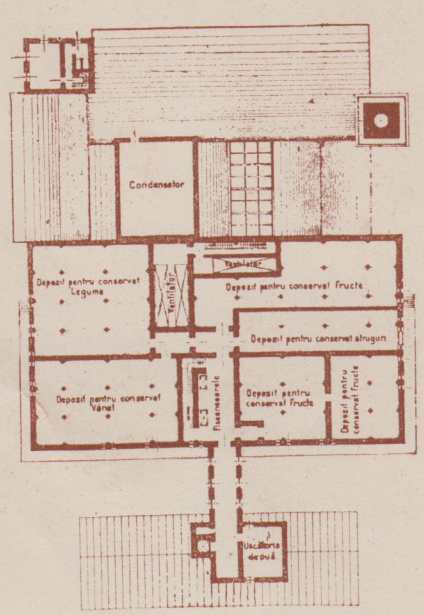

PLANUL ETAJULUI II^lea.

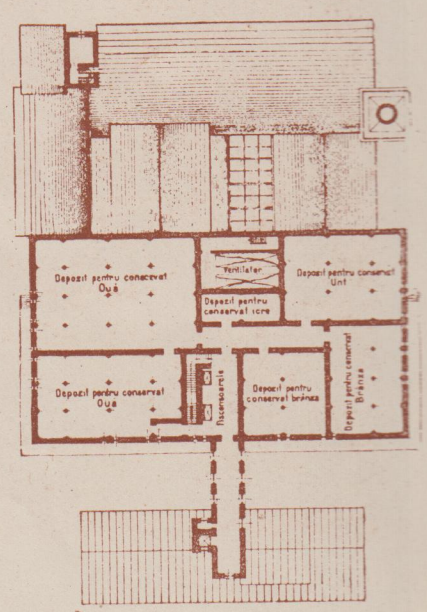

V. Rădulescu

St. Ciortan

Administrația financiară Buzău

St. Ciortan

Vila „Mariana“ din Sinaia

St. Ciortan

Casa D-lui Florian Marinescu Str. Schitu Maicelor

St. Ciortan

Administrația Financiară din Bazău — Halal

St. Ciortan

Vama Botoşani

St. Ciortan

Vama Botoşani — Sala ghişeelor

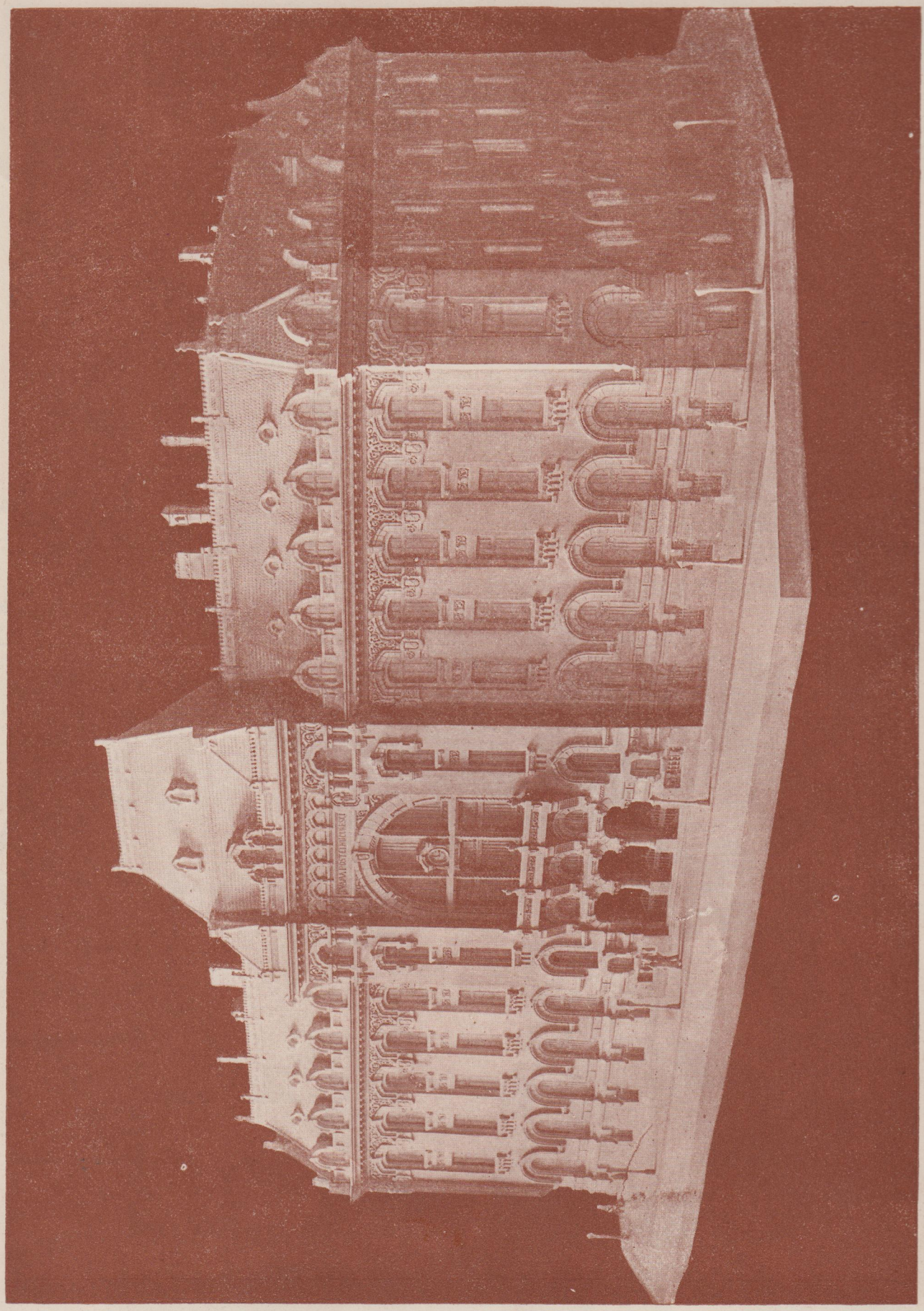

Vama Poştel Bucureşti

St. Ciortan

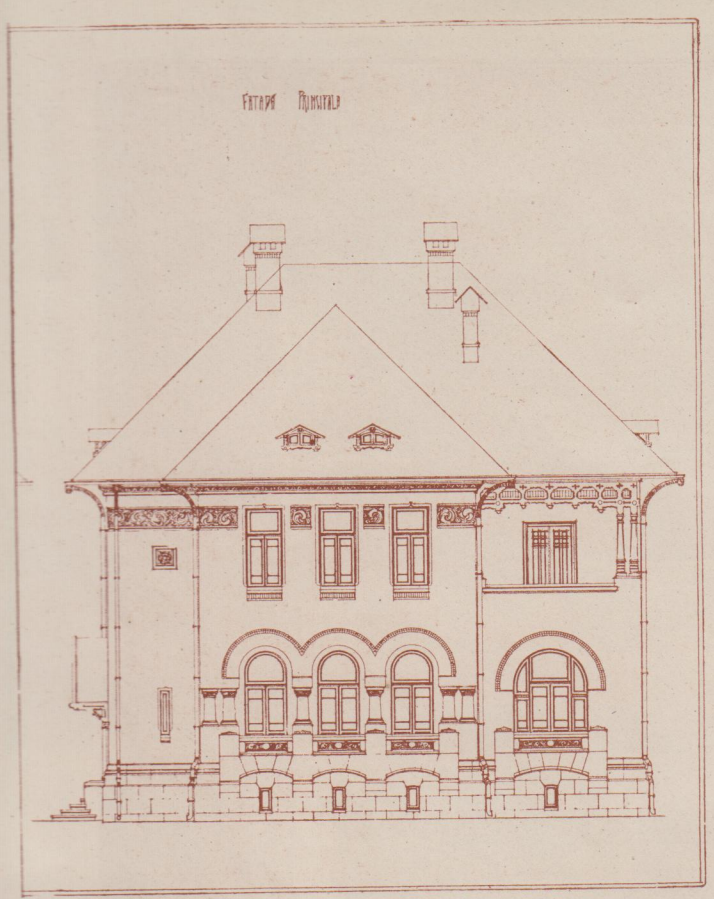

P. Smărăndescu

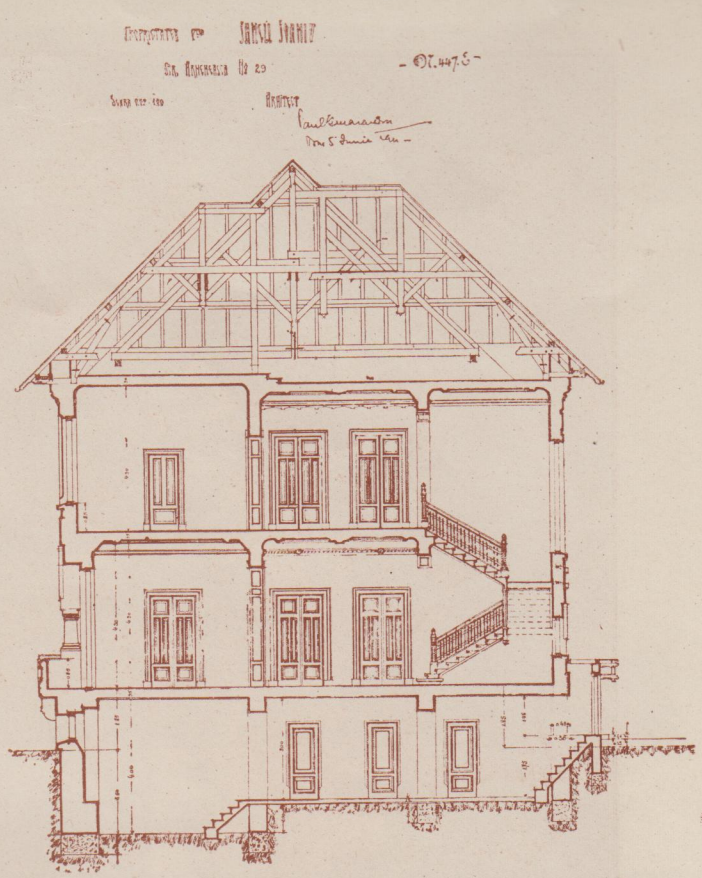

Propr. Ianca Ioanid

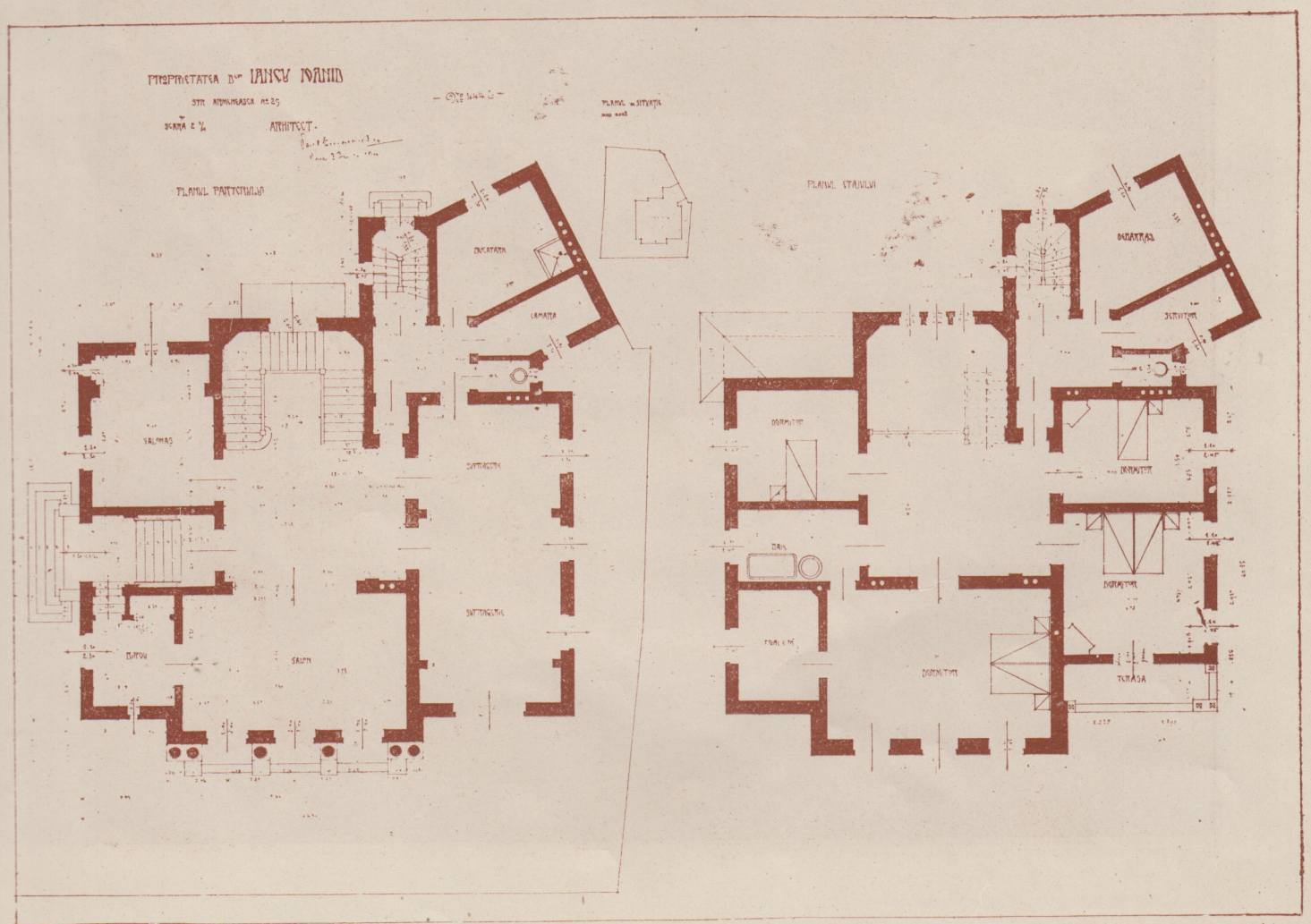

P. Smărăndescu

Propr. Ianca Ioanid planul parterului și etajului

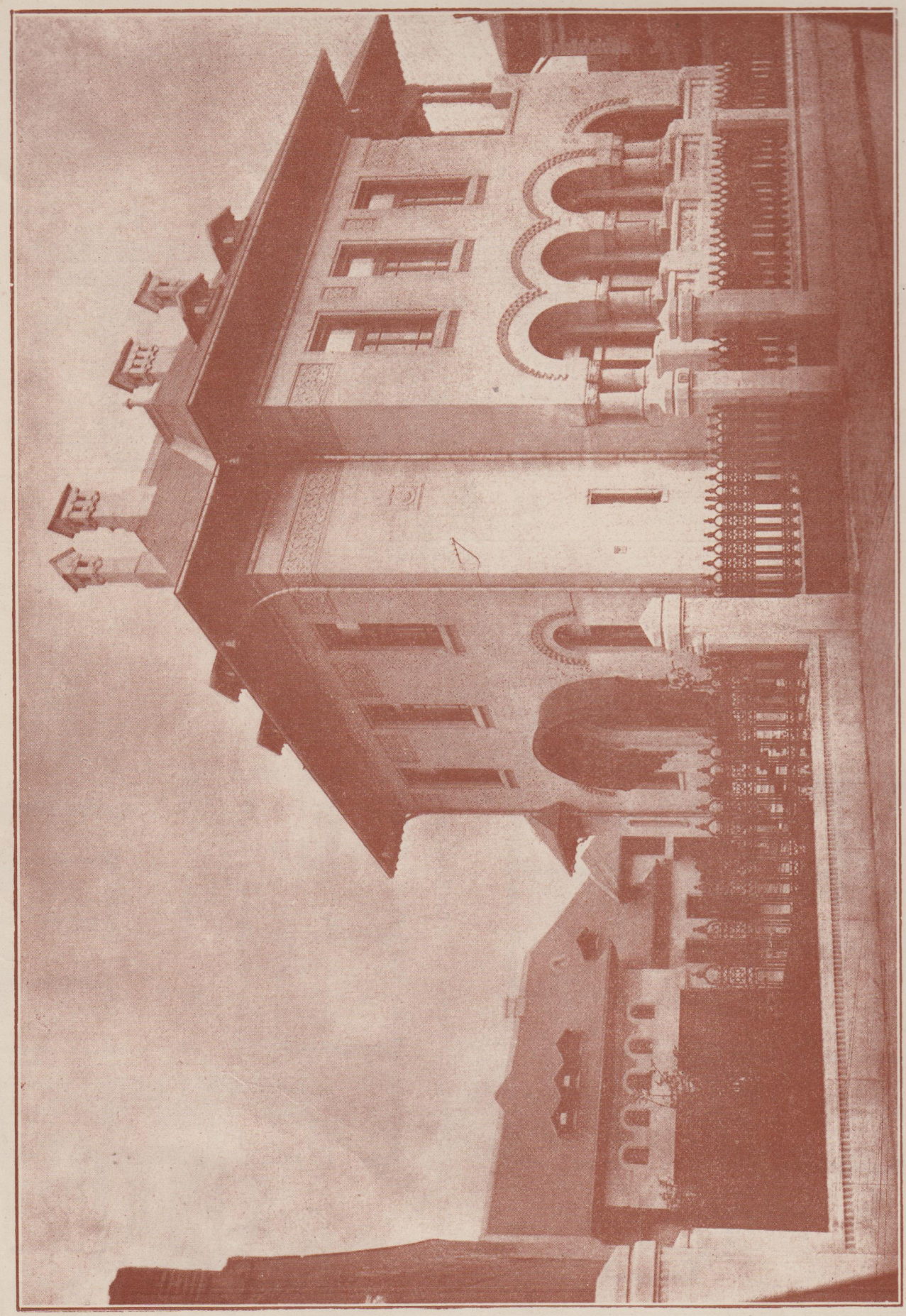

Proprietatea Iancu Ioanid

P. Smărăndescu

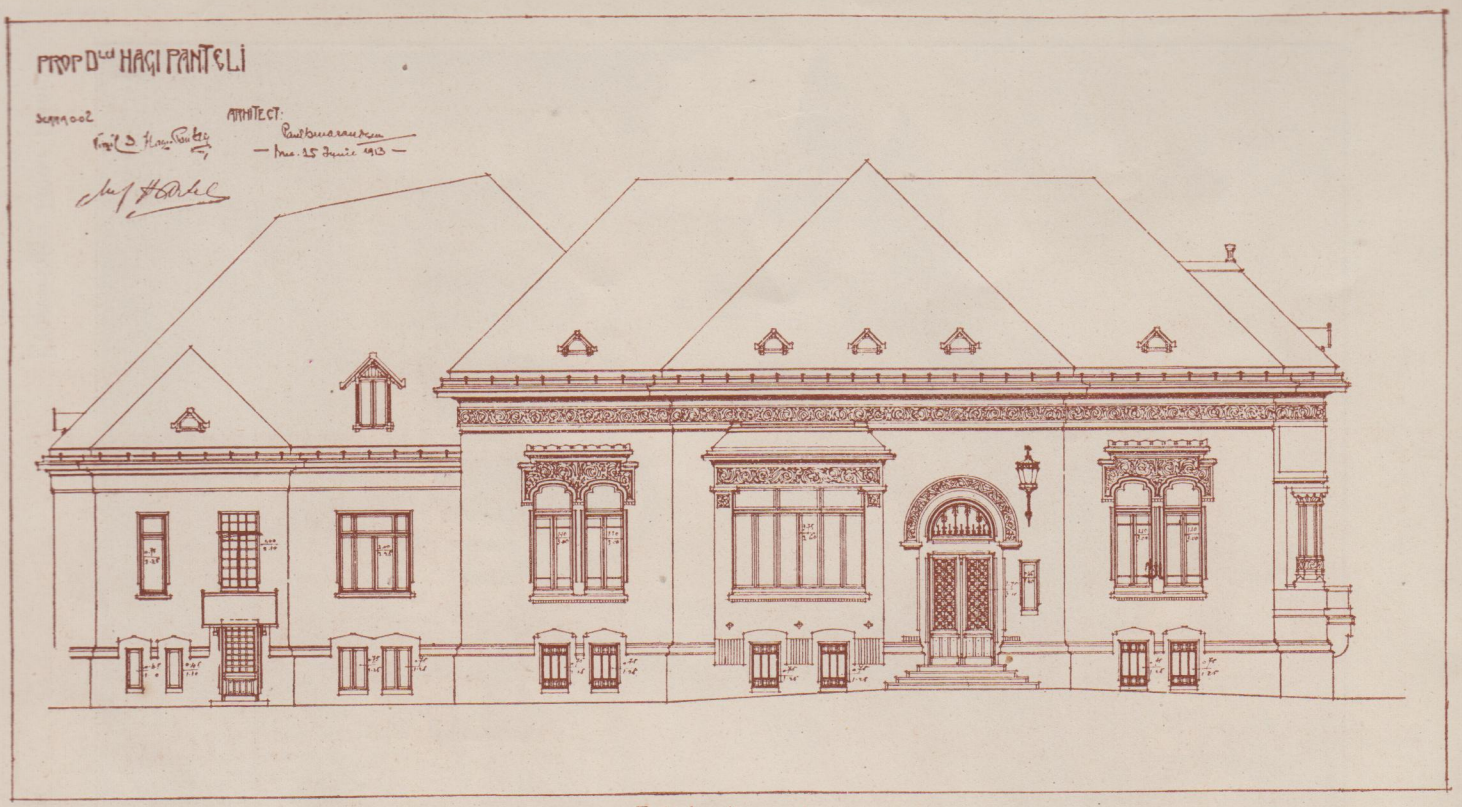

Fațada din curte

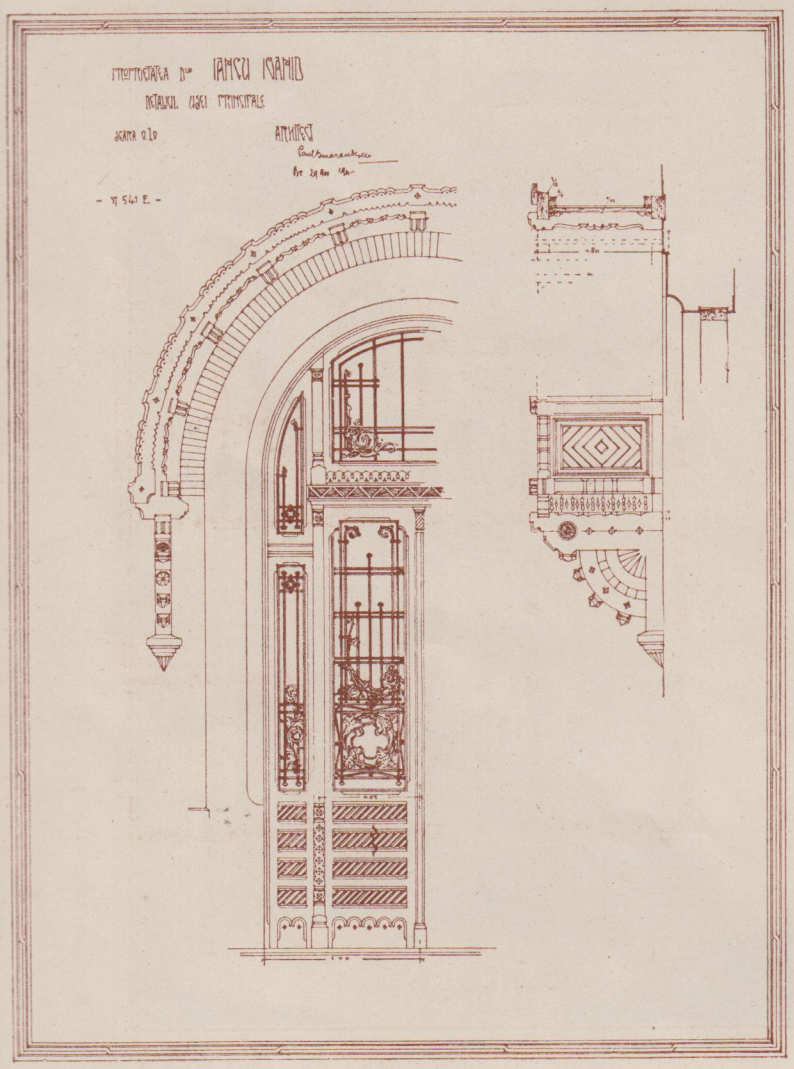

Detaliu

Paul Smărăndescu

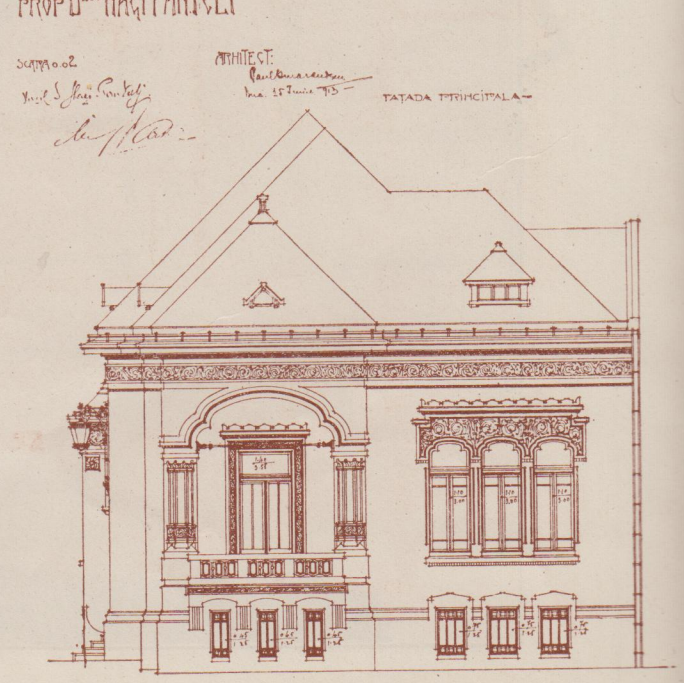

Fațada principală

Proprietatea Hagi Pantali

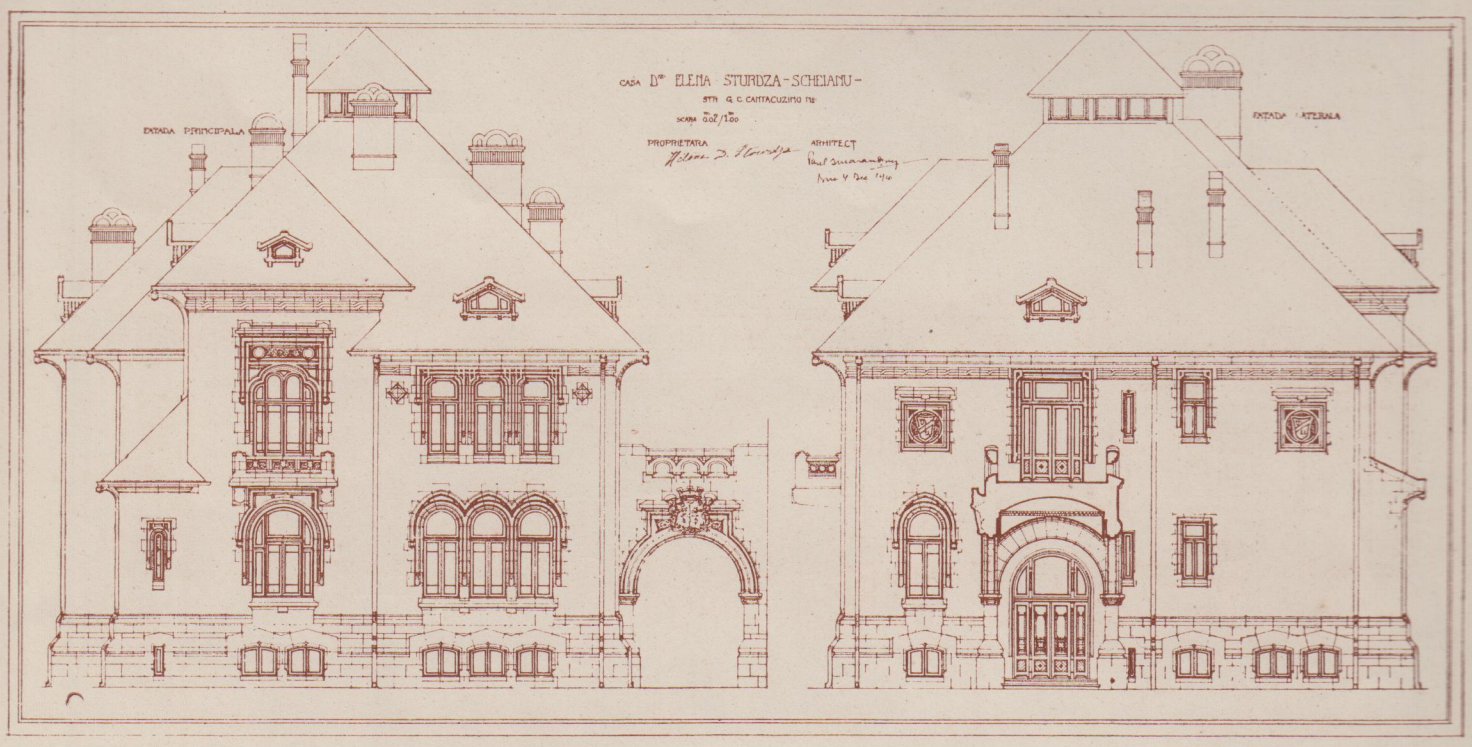

Fațada principală

Fațada laterală

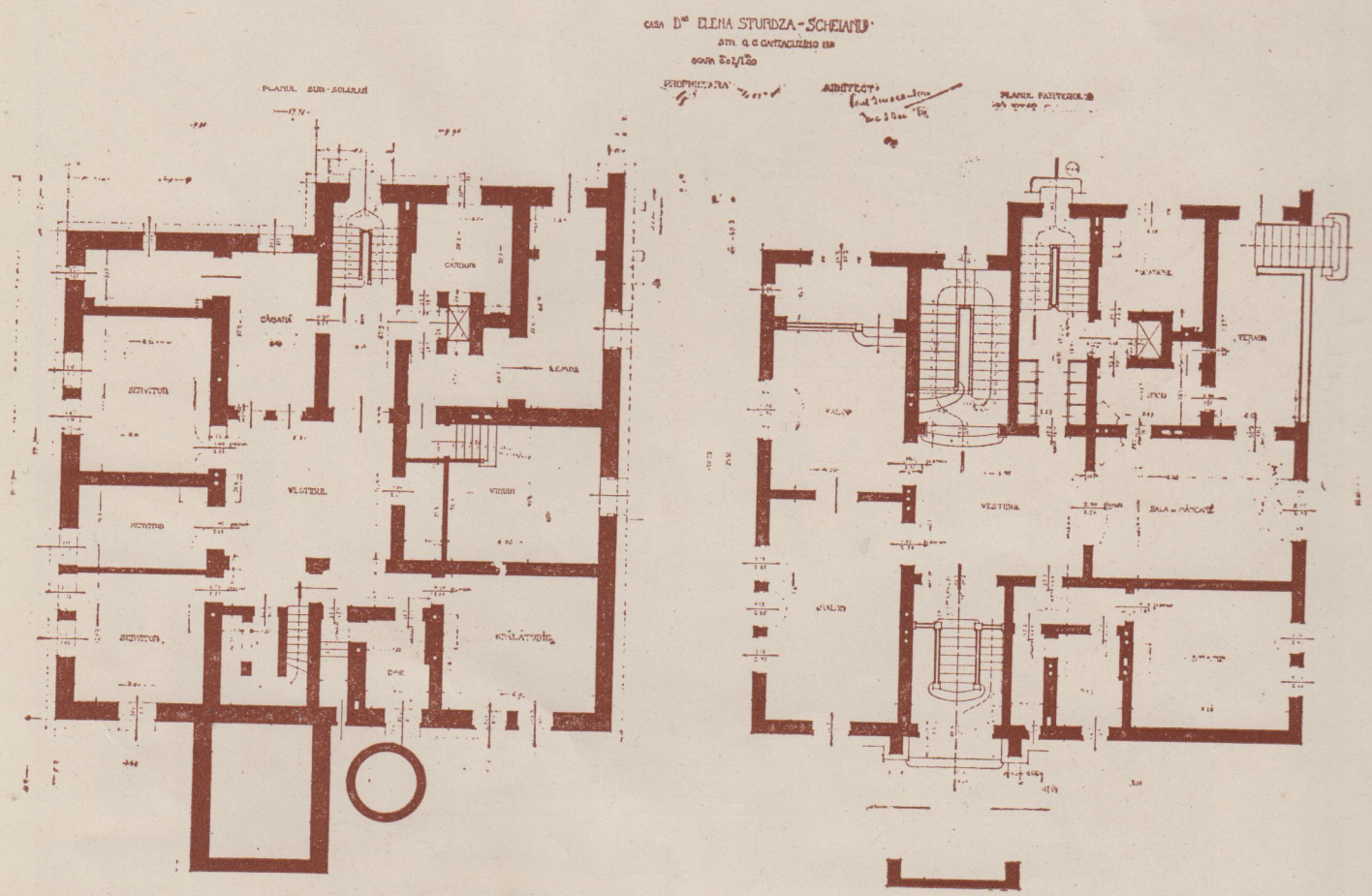

Planul subsolului și parterului

Paul Smărăndescu

Proprietatea D-nei Sturza-Scheiana

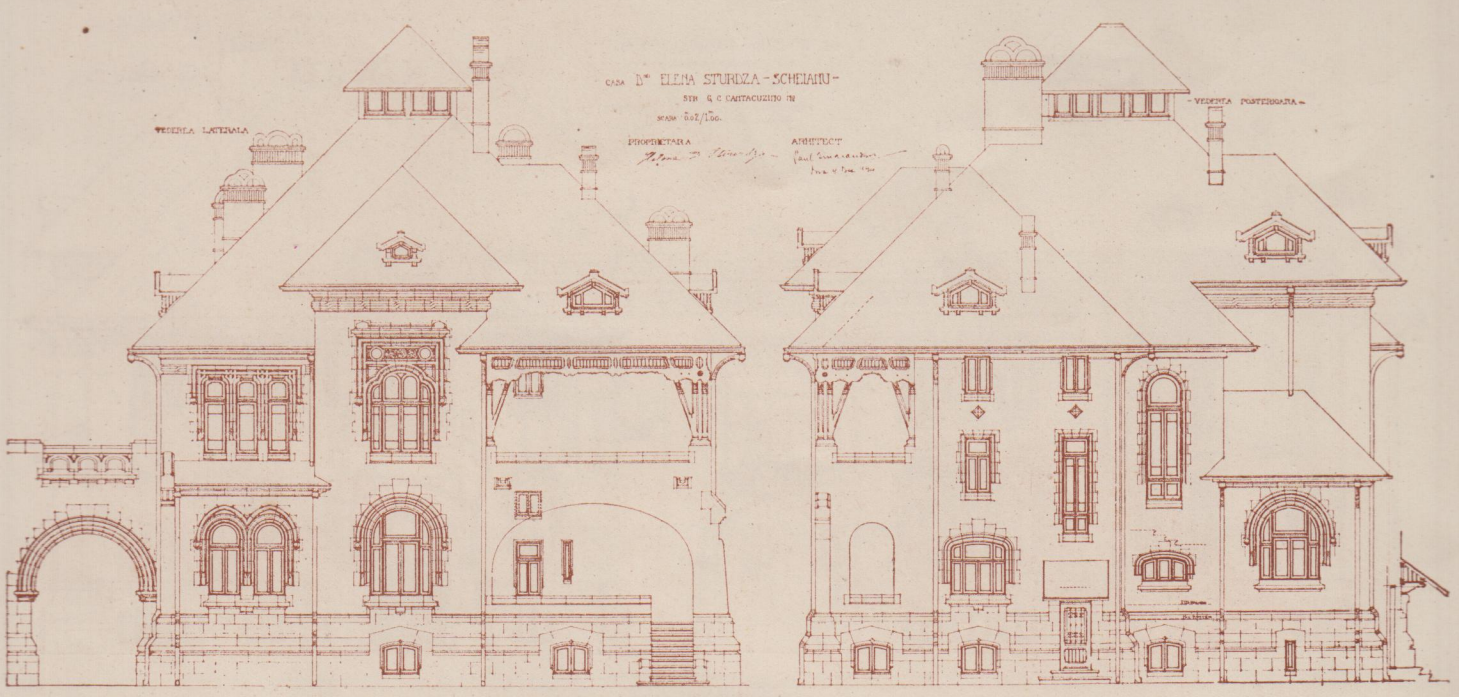

Fațada laterală

Fațada posterioară

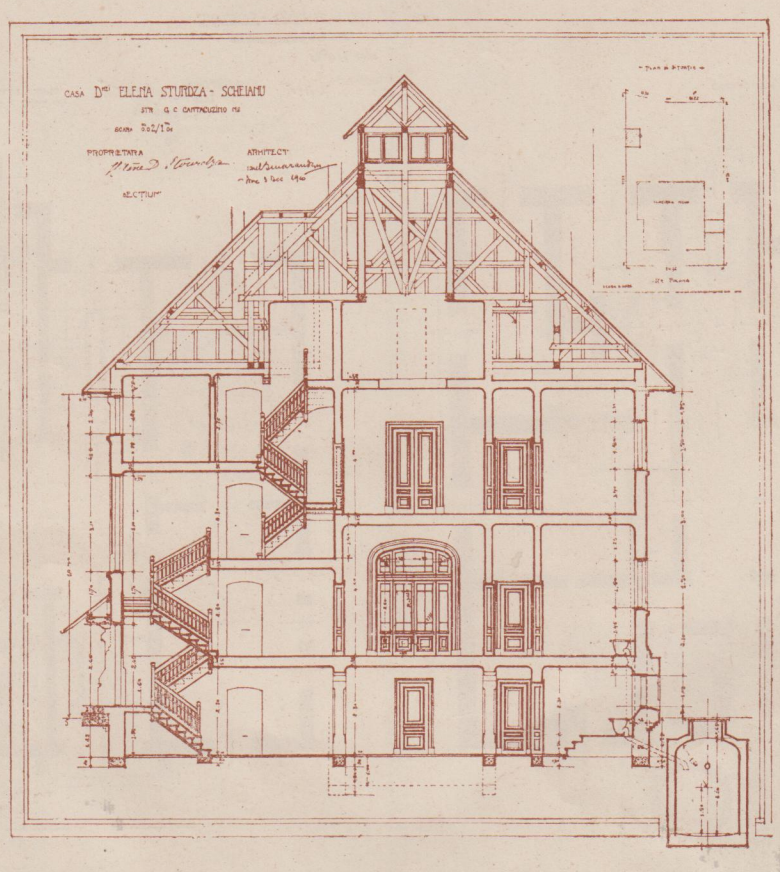

Secțiune

Paul Smărăndescu

Proprietatea D-nei Sturza-Scheianu

T. T. Socolescu

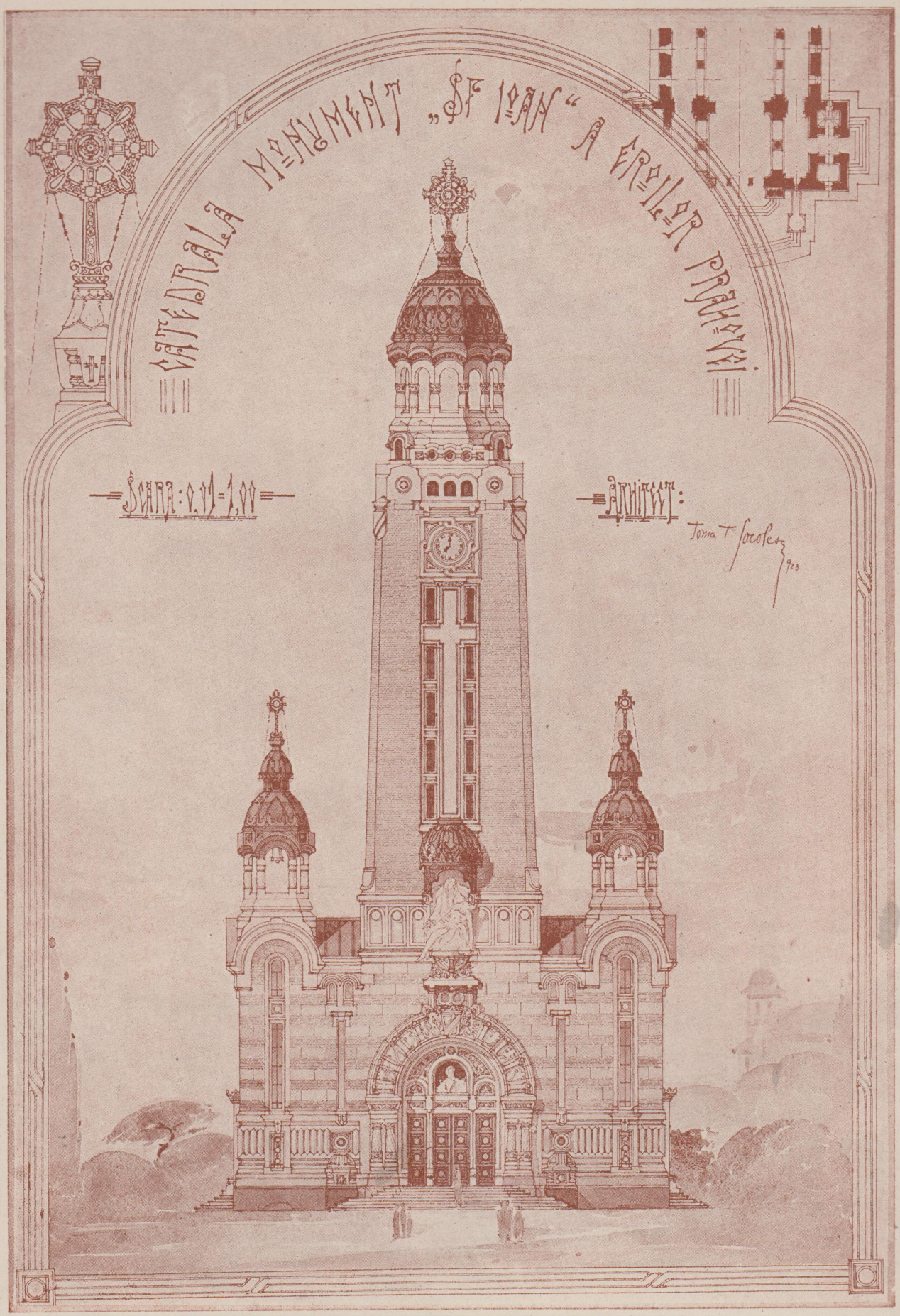

T. T. Socolescu

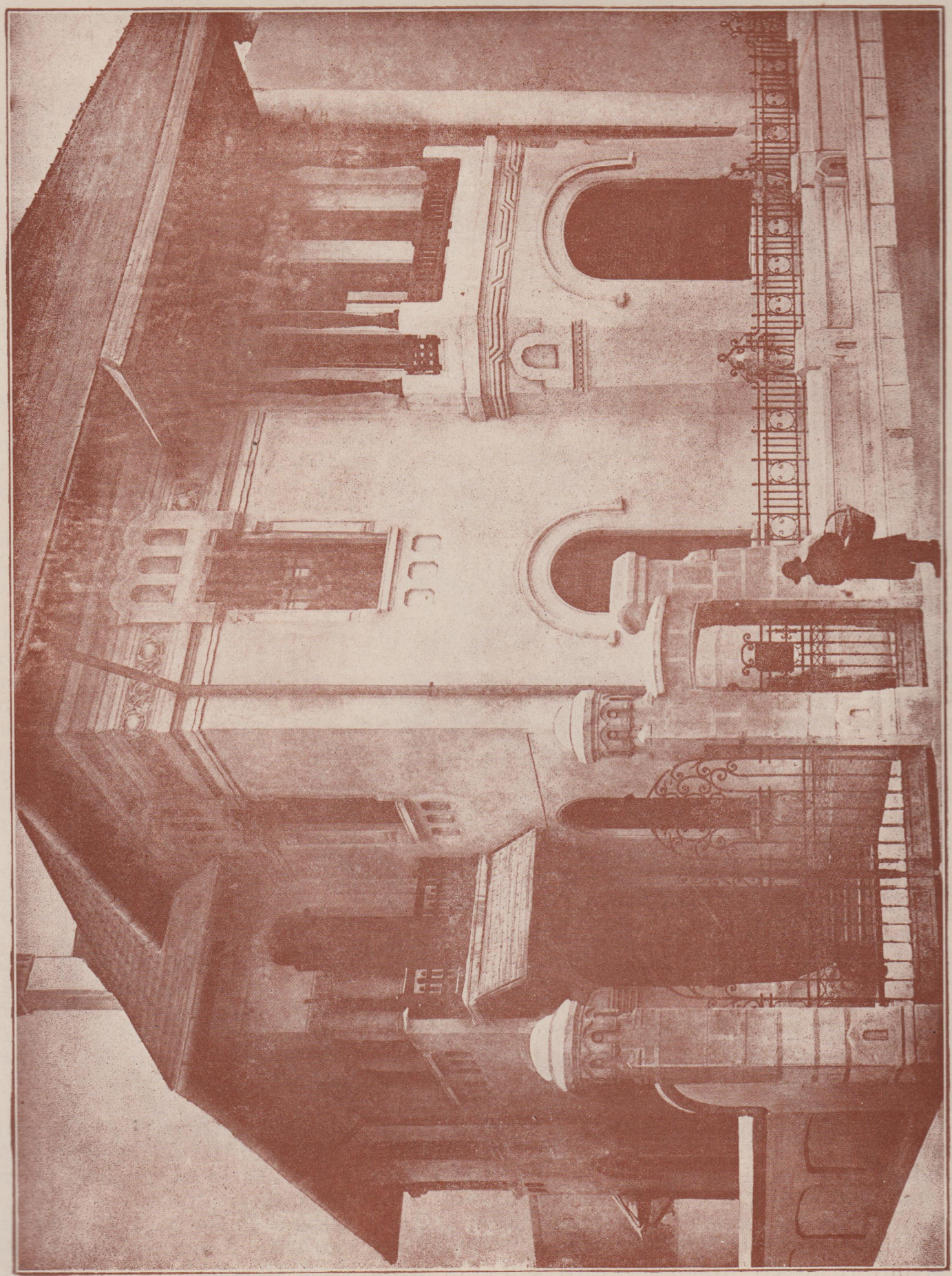

T. T. Socolescu

IOAN N. SOCOLESCU

Ioan N. Socolescu a fost una din figurile cele mai pronunţate ale primei noastre generaţii de arhitecţi şi pierderea lui o vom resimţi cu toţii.

S'a născut în 1856 în Ploeşti, trăgându-şi origina dintr'o familie de ardeleni din satul Berevoiul Mare ţinutul Făgăraşului.

Liceul l'a făcut în Ploeşti, apoi a intrat în Şcoala de Poduri şi Şosele obţinând diploma de inginer în 1880.

Chemarea sa către artă, l'a determinat să studieze Arhitectura, în care scop pleacă la Paris, se înscrie la *Ecole de Beaux-Arts* secţia arhitecturei, unde prin sârguinţa şi talentul său reuşeşte să pătrundă şi misterele acestui frumos şi greu învăţământ.

Reîntors în ţară în 1883, ocupă funcţiunea de Arhitect Şef al Ministerului de Domenii unde lasă urme de activitatea sa meritoasă.

Temperament vioi, bun organizator şi cu dor de a ridica arhitectura şi pe arhitect din situaţia înstrăinată în care se sbătea, strânge în juru-i pe toţi colegii săi printre cari St. Ciocârlan, E. Sterian, N. Gabrielescu, I. Mincu, Săvulescu, Orăscu şi cu toţii împreună trasează un plan de activitate, plan pe care noi'l socotim drept principalul pivot care a servit ulterior pentru ridicarea vertiginoasă a profesiunei de arhitect la noi, ajungând la situaţia actuală.

Din iniţiativa lui Ioan Socolescu se fondează Societatea Arhitecţilor Români, în sânul căreia azi regăsim cu toţii sprijinul de unitate al activităţii noastre.

In anul 1901—1904 a fost preşedinte al Societăţii, în care timp adună împrejuru-i pe Arhitecţii tineri veniţi din Străinătate precum şi pe primii Arhitecţi diplomaţi eşiţi din Şcoala superioară de Arhitectură din ţară.

In anul 1890 înfiinţează revista «Analele Arhitecturei» şi-i susţine apariţia 4 ani.

Prin coloanele revistei Ioan Socolescu întreprinde lupta apărând interesele arhitecţilor, punând în acelaş timp pentru prima dată la îndemâna publicului cunoscător bogăţiile arhitecturei în genere şi în special ale monumentelor noastre istorice.

In anul 1892 înfiinţează prima şcoală de arhitectură susţinută prin *cheltuiala proprie a sa şi a colegului G. Sterian şi alţii*, unde şi-au căpătat primele cunoştinţe un mare număr de arhitecţi cari azi stau pe primul plan în practica profesiunei.

In anul 1897 se înfiinţează Şcoala superioară de arhitectură ca instituţie de stat şi elevii vechei şcoale îndesesc rândurile acesteia.

Socolescu a dat dovadă de bun publicist, intervenind în toate ocaziile unde găsia că prestigiul arhitectului român suferea. Aşa a luptat pentru rânduiala chestiunei construcţiilor şcolare a concursurilor publice, a monumentelor istorice etc. dobândindu-se întotdeauna câştig de cauze pentru arhitect.

Ca arhitect a făcut planurile şi condus lucrările pentru *Şcoalele Normale din Iaşi şi Câmpu-Lung, Palatul de Justiţie din Craiova, Biserica Sft. Vineri din Piteşti, Şcoala Secundară de fete din Ploeşti, Casa Gion din Bucureşti* şi nenumărate clădiri particulare, cu un caracter propriu zis *«stilul lui Socolescu»*

Socolescu s'a ocupat şi în direcţiunea constructivă propriu zisă, executând *Casa de Depuneri din Bucureşti, Ospiciul de alienaţi dela Văcăreşti* şi altele.

O activitate atât de bogată, a servit în toate împrejurările drept imbold multora din arhitecţi, şi va rămâne ca exemplu pe viitor tuturora.

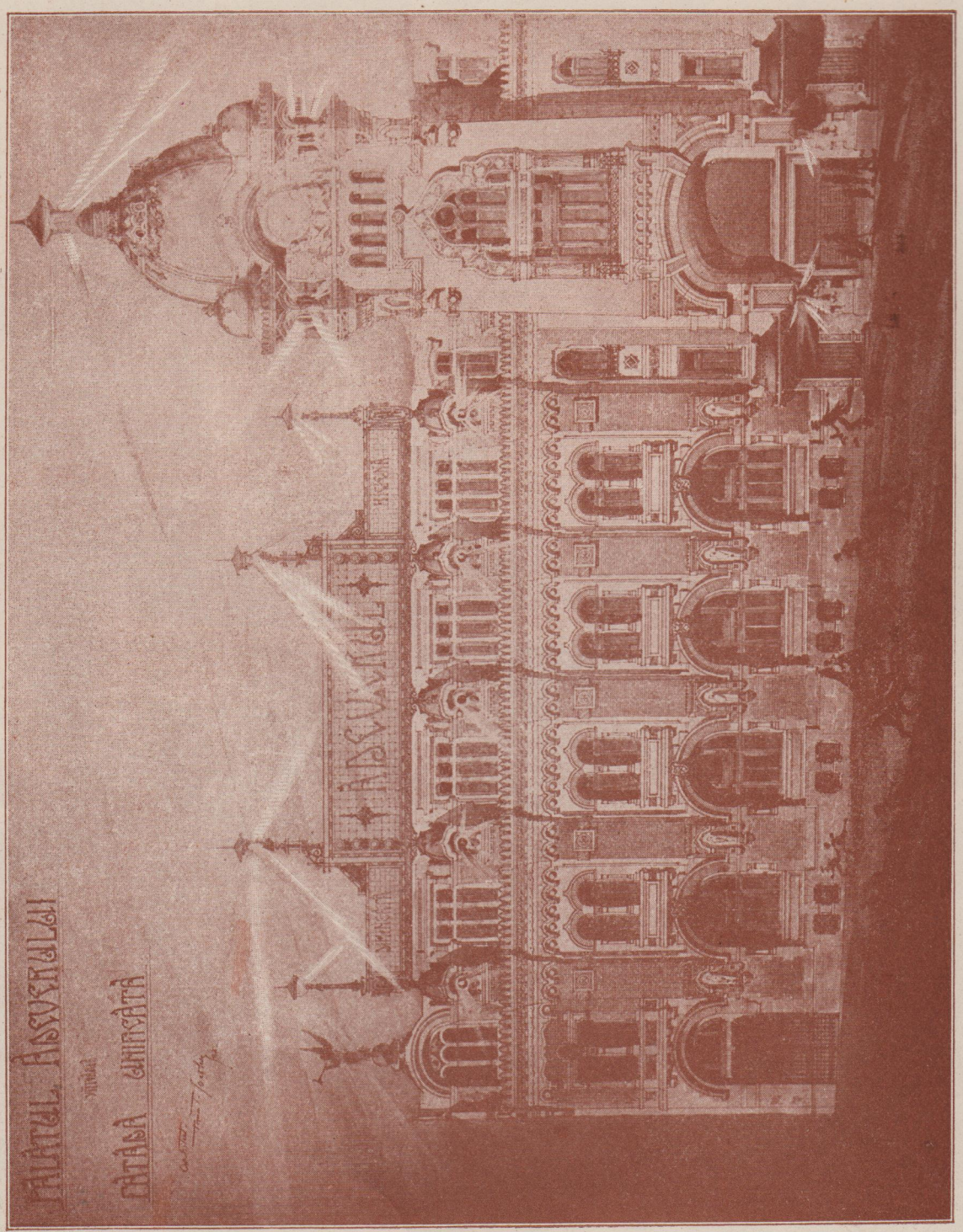

T. T. Socolescu

Palatul Adevărului

A. Culina

Proprietatea Minca - Parcul Ioanid

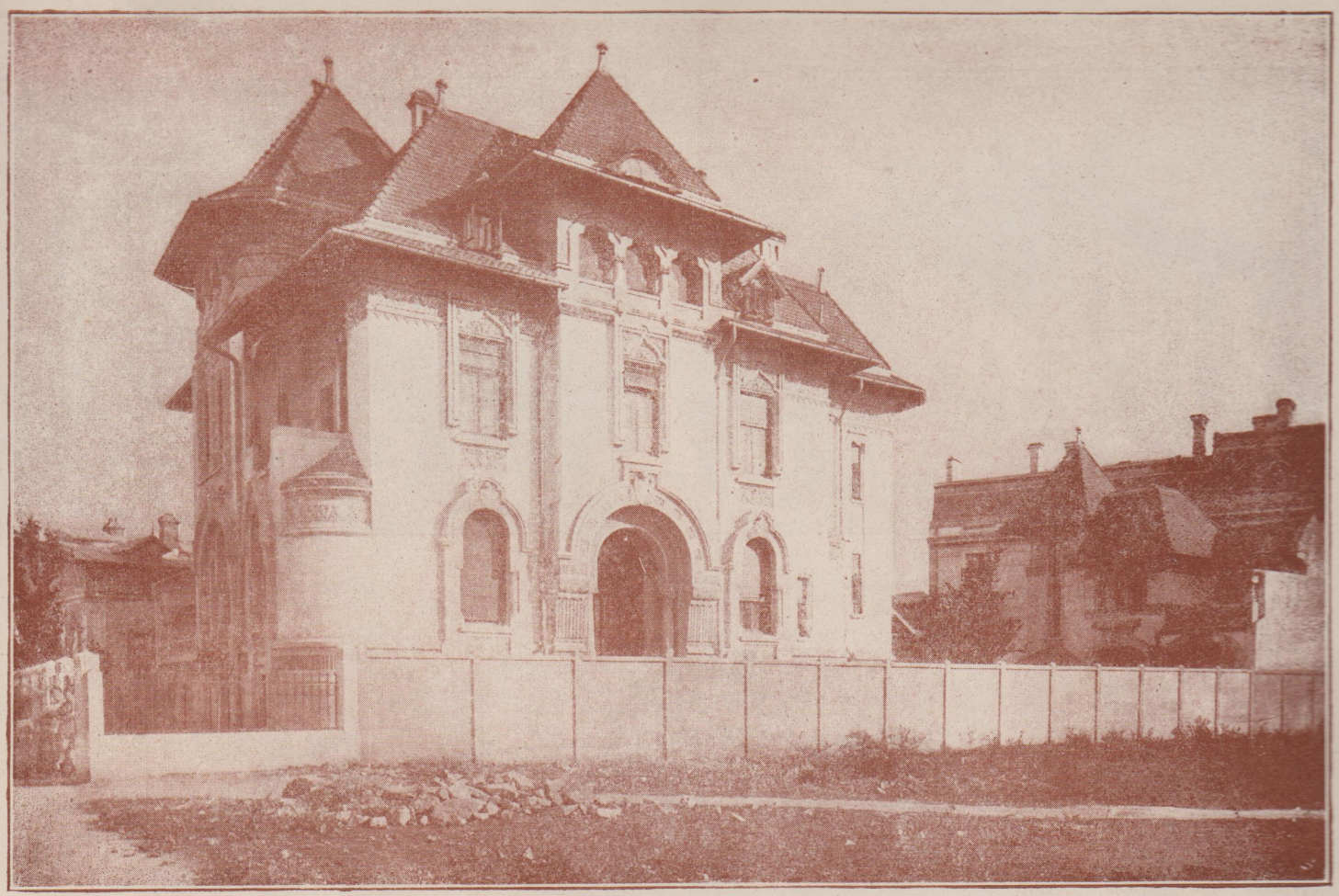

A. Culina

Propr. Minca
Parcul Ioanid

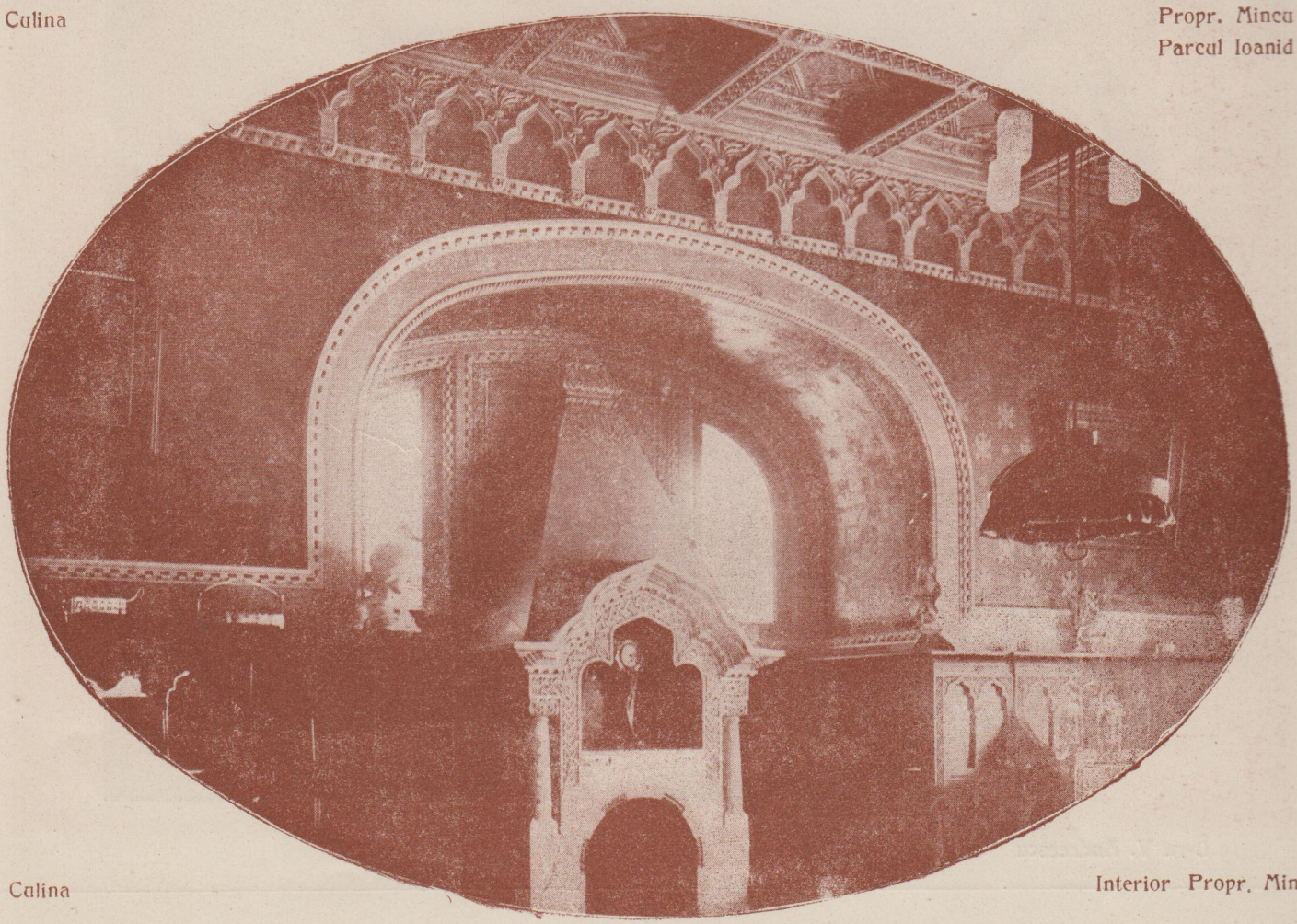

A. Culina

Interior Propr. Minca

Case în Parcul Bonaparte

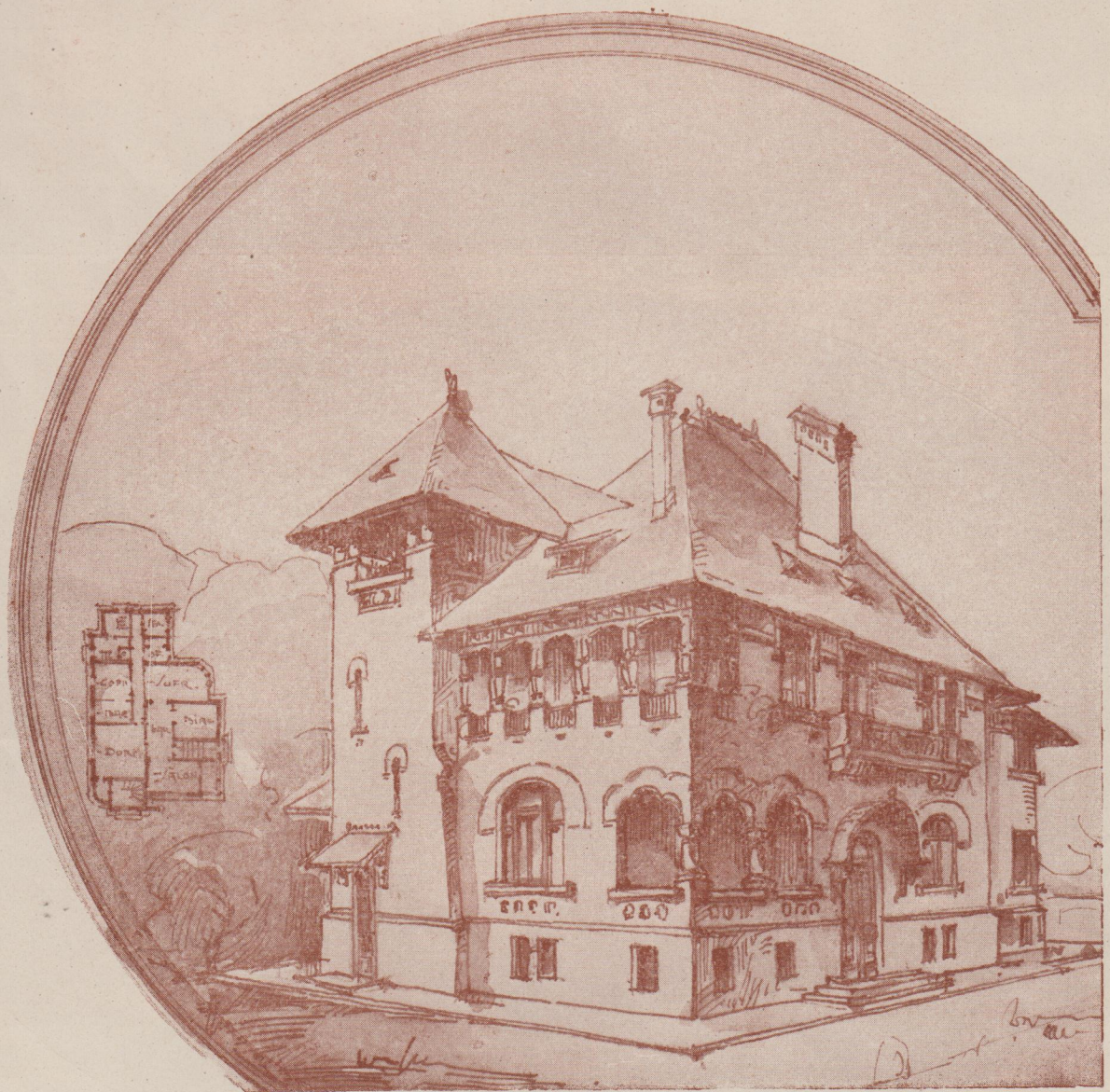

D-ra V. Andreescu

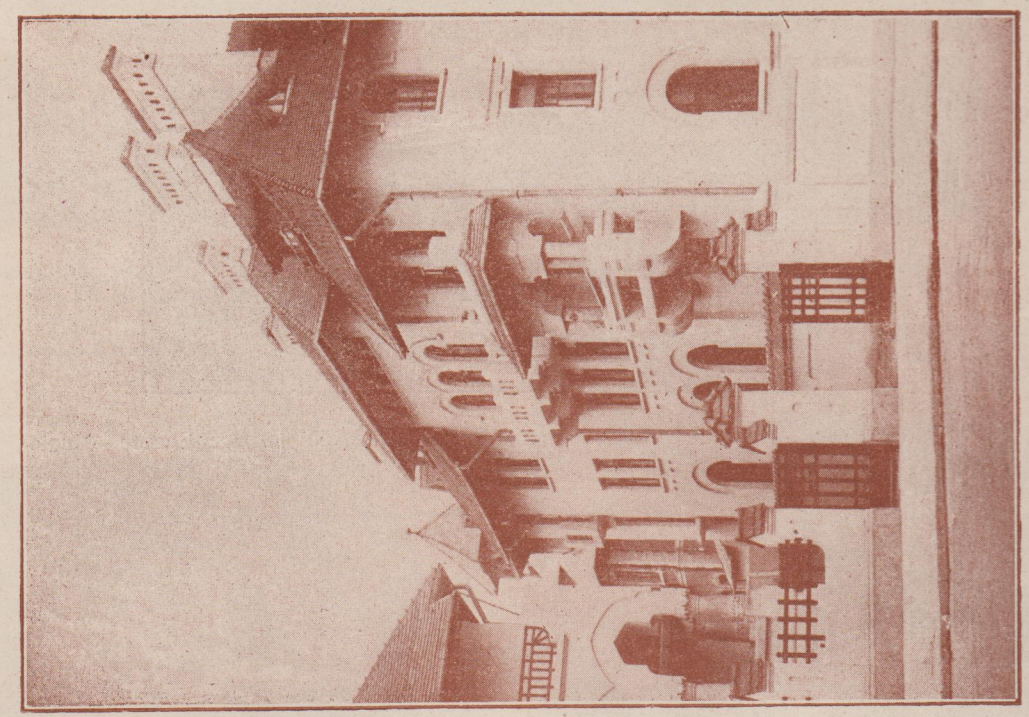

Casa în Parcul Bonaparte

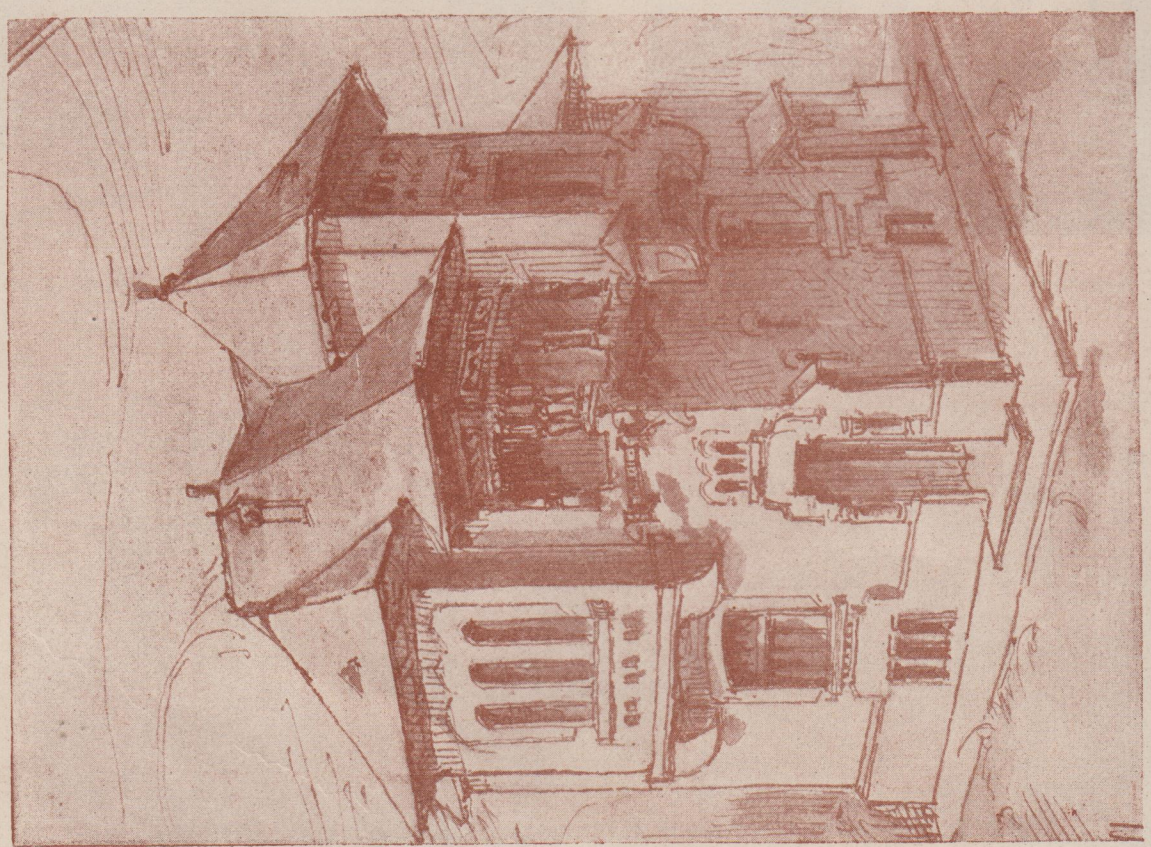

D-ra V. Andreescu

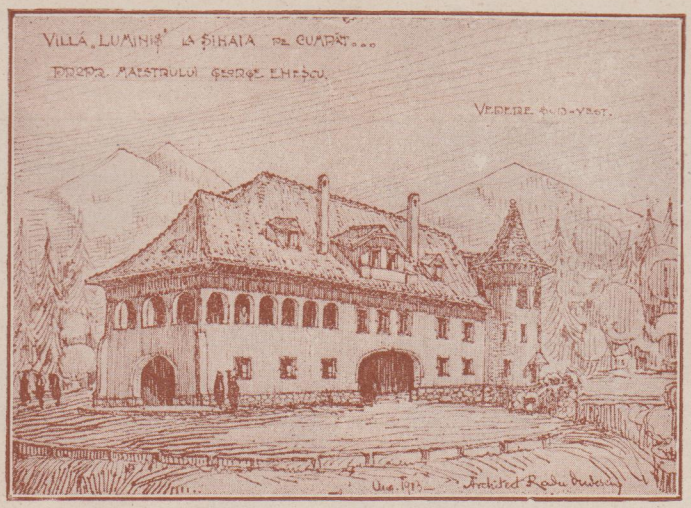

R. Dudescu — Vila Maestrului George Enescu - Sinaia

Mănăstirea Bogdan — Jud. Bacău

Mănăstirea Putna — Poarta Mănăstirei

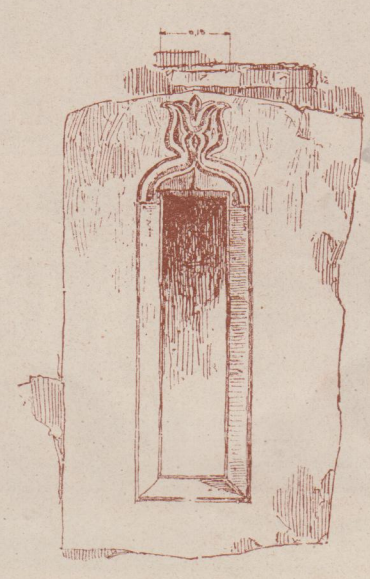

C. Popescu — Din Releveul „Curtea Goleştilor"

Din lucrările elevilor din ultimul an al şcoalei superioare de Arhitectură din Bucureşti

Ducian Teodossiu — O piaţă publică

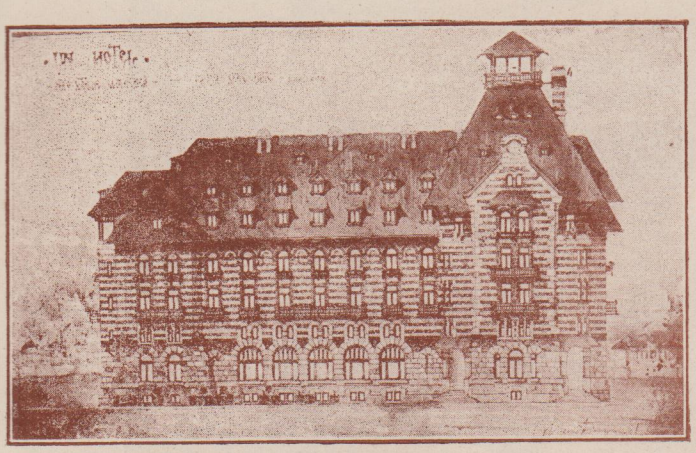

L. Teodossiu — Un Hotel

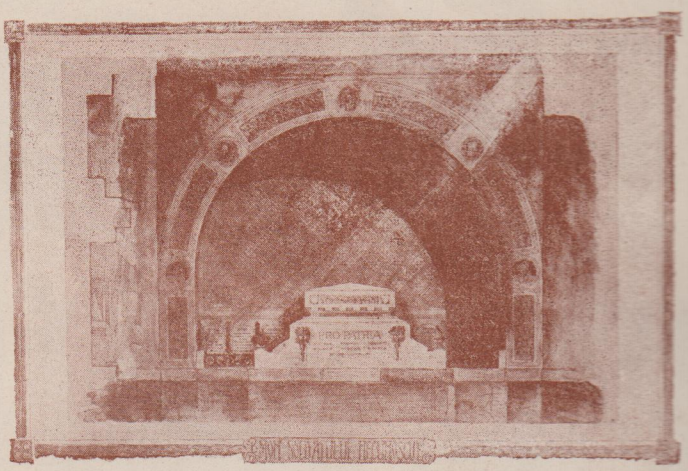

I. Roşu — Monumentul soldatului necunoscut

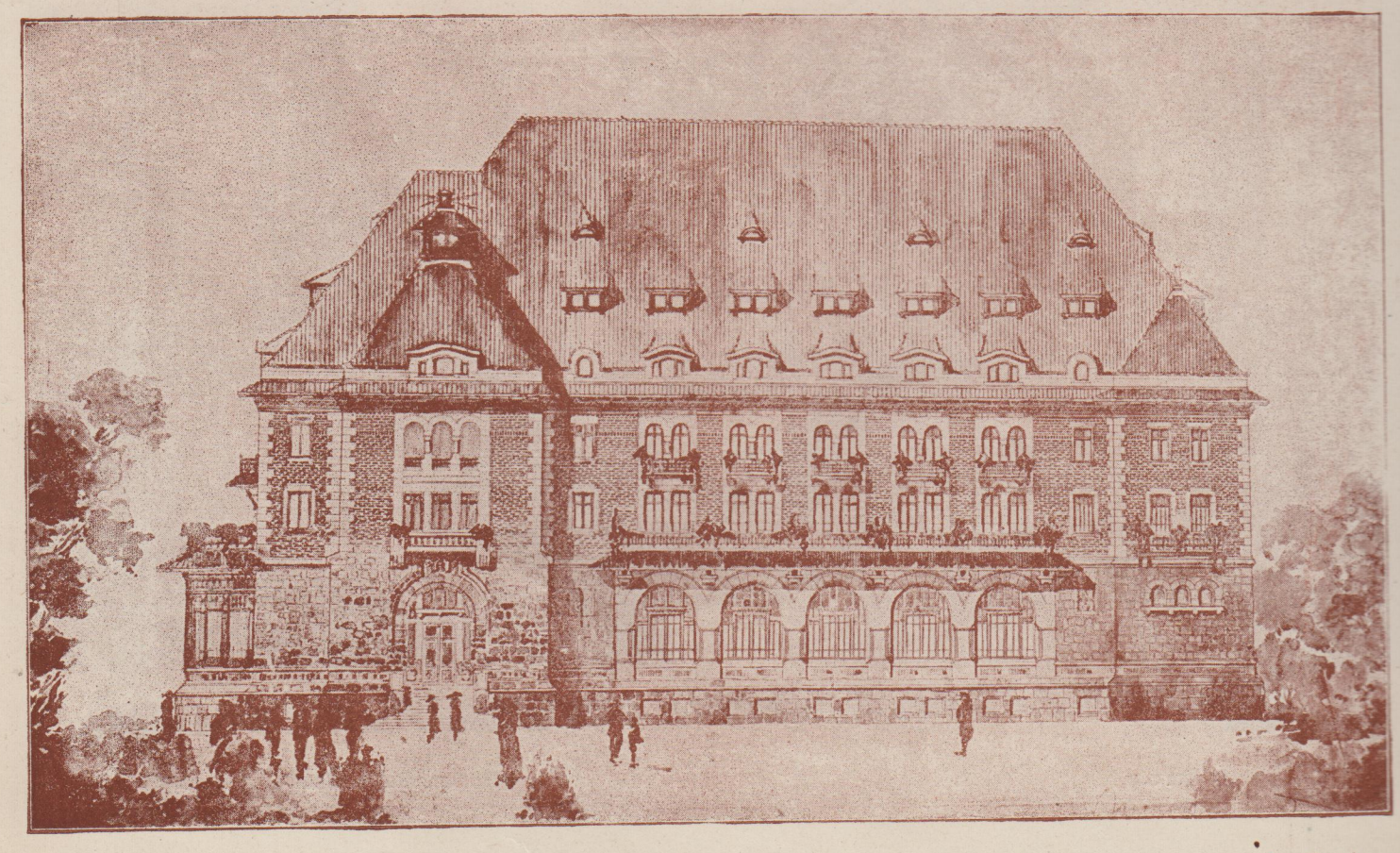

I. Burcuş — Un Hotel

I. Burcuş

Monumentul soldatului necunoscut

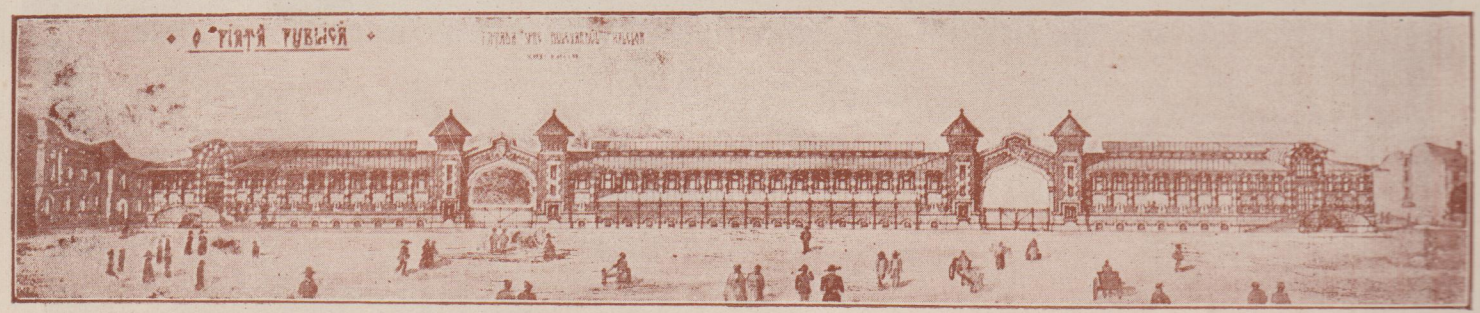

Lucian Teodossiu — O piață publică

Bis. din R.-Sărat — Construcție Brâncovenească

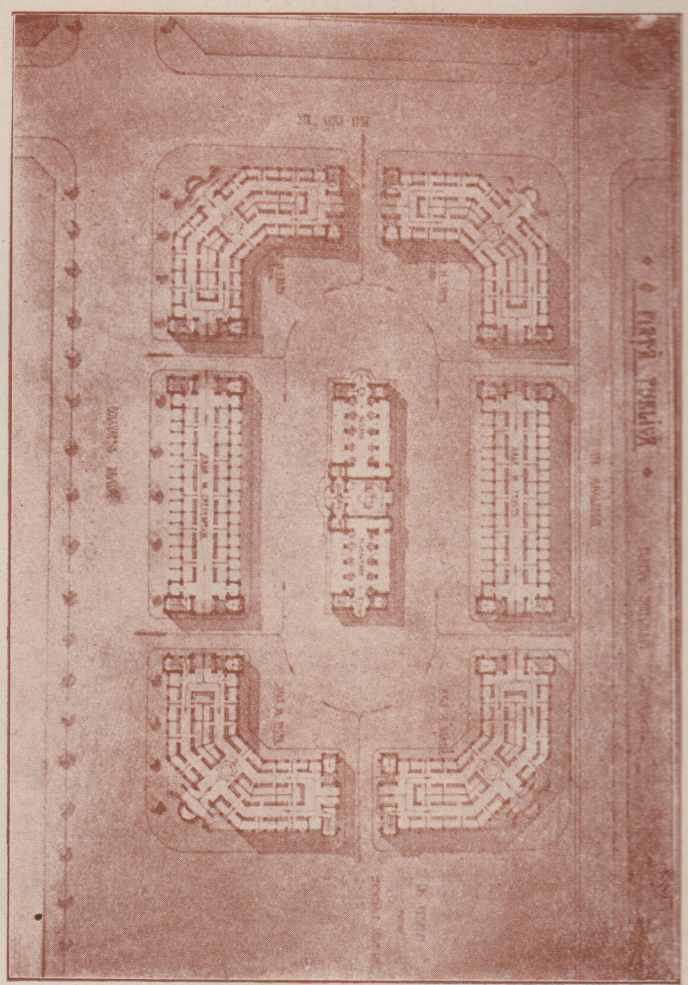

L. Teodossiu — Planul unei piețe publice

I. G. Mayer

Perspectiva

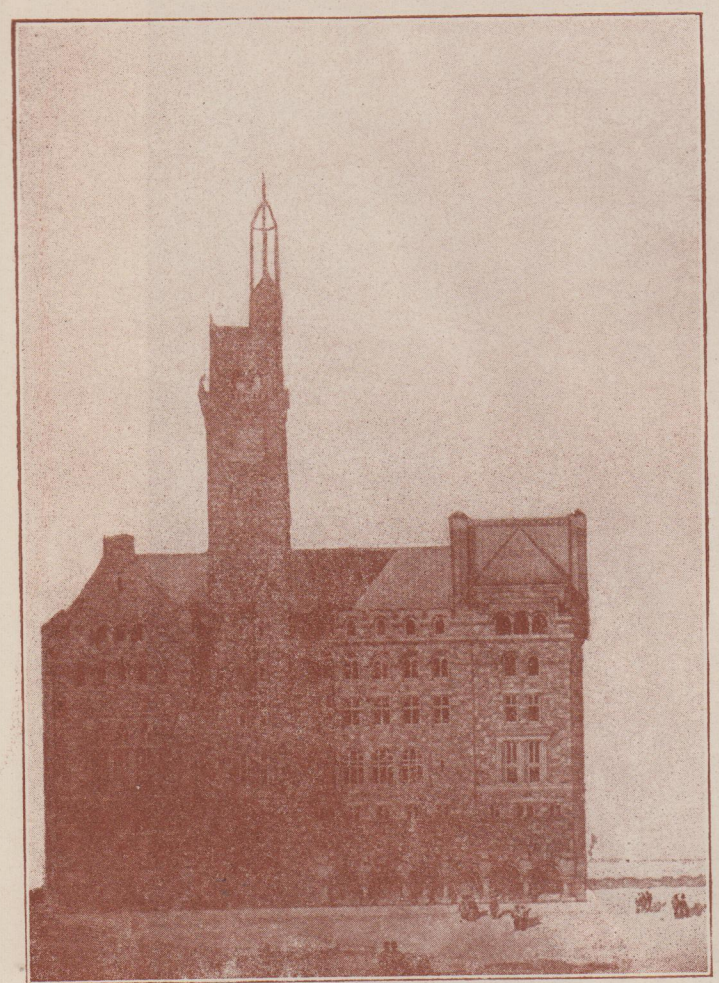

Fațada laterală

C. Pomponiu și G. Cristinel

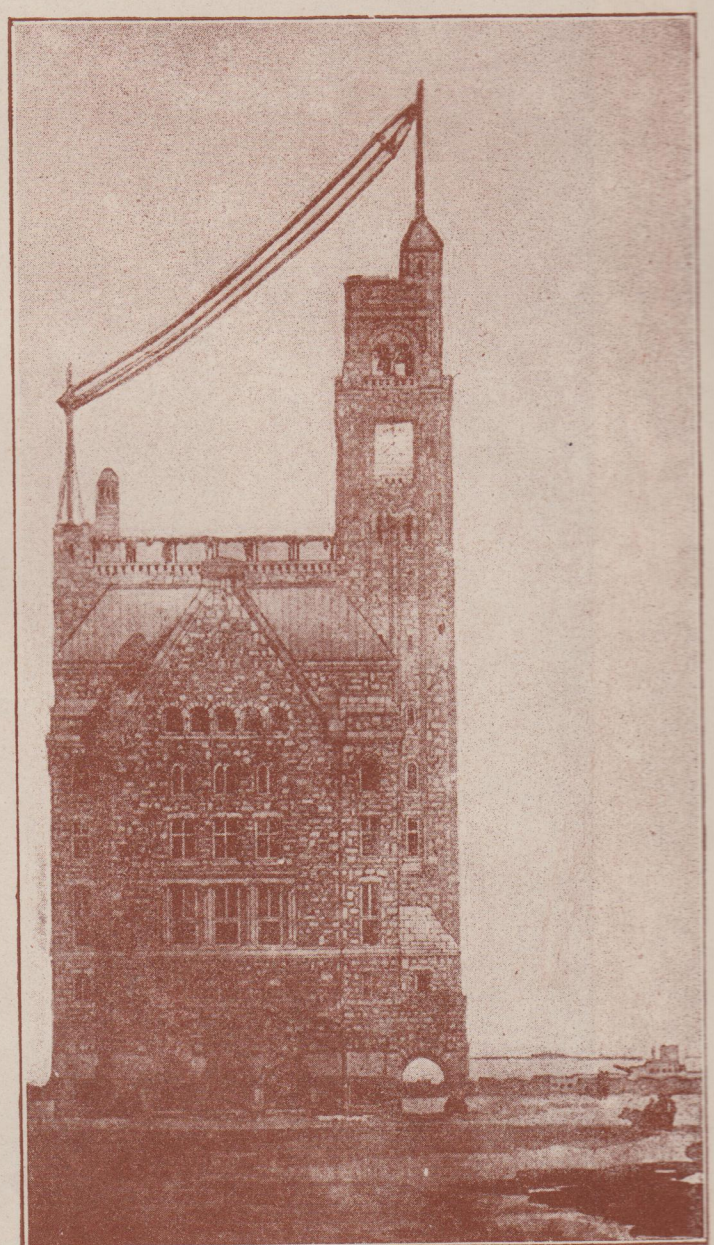

Fațada principală

Proect pentru Camera de comerț din Constanța

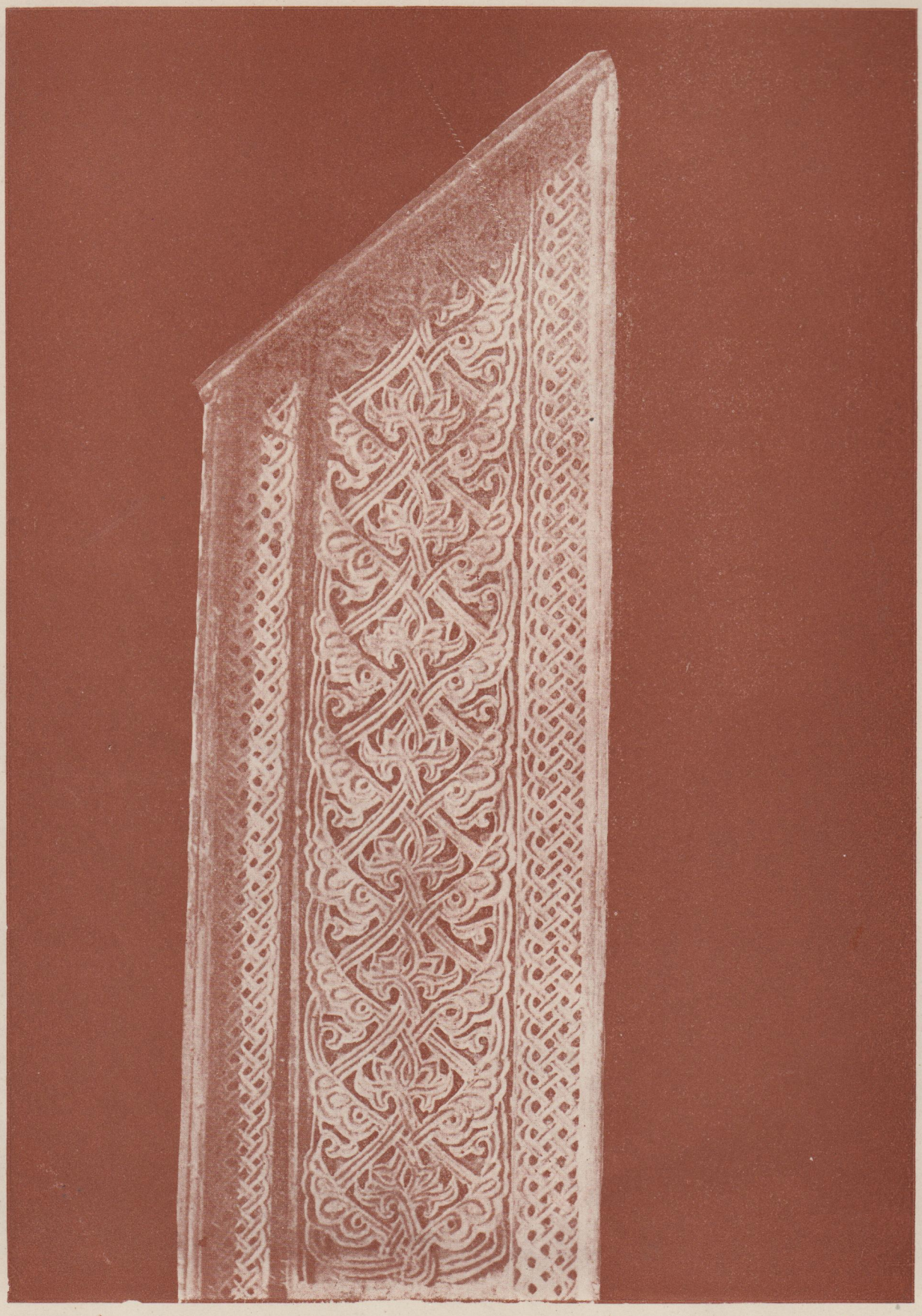

Tetrapod

Marea Probata

I. Iordănescu sculptor — Adăcerea răniților de pe front

SOCIETATEA ARHITECȚILOR ROMÂNI

FONDATĂ IN ANUL 1891, FEBRUARIE 29

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ ȘI JURIDICĂ LA 7 MARTIE 1903

Sediul: STRADA ENEI, No. 8. — BUCUREȘTI

TABLOUL
MEMBRILOR TITULARI

a) *Membrii cu domiciliul în București:*

1. **Antonescu P.,** Splaiul Mihai Vodă, 6.
2. **Andreescu Maria Virginia,** G-l Berthelot, 62.
3. **Asquini V.,** Cezar Boliac, 14.
4. **Aprihăneann Nic.,** Transilvaniei, 9.
5. **Abramovici S.,** Silivestru, 13.
6. **Baloșin St.,** Crepusculuí, 20.
7. **Berindei I.,** Calea Victoriei, 258.
8. **Berthet E.,** Maria Rosetti, 3.
9. **Becu St.,** Inginer Hârjeu, 5.
10. **Bilarjiu N.,** Costache Negri, 5.
11. **Bolomei R.,** Dr. Calinderu, 33.
12. **Burcuș St,** Alea Blank B., 44.
13. **Calleia O.,** Cemetta, 57.
14. **Călinescu Gr.,** Popa Soare, 46.
15. **Cănănău Const.,** Sos. Kiseleff, 3.
16. **Cerchey Gr.,** Mercur, 4.
17. **Cerchez C. P.,** Avram Iancu, 6.
18. **Cerchez G. Gr.,** Dumbrava Roșie, 16.
19. **Ciocârlan St.,** Calea Moșilor, 203.
20. **Ciortan St.,** Brezoianu, 12.
21. **Ciocoiu Th.,** Traian, 59.
22. **Ciortan Iorgu,** Enei, 6.
23. **Ciugolea C.,** 11 Februarie, 12.
24. **Clejan H.,** Frumoasă, 49, Etaj II.
25. **Constantinescu Anton,** C. Marinescu, 21.
26. **Constantinescu I.** Arionoaiei, 51.
27. **Constantinescu Alex.,** Transilvaniei, 20.
28. **Coțifide St.,** 13 Septemvrie, 12.
29. **Cretzoiu C.,** Parfumului, 25.
30. **Cristinel G.,** Munteanu, 10.
31. **Culcer R.,** Câmpineanu, 40.
32. **Culina A.,** Melodiei, 8.
33. **Culuri Ch.,** Maltopol, 5.
34. **Davidescu Ioan,** Alex. Lahovari, 33.
35. **Davidescu Miron,** Parfumului, 9.
36. **Dinulescu I.,** Occident, 39.
37. **Dobrescu C.,** Romană, 188
38. **Dobrescu T.,** Știrbei-Vodă, 146.
39. **Doneaud E.,** General Tell, 16.
40. **Dumitrescu P.,** Vasile Lascăr, 153.
41. **Dudescu Radu,** Julles Michellet, 30.
42. **Dumitrescu Ștefan,** Prelungirea Polonă, 23.
43. **Duțulescu C.,** Columbelor, 11 bis.
44. **Enescu I.,** Cobâlcescu, 16.
45. **Feldștein I.,** Brezoianu, 1.
46. **Fonescu I.,** Ștefan Mihăileanu, 23.
47. **Friadman Irineu Maria,** Bozianu, 34.
48. **Georgescu Nicolae,** Str. Carol, 19.
49. **Ghiaciu Achile,** Suter, 1.
50. **Ghika N. Budești,** Sevastopol, 10.
51. **Goldman M.,** Epureanu, 9.
52. **Goldman N.,** P. Ioanid, Str. Nouă, 1.
53. **Grefu I.,** Plantelor, 32.
54. **Grossu E.,** G-l Berthelot, 67.
55. **Guneș Em.,** Tunari, 47.
56. **Goldemberg Em. Arnet,** Furtunei, 3.
57. **Grossu Adrian,** B-dul Maria, 94.
58. **Hârjeu D.,** Toamnei, 51.
59. **Hergot Dimitrie,** Mihail Cogălniceanu, 38.
60. **Hârjeu C.,** Apolodor, 16.
61. **Iliescu St.,** Smârdan. 9.
62. **Iliescu R.,** Alex. Lahovari, 30.
63. **Ioanid M.,** Vasile Lascăr, 161, bis.
64. **Ionescu Eugen,** Tudor Vladimirescu, 22.
65. **Ionescu Gh.,** Cosminului, 3.
66. **Ionescu C.,** Prelungirea Popa Nan, 2.
67. **Iotzu C.,** Brutari, 36.
68. **Ioanovici Antonetta,** Dr. Felix, 41.

69. **Ionescu Berechet**, Dr. Oraţiu, 8 bis.
70. **Körner Jack**, Sf. Vineri 8, Etaj III.
71. **Lăxărescu Er.**, Academiei, 19.
72. **Luca Theodor**, Găitănarilor, 6.
73. **Maimarolu D.**, Şaguna, 1.
74. **Manea Const.**, Dr. Sergiu, 12.
75. **Maller M.**, Calea Dudeşti, 41.
76. **Marcu Duiliu**, Clopotari Vechi, 2.
77. **Maxenţianu Gh.**, Banu Mărăcine, 8.
78. **Majer I.**, Aurel Vlaicu, 174.
79. **Mihăilescu N.**, B-dul Ferdinand, 18.
80. **Mihăilescu I.**, Hotin, 50.
81. **Mihăilescu Iamandi**, Austrului, 14.
82. **Mihalcea M.**, Rondă, 47.
83. **Mingopol C.**, Olimpului, 3 bis.
84. **Moga V.**, Armenească, 16.
85. **Mohor D.**, Aleia Costinescu, 2.
86. **Mandi Ioan**, Smârdan, 4 Etaj II.
87. **Nănescu C.**, Popa-Tatu, 56.
88. **Negrescu L.**, Calomfirescu, 14.
89. **Nenciulescu N.**, B-dul Elisabeta, 6.
90. **Nicolau Gr.**, Orientului, 14.
91. **Nicolăiţă I.**, Cazărmei, 71 bis
92. **Niculescu A.**, Crăciun, 1.
93. **Onişor Tiberiu**, Prodenţei, 8.
94. **Paxino Ioan**, Săpienţei, 6.
95. **Petculescu C.**, Câmpineanu, 14.
96. **Peterneli St.**, Dr. Varnali, 6.
97. **Pompilian I.**, Şincai, 34.
98. **Pomponiu C.**, Prelung. Dorobanţi, 163.
99. **Popescu Ilie**, Buzeşti, 105.
100. **Popovici Al.**, Ciclopi, 28.
101. **Pozzi Pozzana**, Dragoş Vodă, 74.
102. **Popescu N. C.**, Calea Moşilor, 197.
103. **Radu Ştefan**, Mântuleasa, 21.
104. **Rădulescu Vasile**, G. Cantacuzino, 47.
105. **Sachelarie Gh.**, Plevnei, 35.
106. **Schmidingen A.**, Berzei Prelungite, 9.
107. **Secară V.**, Depărăţeanu, 24.
108. **Simionescu C.**, Toamnei, 60.
109. **Simionescu Ioan**, Splaiul Măgureanu, 7.
110. **Simionescu Merei M.**, Duzilor, 29.
111. **Simionescu Victor**, Enei, 9.
112. **Simota Gh.**, Aleia Mitropoliei.
113. **Smarandescu P.**, Luterană, 12.
114. **Scbmidts E.**, Avedic, 17.
115. **Socolescu N. I.**, Şincai, 17.
116. **Sonenfeld M.**, Calomfirescu, 5.
117. **Steinbach H.**, Traian, 176.
118. **Stănculescu Florea**, Clucerului B, 3.
119. **Stănescú N**, Calea Victoriei, 149.
120. **Susskind H.**, Tunsului, 8.
121. **Silion Leon**, Popa Tatu, 1 Etaj I.
122. **Ştefănescu Victor**, Sf. Ionică, 7.
123. **Ştefănescu V. V.**, B-dul Neatârnării, 60.
124. **Traianescu I.**, Clucerului B. 3.
125. **Văn Saanen Algi**, Corăbiei, 9.
126. **Vasilescu Simion**, B-dul Ferdinand, 72
127. **Vignali I.**, Dr. Felix, 60,
128. **Vulcan I.**, Depărăţeanu, 4.
129. **Zane A. Dimitrie**, Hotel Capşa.
130. **Zumino L.**, Str. Şaguna, 1.

b) *Membrii cu domiciliul în provincie :*

1. **Albu Eugeniu**, Piatra Neamtz.
2. **Artimescu I.**, Galaţi.
3. **Balaban N.**, Serv. Technic, Com. Bazargic.
4. **Busuioc I.**, R.-Vâlcea.
5. **Gabrielescu N.**, Mărăşeşti-Panciu.
6. **Mihăilescu Z.**, Ploeşti.
7. **Păunescu A.**, Tg.-Jia.
8. **Petrescu D.**, Paris.
9. **Popescu M.**, Galaţi, Spitalului, 64.
10. **Referendaru Alex.**, R.-Vâlcea.
11. **Renard D.**, Paris.
12. **Sima D. E.**, Str. Dacilor, 18, Temişoara.
13. **Socolescu Toma**, Ploeşti.
14. **Udrescu N.**, Ploeşti.
15. **Zăgănescu Ada Beza**, Londra L-ţia Romană

L 60000

Lei 250

Cartea Românească S. A.